

*Міністерство культури України
Харківська державна академія культури
Бібліотека*

ВІВАТ, АКАДЕМІЄ!

Дайджест

*Випуск 5
(2009–2010)*

*Харків
ХДАК
2011*

УДК 378.4(477.54)“19”(048)

Затверджено до друку рішенням
вченої ради Харківської державної академії культури
(протокол № 3 від 30.09.2011 р.)

Укладачі: С. В. Євсеєнко, О. М. Левченко.
Під редакцією С. В. Євсеєнко

Дайджест містить матеріали про діяльність Харківської державної академії культури, опубліковані у центральних та місцевих газетах за 2009–2010 роки, і є хронологічним продовженням дайджесту «Віват, Академіє!» (2006–2008), який вийшов друком у 2009 році.

©Харківська державна академія
культури, 2011

©С. В. Євсеєнко, О. М. Левченко

ВІД УКЛАДАЧІВ

До збірки ввійшли окремі газетні статті та замітки про діяльність колективу Харківської державної академії культури, інтерв'ю з її керівництвом, фрагменти публікацій про викладачів, студентів, випускників ХДАК, навіть якщо їхня діяльність безпосередньо не пов'язана з академією.

У цьому випуску подаються матеріали за 2009–2010 роки.

Серед переглянутих газет — всеукраїнські («Культура і життя», «Урядовий кур'єр», «Україна молода», «Голос України», «Зеркало недели», «Освіта», «Освіта України», «Комсомольская правда в Украине: Харьковський выпуск», «Сьогодні») та місцеві, які виходять друком у м. Харкові та Харківській області («Время», «Вечерний Харьков», «Слобідський край», «Харьковские известия», «Главное» та ін.). Переважна більшість — це газети, які отримує бібліотека ХДАК, окремі матеріали надійшли від викладачів академії.

До дайджесту ввійшли також матеріали зі студентської газети ХДАК «Бурсацький узвіз», яка найповніше віддзеркалює життя академії за означений період.

Укладачі не претендують на всебічне охоплення матеріалу. Тексти подано в авторській редакції. Пропущені речення, абзаци позначено знаком <...>.

Матеріал згруповано в прямій хронології.

Дайджест містить покажчик персоналій, покажчик творчих колективів ХДАК та покажчик періодичних видань, матеріали з яких використано у виданні.

У покажчику персоналій наводяться прізвища тільки викладачів, студентів та випускників ХДАК, а також учасників інтерв'ю (респондентів).

До покажчика творчих колективів ХДАК увійшли всі гурти, фольклорні групи, театри, хори і т. д., про які згадувалось у газетах за означений період.

Покажчик періодичних видань наводиться у виданні вперше. Укладачі вважають, що саме він у концентрованому вигляді свідчить про популярність ХДАК у пресі.

ВАГОМИЙ РЕЗУЛЬТАТ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ХАРКІВСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АКАДЕМІЇ КУЛЬТУРИ

Дайджест «Віват, Академіє!» — один із вагомих результатів багаторічної плідної інноваційної діяльності Харківської державної академії культури (ХДАК).

ХДАК — фундатор і лідер України з підготовки інтелектуальних, креативно налаштованих, конкурентоспроможних на вітчизняному і світовому ринку праці фахівців — бакалаврів, спеціалістів і магістрів; наукових і науково-педагогічних кадрів — докторів, кандидатів наук, старших наукових співробітників культурологічно-мистецького та бібліотечно-інформаційного профілів; талановитих, творчих особистостей — членів-кореспондентів Національної академії мистецтв України, дійсних членів Міжнародної академії інформатизації при ООН, інших галузевих академій національного і світового масштабу, народних, заслужених артистів, заслужених діячів мистецтв, заслужених працівників культури, заслужених художників України, лауреатів міжнародних і всеукраїнських конкурсів і фестивалів. Завдяки нововведенням науковий ценз науково-педагогічного складу ХДАК нині становить понад 70 %, що значно вище, ніж у ВНЗ означеного профілю в Україні й на всьому пострадянському просторі.

За понад 80-річну історію свого функціонування академія цілком заслужено отримала респект не лише як надійний хранитель, продовжувач і примножувач багатих національних освітянських, наукових, творчо-виконавських традицій, вона стала головним осередком ініціювання та ефективного впровадження нововведень у галузі культурологічно-мистецької, бібліотечно-інформаційної науки, освіти, практики та управління, визнаних не лише на терені України, але й далеко за її межами.

Інновації в ХДАК — це система стратегічних і тактичних дій та заходів, спрямованих на продукування й ефективно запровадження нових наукових ідей, залучення оригінальних каналів, засобів, технологій, методик в усі напрями діяльності

вищого навчального закладу — освітній, науковий, творчо-виконавський, виховний, управлінський, господарчий та ін., що забезпечує їх організаційні й змістові трансформації відповідно до викликів сьогодення.

До успішного виконання настанов інноваційної діяльності академії в їх стратегічному і тактичному вимірі залучено практично всіх учасників даного процесу — студентів, аспірантів, докторантів, відомих учених, викладачів-початківців, керівників і співробітників основних підрозділів, ректорат. Об'єднальна концептуальна й організаційна роль в успішній реалізації всіх інноваційних проектів ХДАК належить ректорові академії. Кожний із суб'єктів інноваційної діяльності завдяки високому професіоналізму, творчому виконанню своїх обов'язків на засадах цільової єдності сприяє повному й оперативному запровадженню інновацій, нововведень у Харківській державній академії культури — сучасному вищому навчальному закладі світового університетського рівня, лідера вищої культурологічно-мистецької, бібліотечно-інформаційної, документологічної, музеєзнавчої освіти в Україні; авторитетному центрі фундаментальних і прикладних досліджень у галузі культурології, документології, соціальних комунікацій, музичного, театрального, хореографічного мистецтва, книгознавства, бібліотекознавства, бібліографознавства, музеєзнавства, пам'яткознавства, соціально-культурної діяльності, соціальної педагогіки, менеджменту організацій; провідному навчально-методичному, унікальному культурно-мистецькому осередку України.

Одне з перших місць в інноваційних перетвореннях ХДАК посідає її бібліотека — інтелектуальний, інформаційно-комунікаційний центр. У творчо-професійному доробку її співробітників багато ініційованих, реалізованих новацій, а також тих, які мають перспективу впровадження. Ідеться про дайджест «Віват, Академіє!» — видання, що є яскравим прикладом успішної реалізації інноваційної діяльності ХДАК, ключова роль в якому належить довідково-бібліографічному відділу бібліотеки.

Ідея створення дайджесту виникла ще на початку 1990-х рр., що зумовлено об'єктивною причиною — стрімким зростанням

потоків публікацій, присвячених історії та сьогоденню ХДАК. З одного боку, посилення інтересу до ВНЗ є своєрідним свідченням його високого авторитету, престижу, реноме на світовому і вітчизняному галузевому освітньо-науковому просторі, з іншого, масив публікацій про академію — важлива документальна база для оцінювання її досягнень, виявлення недоліків, визначення перспективних напрямів розвитку.

Водночас численні публікації, їх різноманітність, гетерогенність за видами, типами, цільовим і читацьким призначенням, хронологією їх виходу друком або датами подій, змістовими особливостями, авторськими концепціями, місцем опублікування та іншими ознаками цілком закономірно зумовили процес «розсіювання» інформації про ХДАК. Тому виникла слушна думка про необхідність створення дайджесту — інформаційно-аналітичного продукту, який би кумулював та актуалізував інформацію про академію. Цей інноваційний проект дістав умовну назву — «про нас пишуть». Його виконання доручено бібліотеці, яка успішно виконала це важливе і водночас складне завдання.

Уперше дайджест, підготовлений співробітниками довідково-бібліографічного відділу бібліотеки ХДАК під назвою «Що написано пером...», було видано на базі академії в 1995 р. Цей інформаційно-аналітичний продукт охоплював 66 газетних публікацій та їх фрагментів, що вийшли друком упродовж 1991–1994 рр. Він вражав своєю якістю та значимістю не лише викладачів і співробітників ВНЗ, але й усю вітчизняну професійну спільноту.

У 1998 р. вчена рада ХДАК прийняла рішення щодо зміни назви дайджесту «Що написано пером...» на «Віват, Академіє!». Ця доленосна ухвала мала інноваційне підґрунтя: дайджест набув статусу продовжуваного видання, що виходить друком із певною періодичністю нумерованими випусками. Це передбачає послідовність і спадкоємність дій, пов'язаних із пошуком, відбором, аналізом, оцінкою, відтворенням, упорядкуванням, зберіганням інформації про ХДАК з метою представлення її у вигляді, зручному для використання споживачами.

Перший випуск дайджесту «Віват, Академіє!» опубліковано в 1999 р. Він містить 154 публікації, що вийшли друком у 1995–1998 рр.

Другий випуск дайджесту «Віват, Академіє!» було видано у 2004 р. уже в двох частинах. Він містить 394 публікації. Зокрема перша частина охоплювала 190 публікацій, що вийшли впродовж 1999–2000 рр., друга частина — 204 публікації, що вийшли протягом 2001–2003 рр.

У зв'язку з великим обсягом матеріалу укладачі за згодою вченої ради прийняли рішення скоротити хронологічні рамки відбору матеріалу і випускати видання кожні 2–3 роки.

Таким чином, *третій випуск* дайджесту «Віват, Академіє!» було видано у 2006 р. Він відбиває 190 публікацій, що вийшли друком у 2004–2005 рр.

Четвертий випуск дайджесту вийшов друком у 2009 р. Він містить 298 газетних публікацій 2006–2008 рр.

П'ятий випуск дайджесту «Віват, Академіє!» виходить друком у 2011 р. Він кумулює 187 газетних публікацій 2009–2010 рр.

Таким чином, за період з 1991 по 2010 рр. співробітниками довідково-бібліографічного відділу бібліотеки виявлено, опрацьовано й упорядковано близько 2 тис. публікацій та їх фрагментів, підібраних за ознакою змістової причетності до Харківської державної академії культури. Зрозуміло, що цьому передувала копітка робота з перегляду та опрацювання значного масиву зарубіжних, вітчизняних регіональних і місцевих видань.

Дайджест «Віват, Академіє!» — унікальне видання, яке не має аналогів. Це результат високопрофесійної інтелектуальної діяльності співробітників бібліотеки ХДАК. За своїми аксіологічними властивостями — це особливо цінний інформаційно-аналітичний продукт, який сприятиме передачі в часі та просторі, від поколінь до поколінь кумульованої і систематизованої інформації про оцінку діяльності Харківської державної академії культури зовнішнім середовищем. Він може стати прикладом для наслідування іншими ВНЗ України, зокрема культурологічно-мистецького та бібліотечно-інформаційного спрямувань.

Дайджест «Віват, Академіє!» — вагомий результат багаторічної плідної інноваційної діяльності ХДАК, успішно реалізований співробітниками бібліотеки.

До інноваційної «скарбниці» бібліотечного підрозділу належить і бібліографічний покажчик «Друковані праці викладачів і співробітників Харківської державної академії культури», серія бібліографічних покажчиків «Видатні педагоги Харківської державної академії культури» та ін., які високо оцінила професійна громадськість.

Співробітники бібліотеки ХДАК «генетично приречені» на ініціювання та реалізацію найсміливіших інноваційних проєктів: по-перше, тому, що ХДАК має бібліотечне коріння, є засновником вищої бібліотечно-інформаційної освіти в Україні; по-друге, працівники бібліотеки — випускники академії, які здобули фундаментальні знання, навчаючись на бібліотечному факультеті; по-третє, кожен із них є патріотом своєї alma mater, прагне своїми професійними здобутками сприяти зміцненню її авторитету. Все зазначене, а також потенційні можливості співробітників бібліотеки ХДАК свідчать, що в майбутньому нас очікує багато приводів для відзначення ролі бібліотечного підрозділу в успішній реалізації інноваційних накреслень Харківської державної академії культури.

В. М. Шейко, доктор історичних наук,
професор, ректор ХДАК, член-кореспондент
Національної академії мистецтв України,
заслужений діяч мистецтв України,
дійсний член Міжнародної академії
інформатизації при ООН

2009

Л. Карась-Чичибабина

ЛИЛИЯ КАРАСЬ-ЧИЧИБАБИНА: «ПОЭЗИЯ ДОЛЖНА ОБЪЕДИНЯТЬ, А НЕ РАЗДЕЛЯТЬ»

Уже 12 лет в Харькове существует Международный фонд памяти Б. А. Чичибабина. Последние семь лет в январе проходит Международный фестиваль современной поэзии им. Бориса Чичибабина, который включен в список общегородских мероприятий (хотя вообще-то первый фестиваль, посвященный памяти поэта, прошел в мае 1995 года в **институте культуры**). <...>

<...>

— Фонд памяти Чичибабина — это такое виртуальное духовное понятие, — начала наш разговор Лилия Семеновна Карась-Чичибабина. — К сожалению, мы не помогли ни одному поэту издать свою книгу, но, к счастью, в нашем фонде — состоявшиеся литераторы, которые на это не рассчитывают. <...>

— Кто помогает проводить фестивали? Откуда берутся деньги на приглашение гостей?

— Нам много помогает город. Мы же не бизнес-структура, не занимаемся коммерческой деятельностью, поэтому можем рассчитывать только на спонсоров. В такой ситуации помощь городских властей... очень важна. Очень хорошо, что фестиваль входит в список общегородских мероприятий. Мы ведь прекрасно понимаем, что лишних денег в бюджете нет, но, с другой стороны, фестиваль современной поэзии — это неотъемлемая часть культурной жизни Харькова, он поддерживает необходимую духовную атмосферу. Ведь поэзия очень важна. Она отражает время, показывает, как оно меняется. И как вместе с ним меняемся мы.

<...>

— За 12 лет работы фонда что считаете самым главным достижением?

— То, что фонд, несмотря ни на что, существует. Что у него есть прекрасные харьковские поэты, которые ему помогают. Что у него есть друзья, которых мы всегда ждем в гости. Что выходят книги Бориса Чичибабина, за что огромное спасибо издательству «Фолио». <...>

<...>

Понимаете, я твердо убеждена — эту работу бросать нельзя. Это важное и нужное дело. Было бы ненужным, не приходило бы на наши мероприятия столько харьковчан. Поэтому сколько будет сил, столько и будем работать. Ведь за нашими плечами стоит Борис Алексеевич Чичибабин, его хорошая, ясная, глубокая поэзия, нужная людям. А когда за тобой стоит такая крепкая фигура в поэзии, стыдно жаловаться.

Беседовала В. Яковлева

Время. — 2009. — 9 янв. — С. 3.

В. Гальперін

АМАТОРСЬКЕ МИСТЕЦТВО — НА РОЗДОРІЖЖІ

Харківський обласний центр народної творчості — один із найстаріших в Україні, заснований ще 1938 року, тож нині святкуємо його 70-річчя. <...> Сьогодні Центр — це науково-дослідницький, організаційно-методичний та культуротворчий заклад, працівники якого насамперед турбуються про збереження традиційної культури, збагачення змісту просвітницької та дозвіллевої діяльності клубів, допомагають народним талантам.

У функціонуванні й розвитку аматорського мистецтва в соціокультурному просторі Харківщини віддзеркалені всі проблеми, які притаманні цій сфері загалом, їх досліджують і

опрацьовують наші фахівці у рамках цільової програми «Культура сіл Харківщини». <...>

Зібрані матеріали виходять друком з 1995 року в серіях «Муравський шлях» та «Студія з фольклору та етнографії Слобожанщини»... <...>

До речі, видання спеціальної літератури на допомогу працівникам клубних закладів — один з ефективних способів налагодження культурно-освітньої роботи. І йдеться не тільки про фольклорну тематику, призначену хореографічним та музичним колективам, а й про добірки сценаріїв, які сьогодні украй потрібні працівникам сільських клубів. Те, що ми робимо у цьому плані, не цілком задовольняє попит.

<...>

Щоб вирішити цю проблему, ми організуємо ще й семінари з різної тематики, таким чином намагаючись компенсувати дефіцит відповідної літератури. Приміром, під керівництвом доцента **Харківської державної академії культури Володимира Откидача** нещодавно провели методичний семінар для керівників вокальних ансамблів. Слухачам запропонували партитури вокальних аранжувань, теоретичні поради роботи з голосом, практичний виступ жіночого вокального тріо «Квітка» Дергачівського РБК.

<...>

Ще 1991 року вперше в Україні була створена лабораторія з фольклору і започаткована практика одночасного проведення у Харкові міжнародного фольклорного фестивалю «Покуть» та науково-практичної конференції «Традиційна культура в умовах глобалізації», в роботі якої обговорюються проблеми наслідування культурного коду нації, збереження самобутності у контексті традиційної народної культури.

Про рівень цієї конференції свідчить те, що в її роботі у різний період брали участь відомі науковці та культурні діячі з України, Росії, Білорусі, Казахстану, Болгарії...

<...>

Культура і життя. — 2009. — 14 січ. — С. 5.

В. Романовський

НА НИВІ ТВОРЧОСТІ ОРАЧ

Якщо ви мали можливість побувати в Харківському державному академічному російському драматичному театрі імені О. С. Пушкіна на його кращих виставах, то, без сумніву, не могли не захопитися натхненною грою **Олександра Васильєва** — актора милістю Божою. Минулої суботи наш видатний земляк народний артист України відзначив своє 60-ліття бенефісом на рідних підмостках у ролі бухгалтера Генрі за п'єсою Р. Коні «Смішні гроші».

Слобожанщина, а точніше, її центр — Харків — головний причал його творчої душі. Можливо, тому, що саме в цьому унікально-дивовижному місті він народився, зустрівся вперше з таємничим і захоплюючим світом його величності Театру, що саме тут змалку жадібно потягнувся до лицедійської премудрості, влаштовуючи в рідному дворі концерти зі співом і читанням віршів, показом етюдів, мініатюр, сценок, що саме тут, в обласному Палаці піонерів і школярів, у Петра Львовича Слоніма й Валентини Микитівни Осипянц, а по тому й інституті (нині це університет) мистецтв імені І. П. Котляревського на акторському відділенні театрального факультету в Якова Григоровича Озимова, Валентини Михайлівни Сухаревої й Олександра Тимофійовича Подорожнього отримав безцінні уроки майбутньої професії. Тут зустрів і своє велике кохання — колегу по навчанню, а згодом і праці, дружину й однодумця, майбутню матір їхніх чудових доньок, з якою разом усі ці пам'ятні літа, — дивовижно талановиту **Ангеліну Філіпову**.

Взагалі-то акторська доля йому, як-то кажуть, була на роду написана. Гени ж бо — річ серйозна. Чудово на гітарі й балалайці грав дідусь. Часто в родинному колі звучали пісні та романси. Доволі успішно на аматорській сцені свого часу проявив себе батько, а любов до книги, таїнства слова, його заворожливого декламування, врешті-решт, до артистизму прищепила своєю любов'ю мама. Звісно, все це він збагнув пізніше, оцінив гідно. Уже в дитячо-юнацькі літа амбітний шатилівчанин (мешкав саме в цьому районі міста на вулиці Леніна) був настирливим і

непоступливим, — байдуже, була це хлоп'яча бійка з ровесниками чи його заняття спортивною гімнастикою, сучасним п'ятиборством — ніколи не відступав перед труднощами. Оце лідерство, прагнення перемоги, в першу чергу, над самим собою залишилося з ним на все життя — виручало, допомагало йти до омріяної мети. На сцені він такий різний: то серйозно-вдумливий, то бешкетувато-веселий, то статечно-мудрий, то пристрасно-ніжний, та майже завжди — непередбачуваний, а отже, й по-справжньому цікавий для глядача. Його школа перевтілень, пошуків яскравих характерів, уміння бути синтетичним актором викликає щиру повагу й увагу до кожної нової ролі, в котрій він одкриває публіці (а може, й собі!) новизну сучасного прочитання, здавалося б, досі знаного образу, збагачуючи-наповнюючи його нюансами не стільки сценічної гри, скільки природного прожиття чужої, як власної, долі.

Ця васильєвська особливість не з'явилася відразу, а розвивалася з року в рік від ролі до ролі. В Дніпропетровському ТЮГу, куди він з дружиною потрапив за призначенням після вузу, за ті шість літ праці Олександрові вдалося створити низку непересічних образів, зокрема Володьки з вистави «До свиданья, мальчики», лейтенанта Плужникова «В списках не значился», Адама в «Божественній комедії». Головний режисер Г. Й. Кононенко — особистість надзвичайно творча й далекоглядна — дав хід його задумам і прагненням, допоміг ствердитися у пошуках-експериментах актора. Наступним етапом творчого розгону став Кишинівський російський драматичний театр ім. А. П. Чехова. Це там він виріс до одного з провідних акторів трупи, зігравши десятки цікавих ролей від Бумбараша до Григорія Меліхова. Це там у 35 років отримав звання заслуженого артиста Молдавської РСР. 14 молдавських літ дали йому крила, відкрили найпотаємніші секрети професії. Так що до Харкова повертався (звісно, з дружиною, теж заслуженою артисткою республіки), сповнений величезного потенціалу, творчого й духовного настрою. Тут знайшов розуміння колег і підтримку, насамперед, директора, художнього керівника та головного режисера Державного академічного російського драматичного театру імені О. С. Пушкіна — народного артиста України Олександра Сергійовича Барсеґяна. Відрадно, що в рідному місті

найбільш повно розкрився його талант. Незважаючи на те, що в трупі пушкінців немало творчих амбіційних особистостей, існує здорова конкуренція, Олександр Васильєву вдається успішно, на мій погляд, раз у раз демонструвати показові уроки своєї дивовижно-захоплюючої гри. Нині в його акторському багажі півтори сотні зіграних ролей, добра половина яких має харківську прописку. З-поміж них немало таких, що незаперечно ввійшли до скарбниці театрального мистецтва, як, приміром, Вишневський («Доходне місце» О. Островського), Петро Перший («Шут Балакіреві» Г. Горіна), артист Едмунд Кін («Актор, король і Соломон» Г. Горіна), Ігор («Стара діва» Н. Птушкіної), Понтій Пілат («Майстер і Маргарита» М. Булгакова)...

Якщо говорити про творчі успіхи народного артиста України Олександра Васильєва, то одним лише театром вони не обмежуються. Бо ж він ще й напрочуд талановитий педагог. Разом із дружиною успішно навчає студентів на кафедрі майстерності актора **Харківської державної академії культури**, щиро й щедро ділиться своїми знаннями зі своїми майбутніми колегами. А ще — люблячий чоловік і батько. Відрадно, що одна з його доньок — Даринка — теж обрала акторське ремесло, має таке ж неспокійне щастя виходити на побачення з публікою на одному кону разом з батьками.

У творчому розквіті сил зустрічає на театральній ниві ювілей наш славний земляк. Сподіваємося, що йому ще вдасться немало сказати зворушливого і значного образами своїх нових героїв глядачеві. Адже він із нетерпінням чекає цього.

Слобід. край. — 2009. — 27 січ. — С. 12.

В. Субота

ЕКСКАВАТОРОМ ПО КУРГАНУ СКІФІВ

Сьогодні в Україні на державному обліку знаходиться 57206 пам'яток археології, серед яких 418 мають національне значення.

Харківська область — унікальний археологічний регіон України. Достатньо сказати, що тут 1902 року відбувся історичний

ХІІ археологічний з'їзд, що окреслив перспективи і завдання археології, в якому брали участь провідні історики та краєзнавці того часу. Саме у цей період вчитель В. Бабенко із села Верхній Салтів почав досліджувати салтівську культуру — єдності сармато-аланських та тюркських племен, що ввійшли до Хазарського каганату (VIII–X століття).

Через вивчення археологічних пам'яток сьогодні можна простежити розвиток всієї Слобожанщини, що об'єднує кілька областей. На жаль, не все досліджено. Почасти, існують лише відомості (на повний реєстр годі й сподіватися) про місцезнаходження того чи того могильника чи городища. Що вони приховують і, головне, у якому знаходяться стані, маловідомо. Бо до державного реєстру заводяться тільки ті пам'ятки, які мають відповідну документацію.

На Харківщині археологічні дослідження проводять науковці національного університету імені В. Каразіна, педагогічного університету імені Г. Сковороди, **державної академії культури**, історичного музею та «Слобожанської археологічної служби». За час, що минув, кількома поколіннями археологів зроблено чимало. Тому підтвердженням виступи істориків на VI міжнародній науковій конференції «Проблеми історії та археології України», що відбулася наприкінці року в Харківському національному університеті імені В. Каразіна, зібрання музею археології та етнографії Слобідської України при ХНУ та історичного музею.

<...>

Культура і життя. — 2009. — 28 січ. — С. 10.

Н. Шостак

В СНЕГУРОЧКЕ ИГРАЮТ ВСЕ АКТЕРЫ ТЮЗА

На сцене театра юного зрителя разыгрываются поистине недетские страсти. Здесь и любовь, и жертвенность... Режиссер-постановщик уверен: новая постановка «Снегурочки» придется по душе не только малышам, но и их родителям.

Над спектаклем «Снегурочка» по одноименной повести Александра Островского труппа работала почти год. И вот, наконец, на этой неделе — премьерный показ.

В первый день на премьере было много детей детского сада, — рассказывает молодой режиссер **Андрей Лебедь**. — Малыши с интересом наблюдали за происходящим на сцене и вели себя спокойно. Но все-таки этот спектакль для более старших.

На следующий день в театре — в основном школьники. На аплодисменты ребята не скупались. Правда, мальчишкам на месте усидеть сложно, их больше интересует: будет ли в антракте работать буфет, а вот девочки пришли с букетами.

— В школе мы не проходили «Снегурочку» Островского, — наперебой галдят семиклассницы из 162-й школы. — Но спектакль нам нравится. Все очень красиво: и яркие народные костюмы, и декорации.

В спектакле занята почти вся труппа ТЮЗа, плюс студенты **академии культуры**. Режиссер говорит, что старались воссоздать атмосферу эпохи берендеев. Тем не менее еле уловимые хип-хоповские нотки придают постановке дух современности.

<...>

Веч. Харьков. — 2009. — 31 янв. — С. 21.

ЧИМ НАМ ЗАПАМ'ЯТАЄТЬСЯ 2008-Й?

<...>

ЮВІЛЕЇ

Харківська державна академія культури відсвяткувала своє 10-річчя як Академія.

Окремі кафедри й цілі факультети відсвяткували ювілеї:

— 10 років виповнилося факультету музичного мистецтва;

— 5-річчя відзначила кафедра майстерності актора;

— свій 1-й день народження відсвяткував факультет менеджменту, що утворився на базі вже існуючого факультету культурології.

ІНФОРМАЦІЙНІ ПОВІДОМЛЕННЯ

Борис Миколайович Колногузенко, народний артист України, професор, академік, декан факультету хореографічного мистецтва, 3 листопада 2008 року нагороджений найвищою відзнакою обласної ради «Слобожанська слава».

Євген Федорович Маслов, викладач кафедри телерепортерської майстерності нашої Академії і одночасно головний редактор харківської газети «Главное», згідно указу Президента України від 9 червня 2008 року отримав почесне звання «Заслужений журналіст України».

Кушнарєнко Наталія Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор Академії культури, стала дипломантом X обласного конкурсу «Вища школа Харківщини — кращі імена — 2008» в номінації «Викладач професійно-орієнтованих дисциплін».

Юлія Карчова, викладач кафедри народного співу, стала абсолютною переможницею музичного конкурсу в м. Дніпропетровськ у номінації «Сольний спів» і була удостоєна «Гран-прі».

При Харківській державній академії культури відкрилася нова спеціалізована вчена рада з захисту дисертацій на здобуття наукових ступенів кандидата та доктора наук із соціальних комунікацій.

ЗАХИСТИ

У спеціалізованих вчених радах при ХДАК відбулося чимало захистів дисертацій на здобуття наукових ступенів:

— доктора мистецтвознавства, **Алфьорова Зоя Іванівна**, тема дисертації: «Візуальне мистецтво кінця ХХ — початку ХХІ століття»;

— доктора культурології, **Щедрін Анатолій Трофимович**, тема дисертації: «Культурологічно-релігійно-виміри «вторинної» міфотворчості»;

— доктора мистецтвознавства, **Лошков Юрій Іванович**, тема дисертації: «Диригентське оркестрове виконавство в контексті української культури ХVІІ–ХІХ ст.»;

— доктора мистецтвознавства, **Откидач Володимир Миколайович**, тема дисертації: «Рок-музика як соціокультурне явище»;

— доктора мистецтвознавства, **Чепалов Олександр Іванович**, тема дисертації: «Жанрово-стильова модифікація вистав західноєвропейського хореографічного театру ХХ ст.»;

— доктора наук з соціальних комунікацій, **Давидова Ірина Олександрівна**, тема дисертації: «Інноваційна політика бібліотек України: зміст та стратегії розвитку в інформаційному суспільстві»;

— кандидата мистецтвознавства, **Бойко Вячеслав Геннадійович**, тема дисертації: «Секуляризація православної духовної хорової музики в російській та українській культурі XVII–XXI ст.»;

— кандидата мистецтвознавства, **Курінна Анна Вікторівна**, тема дисертації: «Драматургія циркової вистави в контексті карнавальсько-сміхової культури».

КОНКУРСИ І КОНФЕРЕНЦІЇ

Академія виступила ініціатором проведення та безпосереднім учасником ряду широкомасштабних заходів, зокрема:

— III Всеукраїнського конкурсу молодих виконавців «Слобожанський вернісаж — 2008», що був присвячений 10-річчю факультету музичного мистецтва;

— Всеукраїнської науково-теоретичної конференції молодих учених «Культура та інформаційне суспільство XXI століття»;

— Міжнародної науково-теоретичної конференції «Харків у контексті світової музичної культури».

Важливою подією стало проведення 20 грудня 2008 року в стінах нашої Академії II (міського) етапу IX Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика.

Бурсац. узвіз. — 2009. — Січ. — С. 1–2.

І. Куриленко

СВЯТО ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА НА ЧЕШЬ ВСЕСВІТНЬО ВІДОМОГО ХОРЕОГРАФА

Борис Миколайович Колногузенко! Ім'я цієї непересічної, яскравої та творчої особистості відлунує не лише по всій Україні, а й за її межами. Росія, Білорусь, Болгарія, Польща, Франція, Німеччина, США, Італія, Іспанія... — це ті країни, які завжди щирозсердно зустрічають Бориса Миколайовича та театр народного танцю «**Заповіт**», керівником якого він виступає. Так, власне після чергового гастрольного турне я й завітала одного разу до Бориса Миколайовича з метою взяти інтерв'ю. Пригадую, що вже по першій хвилині нашої розмови мене зачарувала дивовижна щирість, відкритість, з якою він розповідав про вишуканий світ танцю і нові творчі досягнення та перемоги свого танцювального колективу. До того ж Борис Миколайович не стільки розповідав про незабутню подорож до Франції, скільки змальовував її. Так-так, малювати, як відомо, можна не лише пензлем чи олівцем, а й словами. Тож усе, про що говорив неперевершений майстер танцю, відбувалося в мене ніби перед очима... Перебуваючи у вирі «ірреальних» стрімких і динамічних хореографічних акордів, я ще і ще раз переконалася в тому, що виражальні можливості танцю безмежні: за його допомогою можна згармонізувати внутрішній світ людини, віддзеркалити безмежну гаму її почуттів, зрештою — наповнити життя сенсом і задоволенням.

<...>

...У супроводі бурхливих оплесків на театральну сцену Харківського державного академічного театру опери та балету імені М. Лисенка з щирозсердними вітаннями на честь шановного ювіляра по черзі виходять представники Харківської обласної ради та держадміністрації міста й області, а також учні, друзі та колеги з різних областей України. І ось уже всі офіційні привітання позаду, а попереду... довгоочікуване свято танцю... З першими музичними акордами присутні поринають у зачарований світ хореографічного мистецтва, світ неперевершеної

краси, грації та артистичності. Збігають хвилини, а зал припинило вдивляється в численні хореографічні композиції, які дарує то театр народного танцю «Заповіт» і театр сучасного танцю «Естет» ХДАК, то балетна трупа ХАТОБу, то **ансамбль бального танцю ХДАК** і ансамбль бального танцю «Грація», то народний ансамбль танцю «Буревісник» і зразковий ансамбль танцю «Щасливе дитинство», то ансамбль народного танцю «Закаблуки» і ансамбль сучасної хореографії «Олірна»... <...>

Море незабутніх вражень, неповторні хвилини спілкування з високим мистецтвом, бурхливі оплески та безмежні вигуки «браво!» — саме така атмосфера панувала на святі хореографічного мистецтва на честь всесвітньо відомого хореографа Бориса Миколайовича Колногузенка.

...Така вже сила танцю — оригінальною мовою мистецтва формувати внутрішній світ людини! І як приємно усвідомлювати, що в нашій Академії культури є Педагог, який невтомно прищеплює інтерес студентів до багатомірного світу хореографічного мистецтва, зокрема передає їм свою любов до українського народного танцю. До того ж танець у постановці Бориса Миколайовича — це танець із своєрідним стилем, я б навіть сказала шармом та непідробною національною енергетикою. Тож міцного здоров'я Вам, шановний ювіляре, нових здобутків на педагогічній ниві та невичерпної творчої енергії для їх досягнення!

Бурсац. узвіз. — 2009. — Січ. — С. 4.

ДОСЬЄ

Борис Миколайович Колногузенко народився 10 липня 1948 року в селищі Верхня Тарайка Паранайського району Сахалінської області.

З другого року свого життя зростав на рідній землі своїх дідів та прадідів — мальовничій Кубані.

На хореографічний розвиток Бориса Миколайовича вагомий вплив здійснили три джерела народної творчості: української, частково російської та кавказької.

Після закінчення балетмейстерського відділення Краснодарського державного інституту культури з 1971 по 1988 рр. працював на посадах артиста балету, педагога, балетмейстера-постановника в Державному заслуженому академічному Кубанському козачому хорі, ансамблях пісні і танцю Червонопрапорних Чорноморського та Тихоокеанського флотів, Харківському державному академічному театрі опери та балету імені М. Лисенка, Полтавському музично-драматичному театрі імені М. Гоголя, народному ансамблі танцю «Жайворонок» Центрального палацу культури Південної залізниці.

У **Харківській державній академії культури** почав працювати з 1988 року. Завдяки його наполегливій праці в 1989 році було відкрито відділення народної хореографії, тепер — факультет хореографічного мистецтва. Усі роки навчальний процес здійснюється за планами, програмами, методичними посібниками, які створені Б. М. Колногузенком.

Борис Миколайович Колногузенко керує хореографічним факультетом, кафедрою народної хореографії, театром народного танцю «**Заповіт**» з першого дня їх створення. Ці творчі підрозділи Академії культури є одними з найкращих в Україні. Про це свідчить багато фактів:

— участь театру народного танцю «Заповіт» у майже всіх відповідальних творчих заходах міста, області, України;

— на I та II Всеукраїнських конкурсах народної хореографії імені П. Вірського колектив театру «Заповіт» отримав по дві 1-х премії за розгорнуті хореографічні твори та за малі форми (2009, 2007 рр.);

— на міжнародному конкурсі танцю народів світу «Веселкова Терпсихора» в 2003 році театр народного танцю зайняв 1 місце, а в 2004 та 2006 рр. став володарем «Гран-прі» конкурсу;

— на єдиному у світі Міжнародному конкурсі професійних виконавців народного танцю «Лідер року» в Москві в листопаді

2007 року отримав 2 премії: II премія в номінації «жіночий сольний танець»; III премія в номінації «дуетний танець»;

— участь у ювілейних концертах, присвячених 100-річчю видатних хореографів Павла Вірського та Василя Авраменка;

— здобув звання лауреата, став володарем «Гран-прі» міжнародних конкурсів і фестивалів у Російській Федерації (Красноярськ), Білорусі (Гомель), Польщі (Познань), Болгарії (Селістра), Німеччині (Штутгарт, Баден-Баден), Бельгії (Холайн), Франції (Париж), Угорщині (Будапешт), Австрії (Відень), Іспанії (Барселона, Мадрид, Алектанте, Сарагоса, Хасн, Тудела, Альменара), Португалії (Лісабон, Порто, Віла Нова де Гайа, Віла де Ботікаш, Серначе де Бонжардім).

За 17 років творчого життя театру «Заповіт» усі концертні програми та конкурсні номери створені особисто його керівником.

Борис Миколайович Колногузенко був членом постановчої групи Всесвітнього фестивалю молоді та студентів у м. Москва та балетмейстером-постановником культурної програми Ігор Доброї Волі (Сієтл, США). Він — єдиний на Слобожанщині професор хореографії та дійсний член Української академії наук, а також — 16-разовий лауреат міжнародних конкурсів різних країн світу;

— виховав 37 лауреатів міжнародних конкурсів та фестивалів танцю;

— очолює міжнародні конкурси танцю та мистецькі фестивалі в Україні, Росії, Болгарії, Угорщині, Польщі;

— сприяє популяризації української національної культури (майстер-класи з українського народного танцю, постановки українських народних танців у Росії, Болгарії, Білорусі, Німеччині, США, Італії).

Борис Миколайович Колногузенко є почесним громадянином болгарського міста Дулово (Добруджанський край), є членом правління Національної хореографічної спілки України та головою її Харківського осередку.

У 2004 та 2007 рр. Асамблея ділових кіл України присудила Борису Миколайовичу почесне звання лауреата рейтингу «Харків'янин року». Колногузенка Бориса Миколайовича

нагороджено також почесними грамотами Кабінету Міністрів України (1999, 2003) та медаллю Павла Вірського (2003).

Бурсац. узвіз. — 2009. — Січ. — С. 5.

Є. Маслов

ЖУРНАЛІСТИКА — ЦЕ ПРОФЕСІЯ АНАЛІТИЧНА!..

Факультету театрального та кіно-, телемистецтва, а саме студентам, які опановують спеціальності «Диктор і ведучий» та «Телерепортер», нещодавно була надана чудова можливість поспілкуватися з працівниками засобів масової інформації, які на сьогодні вже мають доволі великий досвід роботи в журналістській сфері, а відтак їм є чим поділитися з майбутніми колегами. Тож своїми враженнями від зустрічі й ділиться заслужений журналіст України, головний редактор газети «Главное», безпосередній організатор й учасник «круглого столу», викладач нашої академії **Євген Федорович Маслов**:

— Я вважаю, що постійний контакт студентів з реально працюючими журналістами просто необхідний, бо реальне життя й реальна робота журналістів мають суттєві відмінності від того теоретичного курсу, який студенти отримують в Академії. Річ у тім, коли студент має можливість поставити якісь питання, щоб зорієнтуватися, з ким і як працювати в майбутньому, це може стати в нагоді. Ще одна суттєва сторона — це роботодавці. Зараз я є головним редактором газети. Телебачення я не роблю, але теж виступаю роботодавцем. Мої колеги, які беруть на роботу молодих журналістів і знаходяться в пошуках кадрів, теж повинні бачити тих людей, які, як-то кажуть, «на виданні» і через деякий час мають працювати в реальних умовах, в ЗМІ. <...>

<...>

Бесіду вела Ю. Юрченко

Бурсац. узвіз. — 2009. — Січ. — С. 8.

КРАЩИЙ ЧИТАЧ РОКУ

Важливою складовою в роботі нашої загальноакадемічної бібліотеки є популяризація як художньої, так і наукової книги, а через неї і виховання поваги та любові до художнього слова, поезії, прози, наукових просторів.

Відтак щороку колектив бібліотеки **ХДАК** організовує конкурс «Кращий читач року». Переможцями ж 2008 року стали:

Анастасія Пітутіна (студентка 3 курсу факультету документознавства та інформаційної діяльності) та **Тетяна Мароко** (студентка 4 курсу факультету культурології).

За поважне ставлення до бібліотеки, любов до книги, постійне бажання оволодіння новими знаннями, розширення свого світогляду бібліотека висловлює щире подяку студентам і відзначає пам'ятними сувенірами.

<...>

Бурсац. узвіз. — 2009. — Січ. — С. 8.

КОНКУРС ІМЕНІ П. ЯЦИКА В АКАДЕМІЇ КУЛЬТУРИ

20 грудня 2008 року на базі **Академії культури** проходив II (міський) тур IX Міжнародного конкурсу знавців української мови імені Петра Яцика. Цей традиційний щорічний захід є державним національним проектом, що покликаний утвердити державний статус української мови, піднести її престиж серед молоді, виховати повагу до культури і традицій українського народу.

Тож на урочисте засідання з нагоди відкриття цього річного конкурсу в актовому залі академії зібралося чимало студентської молоді — представників усіх вищих навчальних закладів Харкова. З привітаннями до учасників конкурсу звернулися завідувач кафедри мистецтвознавства, літературознавства та мовознавства нашої академії **Олена Миколаївна Білик**, заслужений діяч мистецтв України, поетеса Ніна Іванівна Виноградська та голова

журі, професор Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна Любов Григорівна Савченко. Їхні теплі і щирі слова привітання до всіх учасників конкурсу, перемирюючись із неперевершеними музичними та хореографічними композиціями у виконанні студентів нашої академії, створили незабутню величню і святкову атмосферу.

Бурсац. узвіз. — 2009. — Січ. — С. 9.

Л. Семененко, Н. Решетнік ЗАВІТАЙТЕ ДО БІБЛІОТЕКИ ВЖЕ СЬОГОДНІ!

«Вогонь не згасне від того, що від нього запалить інший»

Лукіан

<...> Кожна окремо взята бібліотека не може задовольнити всі читацькі запити на основі лише своїх ресурсів, тому бібліотеки вищих навчальних закладів мають об'єднати свої зусилля у формуванні єдиного інформаційного ресурсу регіону та у створенні умов для максимально ефективного їх використання. Будь-яка бібліотека має стати соціально прихильнішою до читача та його потреб, відмовитися від певних стереотипів. Недостатній рівень фінансування, нехватка кадрових ресурсів не дозволяють бібліотекам мати розмиті, нечіткі цілі, виконувати непотрібну роботу чи то підтримувати неефективні процеси. Маємо чітко визначати місію бібліотеки, пріоритетні групи користувачів, створити оптимальні умови для високопрофесійної діяльності, постійно вивчати читацькі потреби та надавати адекватні цим потребам послуги, визначати ефективність роботи у співставленні з цілями.

<...>

Презентація «Педагогічні технології: інформаційні ресурси», яку провели співробітники науково-технічної бібліотеки НТУ «ХП» за програмою VIII Міжвузівської школи-семінару «Нові технології в освіті», якраз і мала на меті не лише ознайомити своїх колег та користувачів із власними та придбаними університетом

інформаційними ресурсами, додатковими можливостями для користувачів локальної мережі університету, перевагами нової пошукової системи, а ще й продемонструвати якість таких послуг.

<...>

Велику зацікавленість у гостей (77 чоловік із 31 організації) викликала виставка-перегляд «Педагогічні технології» ... <...> Було представлено близько 200 джерел з фондів бібліотек Національного технічного університету «ХПІ», Української інженерно-педагогічної академії (УПА), **Харківської державної академії культури**, Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди, а також з фондів кафедри педагогіки і психології управління соціальними системами НТУ «ХПІ».

Усі бажаючі мали змогу ознайомитися не тільки de visu, а й одержати загальний список видань за цією тематикою. <...>

<...>

Політехнік. — 2009. — 12 лют. — С. 5.

А. Анничев

«MIPARTI»: ДВЕ ПОЛОВИНКИ ОДНОГО ДУЭТА

ИЗ ДОСЬЕ «ВРЕМЕНИ»

Идея создания танцевального ансамбля «Miparti» возникла у выпускников факультета хореографического искусства **Харьковской академии культуры** (класс **Бориса Колногузенко**) **Светланы Двояшкиной** и **Александра Авдеева** в 1999 году. Дуэт «Miparti» — лауреат и победитель многочисленных национальных и международных конкурсов и фестивалей. В 2005 году с «Miparti» был заключен долгосрочный контракт, по которому дуэт шесть месяцев работал в Китае, а с 2007-го по 2008-й танцевальная пара сотрудничала с англо-американской компанией «Sunard».

Эмоционально-выразительный калейдоскоп танцев Светланы Двояшкиной и Александра Авдеева завораживает высоким стилем, моментально заставляя зрителей включаться в стихию фантастических сюжетов дуэта.

<...>

После окончания Сумского училища искусств и культуры им. Д. С. Бортнянского Светлана поступила на факультет хореографического искусства Харьковской академии культуры, где и встретила своего будущего партнера Александра Авдеева, приехавшего в «первую столицу» из Севастополя. Оба с раннего детства были увлечены классическими и народными танцами, получили хорошую подготовку в самодеятельных ансамблях.

<...>

<...>

Время. — 2009. — 18 февр. — С. 4.

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

ВІД 25 ЛЮТОГО 2009 Р. № 149

КИЇВ

ПРО ЗАТВЕРДЖЕННЯ СКЛАДУ ДЕРЖАВНОЇ АКРЕДИТАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ

Кабінет Міністрів України постановляє:

1. Затвердити склад Державної акредитаційної комісії, що додається.

<...>

СКЛАД ДЕРЖАВНОЇ АКРЕДИТАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ

Вакарчук Іван Олександрович — Міністр освіти і науки, голова Комісії

Гребельник Олександр Петрович — перший заступник Міністра освіти і науки, перший заступник голови Комісії

Якименко Юрій Іванович — перший проректор Національного технічного університету «Київський політехнічний інститут», заступник голови Комісії

Ковальчук Руслан Леонідович — виконавчий керівник Комісії

Андрущенко Віктор Петрович — ректор Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова (м. Київ)

Багров Микола Васильович — ректор Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського (м. Сімферополь)

Бакіров Віль Савбанович — ректор Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Богатир Володимир Вікторович — заступник Міністра юстиції

Болюбаш Ярослав Якович — директор департаменту вищої освіти МОН

Ващук Федір Григорович — ректор Закарпатського державного університету (м. Ужгород)

<...>

Пилатюк Ігор Михайлович — ректор Львівської музичної академії

Полянський Павло Броніславович — заступник Міністра освіти і науки

Похресник Анатолій Костянтинович — директор Київського технікуму електронних приладів

Пристапа Євген Никодимович — ректор Львівського державного університету фізичної культури

Самойлик Катерина Семенівна — народний депутат України (за згодою)

Стріха Максим Віталійович — заступник Міністра освіти і науки

Черевань Володимир Павлович — ректор Київського університету ринкових відносин

Черних Юрій Олексійович — заступник директора департаменту військової освіти і науки Міноборони

Шевченко Володимир Павлович — ректор Донецького національного університету

Шейко Василь Миколайович — ректор Харківської державної академії культури

Шемшученко Юрій Сергійович — директор Інституту держави і права імені В. М. Корецького Національної академії наук

Щербань Юрій Юрійович — перший проректор приватного вищого навчального закладу «Східноєвропейський університет економіки і менеджменту» (за згодою)

*Освіта. — 2009. — 25 лют.—4 берез. — С. 2.
Уряд. кур'єр : Орієнтир. — 2009. — 11 берез. — С. 8.*

В. Гальперин

ПРАЗДНИК ТВОРЧЕСТВА ДЛЯ СОТЕН ТЫСЯЧ

23 МАРТА — ВСЕУКРАИНСКИЙ ДЕНЬ РАБОТНИКОВ КУЛЬТУРЫ И АМАТОРОВ НАРОДНОГО ИСКУССТВА

В преддверии Всеукраинского дня работников культуры и аматоров народного искусства мы поговорили с директором Харьковского областного центра народного творчества **Владимиром Гальпериним**.

— Владимир Израилевич, хотелось бы узнать об истории центра подробнее.

— Основан он был в 1938 году, а в 1954 году центр был переведен в нынешнее здание, памятник архитектуры начала прошлого столетия, бывшую усадьбу купца В. Стрекалова по адресу: ул. Пушкинская, 62. Кроме непосредственных задач центра, последние четверть века ежегодно им проводятся комплексные фольклорно-этнографические экспедиции «Муравским шляхом», которые исследуют культурологический срез традиций Слобожанщины. Проводится социологическое исследование «Культура сел Харьковщины». В 1996 году Областным центром народного творчества был основан международный фестиваль традиционной народной культуры «Покуть».

<...>

— Расскажите, пожалуйста, о задачах вашего центра.

— Основная цель деятельности отдела Харьковского областного центра народного творчества — методическая помощь районным центрам культуры, клубам во всей Харьковской области. <...>

Еще одной задачей нашего коллектива является работа с мастерами народного творчества. <...>

Можно сказать, что еще одно направление — проведение и участие в работе научных конференций, организация и проведение фестивалей. А так как у наших сотрудников высокий научный и творческий профессиональный ценз, мы можем обеспечить для фестивалей аматорского искусства в области престижное жюри.

<...>

— Наверное, ваша личная инициатива также влияет на профиль деятельности центра народного творчества. Не могли бы вы рассказать и о себе?

— Ну, я сам харьковчанин, закончил обычную салтовскую школу, а потом — **Харьковский государственный институт культуры** по специальности «библиотекарь-библиограф». После армии работал в ряде государственных и коммерческих структур, акционерных обществ, но обязательно так или иначе связанных с культурой. Скажем, одна из фирм занималась организацией выставок не только в Украине, но и за границей. Мы повозили украинских художников в Австрию, Польшу, Израиль. А в 2003 году Любовь Морозко предложила мне занять пост директора центра народного творчества. <...>

<...>

Беседовала Ю. Коваленко

Харьк. известия. — 2009. — 21 марта. — С. 12.

И. Тихонова

КУКЛЫ — «ПО-ВЗРОСЛОМУ»

21 МАРТА — МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ КУКОЛЬНИКА

К кукле можно относиться как к неизжитому комплексу детства, прообразу человеческой судьбы или, как считали наши предки, щедрому подарку богов, разыгрывающих нескончаемую трагикомедию жизни. <...>

КУКОЛЬНАЯ МЕККА

В этом году исполняется 55 лет харьковскому музею театральных кукол, подобного которому в Украине нет. Чтобы увидеть его раритеты, нужно купить билет на спектакль первого в стране академического театра кукол, носящего имя основателя музея В. Афанасьева. Начавшись в 1954 году с выставки кукол из отживших свой век собственных постановок, за полвека музей разросся до трех экспозиционных залов с фондом в 11 тысяч экспонатов. Все они — вещественное подтверждение правоты профессиональных кукольников, считающих, что мир кукольного театра — это невинность детства и мудрость философа, что театр возвращает нашим душам их истинную сущность.

В мире музеев театральной куклы — не более десятка. Харьковское собрание уступало в СССР разве что коллекции музея Сергея Образцова при Государственном академическом центральном театре кукол в Москве. У нас хранятся бесценные куклы первых советских кукольников Симонович-Ефимовых... и Е. Беклешовой... В хранилище музея кукол — подарки С. Образцова и других знаменитых кукловодов и режиссеров мира, а также куклы из-за рубежа. <...>

ДЖЕЙМС БОНД НА ПЕНСИИ

На «заслуженный отдых» отыгравших свое тряпичных тружеников подмостков провожают в специальную комнату на третьем этаже театра. <...>

<...>

Среди «пенсионеров» — как столетние старожилы (музыкальный ящик из театра кукол-автоматов, которых в мире единицы), так и не стареющие «звезды» 70-х, самая яркая из которых, конечно, Джеймс Бонд — первый из увиденных советским зрителем. Посмотреть на него в Харьков приезжали и космонавт Гречко, и официальные иностранные делегации (настоящий англичанин, рассказывают в театре, и научил нашего Бонда правильно курить сигару — раскурил коробку из ближайшего магазина «Тютюн» с актером, затягивавшимся дымком в постановке вместо куклы, и тремя кукловодами, зажигавшими сигару и подносявшими ее ко рту карикатурного Джеймса). Наша кукла была

на то время верхом техничности, поскольку умела не только курить и стрелять (правда, пистонами) у взятого напрокат из милиции автомата, а еще и щелкала, как фотоаппаратом, глазом (он выдвигался из орбиты и потом возвращался на место), летала и раскладывала на несколько метров руку с пистолетом.

Один из авторов нашумевшей в 1977 году пьесы об агенте 007 **Анатолий Житницкий** вспоминает, что задумку сделать пародию на детектив воплощали с другом-соавтором Вадимом Левиным по наитию — многие подробности характера неизвестного в те годы нашим людям персонажа были просто придуманы и, как потом выяснилось, угаданы. Противопоставив туповатого Джеймса Бонда умному Шерлоку Холмсу, попали в «десятку»: и запрещенный в Союзе западный персонаж высмеяли, и оттянуться притомившимся за «железным занавесом» советским зрителям дали. <...>

<...>

Харьк. известия. — 2009. — 21 марта. — С. 11.

Ю. Зинченко

ЗА JAZZ FEST ОТКРЫЛИ МУЗЫКАЛЬНЫЕ ДОКТОРА НАУК

<...>

24 марта в театре Шевченко вопреки и назло всем кризисам прошел первый день ежегодного харьковского джазового фестиваля. На этот раз спонсоров оказалось найти гораздо сложнее, а соответственно, и звезд международного уровня удалось пригласить меньше. Однако атмосфера фестиваля, которую задают такие музыканты, как Сергей Давыдов, осталась по-прежнему самой позитивной и дружеской.

<...>

Начать хотя бы с первого номера программы — биг-бенда Харьковского государственного университета искусств им. Котляревского: студенты играли, как матерые мастера. Ничем

не уступал ему и оркестр соседнего вуза — Академии культуры.

<...>

<...>

Комсом. правда в Украине. — 2009. — 26 марта. — С. 4.

Л. Філіпова

ФАКУЛЬТЕТ ДОКУМЕНТОЗНАВСТВА ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ХАРКІВСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АКАДЕМІЇ КУЛЬТУРИ ЗАПРОШУЄ АБИТУРІЄНТІВ НА НАВЧАННЯ

В контексті інформатизації українського суспільства все більш актуально стає підготовка висококваліфікованих фахівців у сфері документальних комунікацій та інформаційно-аналітичної діяльності, що є пріоритетними напрямками навчання для спеціальності (напрямку) «Документознавство та інформаційна діяльність» **Харківської державної академії культури (ХДАК)**. Така спеціальність є важливою та затребуваною вимогою сучасного суспільства для забезпечення будь-якої галузі та особливо управлінської сфери — відповідною інформаційною інфраструктурою.

Випускник нашого факультету має можливість вибору певного напрямку діяльності, яка передбачена предметною областю спеціальності: діловодсько-кадрова, організаційно-управлінська, інформаційно-аналітична (референтська, консультаційна). І в той же час є можливість успішно адаптуватися практично до будь-якої сфери соціальної діяльності, де необхідними вимогами є професійне опрацювання інформації та документів засобами сучасних інформаційних технологій, зокрема: інформаційний пошук і моніторинг на базі ресурсів Інтернет за конкретними запитамі; аналітико-синтетична переробка документів та інформації і підготовка відповідних аналітичних оглядів та рефератів; формування інформаційних ресурсів установи (електронних продуктів: баз даних, електронних архівів та електронних послуг) тощо.

Кожен рік до нас звертаються різні державні та комерційні установи м. Харкова з проханням направити студентів на практику або пропонують місця працевлаштування, а хіба це не є визнанням своєчасності нашої спеціальності та її конкурентоспроможності на ринку праці.

Вісті Дергачівщини. — 2009. — 28 берез. — С. 2.

А. Прихожаева

БЕНЕФИС МИСТЕРА АНАТОЛИЯ

Сегодня в Харьковском академическом театре музыкальной комедии — бенефис Анатолия Будния, посвященный 30-летию творческой деятельности артиста.

Аристократичный Эдвин в оперетте Имре Кальмана «Сильва», романтичный Фредди в мюзикле Фредерика Лоу «Моя прекрасная леди», гротескный Грицко в украинской музыкальной комедии Алексея Рябова «Сорочинская ярмарка» — это образы солиста-вокалиста, ведущего мастера сцены театра музкомедии Анатолия Будния.

Его голос — яркий, звучный, лирико-драматический тенор. Стиль пения — это всегда точно угаданное настроение. Очень богатая палитра динамических оттенков — от академической до сентиментальной.

<...>

Его актерская жизнь зависит от многих факторов. Конечно, главным критерием является талант, но и он не всегда бывает решающим в назначениях на роль режиссером. <...>

Особенно трепетно бенефициант рассказывает о работе с дирижерами — заслуженными деятелями искусств Украины Шалико Палтаджяном и Ярославом Сорочуком, **Алисой Видулиной**, Юлией Шаршонь. Ведь именно они помогают ему найти необходимую интонацию, которая наиболее ярко раскроет душевный мир героев.

<...>

Харьк. известия. — 2009. — 28 марта. — С. 13.

БИБЛИОТЕКА «НА КОЛЕСАХ» ПРИЕДЕТ К ВАМ

В Харьковской области скоро может появиться передвижной кладезь мудрости, если депутаты облсовета найдут для него около 300 тыс. грн.

Книги-новинки, а также популярная литература будут колесить по всем районам Харьковской области в специально оборудованном автобусе. Причем людям предложат не только «свеженпечатанные» фолианты, но и произведения в электронном виде.

<...>

Сегодня пилотный проект библиотеки на колесах находится на стадии доработки. Над ним трудятся специалисты управления культуры и туризма, а также ГУ образования и науки облгосадминистрации и **Харьковской академии культуры**. Вице-губернатор уверяет, что подобные библиотеки уже зарекомендовали себя в странах Европы и США.

Веч. Харьков. — 2009. — 2 апр. — С. 6.

КНИГИ ПРИЕДУТ В ГЛУХИЕ УГОЛКИ ОБЛАСТИ

Главное управление образования и науки, управление культуры и туризма Харьковской облгосадминистрации и **Харьковская государственная академия культуры** разработали проект создания мобильной библиотеки.

Это будет специально оборудованный автобус, на котором в села области смогут привозить книги не только в печатном варианте, но и в электронном. Доступ к электронной библиотеке будут иметь и дети, и взрослые, и пенсионеры. По предварительным данным, на реализацию проекта необходимо не менее 300 тыс. гривен.

Подготовила А. Зайцева

Время. — 2009. — 2 апр. — С. 4.

ЖИТТЄВА ПРАВДА І ХУДОЖНЯ ПРОСТОТА

Якщо хто і вміє присмтно дивувати затятих слобожанських театралів, то це, насамперед, творча студентська молодь. У цьому може кожен переконатися, коли завітає в понеділковий вечір на черговий перегляд прем'єри вистави третьокурсників факультету театрального мистецтва **Харківської державної академії культури** за драмою Тараса Шевченка «Назар Стодоля». Принаймні кілька показів у великій актовій залі головного корпусу вузу на Бурсацькому узвозі відбулися з аншлагом.

Свого часу ми вже знайомили з успішною роботою кафедри майстерності актора ХДАК, неабияким потенціалом студентів згаданого факультету. Треба відразу зазначити, що керівники курсу народний артист України **О. П. Васильєв** та заслужена артистка Молдови **А. В. Філіппова** у своїй роботі не шукають легких шляхів. І вибір драматичного матеріалу, і вимоги до студентів-акторів здійснюють з високою відповідальністю, щоб у черговий раз мати можливість перевірити не лише творчий потенціал майбутніх лицедіїв, а й те, наскільки зросла за певний період навчання акторська майстерність їхніх вихованців. Отже, з цікавістю чекав на нову зустріч зі своїми знайомцями. Та, насамперед, кілька слів про саму п'єсу, постановку якої було приурочено до 195-річчя з дня народження Кобзаря.

Як відомо, з кількох його драматичних творів, написаних російською мовою, до нас дійшла в завершеному вигляді в українському перекладі одна п'єса — «Назар Стодоля». Знаємо, що наприкінці 1842 — початку 1843 року цей твір було написано, а вперше поставлено 1844 року аматорським гуртком Медико-хірургічної академії в Петербурзі, і з цією метою перекладено українською мовою. Пізніше п'єсу з успіхом ставили російські та українські трупи, зокрема Малий театр у Москві.

Так що в цієї вистави багата біографія. Студенти, готуючи свою постановку, звичайно, знали за літературою, як інтерпретувалася п'єса на кону тих чи інших театрів. Прагнули й собі з історичною достовірністю передати глядачеві життя, побут, інтереси, думи, всі

звиви й відтінки почуттів, хвилювань, страждань, веселощів своїх героїв, які уособлювали найрізноманітніші соціальні прошарки: від козацької верхівки до незаможних козаків і маси селянства другої половини XVII століття. Драма побудована на конфлікті між сотником Хоמוю Кичатим і хорунжим Назаром Стодолею. Сотник не погоджується видати дочку заміж за небагатого козака, бо мріє поріднитися через неї з самим полковником, і обманом зумовлює Галю перев'язати рушниками панських старостів на сватанні, начебто вони від Назара. Перед нами постають два різко розмежовані світи: з одного боку — нажива й бездушність, а з другого — волелюбність і людяність. Якщо до першого відносяться сотник Хома і його ключниця Стеха, то до другого — козаки Назар і Гнат, донька сотника Галя. Звісно, кожен персонаж діє відповідно до своїх переконань, прагнень, душевного складу, своїх можливостей.

Сотник Кичатий (в інтерпретації **Андрія Согоконя** — нещирий і бундючний, самовпевнений і корисливий, улесливий і хитрий), відчуваючи за собою неабияку владу, силоміць нав'язує свою волю всім, з ким має справи, не терпить непослуху. Заради майбутньої наживи він «забуває» про обіцянку, яку давав своїй покійній дружині, одружити Назара з Галею. Адже лише породичавшись із полковником, він може піднятися на вищий суспільний щабель, стати багатшим. Не можна сказати, що він не піклується про доньку, але всі його батьківські настанови, повчання спрямовані лише на те, щоб виховати в ній бажання стати багатою панею. Глибокі й щирі почуття, любов вважає баловством. Насправді його мало тривожить доля Галі, бо фактично продає її нелюбому осоружному панові. З цією метою для певності свого підступного задуму схиляє на свій бік ключницю, не задумуючись обіцяє їй і добро своє віддати (це він, скупердай!), і женитися на ній. Так що, як бачимо, його взаємини зі Стехою побудовані на свідомій брехні, на хитрощах та обмані. Актору вдалося передати пихатість та лицемірство цього героя, а у сцені бурхливої сутички з Назаром та його побратимом Гнатом Карим, коли, як то кажуть, коса найшла на камінь, глядач, на жаль, не побачив ще однієї важливої риси, якою автор твору підкреслював образ сотника: боязкість і слабкодухість при вольовій і рішучій

протидії йому. Акторська робота над персонажем потребує доопрацювання і в останній дії вистави. Чесно кажучи, мене, як глядача, зовсім не переконала поведінка Хоми у розв'язанні конфлікту між ним і Назаром. Штучно зависає «хеппі енд» вистави, коли жорстокий і деспотичний сотник, який ще мить тому рішуче дивився в очі смерті, після того, як Назар перепиняє намір Гната вбити сотника, розчулено кається і дає згоду на одруження Назара з Галею, і навіть обіцяє спокутувати свої гріхи в монастирі. Вчинок Кичатого неприродний і потребує свого переконливого роз'яснення. Але ж так у п'єсі, скаже мені читач, і буде по-своєму правий. Хоча є відомості про те, що в першому варіанті твору драма закінчувалася вбивством Хоми і готовністю прийняти страшну смерть Гната (за запорозьким звичаєм живим ховали і вбивцю)...

Ключниця Стеха — один із найбільш яскравих (принаймні в спектаклі), і я б сказав, неоднозначних персонажів. Перед **Альоною Булигіною**, яка грає її, було поставлене керівниками курсу чи не найскладніше завдання. Ключниця мріє стати господинею в сотниковому домі, прибрати до рук його багатство. Заради цього погоджується допомогти Кичатому видати доньку за полковника, зраджує довірливих Галю й Назара, розповівши сотникові про їхній намір втекти на Січ. І все ж при всій своїй корисливості дівчина тверезо дивиться на свого обранця, називаючи сотника старим дурнем, насміхається з нього, гуляє на вечорницях. Щодо ставлення до Галі, то вона їй часом подівочому співчуває, однак не забуває, що лише заміжжя доньки сотника з полковником принесе їй обіцяне Хомою Кичатим благополуччя, тому свідомо зраджує її. Юній акторці, як на мене, вдалося повно й цікаво у всій своїй розмаїтості розгорнути цей образ, доповнити глибиною своїх відчуттів. І її кокетливість, і заповзятість, і бажання не впустити свого надовго запам'ятовуються.

В особі сотникової доньки Галі **Катерина Штонда** прагнула створити романтичну закохану дівчину, щирю у своїх почуттях, життєрадісну і простодушну. Світ її героїні сповнений мрійливого кохання, райдужних надій. Жорстокі, деспотичні обставини ще не зруйнували благородства її душі, не покалічили найкращих

людських почуттів, не затьмарили чистоти її серця. Вона всьому вірить, в усьому хоче бачити тільки добро, великодушність. Вона — батьків антипод, хоч і шанує його. Тому й не сміє різко відповісти батькові, хоча й не згодна з його бездушними порадами, повчаннями. Її не вабить хвалене сите паразитичне життя, чуже багатство. Чесна, безпосередня, справедлива, вона органічно протистоїть егоїстичним інтересам батька, ницості й підступності. Поняття обману, зради, корисливих замислів далекі від неї. Галя й не підозрює, що навколо неї вже плететься інтрига, що її обманюють і рідний батько, і її подруга ключниця Стеха. І якщо на початку ми бачимо її смиренною, слухняною донькою, з ваганнями і побоюваннями образити своєю поведінкою батька, то з часом Галя змушена відстоювати своє кохання більш енергійно й рішуче. Глядач має змогу спостерігати еволюцію цього образу: врешті-решт перемагає прагнення її серця. Хочеться побажати виконавиці цієї ролі додати до образу Галі більшої поетичності, схвильованої ніжності у почуттях до Назара. І в пластиці, і в сценічній мові ще багато належить зробити перспективній актрисі.

В особі Назара Стодоли Т. Г. Шевченком утілені риси тієї частини козацьких низів, які жили інтересами боротьби з насильством. Відомо, що частина козацтва формувалася з селян-утікачів, котрі не хотіли миритися зі своїм рабським становищем у поміщиків. Дух ненависті до насильників був перенесений ними і в козацьке середовище. Його вияв бачимо і в поведінці Назара та його побратима Гната. Натурою вразливою й експресивною показує Стодолю **Дмитро Черноліченко**. Перед глядачем постає доволі симпатичний і мужній козак з гарячим темпераментом, що нерідко призводить до нерозважливості, непродуманих дій. Він уміє пристрасно любити і ненавидіти, щиро захоплюватись прекрасним і обурюватись проявами зла, несправедливості. Осягнувши справжню сутність Кичатого, його підступність, Назар гнівний і нещадний, а у взаєминах із Галею — романтично-схвильований, ніжний і душевний. У серці його чи не з однаковою силою палають два почуття: ненависть до брехливого сотника і палка, самовіддана любов до його дочки. Тому, коли Галя, благаючи, перепиняє намір свого коханого розправитись з її

батьком, Назар тамує свій гнів і навіть (що не схоже на нього) вдається до іншої крайності — падає на коліна перед сотником, проголошуючи зворушливий своєю людяністю монолог. Звісно, це він робить не тому, що вірить у можливість переродження Хоми, — лише сила любові до коханої, співчуття до її переживань зломали волю хорунжого, і він мимоволі підкоряється органічно не властивим йому почуттям. Його знають як відважного козака, сміливого у бою, відданого товариству. Він не боїться труднощів, стоїть за правду і справедливість. Такий не зрадить, не підведе, в біді не залишить, з таким як за кам'яною горою. Назар наділений рисами благородства, гуманності. От лише небагатий він, що стоїть на заваді його одруження з сотниковою донькою.

Певен, що не забудеться глядачам і образ Гната Карого. **Ярослав Середа** зміг наповнити його особливою привабливістю козацького побратимства, вірністю дружби, багатством народної мудрості, розважливості і дотепності. Гнат володіє більшою витримкою, ніж Назар, вчинки його завжди рішучі і впевнені. Це вольова, сильна натура, підпорядкована тверезому розуму. І все ж він готовий жертвувати собою, щоб допомогти стати щасливим своєму другові Назару.

Гадаю, що слід кілька слів сказати й про другорядні ролі. З-поміж них найбільш виражений і цілісний вигляд мають образи першого та другого сватів. Епізод, у якому зіграли їх **Дмитро Леончик** та **Руслан Логачов**, — один із найбільш удалих у виставі. Надзвичайно характерна пластика, сценічна мова, чудовий грим — усе захоплено відзначалось глядачами. Їхня гра була на такому рівні, що їй би аплодували на найбільш престижних театральних сценах.

Вистава сподобалась. Яскравими були і хореографія, і пісні, і музичне оформлення. Доречно вписалось у тканину постановки натхненне читання віршів Т. Г. Шевченка перед початком кожної дії студентами **Ларисою Щербак** та **Артемом Єрмаком**. Курсова робота третьокурників запам'яталася. Тепер із нетерпінням будемо чекати дипломної вистави.

Слобід. край. — 2009. — 8 квіт. — С. 9.

А. Гурьев

ФЕЕРИЧЕСКИЙ ДЕБЮТ НАРОДНЫХ ИНСТРУМЕНТОВ

Уникальный фестиваль фольклорной культуры состоялся на прошлой неделе в Харькове. <...>

«Фестиваль ансамблей украинских народных инструментов» был организован по инициативе основателя цимбальной школы в Харькове — заслуженного деятеля искусств Украины, доцента ХГУИ им. Котляревского Елены Костенко.

За последние годы народные инструменты приобретают необычайную популярность именно благодаря педагогам-энтузиастам, профессионалам своего дела.

Четырнадцать ансамблей — от мала до велика — выступили в первый день, столько же — на следующий в главном культурном очаге Харькова.

<...>

В концерте приняли участие детские музыкальные школы города и области, музыкального училища и **Академии культуры**, Университета искусств. На сцене блистали и вокалисты, и музыканты, но среди инструментов, безусловно, лидировали цимбалы и бандура.

<...>

Харьк. известия. — 2009. — 9 апр. — С. 4.

М. Ющенко

ЗДРАВСТВУЙ, БУДУЩИЙ ФЕСТИВАЛЬ!

Завершил свою работу III Международный фестиваль KHARKIV ZA JAZZ FEST-2009. <...>

ФИНАЛ

На концерте царила абсолютно непринужденная атмосфера и полная джазовая демократия. Восторженная публика, не стесняясь эмоций, бурно приветствовала группу Jeremie Ternoу Trio,

которая приехала на фестиваль из французского Лилля, города-побратима Харькова. <...>

<...>

КАК ЭТО БЫЛО

Старт пришелся на 24 марта. Театр им. Шевченко вот уже в который раз принимал джаз.

Открывал вечер биг-бэнд Харьковского государственного университета искусств им. Котляревского. Фестиваль начался классическими джазовыми хитами. Под звуки другого харьковского коллектива — лауреата многих джазовых конкурсов **биг-бэнда Харьковской государственной академии культуры** — вдохновитель и идеолог КНARKIV ZA JAZZ FEST Дмитрий Кутовой открыл фестиваль.

Комментируя потом открытие фестиваля, он сказал: «Я очень приветствую тот факт, что III Международный фестиваль КНARKIV ZA JAZZ FEST – 2009 наконец-то стал фестивалем городским. Это самое важное, потому что изначально в названии всегда на первом месте звучало слово «Харьков». <...>

<...>

Харьк. известия. — 2009. — 9 апр. — С. 8.

А. Вікторова

ДНІ ПОЛЬСЬКОГО КІНО

Міжнародний благодійний фонд «Україна 3000» і Українська кінофундація проводять у нашому місті Дні польського кіно. Партнерами фестивалю стали Польський інститут у Києві, Інститут імені Міцкевича, Міністерство культури і туризму України, Міністерство культури Польщі.

Упродовж п'яти днів кіномани області зможуть переглянути кращі художні і короткометражні фільми польських режисерів, матимуть можливість насолодитися естетикою польського кіномистецтва, ближче познайомитися з сучасними тенденціями в роботах молодих польських режисерів. Серед зіркових гостей

фестивалю відомий польський режисер, сценарист, одна з ключових фігур сучасного кінематографа Кшиштоф Зануссі.

В афіші Днів також останній фільм Анджея Вайди «Татарське зілля» (світова прем'єра на Berlinale – 2009 і приз Альфреда Бауера за інновації в кіномистецтві), психологічна стрічка «Дрімота», сюрреалістична кінокартина класика польського та британського кіно Єжі Сколімовського «Чотири ночі з Ганною», інші фільми.

Першими глядачами стали студенти факультету кіно- і телемистецтва **Харківської державної академії культури**, а також жителі міста, які мають польські корені.

<...>

Слобід. край. — 2009. — 15 квіт. — С. 2.

О. Луценко

НАДИХАВ СВОЇМИ ПІСНЯМИ

Про створення самодіяльного колективу **Микола Куценко** мріяв ще коли опановував мистецькі ази в Дніпропетровському культурно-освітньому училищі та **Харківському інституті культури**. Тоді, працюючи директором Будинку культури у селі Хорошому, він створив дитячий хор і вокальне тріо сестер Куценко, які успішно перемагали на районних і обласних фестивалях. А згодом був тріумфальний жіночий вокальний ансамбль на Вінниччині.

І все ж повністю творчий талант Миколи Даниловича розкрився у селищі Немішаєве, що на Київщині. У жахливий 1986 рік, усупереч підступній радіації, на поліській землі розцвіли «Чорнобривці» — гурт, який об'єднав дванадцять співочих чоловіків різних професій. <...>

У репертуарі «Чорнобривців» крім рідкісних українських народних пісень чи не півсотні — авторські, покладені на музику Куценком, які вийшли у двох його збірках «Пісня душі моєї» і «Гост за любов». <...>

Народний аматорський колектив «Чорнобривці» був бажаним гостем і переможцем на різних пісенних конкурсах і фестивалях, ним пишається селище, як і молодим гуртом «Калинові дзвони».

<...>

Нещодавно «Калинові дзвони» відзначили свій п'ятирічний ювілей. На свято пісні зібралися численні друзі та гості.

Усі, хто мав щастя побувати на концерті, отримали неймовірну насолоду, бо почули живу, щиру пісню, яка лилася прямо з душі. <...>

<...>

Голос України. — 2009. — 17 квіт. — С. 13.

Е. Садовникова

ВСЕ ЖАНРЫ КЛАССИКЕ ПОКОРНЫ

Юбилей Николая Васильевича Гоголя стал поводом для проведения неординарного мероприятия, которое проходило в Харьковском государственном университете искусств имени И. П. Котляревского в рамках ежегодной декады творческой молодежи города.

Большой зал университета собрал участников первого межвузовского эрудит-турнира, посвященного знаменательной гоголевской дате. Шесть команд — «Миф», «Слово» (Национальный университет имени В. Н. Каразина), «**Город N**» (**Академия культуры**), «Навколо» (Академия дизайна и искусств), «Редкие птицы», «Гротеск» (Университет искусств) — состязались за звание лучшего эрудита-«гоголеведа». Перед замороженной публикой в виде вопросов-ответов всплывали известные и неизвестные факты биографии писателя, приоткрывались тайны его творчества, что походило на своеобразное путешествие по страницам известных гоголевских произведений, интерпретированных в разные времена в разных видах искусства.

Неординарное по своему замыслу мероприятие объединило в себе опыт познавательного телетурнира «Что? Где? Когда?» и

командной игры КВН, а среди его участников и зрителей были будущие художники, филологи, музыканты, актеры, режиссеры театра и кино, а также завсегдатаи культурных программ университета искусств. <...>

Изюминкой конкурса был второй тур, проходивший под девизом «Мой Гоголь». <...> Вполне естественными и хорошо знакомыми нынешнему обывателю показались ожившие гоголевские персонажи в мини-спектакле команды «Редкие птицы». <...>

Особенно же впечатлил репортаж команды «Город N», словно открывший харьковчанам самих себя как типичных жителей гоголевского города N! Стоя перед памятником Гоголю, они задавали прохожим вопросы, среди которых были такие: «В какое время жил Гоголь?», «Бывал ли Гоголь в Харькове?», «Где находится памятник Гоголю?». Увы, немногие харьковчане смогли дать правильные ответы. <...> К сожалению, нынешнее поколение мало интересуется не только классической литературой, но и культурой в целом. Но не будем отчаиваться! Великий Гоголь, так печалившийся о «мертвости» человеческих душ, и сегодня не устает звать к нам со страниц своих произведений: люди, проснитесь, оглянитесь! Куда вы идете? Чем вы живете? И жизнь ли это?..

<...>

Время. — 2009. — 22 апр. — С. 4.

Л. Марков

И В ТАНЦЕ МОЖНО СТАТЬ ПОЛИГЛОТОМ

29 апреля отмечается Международный день танца. Праздник приурочен ЮНЕСКО ко дню рождения выдающегося французского балетмейстера, реформатора и теоретика хореографического искусства Жана Жоржа Новера (1727–1810). Он был новатором. Первый привел на смену лишенным драматургической цельности пышным оперно-балетным представлениям балет-пьесу с сюжетом, с пластически выразительными образами, в которых раскрывалось содержание

музыки. Он ратовал за глубокую связь хореографии с литературой, при нем получила развитие сюжетная пантомима, без чего трудно представить и современный балет. <...>

Но искусство танца, как и все остальные виды искусств, не отменяя достижений предшественников, тоже претерпевает изменения во времени.

На вечную тему — традиции и новаторство — мы беседовали с зав. кафедрой современной хореографии **Харьковской государственной академии культуры**, заслуженным артистом Украины **Леонидом Марковым**.

Должен сразу признаться, что поводом для встречи с Леонидом Владимировичем Марковым послужил не только приближающийся День танца. 17 апреля на сцене Дворца культуры Червонозаводского района ученики Л. В. Маркова (как уже дипломированные, работающие самостоятельно, так и сегодняшние студенты) показывали, чему он их научил. Таким образом они поздравляли своего учителя с 60-летием. После полуторачасового концерта, ошеломившего темпом, в котором он проходил, я, выждав время, пока учитель с учениками поздравляли друг друга (он их — с успешным показом, они его — с юбилеем), попросил юбиляра уделить время и прессе.

— Леонид Владимирович, не очень дилетантски прозвучит, если я спрошу, что же такое современная хореография? Ведь показано было столько разного: акробатического, пантомимического, чувственного, рассудочного...

— А современный танец — это и есть все, что танцуется сегодня. Сюда входят и народные танцы, и спортивные, и бальные, и клубные...

— Так чему же вы все-таки учите?

— Разным стилям, направлениям, школам. Студенты проходят и классический танец, и народный. Они должны освоить джаз, джаз-модерн, афроджаз, бродвейский джаз. Все это входит в программу обучения.

— И насколько выпускники эту программу усваивают?

— На первых порах студенты цитируют своих педагогов. И это хорошо. Они впитывают телом то, что в них закладывают, и телом

воспроизводят. А потом сами определяют, какое направление лучше чувствуют. Иногда гонятся за внешней формой, но для зрителя такой танец — все равно что книга с набором слов, из которых не складывается смысл. У меня — театр танца. В каждом номере заложен сюжет. Причем нет сюжетов, которые бы меня не волновали.

— Тем не менее косноязычный рассказчик или неряшливый по отношению к стилю писатель способны испортить самый блистательный сюжет. Согласны?

— Ну, если иметь в виду технику, то конечно. Один так бросает ноги, что бьет себя коленом по лбу, другой их едва передвигает. Есть разница? Студенты занимаются гимнастикой, партерной гимнастикой, акробатикой, овладевают всем словарем балетного языка. Но... Есть движение ради движения, а мастер понимает, что движение — это энергетический всплеск, всплеск эмоций, которые у него накопились. Он делает батман — и это крик, апогей. По-другому не скажешь: мы же лишены голоса. Однако дело не только в этом. Иногда у нас, людей, умудренных опытом, такое творится внутри, что мы словами и не можем передать. То есть там бурлит лава, а мы не можем сформулировать, что это, как это. Но мы телом можем показать, как наши эмоции завязывают нас в узел либо разгибают, и мы бросаем ногу в потолок, потому что это крик, смятение человеческое... Режиссеры драматических театров иногда приглашают балетмейстера не просто для постановки танца, но чтобы он помог актерам войти во внутреннее состояние героев.

— Ваше искусство неотделимо от музыки. В какой степени она диктует хореографический рисунок танцевального номера?

— Мне нравится музыка развернутой драматургии. Слушая ее, я как бы включаю телевизор, и в моем мозгу уже прокручивается какое-то действие. А когда в музыке только ритмическая основа, ее тоже можно танцевать, но тут уже будет совершенно другая режиссерско-балетмейстерская задача. Допустим, это темпоритм нашей жизни (тут-тум-тум: мы все бегаем), попса, тяжелый рок... Но такая музыка может стать просто фоном, обозначением, в какое время скоростей мы

существуем, а хореографическое действие будет совершенно другим.

— Поперек музыки?

— Да. Это прием. Иногда музыка — точно диктатор, а иногда мы ее функцию меняем, она существует как эпоха, время. Предположим, я ставлю менуэт или павану. Все понимают: ага, это Франция, времена Людовиков. Если сюжет соответствует костюмам, то на сцене будет картинка глубокой старины. А если в эту музыку мы вводим современные движения, то получается уже оригинальный номер. Тот же Баланчин ставил на классику, на Чайковского, но каков модерн получался! И у нас в академии есть специальный предмет — стилизация: народной музыки, современной, классической...

— Как вам кажется, интерес к профессии балетмейстера у молодежи растет?

— Вообще-то балетмейстером нужно родиться. Балетмейстер — это фантазер, и если нет от Бога фантазии, то ей не научишь. Но мы готовим и педагогов, и танцовщиков. Из тех, кто готов дотошно, пунктуально вникать во все элементы танца, получаются хорошие педагоги. В наших студентов вкладывается большая обойма знаний, которые потом помогут им точно определиться с профессией. Сейчас на первом курсе 30 человек. Это много. Аудиторий на всех не хватает. И все меньше и меньше становится бюджетников: было 10 мест госзаказа, стало 6, думаю, это число еще сократят. Вот вам обратная сторона популярности: руководство считает, что если кафедра популярна среди абитуриентов, то пускай они сами и платят за обучение. <...>

...Сегодняшний концерт, судя по реакции зала, понравился не одному мне. И ваш театр современного танца «Эстет», и то, что делают в студийных коллективах ваши выпускники, да и первокурсники смотрелись совсем неплохо.

— Да, в принципе я тоже доволен, хотя, разумеется, и есть профессиональные замечания. И первый курс меня порадовал. Вы ведь только представьте, что такое первый выход на публику. Есть же элемент страха перед зрителем, кто-то вообще падает в обморок, а кто-то выдает такое, чего от него и не ожидали.

Я благодарен ДК Червонозаводского района за предоставленную возможность выступить и желаю всем принимавшим участие в концерте хорошей творческой судьбы.

Беседовал Ю. Хомайко

Нова демократія. — 2009. — 24 квіт. — С. 13.

В. Петрова

ПРЕМЬЕРЫ, ГОДЫ, ЖИЗНЬ...

К 80-ЛЕТИЮ ХАРЬКОВСКОГО АКАДЕМИЧЕСКОГО ТЕАТРА МУЗЫКАЛЬНОЙ КОМЕДИИ

К юбилею театра, который будет отмечаться в ноябре этого года, по инициативе директора И. Коваля под руководством режиссера и литератора В. Ивченко готовится книга о первом в Украине театре оперетты.

При сборе материалов выяснилось, что о некоторых мастерах театра и жанра на самом деле известно не так уж и много. И первыми именами, о которых хотелось бы напомнить сегодня, являются имена драматурга Леонида Ароновича Юхвида и режиссера **Михаила Вениаминовича Аваха**.

В мае этого года исполняется сто лет со дня рождения Л. А. Юхвида (1909–1968). Известный прозаик и драматург, военный корреспондент в годы Великой Отечественной войны, кавалер ордена Великой Отечественной войны II степени, он писал повести и романы, рассказы и пьесы. Но вершиной его творчества являются комедии «Сорочинская ярмарка», «Майская ночь» и «Свадьба в Малиновке».

Соавтором либретто и постановщиком этих произведений на сцене Харьковского театра музыкальной комедии являлся М. В. Авах, режиссер, прекрасно знавший законы сцены и сценического воплощения драматургии. И нужно сказать, что либретто оперетт были не просто инсценизацией повестей Н. В. Гоголя, но и самостоятельными драматургическими произведениями. Именно постановки М. В. Аваха, впервые

появившиеся на харьковской сцене, принесли этим музыкальным комедиям огромную популярность. Музыка к ним написал талантливый композитор А. Рябов, который в начале 30-х годов прошлого века был главным дирижером театра.

<...>

Едва ли не самым знаменитым творением М. Аваха, Л. Юхвида и композитора А. Рябова является «Свадьба в Малиновке», впервые появившаяся на сцене харьковского театра в 1937 году под названием «Назар Зобара». «Героико-романтическая оперетта» — так обозначили авторы ее жанр.

Вслед за Харьковом спектакль поставили в Киеве, Москве, был снят популярный фильм.

М. В. Авах родился в 1903 году, в 1953 году закончил Харьковский театральный институт, был главным режиссером Харьковского театра музыкальной комедии с 1934 по 1947 год (за исключением трех фронтовых лет). Позднее он как главный режиссер возглавил Харьковский театр оперы и балета им. Н. В. Лысенко, ставил спектакли в оперной студии консерватории, преподавал режиссуру в Харьковском театральном институте.

На сцене ХАТОБа он осуществил постановки классических опер — «Отелло» Верди, «Опричник» Чайковского, а спектакль «Борис Годунов», в котором он был режиссером, получил Государственную премию СССР.

Он помогал молодым харьковским композиторам Н. Юхновской и М. Карминскому осуществлять их произведения на оперной сцене.

Об М. В. Авахе-педагоге рассказывает **В. А. Лукашов**, народный артист Украины, художественный руководитель Национальной филармонии, профессор Национальной академии музыки им. П. И. Чайковского. Он пришел на курс М. В. Аваха в театральный институт после окончания вокального отделения консерватории. До приглашения в Киев был главным режиссером театра оперы и балета им. Н. В. Лысенко, профессором **Харьковской государственной академии культуры**.

— У нас был уникальный курс, — вспоминает Владимир Анатольевич, — нас было шестеро, все с высшим образованием. Любимец харьковчан, актер и режиссер театра им. А. С. Пушкина Семен Лерман, который впоследствии возглавлял русский театр в Таллинне. Заслуженная артистка Украины Майя Мнушкина пришла из Киевского театра им. И. Франко. Толя Поливанов и Володя Белоус связали свою судьбу с телевидением. С именем Леонида Хаита связан один из самых интересных периодов в жизни харьковского ТЮЗа, который он возглавлял много лет. Словом, все ученики М. В. Аваха в профессии состоялись. Мы у него учились уважительному отношению к драматургическому материалу, преодолению штампов, умению ставить массовые сцены, что ему особенно удавалось, безукоризненному вкусу. Выпуская нас из института, он сказал: «Благодарю вас, я многому у вас научился...».

Но главные творческие победы М. В. Аваха состоялись на сцене Харьковского театра музыкальной комедии. К опереттам Л. Юхвида и М. Аваха театр обращался неоднократно. «Сорочинская ярмарка» есть в репертуаре и сегодня, и на афише стоят имена ее создателей, Л. Юхвида и М. Аваха.

Уточнить даты жизни М. В. Аваха (17.12.1903–22.04.1974) помогла его дочь Нонна Михайловна, которая, конечно же, будет почетным гостем на празднике 80-летия ХАТМК.

<...>

Харьк. известия. — 2009. — 28 апр. — С. 12.

Ю. Коваленко

«ТАЙНА ДОН ЖУАНА»

Если вы любите пересматривать музыкальные фильмы советской эпохи — «Собака на сене», «Дон Сезар де Базан» и т. д., то премьера в музкомедии — для вас. Похоже, репетируя «Тайну Дон Жуана», постановочная группа немало вдохновилась

знаменитым телефильмом В. Воробьева «Труффальдино из Бергамо».

Буффонада и лиризм (в спектакле — с явным перекосом в первое), яркость маскарада и великолепно-динамичное звучание оркестра (главный дирижер театра — заслуженный деятель искусств Украины Я. Сорочук), хора (хормейстер — И. Дяденко), мастерство балета (главный балетмейстер — заслуженная артистка Украины И. Клепикова) рожают ощущение праздника. Тайна Дон Жуана — не детектив, а лирическая музыкальная комедия о первой любви. <...>

<...>

Многих любителей театра обрадовало возвращение на сцену замечательно тонкой и умной актрисы оперетты **В. Подорловой**. Поставленная в самые нелепые условия авторами «Тайны Дон Жуана» С. Алешиним и М. Самойловым, ее Донья Анна в итоге вышла победительницей. Общая культура и легкая ирония по отношению к происходящему, интонационные нюансы «пианиссимо» и неотъемлемая музыкальность актрисы в дуэте и ансамбле сделали ее Донью Анну одним из центров спектакля. <...>

<...>

<...> «Тайна Дон Жуана» стала удачей коллектива — небольшой битком набитый зал и тесно населенная сцена на премьере были единым организмом.

Харьк. известия. — 2009. — 28 апр. — С. 9.

ДЕНЬ ВИПУСКНИКА

24 квітня 2009 року **Харківська державна академія культури** провела перший День випускника академії, присвячений її 80-річному ювілею. У цей день академія вітала всіх своїх випускників, які навчалися на різних факультетах за довгі роки існування нашого навчального закладу.

По-особливому урочисто зустріла академія своїх випускників 1969 року, чимало з яких на сьогодні стали знаними і видатними

діячами мистецтв, професорами, менеджерами в галузі культури і навіть ректорами вищих навчальних закладів. Так, наприклад, один із випускників нашої академії — **Володимир Іванович Рожок** — на сьогодні є ректором Національної музичної академії України в місті Києві.

В ювілейний рік випускники 1969 року з ініціативи ректора **Василя Миколайовича Шейка** вирішили зібратися разом у стінах рідної alma mater і згадати приємні та щасливі миті, коли вони тут навчалися. Їм випала чудова нагода поспілкуватися не лише між собою, а також зі студентсько-педагогічним колективом Академії культури, поділитися секретами свого професійного успіху. У свою чергу студенти та викладачі академії приготували для почесних гостей неперевершену концертно-мистецьку програму. Так, перед присутніми в малій актовій залі із привітальними композиціями виступили вокальний ансамбль «**Фарби**» (художній керівник — **Галина Бреславець**), ансамбль народної музики «**Стожари**» (художній керівник — лауреат міжнародних конкурсів **Олександра Савицька**), лауреат всеукраїнських конкурсів, викладач кафедри народного співу та музичного фольклору **Юлія Карчова**, а також народний артист України, професор кафедри хорового диригування **Костянтин Григорович Шаша**.

«Випуск 1969 року — особливий, знаковий випуск», — говорить ректор нашої alma mater Василь Миколайович Шейко. — На зустріч приїхали випускники, серед яких — знані, видатні діячі мистецтв, корифеї, менеджери в галузі культури, ректори вищих навчальних закладів. Звичайно, наша школа, школа Харківської державної академії культури, відчувається у всьому — і в їхніх учнях, і в їхній поведінці, і в їхній творчості, і в тому, що на сьогодні вони вже мають свої школи. Ця зустріч випускників показала, що ми на вірному шляху, що наша школа множить, розвивається, і нам є чим пишатися. Так, колись ми мали лише 27,7 % викладацького складу з ступенями і званнями, а сьогодні — більше 70 %; колись у нас не було ані аспірантури, ані докторантури, а сьогодні є, є у нас і спеціалізовані вчені ради...

Переконаний, що Харківська державна академія культури напередодні свого 80-річчя зробила серйозний внесок у розвиток культури та мистецтва. Усе це переконує, що наша ненька Україна живе і буде жити, бо є такі нетлінні цінності, як духовний світ, надбання людства, матриця, що віддзеркалює найкращі досягнення людського духу та творчості. Маючи таких випускників, студентів, таку школу, такий кадровий потенціал, Харківська державна академія культури, безумовно, успішно зустрине своє 80-річчя і продовжить свій знаковий шлях по збагаченню української культури, збагаченню духовності українського суспільства».

СЛОВО ВИПУСКНИКАМ 1969 РОКУ

Володимир Іванович Рожок, ректор Національної музичної академії України: «Сьогоднішня подія є надзвичайною, бо йдеться про 40-річчя зустрічі випускників.

Мене до сліз проникло те, що багатьох своїх однокурсників я не бачив 40 років. Так склалося, що вони працюють у різних куточках нашої великої неосяжної держави (і не тільки України, але і Радянського Союзу). Вірно зробило керівництво Академії культури, і зокрема ректор **Василь Миколайович Шейко**, запросивши нас на зустріч. У цьому є спадкоємність прекрасних традицій вишу, який ми закінчили.

Ось я, наприклад, очолюю провідний мистецький заклад Національну музичну академію імені П. Чайковського, але я завжди пам'ятаю свої витoki — звідки я пішов, хто мене навчив і хто залучив до високого мистецтва. Де б я не був і не виступав, я завжди з гордістю говорю, що є випускником Харківського державного інституту культури, нині — Харківської державної академії культури. Потім так склалося, що я закінчував Консерваторію, аспірантуру НАН Інституту мистецтвознавства, захищав дисертацію, але все це було вже потім... Основне ж я отримав тут, в академії, де працювали видатні майстри: теорію музики в нас читав **Ілля Польський**, хоровим класом керував **В'ячеслав Палкін** (світла йому пам'ять), філософію, економіку, культурологію тощо читали викладачі, яким ми все життя вдячні за те, що вони нас навчили любити мистецтво — не себе в мистецтві,

а мистецтво в собі, навчили любити навчальний заклад, його традиції, любити тих видатних митців, які тут працювали. Треба зазначити, що в післявоєнний час нам викладали фронтовики — люди, які ще 10–15 років тому тримали в руках автомат і боролися за незалежність України. У них, дійсно, не вистачило часу, щоб захистити кандидатські та докторські дисертації, але вони надзвичайно багато знали, вони нам передали такі тасмниці... І ми пишаємося тим, що є випускниками Харківської державної академії культури, яка є одним із провідних вишів нашої держави і не тільки, адже вона прекрасно зарекомендувала себе на багатьох міжнародних форумах у Франції, Німеччині тощо. Ми пишаємося тим, що академія зростає, що в неї потужний науковий потенціал, що її очолює визначний вчений **Василь Миколайович Шейко**, який одночасно очолює експертну раду ВАК і разом з яким ми вирішуємо багато проблемних питань, відстоюємо чимало позицій нашої вищої школи, зокрема в плані Болонського процесу».

Віктор Васильович Грицаненко, директор Мелітопольського училища культури:

«Інститут культури для мене, як і для інших випускників, дав дуже багато. Він є енергетичним імпульсом, який заряджає на багато років. І до цього часу, щодня ідучи на роботу, я згадую тих викладачів, які дали нам путівку в життя. Це були люди високого рівня інтелігентності та професіоналізму».

Бурсац. узвіз. — 2009. — Трав. — С. 1–2.

3. Алферова

ФАКУЛЬТЕТ КИНО-, ТЕЛЕИСКУССТВА СТАЛ АВТОНОМНЫМ!

В этом году факультет кино-, телеискусства как автономный впервые будет производить набор студентов. В чем же главная особенность факультета и каких специалистов он готовит, редакции газеты рассказала его декан **Зоя Ивановна Алферова**.

— Безусловно, наш факультет — совершенно специфическая структура учебного заведения, которым является **Харьковская государственная академия культуры**. Те выпускающие кафедры, которые вошли в состав нового факультета, существовали в рамках Академии культуры с 2002 и 2004 гг. Т. е. потребовалось определенное время для структурирования будущих кафедр факультета, чтобы на их базе создать новую мощную структуру, которая бы готовила специалистов совершенно уникального профиля. Поэтому спецификой нашего факультета, который был создан в феврале этого года, является выпуск уникальных специальностей на территории Восточной Украины — это телерепортеры, режиссеры и операторы телевидения. <...> Следует отметить, что нигде на территории Восточной Украины (не только в Харькове, но и на Слобожанщине и даже шире) такие специалисты не готовятся. Когда мы обозреваем культурный ландшафт Востока Украины, то видим, что существует попытка других учебных заведений открыть одну или две похожих специализации. Например, в Луганске в рамках кафедры культурологии открыта специализация «Телерепортерство». Но нигде на востоке (да и на юге) Украины нет отдельного факультета, который бы программно и целенаправленно готовил специалистов для телевидения и кино. Поэтому наше место и во внешнем, и во внутреннем контексте по отношению к нашим коллегам на других факультетах достаточно специфично и уникально.

— Какие приоритетные направления работы факультета на сегодняшний день, и каким Вы видите будущее факультета?

— Все наши выпускающие специализации открыты в рамках такого направления, как искусство. И речь здесь идет не только об искусстве как таковом, ведь современное искусство — это технологическое искусство. Поэтому все наши специалисты проходят полный цикл подготовки к производству — бакалаврский уровень и уровень подготовки специалистов. С этой точки зрения мы полностью соответствуем IV уровню аккредитации нашей академии. Здесь мы видим, безусловно, большую работу, проделанную моими коллегами, которые создали основу для технологического

прохождения базового образования: у нас есть учебная студия с монтажными местами, есть съемочная аппаратура. Как структурное подразделение академии мы пользуемся ее информационными ресурсами во всех проявлениях — начиная с библиотеки и заканчивая электронными ресурсами. Так как все базы практик у нас производственные (Production studio, основной базой которой является государственная телевизионная студия), то наши студенты в активном творческом режиме работают на протяжении всего периода обучения.

Какими направлениями мы особенно гордимся и что считаем необходимым усилить на нашем факультете? Первые годы существования выпускающих кафедр вне существования факультета были посвящены формированию концепции подготовки специалистов современного телевидения. Теперь мы понимаем, что телевидение изменилось, что наши специалисты входят в эру цифрового телевидения, интерактивных визуальных коммуникаций, и, следовательно, эту модернизацию должен пройти и факультет. Поэтому, имея в виду прежнюю телевизионную технологическую базу, которая является основой обучения, мы намерены модернизировать наши учебные планы и, конечно же, будем ходатайствовать о модернизации самой технологической базы с тем, чтобы соответствовать рынку труда для наших специалистов и отвечать современным требованиям.

Не менее важным элементом подготовки специалистов я считаю научно-педагогическую деятельность. <...>

— На сколько востребованными на сегодняшний день являются профессии, связанные с кино-, телеискусством?

— Многолетние конкурсы на наши специализации показывают, что они, действительно, перспективны и востребованы. У нас не было конкурса ниже 7 человек на место. Даже в ситуации демографического спада мы надеемся, что конкурсная планка у нас не упадет. Понимаем, что в постиндустриальную эпоху телевидение будет иным — цифровым, интерактивным, будет выходить на смежные сферы виртуализации, на новый уровень медийности. Поэтому, привлекая специалистов, которые работают в различных

информационных сферах, мы учитываем это потенциальное развитие современного телевидения. Мы активно участвуем в межвузовских проектах, где речь идет о визуальном искусстве, а также значительно расширяем рамки спектра тех дисциплин, которые ориентированы на современное телевидение. И это делает наш факультет очень перспективным.

— В этом году наша академия празднует свое 80-летие со дня основания. Что Вас связывает с академией? Какое место в вашей жизни она занимает?

— Одной из прекрасных традиций в нашем вузе является подготовка, «выращивание» кадров. Я и многие мои коллеги — это птенцы академии, которые прошли очень длительный путь своего становления. Я смотрю, что вокруг меня уже молодая поросль повторяет наш путь — аспирант, статус молодого преподавателя, старшего преподавателя, доцента, доктора наук и т. д. Примером может служить наш ректор **Василий Николаевич Шейко**, который, будучи студентом нашей академии, стал ее молодым преподавателем, вскоре молодым заведующим и молодым ректором. Сегодня — это уже человек, который сформировал целостный концептуально правильный подход к становлению вуза. Причем все элементы роста вуза учитываются этой концепцией. Наш ректор — член аттестационной комиссии, член экспертного совета ВАК по культурологии, он создал все структурно необходимые элементы для потенциального роста факультетов, совершенствования научной деятельности преподавателей. Я считаю, что в жизни каждого из моих коллег и моей жизни лично работа в академии занимает очень весомое место, я бы сказала, смыслообразующее место. Ведь естественный профессиональный рост, не прерываемый никакими искусственными препятствиями, позволяет раскрыться личности в полной мере. А что, как не самосовершенствование, является миссией человека на земле? Мне кажется, редкий преподаватель в нашей академии чувствует себя одиноким и несчастным. Это почти семья. И я думаю, что в этом и есть радость нашего труда.

<...>

Беседовала И. Куриленко

Бурсац. узвіз. — 2009. — Трав. — С. 4–5.

ДНІ НАУКИ В ХДАК

Наукові конференції незалежно від часу їх проведення і чисельності учасників — це завжди непересічна подія в житті **Харківської державної академії культури**, бо повноцінне існування і розвиток нашої alma mater не можливі без науки. Адже, як відомо, без навчання немає науки, а без науки навчання втрачає внутрішню наповненість і доцільність. У даному контексті цілком доречною і актуальною була чергова Всеукраїнська науково-теоретична конференція молодих учених «Культура та інформаційне суспільство ХХІ століття», яка пройшла наприкінці квітня і дала можливість усім її учасникам і гостям отримати знання в культурологічній сфері, а також продемонструвати свій власний досвід. На конференції працювало 14 секцій різної тематичної спрямованості, які об'єднували близько 300 доповідачів із різних регіонів України. Так, наприклад, у роботі секції «Історія світової літератури та мовознавства» (на якій мені довелося головувати) взяли участь не лише студенти з рідної alma mater, а також молоді науковці з інших навчальних закладів нашої країни, зокрема з Гуманітарного інституту Донецького національного університету та Одеського національного політехнічного університету. Треба зазначити, що багато уваги на нашому секційному засіданні було присвячено важливим проблемам сучасного літературного процесу, аналізу змістової парадигми художніх творів другої половини ХХ — початку ХХІ століття. Художні твори, доволі таки полемічні, бо написані в дусі нашого часу, досліджувалися молодими науковцями крізь призму їх семантичних особливостей, певних філософських дискурсів та культурних кодів. Учасники нашої секції намагалися в широкому історико-літературному та літературно-теоретичному контексті переосмислити дискурсивність творчості таких митців слова, як Йосипа Бродського, Юрія Шевчука, Умберто Еко, Мераба Мамардашвілі, Чапека Паланіка, Стівена Кінга, Галини Пагутяк, Фредеріка Бегбедера...

Хотілося б відзначити досить високий фаховий рівень доповідей, а також високу активність учасників засідання нашої секції при їх обговоренні. Цікаві та інформативні доповіді викликали гарячі суперечки, дискусії, жваві наукові обговорення. Переконана, що цьогорічна конференція залишила по собі теплі почуття, приємні враження і в чомусь збагатила кожного з учасників та гостей.

Бурсац. узвіз. — 2009. — Трав. — С. 6.

О. Велігурська

**«ТАНЕЦЬ — ЦЕ РУХИ ДУШІ, НАРОДЖЕНІ
ТА ВИКОНАНІ НЕЮ», —**

вважає народний артист України, професор, академік, декан факультету хореографічного мистецтва **ХДАК Борис Миколайович Колногузенко**. Актуальність цих слів підтверджують і його вихованці, для яких хореографія — це особливий вид мистецтва зі своєю мовою пластики, мовою рухів та ритму, мовою гармонії тіла та емоцій.

Для того, щоб розвивати хореографічний жанр, підвищувати художній рівень виконавської майстерності майбутніх хореографів та балетмейстерів, а також розширювати творче спілкування між студентськими колективами, на базі нашої академії спільно з Харківським обласним осередком національної хореографічної Спілки України під керівництвом Бориса Миколайовича щороку проводяться майстер-класи з різних напрямків хореографічного мистецтва. Про черговий всеукраїнський майстер-клас, який відбувся 6 травня цього року в танцювальному залі Харківського академічного театру опери та балету і на який завітало чимало видатних педагогів-хореографів із усіх куточків України, і піде мова далі.

Мета майстер-класу, що мав вигляд показового уроку, полягала в ознайомленні гостей із навчальним процесом нашої академії, з напрямками діяльності та стилями творчих груп... Так,

наприклад, студенти 2 курсу кафедри сучасної хореографії показували свій урок афро-джаз танцю. <...>

...Четвертий курс танцював модерн-джаз із елементами афро. Сама назва вже говорить за себе — це злиття джазу та модерну. <...>

3-й же курс показував, як я називаю, «старий джаз», тобто «бродвейський» (чарльстон, флеш). Тут надзвичайно швидкі рухи, не зовсім зручні для тіла положення, але й у цього виду танцю був свій глядач. Як відомо, «бродвейський» джаз — це щось на кшталт феєрії, мабуть, тому він і викликає позитивні емоції. Мій улюблений танець з капелюхами — це класика жанру, такого плану номерами закінчуються вистави на Бродвеї. І саме такий етюд став великою крапкою в нашому майстер-класі.

Отже, ми, студенти, показали на всеукраїнському майстер-класі все, що змогли, і, сподіваюся, передали глядачам різницю між усіма тісно сплетеними видами сучасної хореографії, як у виконавчому плані, так і в емоціональному. Але, головне, на мій погляд, те, що від цієї події відчули задоволення всі — як глядачі, так і виконавці!

Бурсац. узвіз. — 2009. — Трав. — С. 7.

А. Компанієць

ЕРУДИТ-ШОУ «МІЙ ГОГОЛЬ»

1 квітня цього року виповнилося 200 років від дня народження видатного письменника Миколи Васильовича Гоголя. Ще і до сьогодні серед дослідників точаться суперечки: до якого культурного канону включати його твори. Одні називають його українським письменником, інші — російським письменником малоросійського походження. Але, незважаючи на різні науково-національні акценти, для нас, читачів, Гоголь залишається Гоголем — письменником, який зміг одночасно досягнути менталітет та психологію двох великих, але таких різних народів, як український та російський.

З нагоди ювілею Миколи Васильовича в Харкові протягом квітня проходила низка урочистостей. Про деякі тематичні вечори і творчі конкурси, в яких брали участь безпосередньо студенти **Харківської державної академії культури**, і піде мова далі.

У рамках щорічної декади творчої молоді нашого міста 10 квітня в Харківському університеті мистецтв імені І. П. Котляревського відбулося перше міжвишівське ерудит-шоу «Мій Гоголь», присвячене знаменному 200-річному ювілею письменника. Шість команд — «Міф», «Слово» (Національний університет імені В. Н. Каразіна), «**Місто N**» (**Академія культури**), «Навколо» (Академія дизайну і мистецтв), «Рідкісні птахи», «Гротеск» (Університет мистецтв) — змагалися за звання кращого ерудита-«гогольознавця». Перед завороженою публікою у вигляді питань-відповідей спливали відомі та невідомі факти біографії письменника, спливали таємниці його творчості, що було схожим на своєрідну подорож сторінками відомих гоголівських творів, які по-своєму інтерпретовані в різні часи і в різних видах мистецтв. Неординарний за своїм задумом захід об'єднав у собі досвід пізнавального телетурніру «Що? Де? Коли?» та командної гри КВК.

Команда ж від нашої академії «Місто N» (у складі **Антон Огуза** (капітана команди), **Наталії Мартинюк**, **Андрія Компанійця**, **Тетяни Сорокоус** та **Людмили Гоц**) відразу завоювала прихильність суддів та вболівальників завдяки блискучим відповідям та чудовій відеороботі «Місто N» (керівник проекту і автор ідеї — **Ганна Курінна**, режисер — **Юрій Великий**, ведучий — Антон Огуз, відеомонтаж — Юрій Великий і Антон Огуз, оператори — Юрій Великий і **Артем Воронович**, графіка — **Артем Богдан** та інші). Лише декілька балів відділяли команду від володаря першого місця — команди «Міф» Національного університету імені В. Н. Каразіна. Однак ця прикра обставина жодним чином не позначалася на святковому настрої команди нашої alma mater. Такі конкурси не знають тих, хто виграв, і тих, хто програв. <...>

<...>

Бурсац. узвіз. — 2009. — Трав. — С. 8.

18 ТРАВНЯ — МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ МУЗЕЇВ

18 травня посідає особливе місце в житті кожного музею в будь-якому куточку планети. Причиною цьому є професійне свято музейних працівників, що відзначається ще з 1977 року в більше, ніж 150-ти країнах світу. Погодьтеся, що музеї є безцінними джерелами пізнання, які освячують долучення кожної людини до культурно-історичних цінностей і духовних реліквій. І якщо музеї — це осередки надбань національної історії, то їх працівники — вірні служителі часу, професіонали, які не лише зберігають довірені їм експонати, а й створюють образ певної епохи в кожному експозиційному залі, допомагають своїм відвідувачам відчувати якусь таємничу і загадкову атмосферу нетлінних духовних скарбниць. І як приємно усвідомлювати, що саме в стінах **Харківської державної академії культури** й виховуються такі справжні фахівці-музеезнавці.

Зазначимо, що спеціальність «Музейна справа та охорона пам'яток історії та культури» тут було відкрито в 1989 році (до цього аналогічної спеціальності в межах України взагалі не існувало!).

Зважаючи на те, що останнім часом у нашій країні стрімко розвивається музейна мережа, випускники музеєзнавчого відділення Академії культури успішно реалізують себе на професійній ниві. Так, чимало з них плідно працюють у вищих та середніх навчальних закладах як викладачі історії; у музеях Харкова, Полтави, Сум, Херсона, Острога та інших міст України, Росії; на телестудіях, у редакціях газет, фірмах, що спеціалізуються на виставочній діяльності тощо. Отже, академічна освіта відкриває для майбутніх музеєзнавців чималі можливості!

<...>

Бурсац. узвіз. — 2009. — Трав. — С. 11.

ДЖАЗ ПОЛОНИТЬ СЕРЦЯ

Слобожанщина поступово стає своєрідним центром джазового мистецтва в Україні. Перший фестиваль джазової музики відбувся у 2007 році. Та він був, відверто кажучи, малопомітним у культурному житті міста, бо в ньому взяли участь тільки харківські музиканти і кілька гостей із країн ближнього зарубіжжя. Та вже другий фестиваль став справжньою подією, оскільки приїхали справжні світові зірки: володар двох премій Гремі, легендарний басист Рон Картер, кращий піаніст Європи француз Марсьяль Соляль. А от нещодавно джаз звучав протягом дванадцяти днів у рамках третього міжнародного фестивалю «Kharkiv Za Jazz Fest». Музикантам були надані кращі зали театру української драми імені Т. Шевченка, концертної зали «Україна» та обласної філармонії.

Проведенням таких фестивалів харків'яни зобов'язані голові наглядової ради театального центру Дмитрові Кутовому та доценту Харківського державного університету мистецтв імені І. Котляревського Сергію Давидову — великим шанувальникам джазу.

Фест було відкрито днем українського джазу. З'ясувалося, що в нього залюблені у нашому місті чимало колективів. Особливо вразив колектив «7+1» Харківського університету будівництва та архітектури, у складі якого викладачі вузу. Спостерігаючи їхнє віртуозне володіння інструментами, мимоволі засумніваєшся, що вони — аматори.

Захоплення публіки викликали студенти державного університету мистецтв, які виконали класичні джазові хіти. Проект фьюжен-джаз-колективу «Electro Magnifika», який реалізували студенти цього ж вузу, дістав одностайний висновок: його учасники заслуговують на європейську сцену.

Цікавий репертуар показав колектив **Харківської державної академії культури**, лауреат джазових конкурсів.

Майстерністю вразив лауреат міжнародних конкурсів акапельний бенд «Саквояж». П'ятеро хлопців з дивовижною легкістю брали акорди запропонованої композиції.

<...>

До дня американського джазу на фест приїхав всесвітньо відомий 73-річний піаніст і композитор Дон Фрідман (США).

<...>

<...>

Щоб експромтом підіграти Фрідману, час від часу на сцену виходив гітарист, учасник багатьох українських джазових фестивалів (він же аташе посольства Німеччини в Україні) Жан-П'єр Фрелі. <...>

<...>

...Він доклав чимало зусиль, аби такий фест відбувся саме у Харкові. І багатьом іншим джазменам навіть із світовими іменами свято «Kharkiv Za Jazz Fest» добре відоме, тож і вони на нього залюбки приїжджають. <...>

Як відзначили організатори музичного дійства, прихильників джазу в Україні щороку більше. Тож по завершенні фесту всі одностайно скандували: «Даеш Kharkiv Za Jazz Fest – 2010!».

Культура і життя. — 2009. — 13 трав. — С. 4.

Л. Шевченко

ПРОДОВЖЕННЯ ЖИТТЯ ЙОГО ГЕРОЇВ — НАЙКРАЩІЙ ПАМ'ЯТНИК ДРАМАТУРГУ

За рішенням ЮНЕСКО, 2009 рік у всьому світі оголошено Роком Гоголя. І з першого квітня розпочалося святкування 200-річчя від дня народження геніального письменника і драматурга, класика світової літератури — Миколи Васильовича Гоголя. Полтавщина (батьківщина Гоголя) широко і весело відзначала ювілей свого ушавленого земляка. <...>

Всеукраїнський театральний фестиваль «В гостях у Гоголя» став кульмінацією ювілею. Адже продовження життя його

героїв — кращий пам'ятник драматургу, а п'єса живе лише на кону. <...>

В умовах автономного існування театрів, без гастролей і взаємообміну, значення фестивальної діяльності складно переоцінити. Та вона потребує матеріальної допомоги держави. А якщо, нарешті, буде прийнято Закон про спонсорську діяльність, то, переконана, — кошти підуть не лише на розважальні шоу, а й на фестивалі.

Фестиваль відбувся завдяки копіткій праці заступника Голови НСТД України Євгена Колганова, який вів переговори щодо приїзду театрів за свій рахунок. <...> Вистави збирали повні зали. Ціни на квитки були символічні: 10–20 гривень. І це принципова позиція [директора Полтавського академічного театру] Олексія Андрієнка, який хотів, щоб усі охочі побачили вистави. Фестиваль, як у дзеркалі, відобразив стан академічних театрів України з їхніми здобутками і прорахунками.

<...>

Запорізький академічний український театр імені В. Г. Магара показав музичну феєрію «Майська ніч». Інсценізація та постановка **Ігоря Бориса**. Художник-постановник Катерина Слонова. Приваблює сучасне прочитання твору, образна сценографія. В її основі — плетений прохід у вигляді спіралі від минулого до подій у виставі. Казкову атмосферу травневої ночі створює художник зі світла Анатолій Іванов. Одяг героїв стилізований. У першій дії сюжет розвивається динамічно і злагоджено. Поетичні, сповнені чистої любові сцени Левка (**Антон Попудренко**) та Галі (Наталія Зубик). Розповідь Левка про Сотника та відьму матеріалізується пластикою балету. Цікаві масові сцени. А ось у другій дії, на мій погляд, виконавці захопилися політичними паралелями, проблемами сьогодення, що суперечить канві вистави. Недоречно виглядали, на мою думку, і слуги — троє бритоголових японців. Та Грамота, що її отримав Левко від Русалки — дозвіл на одруження — усе поставила на свої місця. Що це було? Казка? А може, щось інше...

<...>

Культура і життя. — 2009. — 13 трав. — С. 4.

СПЕЦПРОЕКТ «СЕГОДНЯ» ПУБЛИКУЕТ ВСЕУКРАИНСКИЙ РЕЙТИНГ ВУЗОВ «КОМПАС»

ГДЕ ГОТОВЯТ ПРОФЕССИОНАЛОВ

За границей у абитуриентов есть возможность ориентироваться на публичные рейтинги вузов, основанные на показателях трудоустройства их выпускников. Сейчас такая подсказка появилась и у наших абитуриентов — благодаря Всеукраинскому рейтингу вузов «Компас», который подготовила компания СКМ совместно с Фондом Рината Ахметова «Развитие Украины». <...>

МЕТОДИКА

Новым рейтингом «Компас» охвачено 234 вуза <...>, опрошено 1129 выпускников, 953 компании-работодателя, а также представителей 331 компании-эксперта, деятельность которых не обходится без специалистов в том или ином направлении <...>.

Вузы подбирались таким образом, чтобы в них велась подготовка хотя бы по одному из пяти исследуемых направлений: «бизнес-экономика», «право», «инженерно-технические», «ИТ», «архитектура-строительство», при лицензированном объеме не менее 50, а по экономическим специальностям не менее 150 студентов. <...>

1-е место

Национальный технический университет «Киевский политехнический институт»

Киевский национальный университет им. Т. Шевченко

<...>

9-е место

<...>

Харьковская государственная академия культуры

Киевский национальный университет культуры

<...>

10-е место

Государственный институт подготовки кадров (г. Киев)

<...>

ГДЕ САМАЯ СИЛЬНАЯ ПОДГОТОВКА...

Традиционно вузы всегда специализировались на определенной области знаний: одни ковали технарей, другие — экономистов, третьи — юристов, а четвертые — медиков. Соответственно профилю в вузе аккумулировались профессорско-преподавательский состав, лабораторное оборудование и учебная литература. Однако за годы существования «рынка образовательных услуг» эта специализация была нарушена, поскольку вузы повсеместно брались за подготовку специалистов непрофильных для них профессий. А для абитуриента важно знать, в каких именно направлениях подготовки специалистов силен тот или иной вуз. Поэтому компания СКМ инициировала целевой рейтинг вузов по наиболее популярным направлениям подготовки, который показывает, где лучше всего обучают той или иной специальности.

...ПО ЭКОНОМИЧЕСКИМ СПЕЦИАЛЬНОСТЯМ

1-е место

Киевский национальный университет им. Т. Шевченко

<...>

10-е место

<...>

Харьковская государственная академия культуры

Киевский национальный университет культуры

<...>

ЛУЧШИЕ ВУЗЫ ВОСТОКА

НАШ РЕЙТИНГ

«Сегодня» выяснила, где и какая «вышка» самая качественная.

Восточный регион (Донецкая, Луганская и Харьковская области), как и центральный, предлагает хорошие образовательные возможности с главными центрами в Харькове и Донецке. В целом в рейтинговую оценку было включено 47 высших учебных заведений восточного региона, два из них оказались в восьмерке лучших на общенациональном уровне.

<...>

ТОП-7 ЛУЧШИХ ВУЗОВ ВОСТОЧНОГО РЕГИОНА

1 (3) Донецкий национальный технический университет

2 (5) Харьковский политехнический университет

<...>

*6 (9) **Харьковская государственная академия культуры**

<...>

7 (10) Славянский государственный педагогический университет

7 (10) Донецкий институт рынка и социальной политики

*6 — Рейтинг восточного региона

(9) — Место в украинском рейтинге

Сегодня. — 2009. — 22 мая. — С. 10–14.

А. Симоненко

ДЕТИ В МИРЕ ТАНЦА

В киноконцертном зале «Украина» с огромным успехом прошло хореографическое шоу, посвященное празднованию Международного дня защиты детей.

Оригинальное зрелище было организовано управлением по делам семьи и молодежи Харьковского городского совета, Харьковским городским центром досуга молодежи, а также Харьковской областной организацией Союза молодежи «Регионы Украины». В двухчасовую праздничную программу вошли лучшие номера театра народного танца «**Заповіт**» **Харьковской государственной академии культуры**. Это был своеобразный творческий отчет коллектива и, конечно, его главного балетмейстера, народного артиста Украины, академика **Бориса Колногузенко** и балетмейстера, обладательницы хореографической премии Харьковского городского совета **Карины Островской**.

— Мы счастливы, что приняли участие в этом великолепном танцевальном представлении, на котором наш творческий

коллектив презентовал детской аудитории специально подготовленную программу ко Дню защиты детей, — не скрывая волнения, говорит Борис Николаевич. — Ведь дети — это святое, для них надо танцевать как для взрослых, только намного лучше. К тому же, в зале собрались дети-сироты, дети из многодетных и неблагополучных семей, воспитанники интернатов, дети-инвалиды. Наша задача — подарить им прекрасное, показать им волшебный мир танца, порадовать их своим искусством. И — честное слово — нам это удалось! Вы бы видели их восторг, ведь мы так старались!

<...>

Не обошлось в этот по-настоящему праздничный вечер и без сюрпризов: депутат Харьковского горсовета, член совета Союза молодежи «Регионы Украины» Габриел Михайлов вручил многодетной семье Татьяны Хариной подарок — микроволновую печь.

Затем был волшебный сюрприз для всех — великолепные танцы в блестящем исполнении артистов театра народного танца «Заповіт». Но тут уж, как говорится, лучше один раз увидеть...

Харьк. известия. — 2009. — 28 мая. — С. 2.

Е. Черный

ПОДАРКИ ДЕТЯМ И ПЯТИДЕСЯТАЯ ПАРАЛЛЕЛЬ

...На пресс-конференции в Харьковской областной организации Партии регионов депутаты горсовета, члены депутатской группы «Молодые регионы» Габриел Михайлов и Константин Подгорный, а также депутат облсовета, председатель ХОО СМРУ Дмитрий Бондаренко рассказывали о мероприятиях, подготовленных к Международному дню защиты детей. Как отметил Константин Подгорный, в первую очередь ставилась задача охватить празднованием все районы Харькова. И все мероприятия «молодые регионалы» объединяют в единую программу. Начались они еще в

середине мая. В частности, 19 мая были подведены итоги второго общегородского конкурса «Мисс Юность – 2009», 22 мая закончился Кубок кубков Харьковской молодежной лиги КВН, недавно в ККЗ «Украина» прошел благотворительный концерт театра народного танца «Заповіт»...

<...>

Харьк. известия. — 2009. — 28 мая. — С. 3.

ОЦЕНКА РЕЙТИНГОВ УНИВЕРСИТЕТОВ УКРАИНЫ «ТОП 200 УКРАИНА», 2008 ГОД

Рейтинг	ВУЗ	Место-нахождение	Оценка качества научно-педагогического потенциала	Оценка качества обучения	Оценка международного признания	Оценка интегрального показателя деятельности вуза
1	Киевский национальный университет им. Т. Шевченко	г. Киев	40,13371214	18,00506277	11,94537939	70,0841543
<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>
151	Харьковская государственная академия культуры	г. Харьков	3,338121267	4,384413313	5,353461917	13,0759965
<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>
200	Университет экономики и предпринимательства	г. Хмельницкий	3,815436217	1,482063457	3	8,297499674

Зеркало недели. — 2009. — 30 мая. — С. 12.

«ЖУРНАЛИСТ — ЭТО ЖЕЛАНИЕ, ОПЫТ И ПОЗИЦИЯ»

Журналистами хотят стать многие юноши и девушки. Несомненно, эта профессия может принести признание и всенародную славу, дает хорошие возможности для того, чтобы творчески утвердиться, заявив о себе со страниц печатных изданий или с телеэкранов.

Дипломы журналистов можно получить в двух вузах Харькова — Национальном университете и **Академии культуры**. Однако армии выпускников не оставляют без проблем ни редакции газет, ни телерадиокомпания, так нуждающиеся в молодых специалистах.

Наш корреспондент встретился с генеральным директором Харьковской областной государственной телерадиокомпания, заслуженным журналистом Украины **Зурабом Аласания**, который также преподает в **Академии культуры**.

— Достаточно ли времени отпущено на подготовку высококлассных специалистов?

— Уйма времени, однако, следуя требованиям современной журналистики, я бы сократил пятилетнее образование до четырех семестров, сжав курс учебной программы до невероятной плотности. Отбор абитуриентов осуществлял бы жесточайшими, просто инквизиторскими методами, отдавая предпочтение только конкурсантам, уже имеющим за плечами высшее образование.

— Без приоритетов?

— В данном случае неважно, какое высшее образование, гуманитарное или техническое. Главное, что у человека уже есть навыки и произошел осознанный выбор новой профессии, — он захотел стать журналистом не в семнадцать «глупых» лет после школы, а в пору жизненного самоопределения.

— Журналистика — творчество или ремесло?

— Смысл профессии очевиден в случае, когда и творчество, и ремесло сливаются в понятие — талант. Огромную роль играет опыт «расписанной» руки у газетчика и «наметанного» глаза у

телевизионщика. Профессиональная интуиция, равно как импровизационное мастерство хорошего актера, обретается не сразу. Только когда наша профессия становится второй натурой, то перед читателями или зрителями предстает личность журналиста, вызывающая их самый пристальный интерес. Журналист — это желание, опыт и позиция.

<...>

— Ваш путь в журналистику может стать для кого-то примером?

— Зачем кому-то следовать по моему пути? Дорога в столь сложную профессию может быть трудной, легкой, какой угодно, но только самостоятельной. На пути следования много трудностей, которые невозможно обойти, призвав на помощь чужой жизненный опыт. В этом я убежден.

Беседовал А. Анничев

Время. — 2009. — 5 июня. — С. 1, 3.

В. Романовський

З ІМЕНЕМ ВИДАТНОЇ СПІВАЧКИ

Незабутній голос слобожанського соловейка — народної артистки України Оксани Петрусенко. На рідній землі пам'ять видатної співачки увічнено не лише в назвах вулиць, а й проведенням традиційного регіонального фестивалю-конкурсу вокальної музики, яким постійно й дбайливо опікується управління культури та туризму облдержадміністрації, обласний центр народної творчості та відділ культури Балаклійської райдержадміністрації.

<...>

У розмові з автором цієї статті відповідальні працівники ХОЦНТу відзначали високий організаційний рівень цьогорічного фестивалю-конкурсу, дякуючи плідній роботі відділу культури і туризму місцевої райдержадміністрації та РБК. Сценарій відкриття фестивального дійства був бездоганно продуманий і

цікаво втілений методистом районного Будинку культури О. В. Бреславською. Вдало підібрані виконавці на головні ролі Долі, Любові, Оксани Петрусенко, динамічні мізансцени й музичні номери, неабияке художнє оформлення — все це створило незабутню картину зворушливого прологу до свята пісні. А старт фестивальному дійству дали перший заступник голови Балаклійської райдержадміністрації О. М. Литвинов, заступник голови Балаклійської районної ради Н. М. Голозубова та директор ХОЦНТ **В. І. Гальперін**.

<...>

Після нагородження переможців фестивалю-конкурсу вокальної музики, присвяченого пам'яті народної артистки України Оксани Петрусенко, відбувся захоплюючий гала-концерт за участі новоспечених лауреатів та гостей свята: заслуженої артистки України, члена журі **Олени Шишкіної**, солістки Харківської обласної філармонії Наталі Сидоренко, лауреатів міжнародних конкурсів Світлани Проненко, Ольги Санько та члена журі Романа Паска.

Слобід. край. — 2009. — 10 черв. — С. 1, 3.

Ю. Коваленко

АКТЕРЫ XXI СТОЛЕТИЯ: ПУТИ ПАРАЛЛЕЛЬНОГО СУЩЕСТВОВАНИЯ

Июнь — месяц не только отпусков, но и выпускков. Выпускков учебных заведений. Театральные вузы один за другим дарят городу праздники дипломных недель. Учебные театры и в жару, и в дождь, и днем, и вечером полны желающих посмотреть спектакли студентов — актеров и режиссеров. В Харькове давняя традиция — на показах не только педагоги и «свои», театралы, но и все желающие. И сколько же таких, зашедших «на огонек», посмотреть спектакль в вузе, оставались в нем потом учиться!

Учебный театр **Харьковской государственной академии культуры** на аншлагах провел дипломную неделю выпускников-

актеров в спектаклях педагогов курса **И. Бориса**, заслуженной артистки Украины **А. Плохотнюк**, **В. Кучиной**, **В. Мизяка** и режиссерских работах однокурсниц **Е. Соляник**, **Е. Падалки**, **В. Лушниковой**. Четыре года обучения в мастерской «ЕКМАТЕДОС» Игоря Бориса увенчали спектакли разного достоинства и, что самое главное, разной направленности.

В арсенале театра, снискавшего лауреатство на многих фестивалях от Днепропетровска и Киева до Тернополя и Коломьи, европейская классика — «Монахиня» Д. Дидро, брехтовская модель отстранения — «Матушка Кураж и ее дети», натуралистично-психологичный спектакль «Васса Железнова», символистский этюд А. Олеса «Осень» («Осенняя любовь») и служащая наработке комедийной техники популярная пьеса «Мораль пани Дульской» («По совести»).

Два из показанных спектаклей достойны даже академической сцены. Потому о них и разговор. «Васса Железнова» всегда была одной из самых популярных горьковских пьес, но сегодня она обнаружила какую-то зловещую актуальность. Начну с того, что решен спектакль не традиционно по-бытовому. Обрамлением служит мистическая проходка всех персонажей — стремительное и фатальное каре сквозь зал на сцену. Музыка и угнетающая тьма, разреженная софитами настолько, чтобы хватило различить силуэты, настраивают на разговор в трагических тонах. Эта атмосфера немало приумножена игрой. За редким исключением ансамбль в спектакле потрясающий, отдача в игре — небывалая. Похоже, горьковский крик о жестокости жизни, о ее каждодневной грязи показался молодым актерам их собственным. Строга и сдержана Васса — **Алина Головлева**. И эта сдержанность дорогого стоит. Она свидетельствует о культуре актрисы, которой досталось играть исчадие ада, но которая сумела разглядеть в такой роли боль человеческой судьбы. Молодая, стройная, красивая, актриса неузнаваемо перевоплощается в прямую негибавшей прямой, властную и жесткую Железнову.

В очертаниях ее скул и губ — горькая усмешка, а руки постоянно сведены судорогой напряжения. Ей под стать Анна —

Татьяна Куликова, не боящаяся резких красок и с каким-то лихорадочным пульсом раскрывающая анатомию угнетенности, постепенно становящейся злом. <...>

Великолепны в небольших ролях служанок-жертв произвола дома Железновых **Ольга Горбуленко** и **Татьяна Зинченко**. Первой больше удалось раскрыть безысходность трагического конца, вторая просто безоговорочно органична, замечательна в качестве светлой краски в этом «темном» спектакле. Буквально испепеляет себя ролью Наташи, младшей дочери и копии Вассы, **Наталья Радишевская**. Эта актриса во многом задает жанр спектакля своим постоянным накалом в роли — будь-то умный сарказм, злые слезы, момент очищающего раскаяния или откровенный блуд.

В идеале каждый выпуск должен быть открытием. Открытием «звезды», реже — ансамбля. В академии культуры есть больше, чем первое, но меньше, чем второе — на данном курсе сыгранной выглядит женская часть, мужская, увы, отстает, хотя и очень старается... понравиться (отметим честно, хоть и не без лишних эффектов сыгранную **А. Боровиком** роль Храпова). Выпускницы же на курсе в большинстве случаев не стараются «казаться», они уже «есть». Лидирует на курсе **Юлия Забутная**, в спектакле — Рашель Топаз. Дело не в мелодраматизме роли красавицы-иностранки — тут тебе и революция, и чахоточный муж, и невозможность соединиться с любимым сыном, и уж, конечно, не в коронном номере с гитарой и романсом (лучше бы его не было — вот тут-то как раз и стало заметно, что мы еще в учебных стенах!). Дело в том, получилась ли после обучения актриса, которая действительно заставляет смотреть за каждым ее движением, верить каждому ее слову, или нет. И пока **Артем Боровик** в лучшей своей роли — Збышко («По совести») нарочито наигрывает современность, стуча в монологе ботинком по столу и пародируя всех возможных политических лидеров, **Юлия Забутная** — Рашель «просто» проводит сложнейшую сцену, не удававшуюся даже **МХАТ**овцам — кредо революционерки, которое звучит оглушительно современно. Именно эта актриса и стала открытием выпуска. Помимо глубины понимания роли,

филигранного подтекста, Забутной доступна королевская черта на сцене — ирония.

Сюжет этюда Олеся «Осень» — не для пересказа. Три героя, своего рода «треугольник», встречаются в заколдованном диком лесу вне времени и без учета своих биографий. Вокруг живет своей жизнью флора и фауна, лес полон шорохов, вздохов, хруста и загадочных птичьих криков. «Лес» играют студенты курса, среди которых буквально поражает Н. Радишевская. Из всех участников мастерской ей больше всего удалось проникнуться этюдным методом, сродниться с предлагаемым образом, в данном случае не героем даже, а лесным духом.

Артему Боровику, играющему героя, пока еще не дается органика, хотя в тихих фазах роли он явно убедительнее, чем в форсировании страстей. А вот **Виктории Поплавской** достался незавидный с точки зрения сценичности образ — абсолютного добра. При всем фактурном соответствии светлой героине, сыгранную В. Поплавской Панночку вряд ли запомнишь надолго. Чего не скажешь о Сторожихе Юлии Забутной!

Странная эта ее сторожиха. Ворожит над затухающим костром длинными чуткими пальцами, мнет и растирает золу и травы, а сама при этом все чему-то улыбается. Чему-то своему. И улыбка какая-то нехорошая. Ритм ритуала переходит от рук ко всему телу, ритм «играет» цыганской юбкой, платком. Когда же Ю. Забутная предстает в образе цыганки-соблазнительницы, «играют» даже ее распушенные локоны. Чувствуется, что танец — ее стихия. Забутная выглядит в этом спектакле не просто взрослее своих однокурсников — она убедительно играет существо высшего порядка. Рядом с по-бытовому лиричной Викторией Поплавской в роли Панны, Цыганка Юлии Забутной мудрая и всезнающая, с какой-то загаженной болью в раскосых ведьминских глазах. Ох и трудно противостоять ей Пану — А. Боровику!

Заслуженный деятель искусств Украины Игорь Борис считает необходимым не просто готовить профессиональные кадры, но и воспитывать личность, которая могла бы вызывать

интерес у зрителя. В словах руководителя часто проскальзывает словосочетание «Актеры XXI века».

— Игорь Александрович, как понять эту сложную аббревиатуру «ЕКМАТЕДОС»?

— «Экспериментальна майстерня театральних досліджень». Она стала итогом многолетней практики. Полученное мною в Киевском театральном институте им. И. Карпенко-Карого образование, большой опыт работы в театрах Украины и несколько выпусков курсов режиссеров и актеров в институте (теперь университете) искусств спровоцировали меня на такой вопрос: как в Харькове попробовать новационно воспитать актеров, как найти живой, оголенный нерв? Хотя проблемы рутинного академизма не только харьковского масштаба. Я много езжу по стране на постановки и в качестве председателя экзаменационных комиссий, потому знаю: та же картина и в Сумах, и в Полтаве, и в Донецке, и в Западной Украине.

Я очень благодарен ректору академии культуры **Василию Шейко** за то, что он по моей просьбе предоставил мне свободу экспериментальной деятельности. Нашей командой педагогов пересмотрен принцип обучения, итогом чего скоро должна стать презентация первого в Украине нового века учебника по актерскому мастерству (до этого мы пользовались «кальками» пусть и с очень хороших, но сегодня уже неполных пособий русских мастеров). Воспитывать актеров и режиссеров необходимо в системе времени, чтобы художник мог идти на шаг впереди всего, что было до него.

— Вы против «системы» Станиславского?

— «Систему» Станиславского я буду уважать всегда, по ней работают и сейчас 138 театров Украины и большинство театров за пределами Украины. Но время после Станиславского не остановилось. Приходя в современный театр, актер получает инсценировку Ф. Кафки, драматургию Сартра, В. Винниченко — то, чего не мог учитывать Станиславский. Все это абсолютно разные форматы актерского существования в образе. «ЕКМАТЕДОС» началась с «Лесной песни» Леси Украинки (тогда еще с режиссерами самодеятельности), которую мы показали в 2000 году в Национальном театре им. И. Франко.

Тогда мы доказали Министерству культуры Украины, что имеем право на свой поиск, и нам дали добро на открытие новых специализаций в академии культуры.

Я требую от педагогов, замечательных мастеров сцены, поиска индивидуального пути в методике. Сейчас уже заметен результат. **Ю. Старченко** и я набираем режиссеров, актеров воспитывают **А. Васильев**, **О. Двойченкова**, **А. Плохотнюк**, **П. Кучин** и другие, наши мастера по сценречи **Н. Литвиненко**, **Л. Важнева**. Многие из них, кстати, долгое время совмещали и продолжают совмещать работу в академии с работой в университете искусств, и это, на мой взгляд, хорошо в плане обогащения опытом нашей более молодой учебной структуры.

— И все-таки именно вы в профессии актера делаете огромную ставку на метафизику?

— Мне близки поиски В. Кучинского во Львове, кинематограф И. Бергмана и А. Тарковского. Моя методика — поиск параллельного мира существования, эмоционально-энергетический мир. По этому принципу я ставил «Украдене счастья» с Л. Тарабаринным. Этот великий актер умел не просто играть роль, а быть на сцене в модели «человек и Вселенная». Мой карпатский спектакль «Тени забытых предков» был оценен в Москве на гастролях во времена «перестройки» как спектакль альтернативный — актеры искали в нем мировоззрение.

Я стараюсь, чтобы даже в реалистически-психологической работе студенты обучались осмыслять логику поведения через нынешнюю ситуацию в обществе. Это очень трудно делать с молодыми людьми, и еще труднее ломать стереотипы восприятия народных артистов в театрах. Но актер, который играет только текст, без подтекста, неинтересен. Это не живой театр. Так что необходимо начинать с методики образования.

С набора этого года я собираюсь открыть театр-лабораторию. Здесь себя смогут искать как студенты, так и педагоги. Уверен, пройдут годы — и наша практика в Харькове обязательно будет оценена.

Харьк. известия. — 2009. — 27 июня. — С. 21.

Т. Терен

БІБЛІОТЕКА ХОЧЕ, ЩОБ ЧИТАЛИ...

РЕГІОНАЛЬНИЙ КООПЕРАТИВНИЙ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИЙ ДОСЛІДНИЦЬКИЙ ПРОЕКТ «ХАРКІВ — ТЕРИТОРІЯ ЧИТАННЯ МОЛОДІ»

«Глобальне» падіння інтересу до читання, особливо серед молоді, пов'язане з бурхливим розвитком комп'ютерних технологій, зростанням впливу інтернет-культури. Сильний і агресивний конкурент книги — телебачення. Така ситуація характерна і для розвинених країн. <...>

У багатьох країнах діють національні програми читання.
<...>

2009 рік в Україні визнаний Роком молоді, тому виникла ідея привернути увагу суспільства до обговорення проблеми читання серед молоді, провести регіональний кооперативний експериментальний дослідницький проект під девізом «Час читати!». Ми маємо надію, що він стане поштовхом для створення регіональної Програми підтримки і розвитку читання молоді, яка, у свою чергу, стане однією із складових Національної програми по читанню України.

Організатором і модератором проекту виступили Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Г. Королєнка та обласне управління зі справ молоді.

Мета проекту — привернути увагу молоді до читання, знайти оригінальні шляхи вирішення проблеми зниження інтересу до читання серед молоді.

У цього проекту багато учасників: бібліотеки <...>, літературні молодіжні організації <...>, книжкові магазини та книжковий ринок «Райський куточок», студенти-волонтери Харківського національного авіаційного університету ім. Жуковського «ХАІ», Харківського гуманітарного університету «НУА», Харківської національної академії міського господарства, **Харківської державної академії культури.**

<...>

Очікуваний результат проекту — стимулювання інтересу молоді до читання, зростання її духовного та інтелектуального потенціалу.

<...>

Харьк. известия. — 2009. — 25 июня. — С. 9.

І. Борисенко

«ТАНЦЮЙ ПО-УКРАЇНСЬКИ»

Під таким гаслом пройшов у саду імені Шевченка фестиваль танців. Він став продовженням акцій «Купуй українське!», «Святкуй по-українськи!», «Читай українське!», що відбулися в обласному центрі минулого й цього року.

Як зазначила культуролог Т. Терен, ідея заходу полягала в ознайомленні харків'ян із побутом українського народу, в якому танок займав одне з головних місць. Харківський етногурт «Муравський шлях» [Л. Шемет], який відкрив свято танцю, не тільки дав змогу учасникам фестивалю насолодитися красою та милозвучністю української народної пісні, а й провів уроки танців.

<...>

Харківські гурти Acoustic Quartet, «Ойра» [вокалістка **Г. Бреславець**] та полтавський ансамбль «Контрабас» використовували у своїх виступах інструменти Старого світу: піаніно, саксофон, трубу, контрабас, а виконували на них українські мелодії.

<...>

Слобід. край. — 2009. — 4 лип. — С. 20.

Є. Притула

ТАНЦЮЙ!

«Відчуй ритм рідної землі», — читаємо на афіші заходу «Танцюй по-українськи». Виявилося, це не лише фольклорні та етномелодії, але й ритми джазу та фанку.

Етнодискотека була організована прямісінько біля пам'ятника Тарасу Шевченку.

Відразу після вступного слова почався майстер-клас. Музики грали ті мелодії, що прийшли з народу, а кілька дівчаток та хлопців у вишиванках показували рухи на певні танці.

<...>

Ми побачили дуже гарний виступ київського гурту «Гуляйполе», який став відомим завдяки своїй співпраці з групою «Тартак». Мелодії вони збирали по селах та не піддавали їх жодним обробкам. Музиканти весь час підбадьорювали публіку, а скрипаль навіть сам показував, як треба танцювати.

Після них невеличкий концерт дав гурт «Акустик Квартет»...
<...>

«Потрібно проводити такі заходи, де буде етнічна музика й сучасна, як ця, — коментує вокаліста гурту «Ойра» **Галина Бреславець**, — головне, щоб все йшло від серця. У мене фольклорна музика — в мені».

<...>

Харьк. известия. — 2009. — 4 июля. — С. 21.

А. Лихтанская

ПРОФЕССОР, ВЛЮБЛЕННЫЙ В ТЕАТР

Одна из ярчайших личностей Украины, постоянный друг «Золотого ключика» и фестиваля «Земля. Театр. Дети» — **Сергей Иванович Гордеев** — заслуженный деятель искусств Украины, кандидат искусствоведения, профессор, член Национального союза театральных деятелей Украины. Его таланты начали проявляться еще в школьные годы, когда Сергей Иванович

посещал репетиции школьного театра, организованного учительницей русского языка. Он с малого любил декламировать стихотворения и свободно чувствовал себя на сцене не только в качестве актера. На протяжении пятнадцати лет Сергей Гордеев профессионально занимался хореографией. Когда в его родном городе Ярославле открыли театральное училище, посоветовавшись со своей учительницей, он решил, что стоит поступить и получить актерское образование, для того чтобы в дальнейшем выйти на большую сцену. Но попасть туда, как оказалось, было не так-то просто — на одно место было 50 претендентов! В процессе обучения преподаватели обратили внимание на организаторские способности Сергея Ивановича и поняли, что у него есть способности режиссерского плана. Тогда стал вопрос о высшем образовании, и один из учителей предложил ему поехать в Харьков в институт искусств, который на сегодняшний день называется Университетом искусств. Отучившись, молодой режиссер организовывал в Харькове праздники и массовые мероприятия, ставил оригинальные спектакли. Со временем он стал известным на весь город. Именно тогда Сергею Ивановичу предложили преподавать режиссуру в **Харьковской государственной академии культуры**, где он уже 33 года дарит свои знания студентам.

За это время в жизни Сергея Гордеева произошло много событий: он прошел путь от преподавателя до профессора, защитил кандидатскую диссертацию и сейчас продолжает свою режиссерскую деятельность, ставит спектакли, организовал театр «Академия». Также сам Сергей Иванович неоднократно организовывал фестивали всеукраинского масштаба. Один из них — фестиваль «Березиль» (1993 г.). Это был первый международный фестиваль, который собрал выдающихся мастеров театра мирового уровня: Иннокентия Смоктуновского, Олега Ефремова и других.

Фестиваль «Земля. Театр. Дети» Сергей Иванович считает частичкой своей жизни. По его словам, фестиваль — это всегда знакомство с новыми творческими идеями.

Антракт [Евпатория]. — 2009. — 7 июля. — С. 2.

І. Бережний

«СЬОГОДНІ — КУПАЛА, ЗАВТРА — ІВАНА»

Саме під такою назвою в селі Сквородинівка, що на Золочівщині, відбувся традиційний регіональний пісенно-обрядовий фольклорний фестиваль.

У цьому, без перебільшення, яскравому народному святі взяли участь 26 творчих колективів Слобожанщини, виступи яких не залишили байдужими жодного з присутніх. Зокрема, дружними оплесками зустріли гурт «Муравський шлях» [Л. Шемет] та лауреата міжнародного конкурсу Володимира Гейка. Почесними гостями на фестивалі були представники Південної залізниці, які є шефами, Національного літературно-меморіального музею Г. С. Сквороди та санаторію «Бермінводи».

З привітальними словами до учасників та гостей фестивалю звернулися Великорогозянський сільський голова А. І. Єлісєєв, директор Національного літературно-меморіального музею Г. С. Сквороди Н. І. Мицай, директор Харківського обласного центру народної творчості **В. І. Гальперін**, завідувач кафедри **Харківської державної академії культури В. М. Осадча** та голова Спілки етнологів та фольклористів м. Харкова Н. Н. Олійник. Вони побажали присутнім подальшого натхнення та нових творчих злетів.

А потім розпочалося свято. Воно вразило високою організацією. Упродовж всього фестивалю жоден з учасників і гостей не встиг навіть на мить засумувати. Творчі колективи радували присутніх піснями й танцями. До того ж, було чимало розважальних конкурсів, зокрема, приготування народних страв. І, звичайно ж, у кількасотрічному парку відбулися обрядові, скажімо так, «церемонії» зі свічками, вінками, «мареною», стрибанням через вогнище, вражаючим феєрверком «Купальська квітка». Свято закінчилося, та, переконаний, ці купальські вогні ще довго жеврітимуть приємними спогадами в серцях учасників фестивалю. Принаймні, ще рік, до наступного магічного дійства.

Слобід. край. — 2009. — 8 лип. — С. 16.

А. Лихтанская

ЖИЗНЬ В УЛЬТРАФИОЛЕТЕ

Ровно десять лет назад на международном фестивале «Земля. Театр. Дети» родился творческий коллектив с представительным и серьезным названием «Академия». Труппу театра составляют студенты **Харьковской государственной академии культуры**, воспитанники мастерской заслуженного деятеля искусств Украины, профессора **Сергея Гордеева**, он же является основателем и художественным руководителем «Академии». Тогда дебютом для харьковчан стал спектакль «Шо угодно» — пародия на звезд эстрады того времени, с использованием пластических и музыкальных элементов. А на нынешнем фестивале они представили проект, посвященный своему юбилею, — спектакль «Чудеса в большом городе».

По словам Сергея Ивановича, эта постановка отражает современные тенденции использования выразительных средств театра. В первую очередь, это прием ультрафиолетового свечения, применяя которое, можно добиться эффекта иллюзии. В лучах ультрафиолетового света на глазах у зрителей рождаются чудеса.

— В ультрафиолетовые фантазии зрителя увлекает бабочка, — рассказывает Сергей Гордеев. — Это персонаж, который ведет зрителя по волшебному миру, по сказкам. Попадая на улицы большого города, бабочка открывает зрителю то, что там происходит. Проследив за ее полетом, мы можем услышать голос большого города, побывать в мире, где чудеса ожидают нас на каждом шагу. В этом городе живут и любовь, и волшебство.

Метод ультрафиолетового свечения — новое направление театрального искусства, которое в нашей стране только набирает обороты. Театр «Академия» использует его уже во второй раз — в прошлом спектакле эта методика применялась только для отдельных элементов.

— Мы хотим этой работой, — говорит Сергей Гордеев, — привнести в нашу сложную жизнь чуточку добра, любви, дружбы и чудес. Главное, что мы хотели донести до зрителя, — это то, что

несмотря ни на какие трудности человек должен уметь фантазировать, верить в чудо, и тогда он преодолеет все препятствия, стоящие на его пути.

Евпаторийская здравница. — 2009. — 8 июля. — С. 2.

ПРО ВІДЗНАЧЕННЯ ДЕРЖАВНИМИ НАГОРОДАМИ УКРАЇНИ З НАГОДИ ДНЯ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

За вагомий особистий внесок у розвиток конституційних засад української державності, багаторічну сумлінну працю, високий професіоналізм у захисті конституційних прав і свобод людини і громадянина ПОСТАНОВЛЯЮ:

<...>

ПРИСВОЇТИ ПОЧЕСНІ ЗВАННЯ

<...>

«ЗАСЛУЖЕНИЙ ДІЯЧ МИСТЕЦТВ УКРАЇНИ»

Ворошилову Андрію Миколайовичу — диригентові Національної заслуженої академічної капели України «Думка», м. Київ

Йовсі Сергію Миколайовичу — завідувачу комісії Луганського обласного коледжу культури і мистецтв

Озерову Борису Георгійовичу — художньому керівникові, головному режисеру приватного підприємства «Театр Бориса Озерова», м. Львів

Розіну Мойсею Яковичу — професорові кафедри майстерності актора **Харківської державної академії культури**

Семенюку Василю Івановичу — художникові, доцентові Львівської академії мистецтв.

<...>

Президент України В. Ющенко

м. Київ

25 червня 2009 року

№ 485/2009

Уряд. кур'єр : Орієнтир. — 2009. — 8 лип. — С. 14–16.

Главное. — 2009. — 4 июля. — С. 2.

Е. Седунова

МАЭСТРО СЦЕНИЧЕСКИХ БАТАЛИЙ

Без малого 60 лет успешно трудится на ниве театральной педагогики **Моисей Розин**. Профессор кафедры мастерства актера **Харьковской государственной академии культуры**, знаток «телесного аппарата воплощения», как сказал бы о нем Станиславский, режиссер по пластике многих и многих спектаклей, заслуженный деятель искусств Бурятии, недавно он получил еще и звание заслуженного деятеля искусств Украины. «Украинизировался» маэстро совсем не по политическим мотивам.

Когда на заре девяностых годов в академическом театре им. Т. Г. Шевченко тогдашний главреж **Игорь Борис** ставил «Короля Лира», тренинги по придворной науке фехтования с участием мужского и женского составов труппы занимали львиную долю времени. Репетировал Розин. Репетировал рьяно, приводя к одному «знаменателю» движения и жесты актеров разных уровней физической подготовки. Причем его мило-игривые по форме и занозисто-острые по содержанию шутки-прибаутки в те моменты, когда надо было приструнить артистов, действовали на всех мобилизующе — и работа спорилась.

Моисей Розин владеет редкостным на сценплощадке искусством ненавязчивой «драматургии» репетиций. Он чуток по отношению к актеру, потому что сам в душе актер. Он уважителен по отношению к автору литературной основы спектакля, поэтому не грешит пренебрежением к приметам отражаемой на сцене эпохи, какой бы отдаленной она ни была. Он велеречив в минуту лирических откровений с теми, с кем на дружеской ноге, и ответственен за каждое слово, когда речь идет о работе.

Розин вездесущ. Его можно увидеть на премьере спектакля, в шумной обстановке студенческих «посиделок» в Доме актера, в серьезном академическом кругу участников научной конференции. Его характерную торопливую речь можно услышать в кулуарных размышлениях о «новой драме» и на публичных диспутах о путях развития современной режиссуры.

Но что самое удивительное в этом начисто лишенном какой-либо степенности человеке, несмотря на его звания и другие регалии, включая «заморский» орден Святого Станислава, — инстинктивное изобретательство, расцветивание в ярких красках и театрализация какого-либо события (в его собственном пересказе), имеющего для него важное значение. В такие мгновения Розин буквально лучится от переполняющего его чувства, и трудно ему не поверить.

Пожалуй, шевченковцы в большей степени, чем работники других театров, благодарны Моисею Розину за его самоотверженный труд на сцене. В тандеме с режиссерами-шевченковцами он ставил «Ричарда III», «На всякого мудреца довольно простоты», «Маленького шарманщика», комедии «Дон Хиль — Зеленые штаны» и «За двумя зайцами», еще хорошо памятного театралам «Макбета» Эжена Ионеско и другие спектакли. Он хоть сегодня готов идти в бой — в прямом и переносном смысле — за правду сценического искусства.

Его профессиональная копилка богата встречами с замечательными мастерами по сценодвижению. Один из них, тоже шевченковец, пусть бывший, — Григорий Гладий. В бытность актером театра им. Т. Г. Шевченко (в 70-х годах) он опирался в своем сценодвиженческом новаторстве на постулаты хатха-йоги, чем неожиданно разнообразил профессиональные горизонты Розина. Но и тот не остался в долгу. Сегодня Гладий, гражданин Канады, известный актер, режиссер, выступающий по миру с мастер-классами по сценодвижению и периодически приезжающий в столицу Украины как приглашенный режиссер, помнит наверняка и розинскую науку.

Но повернул судьбу Моисея Яковлевича настоящий специалист своего дела Иван Эдмундович Кох. Интеллигент ленинградской складки, образованнейший человек, он открыл перед ним как профессор Ленинградского института театра, музыки и кинематографии (сегодня СПГАТИ) заманчивые дали в профессии. Памятны Розину и первые опыты преподавательской деятельности в Дальневосточном институте искусств, и все

34 года, отданные воспитанию студентов театральных вузов Украины, в том числе родного Харькова.

Неисправимый остряк, Моисей Розин говорит о себе: «Я — древний», и в глазах его вспыхивает искорка самоиронии. Все же знают, что молодому коллеге он даст фору в исполнении меткого выпада с рапирой или чего-либо покруче.

Моисей Розин свято верит: творчески талантливый в работе не устает — только закаляется. Не устает и он сам, несмотря на годы и нынешние суровые реалии.

Харьк. известия. — 2009. — 14 июля. — С. 9.

Л. Чечель

ЗІ СЛАВНОГО КОЗАЦЬКОГО КРАЮ НАЇХАЛИ ГОСТІ: ЗАПОРІЗЬКІЙ ОБЛАСТІ — 70 РОКІВ

Запорізька земля — України щаслива доля! Саме під таким девізом у Національному палаці «Україна» пройшов творчий звіт майстрів мистецтв та колективів художньої самодіяльності Запорізької області

Президент України Віктор Ющенко разом з дружиною пані Катериною Ющенко подивилися звітний концерт митців Запорізької області, який продовжує Фестиваль мистецтв України.

<...>

<...>

ТЕАТР — ЦЕ ФЕСРІЯ ЖИТТЯ

<...> Театр — це свято, яке ніколи не минає. Запорізькому академічному обласному українському музично-драматичному театру імені В. Г. Магара — 80! До столиці він привіз свої найкращі твори. Два дні у Національному музеї народної архітектури та побуту (селище Пирогове) у секторі «Південь України» відбувалося театралізоване дійство «Мамай». Це — вражаюче батальне полотно. Це — приголомшлива музика. Це — колоритні народні сцени. Емоційно насичені картини. Легендарну легенду записав Костянтин Карпенко. Зреалізував режисер-

постановник, заслужений діяч мистецтв України Євген Головатюк. Художник-постановник — заслужений діяч мистецтв України Валентин Слонов. Композитор — заслужений діяч мистецтв України Наталія Боева.

<...> Шалені оплески дарували головним героям Мамаю (актор **Антон Попудренко**) та Килині (актриса Галина Капралова).

А на кону Національного академічного драматичного театру імені Івана Франка глядачі мали нагоду подивитися чудову музичну фєсрію «Майська ніч». Це — дивовижна, майже казкова подія. Тут все переплелось: барви і звуки травневої ночі, містичні видіння, чари кохання і нестримний сміх... Це — чудова інсценізація та сценічне втілення режисера-постановника, заслуженого діяча мистецтв України **Ігоря Бориса**.

<...>

Культура і життя. — 2009. — 15 лип. — С. 4–5.

В. Миславский

У «ХАРЬКОВСКОЙ СИРЕНИ» УЖЕ ЕСТЬ ЗДОРОВЫЕ ТРАДИЦИИ

Прошло два месяца после того, как «отцвела» первая «Харьковская сирень» — фестиваль короткометражных фильмов, порадовавших город хорошей программой, интересными встречами с гостями и ретроспекциями фильмов-документов ушедших эпох. Пока харьковчане переваривают впечатления, уже с середины сентября начнется подготовка к фестивалю следующему, второму.

Об этом форуме кино мы решили поговорить с харьковчанином, известным киноведом, Владимиром Миславским, который на прошедшем кинофестивале работал в составе жюри и представил свою киносекцию. Тем более что у него есть значительный опыт участия в кинофестивалях.

Идея фестиваля принадлежит горсовету, — начал разговор Владимир Миславский. — Сверхзадача — объединить харьковчан, которые имеют отношение к кинематографу. Соответственно была подобрана программа, а членами жюри стали известные харьковчане или выходцы из Харькова. Я думаю, что при подготовке проведения следующего фестиваля необходимо будет углублять эти принципы, и тогда программа будет полностью соответствовать его названию, его идее.

<...>

Конечно, самое главное для фестиваля — наличие премьер. Но поскольку наш еще совсем юный, то было бы разумно воспользоваться и принципом так называемой второй премьеры — показать фильмы, которые еще не приобрели широкий резонанс в прокате, хотя и были «засвечены» на другом фестивале.

— Это позволило бы нам поднять планку на должный уровень, харьковские кинематографисты могли бы таким образом подтянуться.

— Да, но залог роста наших кинематографистов еще и в другом — просто отлично, что в программу фестиваля были включены и мастер-классы. Творческое развитие нашей художественной молодежи и общение с авторитетными в киномире деятелями только обогатит. Глубоко убежден: для того, чтобы у фестиваля было будущее, нужно показывать не только работы мастеров, но и студентов. Есть соответствующие факультеты в Киевском университете им. Карпенко-Карого и в **Харьковской академии культуры**, в Одессе и Луганске. Их воспитанники просятся в специальную секцию. У фестиваля откроется отдельная полезная перспектива. Кстати, номинация для дебютанта-кинематографиста есть и на Каннском фестивале.

<...>

Беседовала Ю. Коваленко

Харьк. известия. — 2009. — 18 июля. — С. 20.

А. Анничев

ЗАСЛУЖЕННЫЙ «ЗАСЛУЖЕННЫЙ»

Указом Президента Украины профессору **Харьковской академии культуры Моисею Яковлевичу Розину** присвоено звание заслуженного деятеля искусств Украины.

Творческий и педагогический вклад Моисея Яковлевича в профессиональное воспитание деятелей современного театрального искусства в области сценической пластики актера переоценить трудно. За полвека он подготовил для театров не одно поколение молодых специалистов, поставил множество разножанровых пластических композиций на сценах не только харьковских, но и многих других театров Украины и России.

Родился Моисей Яковлевич в славном городе Одессе. Отроческие годы его опалены огнем Великой Отечественной войны. Отец — художник, с первых дней был мобилизован на фронт, а мама стала врачом военного госпиталя.

«Мне повезло, — вспоминает Моисей Яковлевич, — в 1941-м не умереть дважды. Во время неожиданного авиационного налета наш дом оказался единственным уцелевшим в квартале. Помню, лежали с бабушкой на полу почти в бессознательном состоянии, а на нас сыпалась штукатурка и валилась мебель. Казалось, этому не будет конца. По-настоящему стало страшно, когда, придя в себя, мы вышли на улицу... Вторая удача соответствует поговорке: не было бы счастья, да несчастье помогло. Эвакуируясь из Одессы, мы не смогли пробраться на переполненный людьми пароход, попавший под авиаобстрел. На другом пароходе мы благополучно добрались до Новороссийска. Затем был долгий путь в Ташкент, перевод маминого госпиталя в Кзыл-Орду, позже в Андижан».

В 1944 году отец перевез семью из Андижана в Харьков, где они получили квартиру на бывшей площади им. Тевелева (ныне пл. Конституции). Окончив театральную студию при Харьковском русском драматическом театре, Моисей Яковлевич продолжает учебу в педагогическом институте, после чего его приглашают в ассистентуру кафедры сценического движения Ленинградского института театра, музыки и кинематографии. Стажировку он проходит в Московском институте театрального искусства, а

практику — в высших театральных училищах им. Щепкина, им. Щукина и школе-студии МХАТ. Как подающий надежды специалист направляется на курсы повышения профессиональной квалификации в один из столичных театров Болгарии. Непревзойденный мастер в искусстве сценического движения, создатель программы по этикетно-стилевым навыкам разных эпох Иван Эдмундович Кох приглашает его в ЛГИТМИК на должность своего ассистента. Однако Министерство культуры СССР направляет Моисея Розина на работу во Владивостокский театральный институт преподавать сценическое движение студентам из Бурятии. Со своими воспитанниками он отправляется в Улан-Удэ, где принимает участие в создании национального театра. Неизвестно, как бы сложилась дальнейшая судьба заслуженного деятеля искусств Бурятской ССР, если бы по семейным обстоятельствам он не вернулся в Харьков.

Из 50-летней педагогической и постановочной практики 40 лет отдано работе с профессиональными режиссерами Украины и студентами харьковских творческих вузов. Срок не малый, да и актеров, учившихся мастерству сценического движения у Моисея Яковлевича, уже сотни. Решение о награждении Моисея Розина званием заслуженного деятеля искусств Украины было принято на заседании Харьковского регионального отделения Союза театральных деятелей еще в 1999 году. Необходимые документы были оформлены и поданы в вышестоящие инстанции своевременно. Но потребовалось десять лет, чтобы справедливость восторжествовала.

Время. — 2009. — 21 июля. — С. 3.

И. Можейко

ПОСВЯЩЕННЫЕ

15 АВГУСТА — ДЕНЬ АРХЕОЛОГА

Год назад указом президента этот праздник стал официально отмечаться в Украине. Но археологи — люди неформальные, а потому главным праздником сезона в любой экспедиции является

праздник посвящения в археологи. Это давняя археологическая традиция — принимать пополнение в свои ряды, предварительно испытав его «на прочность». Об этой традиции, ее смысле и ходе мы расспрашивали харьковских археологов... <...>

Это запоминается на всю жизнь: все посвящаемые произносят слова археологической клятвы, обещая верно служить науке, руководитель экспедиции протягивает древний сосуд с налитым туда вином, а опытные экспедиционщики, прошедшие посвящение давным-давно, смотрят с любопытством и даже некоторой завистью: такое мгновение дано пережить только раз в жизни. И помнят его тоже потом всю жизнь, несмотря на то, в какой экспедиции и как именно это происходило и связал ты свою дальнейшую жизнь с археологией или нет. В этот момент главное — ты прошел, ты достоин, ты вступил в это братство — братство посвященных в археологи.

Александр Тортика, профессор, доктор исторических наук, заведующий кафедрой музееведения и памятниковедения ХГАК: «Меня посвящали в археологи в Коломаке, в экспедиции дворца пионеров у Веры Евгеньевны Радзиевской; мне было тогда 12 лет. Помню, построили нас, маленьких — и начался первый этап посвящения — полоса препятствий. Она у нас была довольно суровая: нужно было бежать через глухой лес, прыгать по кочкам, перелезть через завалы, для мальчиков — 50-литровый бак с водой тащить на время, проползть под натянутой на высоту штыка лопаты веревкой, причем по грязи... Потом подтягивания были, отжимания, приседания. Вторая часть посвящения — это уже художественная самодеятельность... я тогда очень худой был и по сценарию должен был изображать вечно голодного пионера: у меня на животе было написано «каши», на спине — «хлеба», на руках — «сгущенки», и вид у меня был очень жалостливый... А вообще — я потом наблюдал посвящение в археологи в разных экспедициях и могу сказать, что сам обряд зависит от того, как проходил в свое время посвящение руководитель экспедиции. Еще от местности зависит: если экспедиция античная, то там все происходит в античном духе; если работает на скифском памятнике — то какие-то элементы скифские обязательно будут...

В Харьковской школе археологов большая часть традиций в проведении посвящения восходит к детским археологическим кружкам; отсюда она, по-видимому, переключалась в студенческие коллективы вместе с повзрослевшими кружковцами.

Виктор Ряполов, старший преподаватель кафедры музееведения и памятниковедения ХГАК: «Я читаю студентам курсы этнографии и истории первобытного общества и могу сказать, что традиция посвящения в археологи восходит к обряду инициации. Этот обряд, существовавший в древности, символизировал собой переход человека в качественно новое состояние: ребенка — во взрослого. Конечно, для этого и устраивались испытания, чтобы проверить: достоин ли юноша или девушка считаться полноправным членом племени. У археологов действительно есть сходство с этим обрядом: и те же испытания на силу, ловкость, выносливость в ходе коварных конкурсов. Но это не значит, что археологи — люди примитивные; просто мы имеем возможность несколько недель в году пожить в отрыве от цивилизации, вернуться к естественному для человека состоянию гармонии с природой. Это своего рода тоска, ностальгия по той бесхитростной эпохе, и нам жаль, что возврат в нее длится недолго.

Как меня посвящали, я, конечно, помню, хотя это было очень давно: в 1977 году. Мне тогда было 12 лет, и наша экспедиция копала памятник бронзового века на Лиманском озере (это Донецкая область). И среди прочих, сугубо спортивных соревнований — полосы препятствий, нужно было сдать экзамен на умение пользоваться древними орудиями труда, которых мы находили достаточно много. Для этого нужно было энеолитическим топором срубить длинный и ровный прут из орешника, кремневым ножом снять с него кору, а топором бронзового века (он на молоток похож) из консервной банки изготовить наконечник и насадить его на палку, чтобы получилось копьё — и все это на время. <...> Я с тех пор видел много посвящений, сам много раз посвящал студентов в археологи и могу сказать: отказывается от посвящения один человек раз в 3–4 года. <...>

Виктор Аксенов, заведуючий відділом археології Харківського історичного музею, начальник раннесредньовікової експедиції ХИМ і ХГАК:

«Меня посвящали в археологи 33 года назад. Конечно, я это хорошо запомнил. Тогда была пионерия, и посвящение у нас в археологическом кружке было чем-то средним между зарницей и скаутами: нужно было и костер с одной спички разжечь, и ведро воды бегом принести, и палатку на скорость поставить. А еще были вопросы по археологии — и нужно было отвечать на них. <...> ...По опыту могу сказать: чаще всего посвящение — это импровизация, которая зависит от местных условий, от памятника, который копают, и от людей, которые приехали в экспедицию — в первую очередь, от старших, опытных экспедиционщиков: именно они, как правило, организывают прохождение обряда. По-моему, это своеобразное подведение итогов, и не только полевого сезона. В полевых условиях человек раскрывается так, как он никогда в аудитории не раскроется, и есть возможность в юмористической форме указать на недостатки. <...>

<...>

Харьк. известия. — 2009. — 15 авг. — С. 12.

П. Джерелянський

ХАЙ ЖИВЕ ФЕСТИВАЛЬ!

Кожної осені Запоріжжя протягом цілого тижня стає чи не «найакадемічнішим» серед усіх українських міст. Бо саме під гостинним дахом Запорізького театру імені В. Г. Магара проходить щорічний Всеукраїнський фестиваль академічних театрів «Данапріс». Публіка та авторитетне журі щовечора оцінюють сценічне втілення напрочуд різного (від класичного до сучасного) драматургічного матеріалу. <...> ...Почнемо з ретроспективного огляду попереднього свята вітчизняного театрального мистецтва.

<...>

...Подією третього дня фестивалю стало знайомство зі сценічним втіленням п'єси Бертольда Брехта «Матінка Кураж та її діти». Здійснили його зовсім ще юні студенти **Харківської державної академії культури**, згуртовані в експериментальну майстерню театральних досліджень «**ЕКМАТЕДОС**», творчим керівником якої є знаний український режисер, заслужений діяч мистецтв України **Ігор Борис**. На диво успішно пройшов режисерський дебют **Олени Падалки**, котрій вдалося без суттєвих утрат поставити по-брехтівськи могутнє епічне полотно на крихітній сцені студентського театру. «Камерний» Брехт аж ніяк не став протиставленням більше звичному для нас «епічному» Брехту.

Юна постановниця нетривіально підійшла до використання цілої низки виражальних засобів: «зонги», приміром, не вигукували на всю силу власного голосу, а співали подібно до того, як виконують зазвичай задушевні бардівські пісні. Такі ж «напівтони» переважали і в пластичному вирішенні вистави, що обумовлено зокрема суто практичними обставинами — обмежений сценічний простір унеможлилював, скажімо, кількахвилинний (знайомий нам за іншими виставами) прохід через усю сцену матінки Кураж із її славнозвісним візком.

Одна з несподіванок вистави — поява на кону двох «матінок» одразу. Від гострого неприйняття (спочатку) до майже повної згоди із запропонованими театром «правилами гри» минає зовсім небагато часу. Дві несхожі (й не тільки зовні) постаті природно доповнюють одна одну. І вже невдовзі комусь могло здатися дивним, що в бачених раніше виставах «обходилися» однією героїнею...

<...>

Слобід. край. — 2009. — 2 верес. — С. 12.

НАСТУПНИЙ ТИЖДЕНЬ В ІСТОРІЇ

<...>

10 ВЕРЕСНЯ

<...>

ПОДІЇ

80 років тому в Харкові створено Інститут політичної освіти
(нині **Харківська державна академія культури**)

<...>

Підготував Віктор Меліхов.

Слобід. край. — 2009. — 5 верес. — С. 13.

В. Шейко

«КУЛЬТУРА» ПЛЮС «ЛОГІЯ»

ІНТЕРВ'Ю В АВАНТЮРНОМУ СТИЛІ

У місті, заплъованому насінневим лущпинням, просякнутому пивним перегаром, у країні, де інтелігентність не у ціні, а ознака політичної еліти — відсидка у зоні, у світі, поставленому з ніг на голову, він ще вірить, що краса чи, точніше, культура врятує світ.

Він, ректор **Харківської державної академії культури Василь Шейко**, не має вибору, щоб не вірити, адже його заклад і готує культурні кадри для цього порятунку. А, можливо, причина віри в іншому, в його житті, з якого можна писати авантюрні романи та знімати пригодницькі серіали...

— Василю Миколайовичу, чому ви опинилися в культурі, а не, скажімо, серед банкірів? Власне, ця галузь завжди була в нас упослідженою.

— Знаєте, така моя доля. Народився я в Охтирці Сумської області. Батьки — прості люди: мати змогла подолати лише півтора класи церковно-парафіяльної школи, батько самотужки закінчив семирічку, технікум, вивчився на машиніста паровоза. Усю війну він пройшов танкістом, воював навіть на Далекому Сході. Це були мудрі, світлі, добрі люди.

— Машиніст потяга — це привілейована професія?

— Паровозник — це не дуже висока зарплата, постійний бруд, мазут... А нас — троє дітей, мати інвалід. Одним словом, жили ми бідненько, та й не на одному місці. Пам'ятаю, коли ми приїхали з Кавказу в Україну, мене в жодну школу не приймали, бо яка могла бути освіта в глушині, на кордоні з Іраном, де по кілька місяців, замість навчання, ми збирали бавовну. Отож в Україні прийняли мене в школу на три класи нижче. Батько сказав: видибаш за рік-два, куплю тобі баян. Коли за 3 роки я закінчив семирічку з похвальною грамотою, батько дотримав слова. Продав дерево й колоди, які купив для будівництва хати, й придбав музичний інструмент за 1500 рублів. Як на той час, це були величезні гроші. Після музичної школи було училище, у яке хотіли потрапити 208 бажаючих, а брали лише 8 чоловік, і я поступив. Потім — інститут культури... Як бачите, іншого шляху, як «у культуру», у мене не було.

МАРГІНАЛ СЕРЕД НЕБОЖИТЕЛІВ

— Усі ми, кажуть, ходимо під Богом, ви, як бачу, поціловані ним...

— Знаєте, гріх мені скаржитися на долю, адже свого часу я навіть вступив до аспірантури Інституту історії АН СРСР, отримавши перед цим в МГУ історичну освіту. Екстернат був заборонений, але мені, як виняток, дозволили. Аспірантура Інституту історії вважалася найкращою в СРСР. З 27 претендентів туди мали потрапити лише троє щасливців. Для пітерців та москвичів, які переважали в списку, хлопець з Харкова бачився таким собі маргіналом. Уявляєте, дехто з моїх конкурентів приїхав на машинах, приніс майже готові дисертації. Це у той час... Однак вони, мабуть, недооцінили маргінала.

— З такою аспірантурою за плечима ви могли б стати неабиякою партійною «шишкою», чи принаймні столичним науковим світилом. Чому ж не стали?

— Не догодив сестрі головного ідеолога КППС Суслова, і вона в'їлася в мене. Доповіла братові, а той дав негласну вказівку депортувати мене за 24 години з Москви.

Мене в Одинцово викинули з валізами й сказали, щоб я, мовляв, більше не з'являвся, інакше посадять. Сестра Суслова

була завсектором Інституту історії. Не відаючи про її зв'язки, я виступив з критикою цієї дами: осоромив, зганьбив, довів, що вона має слабкі знання. Вона дуже образилася. А мого керівника, академіка Кіма, не було тоді в Москві. Уявіть його рівень: лише партвнесків він платив близько 1100 рублів. Уявляєте, яка у нього була зарплата! А квартира на Кутузівському вже тоді була дворівнева. І цей чоловік газеткою заткнув замкову щілину, відвів мене у далекий куток, увімкнув радіо і прошепотів на вухо: «Ти що це, дурню, наробив... Я на тебе ставив, як на майбутнє світило науки, а ти з цією дурепою зв'язався. Вона тебе з'їсть і мене разом з тобою». І як у воду дивився: його викидають із членів ЦК, а мене з Москви, де я вже вступив в кооператив. Тоді, власне, я зрозумів, — щось не те в нашому королівстві.

— Не думаю, що вас після цього залишили в спокої.

— Звісно, супровід був. Коли я написав дисертацію про інтелігенцію, то не зміг її захистити... У Києві мені сказали: «Голубе, не лізь, у тебе скрізь представники білогвардійської інтелігенції, ти закоханий в неї». Думаю: та пішли ви подаль з вашим націоналізмом. Поїду я в Москву до Кіма. Він дізнався якось про це, прислав свого хлопця, щоб попередити про зустріч. Зустрілися ми не в інституті. Академік вийшов з машини, попередив, що на мене вже чекають серйозні хлопці. Отож перекладними електричками я знову повернувся до Харкова. Мав я різні посади, навіть парторгом без зарплати, але наукою мені так і не дали займатися... Зараз стараюся бути обачнішим і обережнішим, проте, як і раніше, страждаю через те, що говорю те, що думаю.

ДЛЯ СЕБЕ І ЄВРОПИ

— І все ж, наскільки мені відомо, ви вважаєтесь фундатором запровадження культурології як науки в Україні.

— Справді, про культурологію я почав говорити ще в часи СРСР. Коли у 1986 році поїхав до Москви виборювати культурологію як навчальну дисципліну, то почув від міністра вищої освіти: мовляв, розумію гінекологію, урологію, а культурологію — ні. Однак, коли розвалився Союз, Росія першою підхопила цей термін, створивши культурологію як наукову дисципліну. Ми ж спочатку створили навчальну дисципліну, а

потім, лише у грудні 2006 року, з'явилася наукова галузь у нас в Україні. Я витратив на це 20 років життя. Однак утішає те, що в усій Україні визнано нашу школу і нашу правоту. Тепер є не лише навчальна дисципліна, а й наукова галузь. Більше того, ми були фактично фундаторами, ініціаторами створення академічного інституту культурології у Києві.

— Ви вже більше 20 років очолюєте академію культури. Якщо відмотати плівку назад, то це були часи, коли навіть міліціонерів обирали директорами оперних театрів.

— То був час, коли Радянський Союз пішов у нікуди... Кадри для самодіяльності стали непотрібні, бібліотеки закривалися, грошей ніхто не давав. Словом, постало питання про закриття вузу. Я це збагнув, коли переміг на виборах. Сьогодні 70 відсотків колективу — зі ступенями та званнями. Це коли звання не в пошані. Є аспірантура й докторантура, чого раніше не було. Підтримуємо зв'язки з іншими державами, стали членами міжнародних асоціацій. Зараз у нас 53 спеціальності, спеціалізації і напрями, які неймовірно популярні сьогодні. Коли раніше сміялися над культурологією, психологією, музейною справою, менеджментом у галузі культури, то зараз усі вважають за честь відкрити ці спеціальності.

— І на бібліотечний факультет теж немає відбою?

— Це професія, що має не лише сьогодні, а й майбутнє... За кордоном це шанована спеціальність. Людина, яка закінчила бібліотечний заклад, має від 4 до 6 тисяч євро на місяць. Адже такий фахівець «на ти» з методологією добування інформації, а хто володіє інформацією, той володіє світом. У нас у державі ще не розуміють цього. А комерційні структури платять таким фахівцям 3,5–4 тисячі гривень, документознавець взагалі одразу отримує 3–5 тисяч. Я не кажу вже про інші спеціальності. У цьому році майже весь випуск бакалаврів, хореографів-бальників поїхав за кордон, де хлопці і дівчата отримали роботу. Чи інший приклад: двоє наших студентів, побувавши на міжнародному фестивалі у Нью-Йорку, залишилися там... Наш рівень достойний. І коли ми випускаємо фахівців на європейському рівні, то їм нічого робити в нашій країні, бо немає умов для їхньої роботи. Кажуть, навіщо ти таких підготував. Хіба вони в селі з

комп'ютерами працюватимуть? Видав книжку — і все. Так для цього є коледжі, котрі в сільських районах готують випускників.

— Сьогодні лише лінивці не плачуть над кризою, що вони «злетіли» з бюджету... А ви як її переживаєте?

— Ми не плачемо, а працюємо. У найскрутніші часи ми змушені були заробляти 75 відсотків коштів і навчилися цьому. Сьогодні це співвідношення, слава Богу, змінилося. Проте не можна в ринкових умовах створювати ситуацію, коли сусідній заклад не заробляє гроші і отримує стовідсоткову дотацію держави, а ми, заробляючи 50 відсотків, отримуємо менше половини державних коштів. Тоді навіщо ми, старці, зі шкіри виплигуємо і заробляємо ці кошти, коли іншим їх дають просто так? За гроші йдуть вчитися менш обдаровані, і ми змушені вчити, а це велика мука й зусилля. Легше відмовитися від контрактників. Якби зароблені нами гроші залишалися в колективі, а не були частиною держбюджету, то це було б нормально. А так, чим більше заробляєш, тим більший план накидають. Зашморг на шию накиннули і кажуть: дихайте.

МІЙ ДРУГ МИШКО

— Ви запевняєте, що говорите правду у вічі і в той же час маєте ордени — від різних президентів. Як пояснити цей життєвий парадокс?

— Мене часто-густо докоряють зайвим інтелектуальним іміджем. Заходжу у високі кабінети, де мені кажуть: от бачиш, ми тобі безкоштовно робимо. А я не можу нічого возити до столиці, бо я нічого не збираю. І не дай, Боже, мої викладачі братимуть гроші — доктор чи професор. Якось Мишко Поплавський, спостерігаючи, як мене частували в міністерствах, сказав таке: «Як це може бути — я їх підготовую, а вони тобі все роблять за мої гроші». «Річ у тім, — кажу, — що є людяні стосунки, а вони не купуються і не продаються». До речі, Поплавський — теж наш випускник, адже він закінчив свого часу нашу філію в Києві. Я пишаюся таким учнем.

— Я чув, як ви декламуєте поезію. А не збираєтеся заспівати, як колишній учень вашого закладу?

— Не царська це справа. У мене такий принцип: я повинен світитися там, де горить душа, де маю іскру Божу. Адже скільки камінь не точи, алмазу не буде. Та й сам Михайло знає, що він не

співак, а менеджер. Власне, негативна реклама — теж реклама. У світі полюбляють, не коли собака вкусила людину, а коли людина — собаку. Словом, він став відомим ще й тому, що над ним кепкують. На цьому робляться паблісіті, гроші... Так чи інакше, Поплавський зробив з «кулька» відомий заклад.

— Вашу академію колишні випускники теж називають «кульком». Ви не ображаєтесь?

— Я не згоден з тим, що наш заклад так називають. Теперішні випускники так не кажуть. Адже від колишнього «кулька» залишилися лише атавістичні спогади, бо за рівнем викладання, випускників ми конкуруємо з багатьма закладами. За підсумками незалежної експертизи, опублікованої в «Дзеркалі тижня», з 900 українських ВНЗ ми посіли 43 місце. Наш театральний факультет став конкурентом, скажімо, відомим театральним вузам, адже наших випускників вже запрошують до столичного національного театру імені І. Я. Франка, а телевізійні ведучі завойовують призи на престижних конкурсах.

Бесіду вів Л. Логвиненко

Главное. — 2009. — 5 сент. — С. 1, 4.

НАСТУПНИЙ ТИЖДЕНЬ В ІСТОРІЇ

<...>

23 ВЕРЕСНЯ
ПОСТАТІ

110 років тому в Северинівці (Молдова) народився диригент і педагог **Євмен Мариківський**. 1928 року закінчив музично-драматичний інститут імені М. В. Лисенка, де навчався у Михайла Вериківського. Очолював капелу «Сурма», викладав в Сумському педагогічному інституті. У 1935–1946 роках — головний хормейстер Донецької та Київської опери, у 1946–1952 роках — Харківського театру опери та балету. Викладав у Харківській консерваторії та **інституті культури**. Помер у Харкові 17 січня 1986 року.

<...>

Підготував В. Меліхов

Слобід. край. — 2009. — 19 верес. — С. 13.

Ю. Коваленко

БЕЗГРАНИЧНОСТЬ ЖАНРА

ТВОРЧЕСКИЙ ПОРТРЕТ С ФРАГМЕНТАМИ МОНОЛОГА

Солистка Харьковского академического театра музыкальной комедии **Наталья Антоненко** не просто красива и идеально соответствует специфике оперетты, она — из редкой в этом жанре породы прошедших замечательную драматическую школу артистов. Потому так наполнено смыслом и чувством все, что она делает на сцене.

В любимом ею самой спектакле «Юнона» и «Авось» ее Кончитта просто светится изнутри. <...>

<...>А еще Наташа — моя самая-самая любимая Золушка. Уверена, многие постоянные зрители музкомедии, а также их дети разделяют это мнение.

<...>

Роман с театром музыкального жанра был запрограммирован в судьбе Натальи Антоненко со студенческой скамьи. На дипломной неделе в том самом, легендарном театральном факультете с несуществующей сегодня пропиской Сумская, 34 ее пригласили в Николаевский музыкально-драматический театр — и сразу на главную роль в оперетте «Белая акация». Любимейший педагог Николай Семенович Борисенко уговаривал: «Поезжай, с голосом, внешностью, пластичностью ты легко найдешь себя в музыкальном театре». Но Наталья с мастером не согласилась, заявив: «Я буду работать только в драме». Такой максимализм легко объясним — кроме Н. Борисенко, на курсе Натальи «царил» другой педагог, народный артист СССР Леонид Семенович Тарабарин. В такой атмосфере ни о чем, кроме «настоящей драмы», Наталье не мечталось — огромное восхищение вызывали в ней спектакли Л. Тарабарина, на которые они бегали после занятий в театр им. Т. Шевченко.

Шесть лет на сцене Харьковского театра юного зрителя запомнились Наташе как второй институт. Совсем не Тюзовскую планку подняли тогда режиссеры В. Антонов и Б. Варакин: спектакли «Лес» по Островскому, «Бег» по пьесе М. Булгакова,

«Синие кони на красной траве» М. Шатрова были событием театральной жизни Украины. А какие любимые партнеры — яркий А. Анничев, универсальная Л. Лунина, замечательный А. Подорожко, опытный В. Чайкин!

И все-таки, обогащенная опытом драматического театра, Н. Антоненко нашла свою судьбу в музыкальной комедии.

Она — актриса, которой в силу профессии необходимо массу времени уделять себе, своей внешности, форме... Как можно все успеть?

— Я так воспитала своего сына, и сама живу по правилу: старайся успевать все — и тогда многое сделаешь. У меня — театр, преподавательская работа в **академии культуры** на кафедре телерепортерского мастерства... <...>

<...>

...Наташа особенно благодарна судьбе за две роли — нестандартные, «выламывающиеся» из канонов амплуа театра музыкальной комедии, Кончитту и Элизу Дулиттл. Первую она когда-то, едва переступив порог театра музыкальной комедии, просто «вырвала» у судьбы. У единственной исполнительницы Кончитты Валентины Донченко в день спектакля поднялась температура, и Наташа услышала клич режиссера **Юрия Старченко** о срочном вводе. Положительно расценив в условиях форсмажора ее фанатизм в отношении роли, Ю. Старченко тогда, по сути, дал ей путевку в главные роли в музыкальной комедии.

<...>

С легкой руки Ю. Старченко роли «посыпались» на Наталью одна за другой. Мариэтта в «Баядере» — Наташа призналась, что любит «расторгнуть» партнера, каждый раз предлагая чуть новую, измененную трактовку образа избалованной жены шоколадного фабриканта; цыганка Груня в «Сорочинской ярмарке» (в современной постановке этой оперетты у режиссера А. Клейна Наташа играет уже «возрастную» Мокрыну, причем под непрекращающиеся аплодисменты); Стасей («Сильва»), Мабель («Принцесса цирка») и, наконец, Мэджи (мюзикл «Моя жена — лгунья»). Мэджи-Антоненко — авантюристка по духу, но по характеру — добровольная «скорая помощь» для друзей. В сценической судьбе Натальи Антоненко Мэджи — «образ на

каблучках». Кокетливая, стройная, в танцующей юбочке, играющая ямочками на щеках, Меджи-Антоненко — неисправимая фантазерка, энтузиастка, но при этом по-женски малодушно укрывающаяся от опасности за мужской спиной. Да, по-своему она коварна и безответственна, но зато как очаровательна! Редкий по многогранности характер в театре мюзикомедии!

Ну а вторая любимая роль Наташи — «капустная кочерыжка», превратившаяся в принцессу, Элиза Дулиттл (мюзикл «Моя прекрасная леди»). <...>

— Мне нравится, что в роли Элизы драматургия Б. Шоу позволяет мне высказать все накопившееся по жизни, показать весь свой колоссальный человеческий опыт. И еще я очень благодарна главному дирижеру театра заслуженному деятелю искусств Украины Я. Сорочуку и заслуженной артистке Украины Марье Свирской, которая в свое время работала со мной над партией Элизы, за доверие, которое они мне оказали, дав эту роль! В ней ведь сложная мюзикловая вокальная партия.

Но не только им благодарна Наташа. Сегодня, обучая студентов дикторской специализации — мастерству сценической речи, она не забывает — не было бы в ее студенческой судьбе прекрасного педагога Галины Милютченко, научившей «говорить», как профессор Хиггинс научил Элизу Дулиттл, не быть бы ей сегодня ни замечательной актрисой на академической сцене, ни преподавателем.

<...>

Харьк. известия. — 2009. — 19 сент. — С. 13.

О. Остапченко

КУЛЬТУРІ ПОТРІБНІ РОЗУМ, ЗНАННЯ Й ОРГАНІЗАЦІЯ. А ГРОШІ ЗНАЙДУТЬСЯ

Такого висновку дійшли директори обласних центрів народної творчості, які зібралися в Харкові на всеукраїнський семінар-нараду.

На захід, організований Міністерством культури й туризму України на базі Харківського обласного центру народної творчості, приїхали фахівці з культури майже зі всіх регіонів країни. Поділитися досвідом завітали й гості з сусідніх Белгородської, Курської й Воронезької областей РФ. На засіданні також були присутні начальник управління культури й туризму Харківської облдержадміністрації Ніна Супруненко й фахівці постійної комісії з питань культури, історичної й духовної спадщини й нацменшин Харківської облради й управління культури Харківського міськвиконкому.

Гостей зустріли традиційними рушниками, але не одним-двома, а цілою сотнею. Справа в тому, що 16 вересня, в один день із семінаром, у Харківському будинку народної творчості відкрилася виставка «І на тім рушникові...», на якій представлені понад 100 творів вишивальниць з усіх районів Харківської області. Причому експонуються як роботи наших сучасниць, так і стародавні зразки традиційного українського мистецтва.

Але ні добрі побажання, вишиті майстринями, ні традиційні візерунки, ні ніжне осіннє сонце не змогли згладити гостроти питань, які піднімали учасники семінару-наради, і погасити жар дискусій.

Найбільше нарікань і заперечень викликала доповідь харківського вченого, кандидата історичних наук, доцента **Харківської державної академії культури Олександра Кравченка**, що називалася «Державна культурна політика і її регіональні стратегії в сучасній Україні». Суть недовгої й цілком академічної промови вченого, якщо її грубо спростити, можна передати одною фразою: «Дорога, якою ми йдемо, веде в тупик». Віддаючи належне позитивним рисам так званого «українського ренесансу» останніх років, автор дуже точно й чесно окреслив, так би мовити, родову травму сучасної культурної політики. По-перше, культурну політику в нас переплутали із проведенням політики в культуру. А по-друге — «етнокультурний ренесанс, на якому хотіли побудувати нову українську державу, був від початку приречений». І тому, що етносу — носія традиційної української культури — вже не існувало, а існувала якась зовсім

інша соціокультурна спільнота, яку найпростіше іменувати пострадянською. І тому, що традиційна культура протягом 70 років напівпідпільного, напівлубочного життя законсервувалася, застигла й тепер прийшла до нас у своїх архаїчних, не відповідних ані духові, ані темпові часу формах. Проводячи нову українізацію, наполягав учений, розумні культурні люди повинні враховувати особливості й звичаї регіонів. Скажімо, на Львівщині не приживуться козацькі шаровари й вольниця, а в Запоріжжі — волинська побожність. Що й говорити про такі строкати в національному відношенні регіони, як Крим, Одеса, Донбас.

Олександр Кравченко говорив найчистішою українською, і біль його був за українське, тільки не у вузькому, етнічному, а в широкому, людському розумінні. Однак багато колег його не зрозуміли. Одні діячі культури образилися на слово «приречений», відносячи його не до політики, а до культури взагалі й себе, як її провідників, зокрема. Інші не бажали погоджуватися з тезою про етнічну, культурну й побутову розмаїтість країни. І тільки один із шановних гостей помітив: «Що ви хочете? Хтось мав сказати правду».

<...>

Слобід. край. — 2009. — 19 верес. — С. 15.

В. Петрова

ЮБИЛЕИ ЮБИЛЕЙНОГО ГОДА

ХАРЬКОВСКИЙ АКАДЕМИЧЕСКИЙ ТЕАТР МУЗЫКАЛЬНОЙ
КОМЕДИИ ОТКРЫЛ СВОЙ ЮБИЛЕЙНЫЙ 80-Й СЕЗОН

Первым стоит вспомнить заслуженного деятеля искусств Украины, стоявшего у истоков театра, Алексея Пантелеймоновича Рябова (1899–1955): в марте этого года исполнилось 110 лет со дня его рождения.

<...>

Став во главе музчасти АТМК, А. Рябов с энтузиазмом включился в творческие поиски и эксперименты, вместе с режиссерами создавая современный репертуар, свежо и оригинально интерпретируя классику, закладывая основы новой украинской оперетты. <...> Благодаря содружеству А. Рябова, Л. Юхвида и молодого режиссера **М. Аваха** родились выдающиеся произведения жанра — оперетты «Майская ночь», «Сорочинская ярмарка» и самая знаменитая «Свадьба в Малиновке». С той поры, наверное, не было театрального сезона, когда бы на украинских, российских и других сценах не шли эти произведения.

<...>

Первый спектакль АТМК «Орфей у пеклі» в 1929 году оформляли несколько художников, в том числе и двадцатилетний Семен Исаевич Йоффе, 100 лет со дня рождения которого исполнилось в марте (1909–1991). <...> В Харьковском театре музыкальной комедии прошла вся его творческая жизнь. В 60–70-х годах прошлого века он был главным художником театра. Его сценография была стильной, яркой, умной, «театральной». На сцене ХТМК он поставил более 80 спектаклей, а «Сильва», осуществленная режиссером И. Радомыским и дирижером **А. Видулиной** в 1961 году, и сегодня идет в декорациях С. Йоффе.

Партия Сильвы стала самой любимой в репертуаре еще одного юбиляра, заслуженной артистки Украины **Веры Харитоновой**. Певица пришла в театр музыкальной комедии в 1982 году после окончания вокального отделения Харьковского института искусств им. И. П. Котляревского. Она сразу обратила на себя внимание и публики, и прессы красивым, сильным голосом, актерским дарованием, внешностью. Начинала с ролей субреток. «Все Маринки и Яринки были мои, — вспоминает певица. — Но мечтала, конечно, о ролях больших, серьезных». Сегодня все партии героинь — в ее репертуаре: изысканная парижанка Одетта, кокетливая обольстительница Галатея, исполненная решимости бороться за свое семейное счастье Розалинда, экзотическая Саффи, светская дама Теодора, нежная

Роз-Мари, гордая Марица, іронічна красавиця, знаюча о чоловіках все, Ганна Главари і, конечно жє, Сильва — особливо дорога роль для Веры Харітонової.

В 1998 году певица получает звание заслуженной артистки Украины, и начинается новый этап ее творчества. Вместе с заслуженным деятелем искусств **Александром Скляр**овым она готовит концертные программы русских романсов, включая в них не только популярные, но и редко исполняемые произведения. С программами романсов, оперных и опереточных арий, спектаклями-концертами «Люби прекрасные мгновенья», «В ритме вальса», «Любимые мелодии» и другими она с огромным успехом выступает на концертных площадках страны. Но главное ее призвание — оперетта.

<...>

Харьк. известия. — 2009. — 6 окт. — С. 13.

ПРО НАГОРОДЖЕННЯ ПРАЦІВНИКІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

За вагомий особистий внесок у розвиток культурно-мистецької спадщини України, високу професійну майстерність та активну участь у проведенні Фестивалю мистецтв України постановляю:

НАГОРОДИТИ ОРДЕНОМ «ЗА ЗАСЛУГИ» ІІІ СТУПЕНЯ

Алжнесва Юрія Борисовича — художнього керівника театру народної музики України «Обереги»

<...>

Ірху Василя Івановича — художнього керівника самодіяльної народної чоловічої хорової капели імені О. С. Масельського, м. Валки

Колногузенка Бориса Миколайовича — декана, завідувача кафедри народної хореографії **Харківської державної академії культури**

<...>

ПРИСВОЇТИ ПОЧЕСНІ ЗВАННЯ
«НАРОДНИЙ АРТИСТ УКРАЇНИ»

<...>

Чемеровському Юхиму Ароновичу — головному режисерові Харківського камерного театру

<...>

«ЗАСЛУЖЕНИЙ ПРАЦІВНИК КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ»

<...>

Логіновій Тетяні Олександрівні — старшому викладачеві **Харківської державної академії культури**

Островській Каріні Володимирівні — старшому викладачеві **Харківської державної академії культури**

<...>

Президент України В. Ющенко

м. Київ

28 вересня 2009 року

№ 774/2009

Уряд. кур'єр : Орієнтир. — 2009. — 14 жовт. — С. 7.

Главное. — 2009. — 10 окт. — С. 2.

А. Лебедь

ДУХ И ДУША «ТЕАТРА ДЛЯ ЛЮДЕЙ»

«Театр для людей», один из самых юных театральных коллективов Харькова, открыл 7 октября спектаклем «Ведьма» свой второй сезон. А уже на 12-е число назначена очередная премьера — трагикомедия Эдуардо де Филиппе «Цилиндр».

В день своего официального рождения, 25 июня 2008 года, «Театр для людей» буквально ворвался в художественное пространство города, сразу заявив о себе как о явлении незаурядном. Недавние выпускники **академии культуры,**

работающие в театре для детей и юношества, сплотились вокруг молодого режиссера **Андрея Лебеда** и создали собственное детище. <...>

Об этом коллективе мы беседуем с его художественным руководителем Андреем Лебедем, которого Харьковское отделение Союза театральных деятелей Украины выдвинуло в этом году на муниципальную премию за лучшую режиссуру.

— Станиславский говорил, что театр начинается с вешалки... А с чего театр начинается для вас? Театр конкретный, вами созданный?

— С единомышленников — людей, готовых вместе с тобой пройти любые трудности. Если брать мой театр, то это ребята, с которыми нас объединяют и дружба, и общее понимание значения театра. С **Юлей Селивановой** и **Светой Симоненко** мы однокурсники. И, мне кажется, «Театр для людей» начал формироваться именно в те моменты, когда мы начали вместе работать еще на первом курсе в первом семестре в академии. **Ваня Михальченко** и **Вова Царьков**, а позже **Максим Жданович**, который сейчас на третьем курсе, тоже пришли к нашему общему педагогу **Юрию Борисовичу Старченко**. Всегда мечтали после окончания вуза работать вместе. Так и получилось.

— Само название «Театр для людей» — это элемент концепции?

— Да. Над названием, конечно, думали вместе. Во-первых, потому что все делаем вместе, у нас коллектив. Кроме того, для театра тяжело придумать название. И вариантов было много, но потом... Оно самое первое пришло — вроде бы просто так сказали, а потом к нему же и вернулись. Это действительно «театр о человеке, через человека и для человека». Для людей.

<...>

— Расскажите, как делалась инсценировка «Ведьмы».

— Еще в академии, когда надо было поставить отрывок, я взял фрагмент пьесы Нины Садур «Панночка». Сама пьеса, кстати, очень хорошая, по-моему, одна из лучших инсценировок «Вия». Но и тогда я ее немного изменил — все три ночи, проведенные Хомой с Панночкой, объединил в одну. И получился уже не отрывок, а целая пьеса. А потом, уже после окончания академии, было ощущение незавершенности. Хотелось вернуться к этому материалу, переосмыслить его и доделать спектакль — уже как

«Ведьму». Но я не драматург, мне сложно написать диалоги. Это надо профессионально делать, потому что инсценировка — очень большой труд. Так что взял за основу «Панночку», а дальше уже работа моя была. Надеюсь, Н. Садур не обиделась бы, если бы увидела, потому что пьесу я не переписал, а просто раскрыл. Кое-что сократил и добавил нужные, как мне казалось, тексты Гоголя из его повести.

<...>

— Андрей, у вас за плечами уже несколько постановок — «Снегурочка», «Снежная королева», «Вини-Пух» в театре для детей и юношества, «Ведьма» в «Театре для людей». Как сейчас ощущаете себя в своей профессии, есть чувство уверенности?

— Ну не знаю... Учиться всю жизнь надо, чтобы быть в профессии специалистом. Поэтому несмотря на то, что какую-то определенную базу в академии получили, с каждым годом, чем дальше, тем больше, понимаю, сколько еще предстоит узнать.

<...>

Беседовала И. Долганова

Харьк. известия. — 2009. — 10 окт. — С. 12.

Н. Халай

СЛОБОЖАНЩИНА: ИНТЕЛЛИГЕНТНЫЙ ТВОРЧЕСКИЙ ОТЧЕТ В СТОЛИЦЕ

Харьковская область представила столице творческий отчет мастеров искусств и художественных коллективов. Зрители, присутствовавшие на концерте (были подслушаны разговоры киевлян и сумчан), отмечали, что харьковчане, как всегда, выделялись интеллигентностью и хорошим вкусом.

Фестиваль искусств Украины проводится в соответствии с Указом от 14 февраля 2008 года — с целью содействия развитию академического, традиционного, народного и современного искусства, профессионального и любительского творчества, а также популяризации этнических и культурных традиций регионов нашего государства.

Кажется, что творческий отчет области — просто большой концерт. На самом деле, это соревнование — из 25-ти будут выбирать самых творческих и искусных. <...>

<...>

Открыл концерт Президент Украины. Приветствуя участников, организаторов и гостей мероприятия, глава государства сказал: «Харьковщина издавна и по сей день играет одну из главных ролей в экономической, научной и культурной жизни страны. Эта щедрая на таланты земля дала Украине сотни и сотни великих имен, которые определяли духовный прогресс нации».

Поэтому, наверное, концерт начинается уникальным номером — увертюрой к кинофильму «Дети капитана Гранта» Исаака Дунаевского в исполнении двух (!) симфонических оркестров. <...>

<...>

А потом — почти два часа самых ярких, классных, безупречных творческих номеров.

<...>

<...> Участвуют наши академические и национальные театры, хоры, оркестры, ансамбли, солисты. Творческие коллективы восьми вузов.

Народные коллективы районов. Фольклорные и этнические группы. Харьковские и районные. Вокальные и танцевальные коллективы. Наши заслуженные артисты и начинающие, но уже любимые и известные.

Всего — более тысячи человек. 23 номера. Это значит — во время исполнения некоторых номеров на сцене одновременно работает более сотни артистов. Сцену народного гулянья «А ще свадьба не кінчається...» исполняют 8 коллективов, причем, это профессиональные коллективы, студенческие ансамбли нескольких вузов, народные коллективы из двух районов. И все работают на одном дыхании, ярко и слаженно.

Спортивно-хореографическая композиция «Україно, вперед!» — очень драйвовый и очень футбольный номер — пять вузов и городской центр детского и юношеского творчества.

А есть и камерные, лирические номера солистов, балетные танцы, балет, акапелло, хор, инструментальная музыка...

И все это — единый, логичный, на одном дыхании концерт. Можно только представить себе, каких трудов эта легкость и праздничность стоила режиссеру концерта и автору сценария, заслуженному деятелю искусств Украины **Феликсу Чемеровскому** и директору Анатолию Бабичеву. <...>

Стоит сказать о видеообеспечении концерта режиссером **Дмитрием Головачевым** — сделан отдельный, самостоятельный фильм-презентация Слобожанщины, с ее живописной природой, красивыми людьми, яркими праздниками и впечатляющими достижениями. Зрители увидели нашу Слобожанскую ярмарку, наше Печенежское поле, наши праздники и наши рабочие будни — и все это в полном согласии со сценарием основного действия на сцене.

<...>

А еще Президент Украины перед концертом вручил 29 работникам культуры и искусства Харьковской области государственные награды — за весомый личный вклад в развитие культурного и творческого наследия Украины, высокий профессиональный уровень и активное участие в проведении Фестиваля искусств Украины.

<...>

Главное. — 2009. — 10 окт. — С. 1, 8.

А. Прихожаева

МАГИЯ ВЕРЫ ХАРИТОНОВОЙ

Сегодня невозможно представить спектакли Харьковского академического театра музыкальной комедии без очаровательных образов, созданных заслуженной артисткой Украины **Верой Харитоновой**. Об этом еще раз напомнил бенефис примадонны, состоявшийся на прошлой неделе, который был посвящен ее юбилею.

А когда-то она мечтала петь в оперном театре. Но когда педагог по классическому танцу и пластике балетмейстер Владимир Балацкий увидел, как она танцует и двигается, то

предсказал ей карьеру примадонны в театре музыкальной комедии. Она тогда даже обиделась.

Могла ли в те годы юная студентка знать, что через некоторое время и сама будет предсказывать своим ученикам их судьбу. А ведь все они, попавшие в вокальный класс **Харьковской академии культуры** к Вере Харитоновой, будут считать себя счастливыми.

«Быть примадонной в театре оперетты очень непросто. Одной игры, красивого голоса и прекрасной пластики мало. Необходима легкость. А еще должен быть кураж, когда выходишь на сцену и зажигаешь зрителя», — говорит Вера Харитонова.

Знание законов музыкального театра помогает ей многие годы заниматься концертной деятельностью, где она как певица много внимания уделяет сложному и любимому слушателями жанру — старинному романсу. На ее сольных концертах в Харьковской филармонии всегда аншлаги.

А как все начиналось! Многие вспоминают дебют Верочки Харитоновой на сцене театра музыкальной комедии в роли Адели в оперетте Иоганна Штрауса «Летучая мышь». Ее героиня — воплощенная женственность: хорошенькая, изящная, легкомысленная и очень непосредственная.

Вере Харитоновой всегда хотелось очень много играть. После первого успеха в ее репертуаре появились образы бойких и находчивых девушек, умеющих выпутываться из самых неловких ситуаций: смелая Яринка в «Свадьбе в Малиновке», очаровательная Парася в «Сорочинской ярмарке» и много других.

После этих ролей к ней пришло признание коллег и успех у публики, а также главная роль. И снова она удивила всех, создав прекрасный образ ослепительной красавицы, артистки ревю Одетты Доримонд, той самой Баядеры, которая очаровала восточного принца Раджами.

С тех пор в репертуаре Веры Харитоновой почти все партии главных героинь: Сильва, Роз-Мари, Марица, Теодора, Галатее и другие. А за образ примадонны Эдит Флавон («Вальс любви») актриса получила премию имени Валентины Чистяковой.

Но и сейчас она не перестает удивлять, пробуя себя в новом амплу комедийной героини. Ее донья Анна в музыкальной

комедии «Тайна Дон Жуана» интересна и неожиданна, впрочем, как и все, что делает примадонна.

Рисунок ролей Веры Харитоновой всегда отчетлив и энергичен. В пластике ничего случайного, приблизительного, мелкого. Даже появление примадонны на сцене всегда вызывает восхищение. От этого первого и неясного ощущения возникает волнующее ожидание необыкновенного, к чему всегда стремится театральное искусство.

А на бенефисе зрители увидели Веру Харитонову в образе богатой вдовы Ганны Гловари в оперетте Ференца Легара «Веселая вдова». Несмотря на сложность партии, актриса исполняет ее ярко, лирично, нежно и очень легко.

Актриса умеет так подавать образы, что никто не думает о сложности вокальной партии, танцев и драматической игры. Публике кажется, что перед ней — «живая» женщина, которая именно сейчас любит, ревнует, страдает, а зрители — всего лишь случайные свидетели, которым позволили услышать и увидеть это чудо.

Харьк. известия. — 2009. — 17 окт. — С. 13.

С. Галаур

ДЕШЕВШЕ ЗА КВАРТИРУ

З першого вересня багато вишів Харкова підняли ціни на проживання студентів у гуртожитках. Відтепер за дах над головою в Національному фармацевтичному університеті студенти, залежно від розташування гуртожитків, платять за місяць 170, 230 і навіть 300 грн, у Національній юридичній академії імені Ярослава Мудрого — 150–160 грн. У Національному технічному університеті «ХПІ» вартість проживання для бюджетників — 174 гривні, контрактників — 240.

Найдешевшими серед ВНЗ Харкова є гуртожитки Національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди — 120 грн, **Державної академії культури** — 118 грн, Національного університету радіоелектроніки, де студенти-бюджетники платять 95 грн, а контрактники — 125 грн.

Керівники вишів пояснюють зростання оплати за проживання в гуртожитках подорожчанням комунальних платежів. Але все одно вони, як і раніше, залишаються для студентів дешевим, порівняно з винайманням квартир, дахом над головою.

<...>

Уряд. кур'єр. — 2009. — 22 жовт. — С. 8.

НАСТУПНИЙ ТИЖДЕНЬ В ІСТОРІЇ

2 ЛИСТОПАДА
ПОСТАТІ

<...>

50 років тому в Валках на Харківщині народилася актриса **Олена Бутенко**. У 1976–1978 роках навчалася в **Харківському державному інституті культури**. Закінчила Саратовське театральне училище і Школу-студію МХАТ. Працює в театрі «Сатирикон». Знялася в фільмах «Кара» і «Русская певица».

<...>

Підготував В. Меліхов

Слобід. край. — 2009. — 31 жовт. — С. 13.

СПРАВЖНІЙ ПОДАРУНОК ДО ЮВІЛЕЮ

Чисельність професорсько-викладацького складу **Харківської державної академії культури** з науковими ступеннями, вченими та почесними званнями на сьогодні складає близько 70 %. Більше 50 викладачів академії — це доктори наук, професори, народні, заслужені артисти та заслужені діячі культури та мистецтв. Справжнім подарунком до ювілею академії стало отримання її зірковим педагогічним колективом ряду нових заслужених нагород та звань. Так, орденом «За заслуги» III ступеня нагороджено **Алжнева Юрія Борисовича**,

Ірху Василя Івановича та Колногузенка Бориса Миколайовича; державне почесне звання «Народний артист України» присвоєно **Чемеровському Феліксу Аркадійовичу;** державне почесне звання «Заслужений працівник культури України» присвоєно **Логіновій Тетяні Олександрівні та Островській Карині Володимирівні;** державне почесне звання «Заслужений діяч мистецтв України» присвоєно **Розіну Мойсею Яковичу.**

Тож вітаємо всіх, хто за багаторічну працю і вагомий внесок у розвиток культури та мистецтва України отримав високі державні нагороди і почесні звання і тим самим збагатив золотий фонд нашої академії.

Бурсац. узвіз. — 2009. — Жовт. — С. 1.

В. Шейко

«АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ — СЕНС МОГО ЖИТТЯ», —

говорить ректор **Харківської державної академії культури,** член-кореспондент Академії мистецтв України, заслужений діяч мистецтв України, дійсний член Міжнародної академії інформатизації при ООН, кавалер орденів «За заслуги» I, II та III ступенів, доктор історичних наук, професор **Василь Миколайович Шейко.**

— Василю Миколайовичу, а що іще для Вас означає Академія культури, яке місце посідає у Вашому житті?

— Якщо говорити коротко, — одне з основних, бо академія для мене — це і юність, і зрілість, і творчі злети, і здобутки, і робота. Академія — це значна частина мого життя. У цих священних, так би мовити, намолених стінах пройшли десятки років, тут щодня проходить і точиться життя, тут ведеться боротьба за краще, це, справді, сенс мого життя!

— Василю Миколайовичу! Цього року Академія культури святкує своє 80-річчя з дня заснування. А якою академія прийшла

до свого ювілею? Якими досягненнями Ви як ректор можете пишатися на сьогодні?

— Якщо порівнювати Інститут культури, який був 20 років тому, і Академію культури, яка є сьогодні, то це абсолютно різні навчальні заклади. Тоді це був навчальний заклад фактично з одним факультетом — бібліотечним. Другий факультет, який готував фахівців для самодіяльного мистецтва СРСР, разом із СРСР пішов у небуття. Словом, існування інституту було поставлено на межу закриття.

Зараз Академія культури має 10 факультетів і більше 50 спеціальностей і спеціалізацій, що є неймовірно популярними. Візьмімо хоча б соціальну педагогіку або культурологію — зараз усі навчальні заклади вважають за честь відкрити ці спеціальності, але саме ми були серед перших, хто почав випускати подібних фахівців, хто розробив і оприлюднив формули цих спеціальностей і напрями їх досліджень.

Якщо ж говорити про новий факультет документознавства та інформаційної діяльності, то це — своєрідний інформаційний факультет, що готує фахівців, які добре знають комп'ютерні технології, які добре знають методику здобуття інформації, її переробки та використання в інформаційному суспільстві.

На сьогодні в академії функціонує аспірантура (з 1994 р.) з 6-ти наукових спеціальностей та докторантура (з 1996 р.) з 3-х наукових спеціальностей.

Раніше не було і спеціалізованих вчених рад, а на сьогодні їх створено дві — із захисту докторських і кандидатських дисертацій у галузі культурології і мистецтв та соціальних комунікацій. Так, лише за п'ять останніх років викладачі академії захистили 10 докторських і 47 кандидатських дисертацій. Взагалі, сьогодні 70 % колективу академії — зі ступенями та званнями.

Раніше ми не мали зв'язків з іноземними партнерами, а сьогодні є дійсними членами ряду міжнародних асоціацій, зокрема Міжнародної федерації бібліотечних асоціацій та установ, Організації Європейської співдружності в галузі бібліотечно-інформаційної освіти, Європейської асоціації бібліотечно-інформаційної освіти та наукових досліджень.

До того ж академія на сьогодні має широкі навчальні та наукові зв'язки з Університетом Роберта Гордона (Велика Британія), Університетом штату Іллінойс (США), Вищою Королівською школою бібліотекознавства (Данія), Амстердамським університетом і Вищою політехнічною школою (Нідерланди), Вищою школою бібліотекознавства та інформатики й Українським Вільним Університетом (Німеччина), Вищою гуманітарно-економічною школою (Польща) тощо.

Сьогодні Академія — це лідируючий вищий навчальний заклад IV рівня акредитації, який готує фахівців європейського зразка, фахівців, які користуються шаленим попитом не тільки в Україні, а й далеко за її межами, фахівців, які озброєні методикою отримання знань, механізмами самонавчання, саморозвитку і самовдосконалення.

Академія культури святкує своє 80-річчя, маючи потужний педагогічний колектив, маючи серйозні відомі наукові школи, лідерами яких є відомі вчені, доктори і кандидати наук. Академія також славиться своїми чудовими колективами — хореографічними, музичними, театральними. Так, наприклад, студентський театр народного танцю «Заповіт», що успішно функціонує з 1990 року, неодноразово виборював гран-прі, ставав лауреатом міжнародних конкурсів і фестивалів у Бельгії, США, Іспанії, Португалії, Росії та інших країнах світу; а академічний хор студентів неодноразово виступав на сцені Національної філармонії України, ставав лауреатом і дипломантом престижних конкурсів та фестивалів державного й міжнародного рівнів тощо. Тобто нам є чим пишатися, ми з гідністю і радістю зустрічаємо свій ювілей!

— Якими, на Вашу думку, є пріоритетні напрямки подальшого розвитку Академії? Якими є перспективи на майбутнє?

— Пріоритетними є ті напрямки, над якими ми зараз працюємо — культурологічно-мистецтвознавчий та інформаційно-документознавчий напрямки, тобто це 2 основні наукові галузі — «культурологія» та «соціальна комунікація», які в грудні 2006 року з нашої ініціативи і за підтримки Кабінету Міністрів

України, ВАКу України та більшості вишів відповідного профілю були введені до «Переліку спеціальностей, за якими проводяться захисти дисертацій на здобуття наукових ступенів кандидата і доктора наук, присудження наукових ступенів та присвоєння вчених звань». Отже, завдяки нашим зусиллям є не лише відповідні навчальні дисципліни, а й ще наукові галузі, які на сьогодні потребують продовження розвитку і вдосконалення.

— А чи існують, на Ваш погляд, критерії віку вищого навчального закладу? 80 — це мало чи багато?

— Усе у світі відносно. 80 для навчального закладу — це чималий вік, враховуючи, що багато вишів в Україні мають по 10, 20, 30 років. Я вважаю, що академія на сьогодні перебуває в ейфорії свого розвитку і зрілості, у віці, коли вона видає наукові, навчальні доробки і готує висококваліфікованих фахівців для України в галузі культури та мистецтва.

— І наостанок традиційне вітальне слово від ректора студентському і педагогічному колективу з нагоди ювілею нашої alma mater!

— Бажаю всім здоров'я, яке є запорукою можливості подальшого вдосконалення і розвитку нашої роботи, творчих успіхів, натхнення, сімейного благополуччя, щастя всім, хто в нас навчається чи навчався, працює чи працював, і, взагалі, всім, хто має відношення до культури, мистецтва, документознавства та інформаційної діяльності!

Бесіду вела І. Куриленко

Бурсац. узвіз. — 2009. — Жовт. — С. 1–2.

В. Шейко, М. Каністратенко, Н. Кушнарєнко
ЕТАПИ ВЕЛИКОГО 80-РІЧНОГО ШЛЯХУ
АКАДЕМІЇ КУЛЬТУРИ

Історія створення **Харківської державної академії культури** пов'язана з бібліотечною освітою. Бібліотечний підрозділ спочатку існував у складі Харківського інституту

народної освіти (ХІНО). Постановою Раднаркому УРСР (13 вересня 1925 року) в ХІНО 1 листопада 1925 року відкрито факультет політичної освіти з міським і сільським відділами, у структурі якого передбачалися книжково-бібліотечна і музейна секції, які й розпочали підготовку кадрів. Улітку 1927 року було створено бібліотечне відділення, яке здійснювало підготовку організаторів бібліотечної роботи та кваліфікованих бібліотекарів. 20 травня 1929 року колегія Наркомосвіти, а 10 вересня цього ж року Раднарком УРСР прийняли рішення про створення на базі факультету політичної освіти ХІНО самостійного вищого навчального закладу — Харківського інституту політичної освіти (ХІПО), у структурі якого було бібліотечне відділення. Саме 10 вересня 1929 року прийнято вважати офіційною датою створення Харківської державної академії культури. У серпні 1930 року ХІПО перейменованій у Харківський інститут комуністичної освіти (ХІКО), а 1931 року — у Всеукраїнський інститут комуністичної освіти (ВУІКО), у структурі якого було створено бібліотечний факультет. Згодом, 24 січня 1934 року, Нарком освіти видав наказ № 45 про підготовку в Україні бібліотечних кадрів без відриву від виробництва. У ВУІКО, окрім денного (615 осіб), почав функціонувати вечірній бібліотечний факультет (203 особи). Цього ж року запроваджена диференційована підготовка бібліотечних кадрів для наукових, масових і дитячих бібліотек.

З метою підготовки висококваліфікованих кадрів для дитячих бібліотек та перепідготовки тих, котрі вже працюють, у 1934/1935 навчальному році при бібліотечному факультеті ВУІКО (денній і вечірній формі навчання) створено відділ підготовки працівників дитячих бібліотек.

1935 року Всеукраїнський інститут комуністичної освіти був реорганізований в Український бібліотечний інститут. Зважаючи на нагальну потребу України в наукових фахівцях бібліотечного профілю, наказом Наркомосу УРСР від 7 грудня 1938 року «Про бібліотекознавчу аспірантуру» при УБІ створено аспірантуру з наукової спеціальності «Бібліотекознавство».

3 серпня 1939 року Український бібліотечний інститут перейменовано в Харківський державний бібліотечний інститут (ХДБІ), в якому функціонували 3 факультети — бібліотекознавства, бібліографії, дитячих та юнацьких бібліотек, а також аспірантура.

У зв'язку з небезпекою окупації Харкова 1941 року комісаріатом освіти було прийнято рішення про евакуацію Харківського державного бібліотечного інституту в Кзил-Орду Казахської РСР, де він функціонував при Харківському державному університеті на правах окремого факультету.

1 червня 1947 року Державний бібліотечний інститут поновлює свою роботу в Харкові в складі 3-х денних факультетів — бібліотекознавства, бібліографії, дитячих та юнацьких бібліотек. Відновлено було також навчання на заочному відділенні.

Поступово перед інститутом постало питання про розширення набору та збільшення кількості спеціальностей та спеціалізацій. Першою ластівкою в цьому напрямі була підготовка організаторів-методистів клубної роботи і викладачів клубної справи для спеціальних технікумів. Почалася вона з вересня 1950 року, коли в інституті було відкрито факультет культурно-освітньої роботи.

Відтак розширення і поглиблення культурологічного змісту роботи інституту стали підґрунтям для його реорганізації в листопаді 1964 року в Харківський державний інститут культури.

У наступні роки інститут зазнав суттєвих трансформаційних змін: від вищого навчального закладу, що готував фахівців для бібліотек і клубних установ, кадри для художньої самодіяльності, до вищого навчального закладу, який здійснює підготовку фахівців не лише для культурологічної, соціально-комунікативної сфер, а й для нових форм культури, просвітників, носіїв і трансляторів культурного надбання, високих морально-естетичних якостей людини.

8 червня 1998 року постановою Кабінету Міністрів України № 818 на базі ліквідованого Харківського державного інституту культури створено Харківську державну академію культури.

Нині ХДАК — це унікальний гуманітарно-інформаційний, культурологічно-мистецький, соціально-комунікаційний вищий навчальний заклад загальнодержавної форми власності, акредитований у повному обсязі за IV рівнем.

За значний внесок у розвиток української культури, мистецтва, підготовку висококваліфікованих фахівців академія була нагороджена 1979 року Почесною грамотою Президії Верховної Ради УРСР, 1999 року — Почесною грамотою Верховної Ради України, а 2004 року — Почесною грамотою Верховної Ради України і Золотою медаллю Академії мистецтв України.

80-річний історичний шлях Харківської державної академії культури свідчить про її унікальність, феноменальну особливість системного поєднання гуманітарно-інформаційної та мистецько-культурологічної освіти, що дозволило їй стати не тільки провідним навчальним і науковим, а й соціально-культурним центром, який має значний авторитет не лише в Україні, а й далеко за її межами.

Бурсац. узвіз. — 2009. — Жовт. — С. 3.

Б. Колногузенко

20-РІЧНИЙ ЮВІЛЕЙ КАФЕДРИ НАРОДНОЇ ХОРЕОГРАФІЇ

1989 року завдяки зусиллям народного артиста України, лауреата міжнародних конкурсів, професора, кавалера ордену «За заслуги» III ступеня **Бориса Миколайовича Колногузенка** в **Академії культури** було відкрито відділення народної хореографії, на базі якого була утворена кафедра і невдовзі вже утворений факультет хореографічного мистецтва. Тож у зв'язку з 20-річним ювілеєм кафедри народної хореографії редакційна колегія і звернулася до Бориса Миколайовича з проханням розповісти декілька слів про шляхи розвитку і становлення факультету.

— Борисе Миколайовичу, а з чого, власне, усе починалося і якими досягненнями Ви як декан факультету можете пишатися на сьогодні?

— На кінець 80-х років ніде в Україні, окрім Києва, не існувало офіційного хореографічного відділення. Відтак ідея створення такого відділення в Харкові була цілком природною і закономірною, бо Харків — це одне з найпотужніших міст нашої країни і в технічному, і культурному плані.

Коли надійшла пропозиція від ректора Інституту культури створити хореографічне відділення, я погодився, незважаючи на те, що наші погляди на хореографічне виховання у вищій школі були різні. Через рік посаду ректора ХДІК посів **В. М. Шейко**, з яким основні думки щодо мистецької освіти повністю співпадали.

На початку роботи мені доводилося вирішувати чимало нагальних питань. Передусім — це написання навчальних планів і програм із відповідних предметів. Треба зазначити, що ті плани, за якими йшло навчання в провідному Київському вищі, мене не влаштовували через ряд помилкових позицій. Тому, маючи можливість вивчати плани інших міст — Москви, Санкт-Петербурга, Мінська, Києва, Краснодар, я зробив певні висновки і ось уже як 20 років і кафедра народної хореографії (яка 1 вересня цього року відсвяткувала свій 20-річний ювілей), і всі інші кафедри нашого факультету навчаються за моїми навчальними планами, затвердженими Міністерством культури та туризму. Друге нагальне питання, яке потребувало вирішення, полягало в тому, щоб запросити до академії справжніх фахівців у галузі хореографічного мистецтва. Як відомо, балетмейстерів у Харкові багато (близько 150), але таких, які б могли викладати у вищій школі, було дуже мало як на той час. Серед тих, із ким я розпочинав у перші роки роботу на хореографічному відділенні в Академії культури, назву провідного концертмейстера **Володимира Пилиповича Лісневського** та провідного викладача кафедри народної хореографії з класичного та історичного бального танцю **Людмилу Миколаївну Шилу**. Двоє цих фахівців працюють разом зі мною і до сьогодні.

Перший рік роботи на хореографічному відділенні показав, що якщо студенти, навчаючись навіть у найдосвідченіших фахівців, не матимуть сценічної практики, то згодом, коли вони отримають диплом, будуть не здатні практично працювати як артисти, як керівники хореографічних колективів тощо. І тому влітку 1990 року я почав створювати творчий колектив, який в майбутньому отримав назву «**Заповіт**». Основна моя мета як керівника — робити не просто танки, а композиції, в основі яких не лише український та інший національний фольклор, а й цікавий розвиток сюжету, образу, драматургії. Отже, було взято напрямок ансамблю з театральним нахилом, у зв'язку з чим і назва колективу була затверджена як театр народного танцю «**Заповіт**».

Зараз на кафедрі народної хореографії працюють усі наші випускники. Взагалі педагогічний склад факультету хореографічного мистецтва, окрім декількох фахівців, — це вихованці кафедри народної хореографії. Одна з перших, кого ми залишили в нас працювати — **Карина Володимирівна Островська**. Ось через півроку «**Заповіту**» буде 20 років, а вона в творчому колективі — 18 років і вже як 14-й рік є моєю основною помічницею. Будучи здібною студенткою і провідною виконавицею «**Заповіту**», Карина Володимирівна стала і однією з кращих викладачів нашого факультету. Її навчальна робота з будь-якою групою просто захоплює. На її академічному показі у фіналі семестру студенти (з будь-яким потенціалом!) завжди показують високий рівень підготовки, завжди знають матеріал і подають його на відмінно. Такій професійній майстерності Карини Володимирівни я і не дивуюся, бо вона людина наполеглива та працьовита, а до тих знань, які їй були надані, вона додала чимало свого. Тому я дуже радію, що 30 вересня Президент нашої держави в Палаці «Україна» вручив їй відзнаку «Заслужений працівник культури України». За 20 років — це перша випускниця, яка отримала державне почесне звання. Маю надію, що попереду будуть і наступні.

— Борисе Миколайовичу, театр народного танцю «**Заповіт**» чимало гастролує, буває за кордоном, відомий майже на весь світ.

Розкажіть про успіхи Вашого колективу, про останні поїздки і, можливо, про якісь нові творчі плани.

— «Заповіт» почав гастролювати ще з перших місяців свого існування. Так, перший виїзд (чи, точніше, виліт) відбувся 1990 року до США, до міста Цинцинаті (побратима Харкова), а також до Вашингтона та Нью-Йорка.

Наш колектив вирізняється тим, що кожного року ми беремо участь в усіх як всеукраїнських, так і міжнародних потужних конкурсах, в яких з 1992 року завжди перемагаємо, і перемагаємо не лише аматорські колективи, а й усі професійні колективи країни. Над нами знаходиться лише непереможний у всьому світі Національний ансамбль танцю ім. Павла Вірського, яким свого часу керував сам Павло Вірський. Звичайно, є творчі колективи, які технічно «Заповіту» не поступаються, але ми перемагаємо своїми авторськими творами та манерою виконання. Так, наприклад, у II Всеукраїнському конкурсі народної хореографії імені П. Вірського, в якому за перемогу змагалося 740 колективів із усіх областей України, «Заповіт» був на I місці. А в найбільшому Міжнародному конкурсі танцю народів світу «Веселкова Терпсихора» 2003 року ми посіли I місце, 2004 і 2006 року — отримали «Гран-прі». До речі, за умовами цього конкурсу «Гран-прі» можна отримати лише один раз у житті, але 2006 року перевага нашого колективу була настільки вагомою над усіма іншими колективами, що загальним рішенням міжнародного журі нас було визнано найкращими і, як виняток, вдруге було вручено «Гран-прі».

Вищі нагороди й визнання «Заповіт» отримував і в інших країнах. Так, наприклад, у січні 2008 року у нас було гастрольне турне в рамках Днів української культури у Франції. А в серпні того ж року ми перебували в Іспанії, де стали лауреатами I ступеня в Міжнародному конкурсі-фестивалі «Фольклорне літо Іспанії – 2008».

У 2009 році ми встигли побувати в Словачії, Австрії, Італії, а влітку отримали «Гран-прі» на III Міжнародному конкурсі хореографічного мистецтва «Одеські перлини». До того ж ми зібрали на цьому конкурсі великий урожай нагород: мені було

вручено диплом лауреата за кращі балетмейстерські роботи, а провідних артистів театру було персонально нагороджено дипломами лауреатів за високу виконавську майстерність.

Остання знакова подія для нас відбулася 30 вересня, коли ми в складі кращих творчих колективів Харківщини представляли хореографічне мистецтво рідної землі на сцені Національного палацу «Україна». Мені приємно, що журі і глядачі одним із найкращих номерів називали композицію «Козацький святковий» у виконанні театру народного танцю «Заповіт». У цей вечір я отримав дві нагороди від Президента України: перша — один із найвищих державних орденів — орден «За заслуги» III ступеня, а друга — державне почесне звання моєї учениці.

Щодо планів, то «Заповіт» у листопаді буде брати активну участь у святковому концерті на честь 80-річчя нашої Академії; у січні — творчий виїзд до Чехії та Німеччини, у квітні 2010 року — сольні концерти в Харкові та Києві.

Бесіду вела І. Куриленко

Бурсац. узвіз. — 2009. — Жовт. — С. 4–5.

ВІТАЄМО

Указом Президента України від 23 червня 2009 року професору кафедри майстерності актора **Харківської державної академії культури Мойсею Яковичу Розіну** присвоєно звання «Заслужений діяч мистецтв України». Це почесне звання свідчить про особистий вагомий внесок Мойсея Яковича в розвиток української культури і мистецтва, в професійне виховання діячів сучасного театрального мистецтва в галузі сценічної пластики актора. Список його досягнень і нагород, цифри і факти його життя могли б зайняти цілий газетний номер і навіть більше. Ось лише деякі з них: Мойсей Якович є членом Національної спілки театральних діячів (з 1965 р.), режисером із пластики, режисером-постановником фехтувальних сцен у професійних театрах (з 1966 р.), заслуженим діячем мистецтв Бурятії (1975 р.), доцентом (1985 р.), професором (1992 р.), відмінником освіти

України (2002 р.), лицарем ордену «Святого Станіслава» (2007 р.) і ось, нарешті, — заслуженим діячем мистецтв України (2009 р.). Серед опублікованих наукових та науково-методичних праць Мойсея Яковича є діючі навчально-методичні посібники та програми з трьох пластичних навчальних дисциплін («Ритміка», «Основи сценічного руху» та «Сценічне фехтування») для вищих та середніх навчальних закладів культури та мистецтва України.

За 57 років своєї творчої та педагогічної діяльності, з них — 47 років у галузі театральної педагогіки, Мойсей Якович виховав декілька десятків поколінь учнів, чимало з яких уже самі — досвідчені викладачі сценічної майстерності, доценти, кандидати наук, професори, заслужені артисти України, заслужені діячі мистецтв України, народні артисти України... Проїшовши школу пластичної культури Мойсея Яковича, багато хто з них на сьогодні працює в професійних театрах та навчальних закладах (вищих і середніх), на телебаченні, радіо і кіностудіях України, Росії, зарубіжжя.

<...>

Бурсац. узвіз. — 2009. — Жовт. — С. 8.

ХАРКІВСЬКА БАНДУРА УКРАЇНЦЯ, НАРОДЖЕНОГО В АВСТРАЛІЇ

Центр українського й канадського фольклору імені Петра і Дорис Кулів та Канадський інститут українських студій Альбертського університету приймали відомого музиканта й етномузикознавця Віктора Мішалова.

Мішалов народився в Австралії, де вперше почув і захопився бандурою. Хоча він і намагався задовольнити бажання батьків стати інженером, справжнім його покликанням виявилася музика.

<...>

Здобувши стипендію в Австралії 1988 року, Мішалов поїхав до Канади і США, де навчався під керівництвом багатьох провідних бандуристів, записував їхні твори й удосконалював власну техніку. Того

ж року він переїхав до Торонто, де нині й мешкає. На початку цього року Мішалов здобув ступінь кандидата наук у **Харківській державній академії культури**, успішно захистивши дисертацію «Культурно-мистецькі аспекти генези і розвитку виконавства на харківській бандурі».

У жовтні ц. р. в Альбертському університеті Мішалов прочитав лекцію «Гнат Хоткевич, харківська бандура та відновлення занедбанної виконавської традиції».

Мішалов особливо цікавиться харківським виконавським стилем, який майже зник, а також самим інструментом. <...>

<...>

Культура і життя. — 2009. — 1–8 листоп. — С. 10.

В. Склярова

ВАС ПРИВЕТСТВУЕТ ВЕРЖБОЛОВО

В Харьковском доме актера с 23 по 30 октября прошел седьмой ежегодный фестиваль негосударственных театров «Курбалесия – 2009». В наш город приехали театральные коллективы из Львова, Тернополя, Херсона, Винницы, Запорожья и Белгорода — всего 20 театров представили около 30 спектаклей.

Фестиваль проходил на базе Харьковского театра «Котелок» под патронатом городского управления культуры и Харьковского межобластного отделения Национального союза театральных деятелей Украины.

ИСТОРИЯ ДЕГРАДАЦИИ

Холодной осенью 2002 года группа театралов провела в Харькове спонтанный фестиваль негосударственных театров. Степан Пасичник, Елена Лыбо, **Владимир Гориславец** и другие — в том числе секция критики при Харьковском межобластном отделении НСТДУ — объединились для создания фестиваля, в котором нуждался город с крепкими театральными традициями. В 2003 году фестиваль назвали «Курбалесия» — именно таким словом в начале XX века один из корифеев украинского театра Николай Садовский назвал

экспериментальные поиски Леся Курбаса. К 2006 году авантюра превратилась в крупный международный фестиваль с богатой программой, четкой структурой, системой поощрений и грантов.

2007 год оказался переломным: из-за материальных проблем фестиваль пришлось отменить, но Владимир Гориславец со своим театром «Котелок» провел так называемую «Малую Курбалесию», взяв на себя руководство фестивалем и в дальнейшем. Раньше ответственный за лабораторную часть, новый руководитель сделал ее основной и фактически единственной. Экспериментами и лабораторией вот уже третий год занимаются участники «Котелесии» (от названия театра «Котелок»), в общем-то ничего не оставив от первоначальных задач «Курбалесии». <...>

<...>

НЕУТЕШИТЕЛЬНЫЕ ВЫВОДЫ ПРИХОДЯТ В ГОЛОВУ ПО ОСЕНИ

«Целью фестиваля негосударственных театров «Курбалесия» является повышение профессионального уровня актеров, режиссеров, драматургов, критиков», — заявлено на сайте Дома актера. Пока же процесс прямо противоположный. Актеров и режиссеров приучают не вдумываться в материал, а брать наскоком. Критикам занижают планку художественности произведения, да и вообще ставят вопрос об их причастности к практическому театральному процессу. Реорганизация фестиваля — вопрос актуальный. Хочется верить, что город с вековыми театральными традициями сможет преодолеть назревший художественный кризис.

Харьк. известия. — 2009. — 3 нояб. — С. 8.

Ю. Швец

В ПОИСКАХ СМЫСЛА

30 октября в харьковском Доме актера им. Леся Сердюка завершил работу VII международный фестиваль негосударственных театров «Курбалесия – 2009»...

ИЩЕМ ГЕРОЯ...

Заслуженный приз в номинации «драматургия» получила пьеса «Лодочник» одесситки Ольги Яблонской.

<...>

Продолжением традиции, но уже в области сценической интерпретации современной пьесы, явилась режиссерская работа Елены Апчел по пьесе «Первый мужчина» Елены Исаевой. <...>

<...>

Еще одним явлением как художественного, так и нравственно-этического порядка стал спектакль театра Юридической академии им. Ярослава Мудрого «Монолог ангела или Е. Ж.» (режиссер и автор текста Алексей Рудько). <...>

<...>

В пластическом рисунке был решен спектакль «Душа на тачке» по пьесе Матяя Вишнека студентов второго курса **Харьковской академии культуры**, за что и стал обладателем соответствующего приза.

<...>

Время. — 2009. — 3 нояб. — С. 4.

И. Коваль

ОПЕРЕТТА — СИНОНИМ РАДОСТИ

Харьковский академический театр музыкальной комедии совсем недавно открыл сезон премьерой «Тайна Дон Жуана» с Натальей Ларкиной в главной роли. <...> Первый же бенефис сезона, «Веселая вдова», в котором выступила **Вера Харитонова**, снискал успех у постоянных ее почитателей и добавил к ним новых. <...>

Накануне 80-летия театра его директор Игорь Коваль рассказал о планах коллектива и о многом другом.

<...>

— ...Поговорим о буднях вашего коллектива. Вы пригласили к себе замечательного дирижера **Алису Видулину**. Параллельно с

ней в творческом составе театра — еще два дирижера. Им не тесно?

— Думаю, что нет. Наши дирижеры принадлежат к разным поколениям, каждому есть что сказать своим искусством. Поэтому тройственный союз молодого дирижера Юлии Шаршонь, главного дирижера театра, заслуженного деятеля искусств Украины Ярослава Сорочука и многоопытной Алисы Видулиной может строиться на основе взаимного творческого обогащения.

— Вы искренне любите оперетту, этот серьезный «легкий жанр», который не обходится без «своей» примадонны. Какими качествами, по-вашему, должна обладать примадонна?

— Прекрасным голосом, фактурой, энергетикой — это в первую очередь. Примадонна влюбляет в себя всех мужчин в зрительном зале...

— ... и женщин тоже.

— В нашем театре заслуженная артистка Украины Вера Харитонова, бесспорно, обладает этими качествами, но в труппе есть и другие актрисы, которые могут претендовать на статус примадонны.

— Стоит только назвать имена претенденток и — пошла плясать губерния...

— А назвать стоит. Это Милана Остонен, Элеонора Джулик, Наталья Ларкина, но могут появиться и другие.

— Откуда?

— Два-три раза в год специалисты нашего театра прослушивают молодых артистов, чаще всего это выпускники харьковских вузов — **академии культуры** и университета искусств. Но бывает, что на прослушивание приезжают артисты из Донецка, Днепропетровска и других городов. Причем заинтересовать руководство театра могут не только выпускники творческих вузов, но и студенты последних курсов. В труппу принимаются и студенты, которые к моменту получения диплома уже плотно входят в репертуар театра.

<...>

Беседу вела Е. Седунова

Харьк. известия. — 2009. — 5 нояб. — С. 9.

НЕДЕЛЯ В ИСТОРИИ

<...>

14 НОЯБРЯ

45 лет назад Харьковский государственный библиотечный институт преобразован в **Харьковский государственный институт культуры**.

<...>

Время. — 2009. — 7 нояб. — С. 6.

А. Литвинов

КОЛДОВСКОЕ ОЗЕРО ДЛЯ ГАДКИХ УТЯТ

Вот уже месяц любители и современных, и классических бальных танцев неотрывно следят за телешоу «Танцуют все! – 2», в прямом эфире транслируемом по столичному каналу СТБ.

Один из четырех членов жюри шоу — **Алексей Литвинов**, заслуженный работник культуры Украины, президент национального Совета бального танца, заведующий кафедрой бальной хореографии **Харьковской академии культуры**, основатель и руководитель первого в нашей стране театра-студии «Горизонт». Во время короткого перерыва между съемками Алексей Игоревич ответил на вопросы нашего корреспондента.

— На ваш взгляд, чем сегодня является современный танец и каковы перспективы его развития?

— Он утверждает себя как новый вид современного искусства, обретает иной смысл, что в свою очередь сильно отличает его от таких понятий, как самодеятельность или хобби. Не буду велеречив, даже если стану утверждать о зарождении современной пластической философии в танце. Не секрет, все танцевальные сюжеты давно нашли свое воплощение в разных танцевальных жанрах, а оттого стали малоинтересными, превратившись только в набор движений, пусть и сложных технически. Танец сегодня просто обязан быть наполнен

оригинальной фабулой, выражающей через замысел балетмейстера концептуальное мировоззрение танцовщика, точно передающего смысл пластического этюда.

— Какой философией можно наполнить движения спортивного танца?

— Какой угодно! Спортивный танец, если к нему относиться как к оздоровительной гимнастике, естественно, не несет в себе какой-то особенной смысловой нагрузки, но в таком случае его не следует выносить на показ широкой аудитории. Это — танцтерапия. Однако если в основу будет положено определенное музыкальное произведение, оригинальный костюм и ряд выразительных мизансцен, то сама собой определится его композиционная целостность, иными словами, форма, требующая соответствующего содержания. Самоидентификация — это когда из общего понятия «спортивный танец» выкристаллизовываются родственные, но вполне самостоятельные направления, такие как хип-хоп, черлидинг и другие.

— Сколько лет вы посвятили танцам?

— Вот уже сорок лет я учитель танцев. Никакой другой работы у меня не было. Ежедневно учу танцевать и старых, и молодых, и совсем юных. Даю мастер-классы в разных городах Украины, читаю лекции, ставлю и веду танцевальные шоу. Ежедневно перед моими глазами танцы и все, что с ними связано. Мне представляется, что многие проблемы этого рода деятельности связаны не только с низким уровнем жизни или пробелами в образовательной системе, а с недостаточно ясным пониманием танца именно как современного искусства, требующего адекватного художественного мышления.

— Танец, примерно, как и иностранный язык, требует особых способностей, но не только умственных?

— Превосходное сравнение! Если считать танец иностранным текстом, то большая часть из происходящего на современной танцевальной площадке — попытка заговорить на чужом языке. Вас очаровывает само звучание доселе незнакомых звуков, смысл которых, как ни старайся, все же постигается по законам известного или родного тебе языка.

— Простите, сударь, но каждый язык имеет свою грамматику, синтаксис, орфоэпию, и мы относимся к ним как к правилам, а не как к набору штампов и стереотипов.

— Все танцевальные движения и приемы тоже существуют как правило. Однако правила, повторяясь во множествах тел и композиционных последовательностях, остаются только учебным пособием. Как речь грамотного человека может быть скучной и неинтересной, так и хореография опытного балетмейстера может рассказывать только о технических достижениях современного танца — не более. В таком варианте перед нами не раскроется творческая индивидуальность именно этого художника, а произойдет лишь иллюстрация череды вариаций на приблизительную тему. К сожалению, во многих танцевальных школах Украины используется клишированное, неизвестно кем строго регламентированное правило, ограничивающее возможности современной танцевальной культуры.

Эстрадные, народные и классические танцы создаются по характерным для каждого вида правилам, азы которых преподаются в разных хореографических школах. Академизм как первооснова просто необходим, без него нет движения вперед, но даже и он имеет свое индивидуальное лицо, в котором мы узнаем представителя того или иного хореографического училища.

— Каждый танцовщик должен обладать собственным, пластическим языком?

— Скорее собственным миром танца, иначе ему не о чем будет рассказывать. В противном случае получается не танец, а сдача норм ГТО. Очень часто осмысленный танец путают с серьезным подходом к работе. В результате нам показывают не искусство, а то, как надо искусством заниматься. Танец, демонстрирующий общеизвестные истины и всех сразу волнующие проблемы, становится нелепой иллюстрацией жанровых сцен. Подлинная танцевальная идея — та, которую невозможно выразить словами. Танец нельзя ставить для всех «дяденек» и «тетенок», это творчество рассчитано на индивидуальное, даже интимное, восприятие. Поэзия не носит

обобщающий характер, а адресована к восприятию каждого индивида в отдельности. То же самое и в хореографии.

<...>

Беседовал А. Анничев

Время. — 2009. — 11 нояб. — С. 4.

В. Добров

ВЕЛИКИЙ БАС ЭПОХИ

В Харькове почтили память выдающегося украинского певца Бориса Гмыри.

<...>

Как известно, маэстро с отличием окончил в Харькове два института — инженерно-строительный и консерваторию. Один год, с разрешения министра просвещения, нашего земляка Николая Скрыпника, он учился сразу в обоих вузах. Вообще же, Харьков в его жизни оставил неизгладимый след. Именно здесь начинался его тернистый путь к европейской славе.

...Яркий луч осветил большой портрет великого баса Украины. Зазвучал голос неповторимого тембра Бориса Романовича «Реве та стогне Дніпр широкий». Так начинался концерт в Малом зале ХАТОБа, посвященный 107-й годовщине со дня рождения певца, оставившего глубокий след в истории оперного мирового искусства и отечественной культуры.

В концерте звучали арии опер, украинские народные песни и романсы из репертуара Бориса Гмыри. Зрители услышали арию Султана из оперы «Запорожец за Дунаем» в исполнении лауреата конкурса им. Гмыри Анатолия Голуба (баритон). Песней Наталки из оперы Н. Лысенко «Наталка-Полтавка» порадовала собравшихся лауреат Международного конкурса Людмила Кабанец (сопрано). Корифей харьковской оперной сцены **Константин Шаша** блеснул звучанием своего вечно молодого тенора. Бурными аплодисментами был встречен артист из США,

лауреат 14 международных конкурсов, наш земляк Сергей Задворный. <...>
<...>

Главное. — 2009. — 14 нояб. — С. 5.

И. Соколова

ГОРОДСКИЕ ПЕЙЗАЖИ

Улицы Харькова, изображенные в разное время суток, в разные времена года, в разные эпохи, но такие близкие харьковчанам, представлены в работах художника-урбаниста **Ярослава Овчаренко**. Его первая персональная выставка «Мой родной город» открылась в малом зале галереи «Маэстро».

Рисовать ему нравилось с детства. Но серьезно автор увлекся рисованием с 15 лет, когда учился в Харьковском училище культуры. С 1996 года Ярослав работает в технике графики и акварели. Именно в ней представлены здесь его 32 работы. Некоторые из этих произведений уже находятся в частной коллекции. <...>

Развивать свой талант он продолжал и во время обучения в **Харьковском институте культуры** на факультете библиотекосведения. А усовершенствовать свои навыки ему помогли подготовительные курсы при Харьковской детской художественной школе им. Репина. После их окончания в 2003 году Ярослав год ведет кружок рисования в изостудии Червонозаводского района при районном Центре детского творчества. Но работает Ярослав по своей специальности заведующим библиотекой в ЦКБ «Укрзалізниця».

<...>

Харьк. известия. — 2009. — 14 нояб. — С. 13.

В. Добров

ПАМЯТИ БОРИСА ГМЫРИ

Горю от желания поделиться с читателями «Времени» впечатлениями от концерта, посвященного памяти народного артиста СССР Бориса Гмыри.

<...>

В программу были включены музыкальные произведения разных жанров, — от народных песен до городских романсов и арий из классических опер, в которых некогда блистал уникальный бас Гмыри.

<...> Восхищение зрительного зала вызвало выступление корифея харьковской сцены, народного артиста Украины **Константина Шаши**, порадовавшего звучанием своего вечно молодого тенора.

<...>

После концерта у меня возникло такое ощущение, какое бывает от встречи с чем-то настоящим, давно ушедшим, но вечно зывающем к жизни. <...>

Время. — 2009. — 21 нояб. — С. 4.

В. Чистилин

ВАЖНЕЙШЕЕ ИЗ ИСКУССТВ

По традиции в конце ноября харьковчане имеют возможность посмотреть лучшие фильмы мировой документалистики, которые вошли в программу международного фестиваля «Дни документального кино о правах человека». <...>

В Харькове «Дни документального кино о правах человека» пройдут с 27 до 29 ноября в кинотеатре «БоммерЪ». Как сообщил директор фестиваля Геннадий Кофман, жители «первой столицы» увидят фильмы-призеры самых известных международных фестивалей документального кино. Особое место занимают

истории людей, которые победили жизненные обстоятельства, отстаивали свои права и достигли поставленных целей.

<...> Также показ лент состоится в высших учебных заведениях и интернатах. Планируется ряд встреч кинематографистов со студентами факультета кино и телевидения **Харьковской государственной академии культуры**. <...>

Главное. — 2009. — 28 нояб. — С. 8.

Л. Рибалко

ЧАРІВНА КРАЇНА СВЯТ

Зима асоціюється в більшості з нас зі снігом і, звичайно, Новим роком. Але не лише цим святом обмежується зимовий календар. У Харківському театрі опери і балету відбувся четвертий обласний фестиваль зимових свят і обрядів «Святовид».

«Ідея створити щось подібне виникла в мене давно. Напевне тому, що літні свята обігруються дуже часто, а ось про зимові забувають. Це прекрасна нагода показати багатство нашої мови, культури, мистецьких здібностей», — зазначає директор фестивалю, заслужений артист України Олександр Гава.

<...>

Більше 30 фольклорних колективів з різних міст та сіл (близько 300 чоловік) віком від 5 до 80 років об'єднала у святкових вечорницях випускниця **Харківської академії культури**, режисер фестивалю **Оксана Комарова**. Автентичний спів, колядки, щедрівки, народні танці, обряди можна було почути й побачити в цей казковий вечір. Народний зимовий календар дає багату палітру для створення нових форм мистецтва.

Юлія Олійник і Сергій Гудзенко, ведучі фестивалю, «представляли» свята зимового календаря, розповідаючи їхні особливості. <...>

19 грудня діти з нетерпінням чекають святого Миколи (покровителя сиріт, мореплавців), аби знайти під подушкою

подарунок. Його обігрували фольклорні гурти «Веселик», «Слобожаночка», «Фарби». <...>

<...> Усе дійство супроводжувала музика ансамблю народних інструментів «Стожари». Колективи отримали дипломи за блискучий виступ і розвиток народної творчості.

Свята йдуть, свята наближаються, і тепер найголовніше — не прогавити їх, адже настає пора всілякого дива.

Харьк. известия. — 2009. — 5 дек. — С. 21.

Н. Чернова

ЩОБ ДУША КАЛИНОЮ ЦВІЛА

З успіхом пройшов у Харкові звіт самодіяльного жіночого хорового колективу Валківського РНД «Іскра», присвячений його 15-річчю. Об'єднані любов'ю до української пісні, валківські хористи дали за це півторадесятиріччя 300 концертів, внесли до свого репертуару понад 60 творів, серед яких і такі, що були мало знані й рідко виконувалися, але завдяки таланту, майстерності, самовідданій праці колективу були відроджені до нового життя. Тож послухати співочих валківчанок до українського культурного центру, де й відбувався їхній концерт, приїхали не тільки мешканці Валок, а й прийшло чимало харків'ян, зокрема й представників відомих гуртів.

«Сад пісень» — так назвали свій творчий звіт валківчани і гостинно запросили до свого саду всіх шанувальників. <...>

<...>

На одному диханні пройшов звітний концерт. Лунали не тільки пісні, вірші, а й слова подяки. Були подарунки. <...> Музичні подарунки у власному виконанні принесли ювілярам хор «Джерело» аерокосмічного університету, заслужені працівники культури та діячі мистецтв України, зокрема Ю. Беседа, **В. Ірха**, **В. Осадча**, народний артист України **К. Шаша** та багато інших.

<...>

Слобід. край. — 2009. — 5 груд. — С. 14.

СХАМЕНІТЬСЯ, ЛЮДИ!

ХАРКІВСЬКІ АКТОРИ ВІДТВОРИЛИ ГЕРОІВ «РОЗСТРІЛЯНОГО ВІДРОДЖЕННЯ»

«Розстріляне відродження» — саме так в українському мистецтвознавстві прийнято називати покоління видатних представників культури та мистецтва, що стали жертвами сталінських репресій в 30-х роках. Апогеєм трагічних подій був розстріл ув'язнених митців Соловецької тюрми, чи так званих «буржуазних націоналістів», в урочищі Сандармох восени 1937 року. Відтворити ті події взяли актори українського драматичного театру ім. Шевченка.

На сцені Харківського театру для дітей та юнацтва режисер Олександр Савченко поставив виставу, яка так і називається «Розстріляне відродження». Заслужені артисти України **Євген Плаксінін** та Оксана Стеценко, артисти Тетяна Грінік, Валерій Брильов, Олексій Михайленко постали перед глядачами в образах тих, хто провів багато років у таборах чи знайшов свій останній притулок в Соловецькій землі. «Завжди бадьорий, владно молодий» режисер Лесь Курбас, поети та письменники Іван Багряний, Валер'ян Підмогильний, Валер'ян Поліщук, Михайло Хвильовий, «гуморист-мученик» Остап Вишня оживали у променистих рядках власних творів та щоденників, щоб повідати нащадкам, яке велике горе пережила Україна разом з ними. Щоб поєднати у єдину композицію вистави декілька жанрів — драму, літературний театр, музику, вокал, хореографію, — Олександр Савченко застосував прийом театрального монтажу та використав елементи автобіографічного театру. Завдяки цій вдало знайденій режисерській техніці, документальні матеріали та фрагменти окремих творів злилися в єдину драматичну колізію, а основна фабула вистави набула епічного розмаху. Музичні, вокальні та хореографічні номери у виконанні скрипаля Максима Євгенєва, квартету «**Лада**», тріо «**Експресія**», дуету бандуристок Ярослави Дзеревяго і Наталії Цакун, співаків — заслуженої артистки України **Олени Шишкіної**, Ольги Полежаки, Василя Єгорова,

танцювального ансамблю «Закаблуки» гармонійно вплелися в загальну драматургічну канву. <...>

<...>

Главное. — 2009. — 5 дек. — С. 8.

ХРОНІКА, АНОНСИ

<...>

ХАРКІВ

<...>

20 ГРУДНЯ

У ХАРКІВСЬКОМУ АКАДЕМІЧНОМУ ТЕАТРИ ОПЕРИ ТА
БАЛЕТУ ІМЕНІ МИКОЛИ ЛИСЕНКА

Прем'єра мюзиклу для дітей Г. Гладкова «Трубадур та його друзі», поставлений за мотивами казки братів Грим «Бременські музиканти». Текст Ю. Ентіна та В. Ліванова. Режисер Ю. Дугинов, балетмейстер-постановник заслужений артист України **Л. Марков**. Труппа театру за свою історію вперше здійснює постановку саме мюзиклу.

<...>

Культура і життя. — 2009. — 11–18 груд. — С. 5.

М. Ефанова

ВУЗЫ ДО СИХ ПОР НЕ ОПРЕДЕЛИЛИ ПРОФИЛЬНЫЕ ПРЕДМЕТЫ

Старт грядущему тестированию уже дан, но большинство харьковских вузов до сих пор не предоставили абитуриентам точку отсчета: правила приема в вузы, без которых невозможно зарегистрироваться на тестирование.

<...>

Увы, сделать стартовые шаги к высшему образованию большинству харьковских абитуриентов пока не удастся: многие

наши вузы до сих пор не определились с перечнем предметов, по которым поступающие обязаны предоставить им сертификаты. По данным Харьковского регионального центра оценивания качества образования, к началу регистрации на тестирование лишь одиннадцать из трех десятков вузов обнародовали правила приема в следующем году. Необходимые данные по остальным вузам потенциальным участникам тестирования пока недоступны. Как сообщил ХРЦОКО, остальные вузы ссылаются на то, что их правила приема еще не утвердили в Министерстве образования и науки Украины. В МОН же свою «вину» отрицают.

САМЫЕ «ДИСЦИПЛИНИРОВАННЫЕ» ВУЗЫ

1. Академия ВВ МВД Украины
2. Университет гражданской защиты Украины
3. **Харьковская государственная академия культуры**
4. Харьковская государственная зооветеринарная академия
5. Харьковская национальная академия городского хозяйства
6. Харьковский государственный медуниверситет
7. Харьковский госуниверситет питания и торговли
8. Харьковский национальный университет радиоэлектроники
9. Харьковский университет Воздушных Сил
10. Национальный аэрокосмический университет им. Н. Е. Жуковского
11. НТУ «ХПИ»

Веч. Харьков. — 2009. — 17 дек. — С. 3.

О. Шкет

НОВОГОДНИЙ СЮРПРИЗ

Готовясь к Новому году, Харьковская филармония предлагает своим поклонникам целую гамму разнообразных музыкальных встреч. Одним из наиболее масштабных проектов станет традиционный фестиваль искусств «Рождество в Харькове», который пройдет с 30 декабря по 20 января 2010 года.

На сей раз колоссальный по своему охвату замысел будет осуществлен с поистине славянским размахом. <...>

<...>

10 января в концертном зале филармонии зрителей ждет вечер Рождественского романса от лауреата международных конкурсов, очаровательной Марины Чиженко и пианиста, заслуженного деятеля искусств Украины **Александра Склярова**. <...>

<...>

*Главное. — 2009. — 19 дек. — С. 8.
Харьк. известия. — 2009. — 26 дек. — С. 13.*

М. Корнющенко

«СМЕХ И РАДОСТЬ МЫ ПРИНОСИМ ЛЮДЯМ...»

В Харьковском академическом театре оперы и балета им. Н. В. Лысенко для маленьких зрителей и их родителей на свет появился очаровательный мюзикл «Трубадур и его друзья».

Спектакль поставлен режиссером Алексеем Дугиновым по драматургической версии сказки братьев Гримм, адаптированной для сцены Юрием Энтиным и Василием Ливановым. Использована хорошо знакомая всем музыка Геннадия Гладкова, написанная к популярному мультфильму «Бременские музыканты».

Задача перед создателями мюзикла стояла довольно сложная. Необходимо было не только сказать нечто новое, а еще и удивить детвору необычным прочтением давно и хорошо знакомого всем мультфильма. «Мюзикл, — не без основания утверждает режиссер-постановщик Алексей Дугинов, — как никакой другой синтетический жанр, универсален и сложен. До сегодняшнего дня основу детского репертуара составляли хотя и сказочные, но все равно классические по жанровой форме оперы и балеты. В «Трубадуре и его друзьях» в ролях Осли, Петуха, Собаки и Кота заняты танцовщики, но в силу моей режиссерской трактовки они не только танцуют, а еще ведут диалоги и поют».

<...>

Никакой мюзикл не может обойтись без важной составляющей — танцев. Автором пластического рисунка этого

спектакля стал балетмейстер, заслужений артист України **Леонид Марков**. Выдающийся хореограф точно уловил и «озвучил» в танце основную мысль — не стесняйтесь радоваться и танцевать, когда вы счастливы!

Время. — 2009. — 23 дек. — С. 4.

С НОВЫМ ГОДОМ, ДОРОГИЕ НАШИ АВТОРЫ!

Спасибо вам за то, что не жалели для нас своих перьев и своего драгоценного времени.

БЛАГОДАРИМ ВАС:

Дмитрий Абаулин, Ксения Авдеева,
Валерий Айзенберг, Никита Алексеев,
Лев Аннинский,

<...>

Александр Чепалов,

<...>

Юрий Юдин, Дамир Юсупов.

Культура. — 2009. — 24 дек. — 13 янв. — С. 2.

Я. Танчак

ГРАЙ, МУЗИКАНТЕ!

У Центрі культури Київського району пройшов вечір відомого композитора та диригента, заслуженого діяча мистецтв України **Юрія Алжнева** з нагоди його 60-річчя.

Юрій Алжнев народився в Азербайджані. Дитинство його пройшло на мальовничій Полтавщині. Та саме в Харкові здійснилися всі його мрії. Тут він закінчив **інститут культури** (народно-оркестрове відділення, клас баяна), навчався диригуванню у самого Вахтанга Жорданії та композиції у Володимира Золотухіна. Основні творчі здобутки має в жанрах симфонічної та камерної, хорової та театральної, пісенної та народно-інструментальної музики. Але широке коло шанувальників поцінують Алжнева як керівника ансамблю

«Обереги». Це фольклорний колектив, де можна знайти і сопілку, і свиріль, і голомич, і окарину. Чарівні звуки оркестру, поєднуючись з мелодійними, дзвінкими голосами солістів-вокалістів, справляють велике враження.

Слухачам, що зібралися на цей вечір, сподобалося все, що виконували солісти, музики, хори... Не залишили нікого байдужим «Правічне суголосся» та «Замовляння» у виконанні вокального тріо (**Вікторія Осипенко, Олена Шишкіна**, Людмила Омельченко). Усім дуже сподобалися прекрасні голоси Михайла Марковича, Володимира Якобишина та **Миколи Колодочки**.

Багато теплих слів на адресу Юрія Борисовича говорили представники мерії, друзі-поети Анатолій Перерва, Іван Перепеляк, Степан Сапеляк, Віктор Бойко... Усім запам'яталося музичне вітання від академічного театру ім. Т. Г. Шевченка, з яким Юрія Алжнева поєднує давня дружба. Наприкінці вісімдесятих років у театрі була поставлена вистава на музику ювіляра «Хміль любові — водевіль!».

Харьк. известия. — 2009. — 24 дек. — С. 9.

ПРО ЧТЕНИЕ

ВО ВРЕМЯ РАБОТЫ ЯРМАРКИ ЭКСПЕРТЫ
ХІ ВСЕУКРАИНСКОГО РЕЙТИНГА «КНИЖКА РОКУ»
ВЫБРАЛИ ЛУЧШИЕ КНИГИ, ИЗДАННЫЕ В 2009 ГОДУ

Стівен Кінг. Коли впаде темрява. Сер. «Світові бестселери українською». — Харьков : Книжный «Клуб семейного досуга»;

<...>

БЫЛОЕ
ПОПУЛЯРНЫЕ ИЗДАНИЯ, ИСТОРИЧЕСКАЯ
БЕЛЛЕТРИСТИКА

<...>

С. В. Потрашков. Слобідські полки. Історія, героїка, атрибутика. Сер. «Українська колекція». — Х. : Колорит;

<...>

Храми України. Сер. «Архітектурні перлини України». — К. : Мистецтво.

Зеркало недели. — 2009. — 29 дек. — С. 19.

2010

С. Мудракова

ДОРОЖНАЯ СЮИТА

Заключительная, 13-я в этом зимнем сезоне «Елка на воде» в бассейне харьковского спорткомплекса «Локомотив», вопреки суеверным домыслам, прошла с особым блеском. В этот день, 10 января, на представление пригласили воспитанников областных детских домов и школ-интернатов.

От губернатора Харьковщины и руководства Южной железной дороги на импровизированную сцену вынесли несколько больших корзин с фруктами и сладостями. Фрукты предназначались спортсменам, без участия которых шоу на воде не могло бы состояться. В канву каждой сказки, которую вот уже десятый год (!) «рассказывают» зрителям в бассейне, органично входят спортивные номера из разряда высокого плавательного искусства.

<...>

Прошлой зимой детвору порадовали приключения Незнайки. Со сказкой по мотивам повести Николая Носова на железнодорожной сцене успешно дебютировала выпускница **академии культуры Арина Величко**. Свой второй год работы в должности главного режиссера ЦДНиТ она ознаменовала еще более занимательной постановкой. В этот раз зрителей ждала «Сказка о потерянном времени», в которой участвуют свыше 80 человек. Вместе с артистами ТЮЗа на сцену выходят самодеятельные таланты наших театральной и цирковой студий, ансамблей танца «Родзиночка» и «Ситара».

Арина Величко выступала в костюме Матрешки, а зловредную старушку Шапокляк сыграла художественный руководитель ЦДНиТ Инна Бойко. <...>

<...>

Время. — 2010. — 12 янв. — С. 4.

ДОРОГІ ЮНАКИ ТА ДІВЧАТА! ШАНОВНА УЧНІВСЬКА ТА СТУДЕНТСЬКА МОЛОДЬ!

Гордістю Слобожанського краю є місце поховання генія людської думки — Григорія Савича Сковороди, де створений літературно-меморіальний музей філософа. Меморіальний комплекс філософа і поета Г. С. Сковороди є пам'яткою національного значення, його внесено до Державного реєстру нерухомих пам'яток України. Комплекс знаходиться у стародавній поміщицькій садибі, площа якої більше 18 га. У музеї діє акція «Збережемо вертоград Сковороди», до якої активно долучилися студенти та викладачі ХНТУСГ імені П. Василенка, ХНПУ імені Г. Сковороди, гуманітарно-педагогічного інституту, **державної академії культури**, університету внутрішніх справ.

<...>

Слобід. край. — 2010. — 16 січ. — С. 9.

А. Анничев

«ОТ СОДЕЯННОГО МНОЮ НИКОГДА НЕ ОТРЕКУСЬ!»

Из далекого Лос-Анджелеса в Харьков на крыльях любви перелетела через океан книга воспоминаний «Жила-была «Радуга», написанная неравнодушным, скучающим по Харькову автором — Александрой Малковой. Книга щедро насыщена фотоматериалами из личного архива ее автора, который зримо переносит нас в семидесятые годы прошлого столетия, когда на небольшой сцене Дома учителя родился и очень быстро обрел популярность молодежный театр «Радуга». Героем воспоминаний Александры Малковой стал выдающийся режиссер и педагог, заслуженный деятель искусств Украины **Марк Энтин**.

Книгу Малковой предваряет краткая «Автобиография от Марка» — рассказ самого Марка Аркадьевича, не столько о себе,

сколько о людях, которым он благодарен за то, что они были рядом с ним.

«Харьковский инженерно-строительный институт окончил в 1964 году. В студенческие годы попробовал себя в режиссерской работе на любительской киностудии «Юность» под руководством небезызвестного всем харьковчанам Валерия Петросова. Был в жизни замечательный период, когда меня приняли на работу инженером института «Южгипрошахт». Там самодеятельным театром руководил актер ТЮЗа Александр Беляцкий, через несколько лет ставший главным режиссером этого театра.

В 1966 году я ушел на Харьковское телевидение редактором. Когда по заданию телестудии отбирал для участия в передачах юные дарования, то в числе тех, кто прошел конкурс, были Володя Семиноженко (директор института «Монокристалл»), Саша Могила (народный артист Украины **Александр Васильев**) и **Лина Филиппова** (заслуженная артистка Молдовы) — ныне ведущие артисты академического драматического театра им. А. С. Пушкина.

В 1970-м поступил в Московское театральное училище им. Б. В. Щукина, на режиссерское отделение. Всю сознательную жизнь мечтал о кино, но во ВГИК не прошел.

С идеей создания в Харькове театра-студии я обратился к директору Дома учителя Б. Литинскому. Он внимательно выслушав, поддержал меня, а 12 декабря 1971 года в моей трудовой книжке появилась запись, свидетельствующая о том, что этот день можно считать днем рождения «Радуги».

Александра Малкова не кривит душой, называя театральную студию харьковской «Таганкой», так как память многих еще хранит спектакли «Радуги», такие как «Снегурочка» («Жили-были берендеи») по А. Н. Островскому, «Жаворонок» по Ж. Ануу, «Бумбараш» по киносценарию Е. Митько, имевшие шумный, а порою даже скандальный успех. В спектаклях театра-студии принимал участие хорошо известный харьковчанам журналист и общественный деятель Сергей Потимков, главный архитектор Харькова Сергей Чечельницкий, начинала актерскую карьеру замечательная актриса Лариса Чередниченко, долгое время

украшавшая своим талантом сцену Харьковского ТЮЗа. С Марком Энтиным сотрудничали профессор **Академии культуры Анатолий Житницкий**, кандидат искусствоведения **Александр Чепалов**, режиссеры Яков Крендель, Гарри Керцер, писатель Наум Винарский, композитор, народный артист Украины Владимир Птушкин и театральный художник Тарас Шигимага...

Книга Александры Андреевны попала ко мне в руки благодаря случайной встрече с журналистом Юрием Хомайко. Я, посетовав на то, что не смог попасть на ее презентацию, выпросил почитать, обещая вернуть в короткий срок. Пусть простит, но задержал сей труд надолго, решив перехватить у него право первой публикации. Не следовало живописать при мне достоинства этой замечательной работы.

— Прочитав лишь первые главы, я понял, — восторженно делился своими впечатлениями Юрий Николаевич, — как не дорожим мы памятью о людях, чей вклад в театральную культуру Харькова трудно преувеличить.

В разное время мне часто приходилось общаться с Марком Аркадьевичем, однако никогда не задавался мыслью о масштабности этой личности. Легкий в общении, он никогда не выделял своих достижений, видимо, не считая их таковыми. Энтин был из тех, кто, безвременно уходя, не успел поставить точки, достойной его жизни. Спасибо Александре Малковой, что она это сделала и за него, и за нас с вами.

Завершая подборку воспоминаний, Александра Андреевна написала:

— Мне кажется, уверена, что если бы сегодня можно было бы спросить Марка Энтина о его жизни, то он процитировал бы из пьесы Жана Ануя «Жаворонок» такие слова: «От содеянного мною никогда не отрекись!».

Подписываюсь под этим и я — ваша Александра Малкова. Лос-Анджелес, США.

Время. — 2010. — 19 янв. — С. 4.

НАГОРОДИ ДО ДНЯ СОБОРНОСТІ

Президент України Віктор Ющенко підписав указ про відзначення державними нагородами з нагоди Дня Соборності.
<...>

Так... орденом княгині Ольги III ступеня нагороджено завідуючу кафедрою **Харківської державної академії культури Віру Осадчу**.

<...>

Слобід. край. — 2010. — 26 січ. — С. 2.

Е. Седунова

АКТЕР СОБИРАЕТ ДРУЗЕЙ

29 января на сцене театра для детей и юношества состоится бенефис популярного драматического актера Виталия Бондарева по случаю его пятидесятилетия. Двухчастное юбилейное представление без антракта называется просто и душевно — «Для друзей».

Наработанное годами и десятилетиями сценическое мастерство позволяет Виталию Бондареву создавать роли самые разнообразные и адресовать их самой разной публике. <...>

Однако есть в даровании актера удивительная и трудно определяемая грань, в которой сходятся разнородные вроде бы «составляющие» — эксцентрика и какая-то нотка трагизма. Не пафосная, но и не приглушенная. И эта особенность в творческой манере артиста, в которой смешное и трагическое нераздельны, требует особого драматургического материала.

Поэтому география творческих поисков Виталия простирается далеко за пределы его родного театра для детей и юношества. Это и подвигло бенефицианта включить в юбилейную программу монтаж из двух моноспектаклей, поставленных на сценплощадках негосударственных театров Харькова и Одессы.

Одна из таких скомпонованных по случаю бенефиса драматических миниатюр представляет собой отрывок из моноспектакля в постановке народного артиста Украины **Феликса Чемеровского** «Будем жить, Моня Ц.!». Примечательно, что это монопредставление (по повести Э. Севелы «Моня Цацкес — знаменосец») харьковского Камерного еврейского театра было удостоено в 2003 году Гран-при на всемирном фестивале-конкурсе «Відлуння» в Киеве. В нем участвовало более десятка стран из ближнего и дальнего зарубежья, но именно Виталий Бондарев получил приз феста за лучшее исполнение роли.

<...>

Харьк. известия. — 2010. — 28 янв. — С. 13.

Е. Седунова

ЧЕХОВ СМЕЕТСЯ, ГРУСТИТ, ЗАБАВЛЯЕТ

Академический театр им. Т. Г. Шевченко представит завтра на малой сцене «Березиль» комедию «22 поцілунки, 4 млості та 1 мігрень», приурочив спектакль к 150-летию со дня рождения Чехова (по старому стилю).

«Чехов на сцене театра им. Т. Г. Шевченко» — тема занятная и мало изученная. В том, что основоположник театра Лесь Курбас якобы уклонялся от постановки пьес Антона Павловича, исследователи видели «тенденцию», отвечающую его прозападным творческим устремлениям и пристальному вниманию к украинской советской драматургии. Однако тот же Курбас искренне интересовался пьесами Юрия Олеши, знатока и ценителя Чехова, поэтому ярлык античеховского режиссера к нему не подходит. В посткурбасовский период шевченковцам действительно было не до Чехова — управленцы от культуры требовали украинскую классику, освещение остросоциальных проблем и, что сегодня кажется самым невероятным, «производственную» тематику.

Чехов «пробился» на харьковскую украинскую сцену сравнительно недавно. В 1996 году тогдашний главреж **Игорь Борис** поставил на малой сцене «Три сестры», четырехчасовой спектакль без купюр, который зрители смотрели с неослабевающим интересом. И все актеры в этом на редкость ансамблевым спектакле были хороши — Ирина Кобзарь, Елена Качан, Майя Струнникова, Леонид Тарабарин, Гарри Чумаченко, Александр Тартышников, Олег Стефанов, Сергей Бережко...

<...>

Харьк. известия. — 2010. — 30 янв. — С. 13.

Н. Шостак

МАСТИТЫЙ АКТЕР ЕЩЕ НЕ НАИГРАЛСЯ

В детстве он мечтал работать в зоопарке, потом по настоянию родителей окончил технический вуз, а к тридцати годам понял, что жить не может без подмостков и кулис. В четверг, 28 января, мастеру сцены Харьковского театра для детей и юношества Виталию Бондареву исполнилось 50 лет.

<...>

— Я окончил «политех» по специальности «промышленная электроника». Во время учебы и после играл в студенческом театре, которым руководили заслуженные артисты УССР Валентина Сухарева и Владимир Розен, — рассказывает Виталий Евгеньевич. — На одном из спектаклей моей игрой заинтересовалась педагог кафедры актерского мастерства Харьковского института искусств Инна Кагановская. Она как раз набирала «кукольный» курс и предложила мне, 28-летнему мужчине, стать студентом ее творческой мастерской.

<...>

Со второго курса способного студента пригласили работать в ТЮЗ, где он очень быстро стал одним из ведущих артистов, дебютировав в роли Хомутова в спектакле «Двадцать минут с

ангелом» по пьесе Вампилова. В 1995 году по приглашению Александра Барсегяна Виталий Бондарев перешел в театр русской драмы. Проработав там один сезон, актер начинает сотрудничать с еврейским камерным театром «Унзер винкл», которым руководит народный артист Украины **Феликс Чемеровский**.

— Под его руководством я познакомился с таким жанром, как моноспектакль, — вспоминает актер. — Вначале мы представили работу по рассказам Исаака Бабеля. Потом появился спектакль «Будем жить, Мона Ц.» по повести Эфраима Севелы. Эта работа получила Гран-при на VI международном фестивале моноспектаклей «Відлуння» в Киеве. <...>

<...>

Веч. Харьков. — 2010. — 30 янв. — С. 21.

ЮВІЛЕЙ ЧЕХОВА В КООРДИНАТАХ: ЗАПОРІЖЖЯ – ХАРКІВ

У Запорізькому академічному українському музично-драматичному театрі імені Володимира Магара відбулася масштабна мистецька акція — «День Чехова», у рамках Року письменника. Співорганізатор події — харківський театр-студія «**ЕКМАТЕДОС**», творчий керівник — заслужений діяч мистецтв України **Ігор Борис**. Молоді актори зіграли на академічній сцені оригінальну експериментальну виставу «Люди, львы, орлы и куропатки...» за п'єсами Антона Чехова.

Культура і життя. — 2010. — № 7/8. — С. 27.

Я. Тарасенко

ГОЛОС НА МИЛЛИОН ГРИВЕН

На днях в Харькове прошел кастинг на новое вокальное шоу «Суперзірка», стартующее в середине марта на одном из национальных украинских телеканалов.

Особенность «Суперзірки» в том, что здесь нет никаких жанровых ограничений. Принять участие в шоу могут и вокалисты, и дуэты, и даже целые хоровые коллективы.

Харьков оказался уникальным городом, дружно рассказывали члены жюри — продюсер дуэта «Потап и Настя» Алексей Потапенко, певица и актриса Вера Брежнева и заслуженный деятель искусств Украины, проректор Киевского института музыки им. Р. М. Глиера Юрий Зильберман.

— Мы отсмотрели более чем 3 тысячи человек, это рекорд среди городов, в которых уже прошли кастинги. Отобрали аж 16 претендентов, хотя в других городах проходили отбор 5–6 конкурсантов. <...>

Кастинг, впрочем, не без труда, прошла и 27-летняя **Карина Рагимова**. Девушка закончила Харьковскую консерваторию по классу академического вокала. Сейчас учится заочно в **Харьковской академии культуры** на эстрадную вокалистку.

<...>

Время. — 2010. — 4 февр. — С. 4.

А. Анничев

ДАБЫ ОБРЕСТИ РАЗУМ, НАДО СОЙТИ С УМА?

На сцене харьковского театра «Мадригал» появился новый спектакль «Дом, который построил Свифт», поставленный по пьесе Григория Горина режиссером **Алексеем Настаченко**.

Декорационное оформление и костюмы придумала художник Татьяна Чурилова, а выразительные хореографические миниатюры изобретательно разработаны Евгенией Ледовской. Помощь в техническом обеспечении спектакля оказали генеральный партнер театра завод «ФЭД» и Харьковский горсовет.

<...> Удивительный дом построил английский писатель Джонатан Свифт — внутри него реальность сливается с вымыслом. Соответственно и населен этот дом персонажами,

существующими в разных измерениях. Невидимые лилипуты и великаны видны только тем, кто верит в их существование.

Многовекторное физическое действие, объединенное в единую схему сценического замысла, воспринимается зрителями только в том случае, если в спектакле присутствует персонаж, координирующий в нашем сознании перемены жанровых сцен с участием якобы фантастических, но реально существующих на сцене персонажей. Прием сложный, трудно достигаемый, дорогой, но очень эффектный. Сложность заключается в том, что объемы театрального реквизита укрупняются, когда на сцене появляются лилипуты, и уменьшаются, когда выходят великаны.

Функцию координатора нашего сознания взял на себя исполнитель немногословной роли Свифта сам режиссер Алексей Настаченко. Он — словно дрессировщик в цирке, одного взгляда которого достаточно, чтобы всех участников аттракциона подчинить единой исполнительской манере. Надо сказать, что от спектакля к спектаклю актеры «Мадригала» будут получать хорошие уроки профессионального мастерства, осваивая метод работы на стыке двух творческих направлений — театра психологического реализма и театра представления.

<...>

У Алексея Настаченко получаются очень праздничные, эдакие атмосферные спектакли, несмотря на то, в какой жанровой структуре они появляются перед зрителем. Происходит это благодаря их театральности — стильной красочности скульптурных мизансцен и легко считываемой символике. <...>

Время. — 2010. — 4 февр.

А. Егоров

ПЕРВАЯ В УКРАИНЕ ЖЕНЩИНА-ДИРИЖЕР — РАЗВЕ ЭТОГО МАЛО?

В нынешнем году **Алиса Константиновна Видулина** отметит 65-летие с того момента, когда впервые встала за пульт с дирижерской палочкой в руках.

Сейчас Алиса Константиновна — доцент кафедры инструментов духового и эстрадного оркестров, основатель и заведующая секцией дирижирования **Харьковской государственной академии культуры**.

А началось все с магазина «Детский мир», а конкретно — с отдела, в котором продавались игрушечные музыкальные инструменты. Попадая туда, маленькая Алиса кидалась от одного красочного товара к другому. Особенно привлекали фанерные рояльчики и миниатюрные гармошки. Однажды все же упросила маму приобрести понравившуюся гармонь, с которой не расставалась ни днем, ни ночью. За короткое время девочка научилась подбирать простенькие мотивы знакомых песен. Перед самой войной мама отвела способную девочку в музыкальную студию харьковского Дворца пионеров, где Алиса быстро освоила основы музыкальной грамоты. Кроме того, пела в детском хоре и преуспевала в игре на фортепиано. Оккупацию пережила в Харькове, а когда город был освобожден, Алиса Видулина начала творческую деятельность музыкантом в оркестре народных инструментов Харьковской филармонии.

Давняя мечта — поступление в консерваторию — могла осуществиться только после окончания музыкального училища, и Алиса, завершив полный курс за два года, — получает диплом этого учебного заведения. А в 1945-м стала студенткой Харьковской консерватории.

Это был первый послевоенный набор. Получив диплом дирижера оркестра народных инструментов, Алиса продолжает учебу на факультете оперно-симфонического дирижирования Киевской консерватории. Студенткой 3-го курса одержала триумфальную победу на республиканском конкурсе музыкантов, который проводился на замещение вакантной должности дирижера Украинского комитета радиовещания. Обойдя всех претендентов, становится вторым дирижером оркестра народных инструментов Всеукраинского радиокomiteта.

В прямом эфире работает над концертными программами выдающихся мастеров украинской оперной сцены — Ивана

Паторжинского, Марии Литвиненко-Вольгемут, Бориса Гмыри и Михаила Гришко.

После главного экзамена по специальности народный артист СССР Натан Рахлин пригласил талантливую выпускницу Киевской консерватории на должность третьего дирижера Государственного симфонического оркестра УССР.

Киев раскрывал перед Видулиной далеко идущие творческие перспективы, но жизнь диктовала свои условия, к сожалению, не всегда совпадающие с желаниями талантливого дирижера. Алиса Константиновна возвращается в Харьков, начав педагогическую деятельность в консерватории в должности старшего преподавателя. Попытка профессионального сотрудничества с симфоническим оркестром областной филармонии не принесла ожидаемых результатов. Художественный руководитель филармонии очень ревниво отнесся к успеху, сопровождавшему Видулину после ее выступления с программными симфоническими произведениями Бизе и Листа, сделав все возможное, чтобы отстранить женщину-дирижера от исполнительской деятельности. Алиса Видулина не искала причин, не выясняла отношений, а, улыбнувшись, отложила в сторону дирижерскую палочку и ушла.

Просматривая DVD с фрагментами выступлений Алисы Константиновны, переданные мне ее дочерью, харьковским музыковедом Жанной Комлевой, поймал себя на мысли, что попадаю под влияние ее самобытной трактовки давно знакомых произведений Чайковского, Листа, Штрауса, Кальмана. Те фрагменты, которые раньше не являлись важными, вдруг обрели совершенно иной смысл.

Очень ценю в музыке то, что называется странным словом — наваждение. Оно редко посещает нас, но эмоциональное значение наваждения, возникающего на конкретном музыкальном фоне, дает потрясающей эффект причастности. Вызвать к жизни это ощущение, заставив испытать его всех, слушающих музыку, способен не каждый, а вот Видулиной это удастся. Может быть, оттого, что женщины-дирижеры по-иному используют давно разработанную профессиональную систему жестов, мимики при

исполнении того или другого музыкального произведения. То, как Алиса Константиновна чувствует форму, как руководит ритмическими колебаниями, как быстро ориентируется в партитуре, говорит о том, что перед нами не просто дирижер, а личность в музыкальной исполнительской культуре.

Почти два десятилетия эта женщина-дирижер стояла за пультом оркестра Харьковского академического театра музыкальной комедии. На сцене этого театра осуществила постановку более чем тридцати спектаклей, работала с такими выдающимися режиссерами, как Владимир Канделаки, Лесь Ивашутич, Георгий Кугушев.

За годы педагогической деятельности воспитала свыше 200 профессиональных музыкантов, в ряду которых дирижер Киевского национального театра оперы и балета Аллин Власенко, главный дирижер Харьковского академического театра оперы и балета Виталий Куценко, дирижер оркестра «Слобожанский» Шалико Палтаджян.

Почти все двести ее выпускников имеют сегодня звания заслуженных и народных артистов Украины, а вот их учитель и наставник, талантливый музыкант и педагог, в конце концов, первая в Украине женщина-дирижер — не обременен никакими отличиями. Нонсенс!..

Неужели всех этих достоинств не хватает для того, чтобы отдать дань уважения человеку, вся жизнь которого — одно созидание?

Время. — 2010. — 10 февр.

А. Бригада

ВЛАДИМИР РЕЗНИК: В ИСКУССТВЕ ИЛИ ЛУЧШИЙ, ИЛИ НИЧЕГО

Умение управлять, талант администрировать — способности по нашим временам востребованные. Сегодня если руководитель художественного коллектива не может стабильно управлять

творческим механизмом — как художник, как директор, как творец, то даже весьма многообещающее, талантливое начинание обречено на забвение. <...>

Хореограф-постановщик и режиссер **Владимир Резник** вот уже 15 лет успешно руководит собственным театром танца «Атланта», в котором определяет художественную политику. Кроме того, пробует себя в профессии педагога-хореографа, работая на кафедре современной хореографии **Харьковской государственной академии культуры**.

<...>

Харьк. известия. — 2010. — 18 февр. — С. 9.

УРОЧИСТЕ ЗАСІДАННЯ ВЧЕНОЇ РАДИ НА ЧЕШТЬ 80-РІЧЧЯ АКАДЕМІЇ КУЛЬТУРИ

Озираючись у 2009 рік, можна сміливо сказати, що цей рік був особливим для **Харківської державної академії культури**. Ми перегорнули 80-ту сторінку історії рідного навчального закладу. Саме тому серед усіх заходів хочеться згадати святкування саме цієї визначної події. Отже, 18 грудня 2009 року колектив академії гостинно приймав своїх друзів і колег. До нас завітало чимало ректорів вищих навчальних закладів України, високі посадові особи з Академії мистецтв України, а також представники регіональних і місцевих органів влади, провідні фахівці закладів освіти України. Усі присутні на урочистостях відзначили високий навчальний рівень і науковий потенціал нашої академії. З численними ж ювілейними привітаннями, які пролунали на урочистому засіданні розширеної вченої ради на честь 80-річчя академії, редакційна колегія й знайомить читачів нашої газети.

Василь Миколайович Шейко, ректор Харківської державної академії культури, доктор історичних наук, професор, член-кореспондент Академії мистецтв України:

— Академія культури на сьогодні — це унікальний культурологічно-мистецький заклад України IV рівня акредитації, який не має аналогів. Я пишаюся нашим колективом, пишаюся нашими студентами, які прославляють національну культуру і мистецтво на сценічних майданчиках не тільки України, а й за її межами. Вітаючи сьогодні усіх з 80-річчям, хочу подякувати своїм колегам, усім, хто в нас колись працював або навчався. Вітаю усіх, хто має відношення до культури, мистецтва, інформаційно-документальної сфери. Дякую усім, хто завітав на наше свято, ми відчуваємо тепло ваших сердець. Бажаю здоров'я, успіхів, наснаги, хай квітне наша країна, її культура, хай квітне Харківська державна академія культури. За вагомий особистий внесок у розвиток української культури, високу професійну майстерність та з нагоди 80-річчя академії дозвольте нагородити почесними грамотами Міністерства культури та туризму України: **Георгія Георгійовича Асєєва**, завідувача кафедри інформаційних технологій; **Ігоря Олександровича Бориса**, декана факультету театрального мистецтва; **Івана Гнатовича Бондалстова**, доцента кафедри фізичної культури та здоров'я; **Анатолія Володимировича Гладких**, завідувача кафедри інструментів духового та естрадного оркестрів; **Іполита Васильовича Зборовця**, професора кафедри мистецтвознавства, літературознавства та мовознавства; **Наталію Миколаївну Кушнарєнко**, проректора з наукової роботи; **Галину Яківну Мамалуй**, доцента кафедри філософії та політології; **Миколу Андрійовича Низового**, завідувача кафедри бібліотекознавства та інформаційної діяльності; **Віктора Миколайовича Цицирєва**, заступника декана факультету театрального мистецтва; **Віталія Володимировича Чепелєнка**, старшого викладача кафедри інструментів духового та естрадного оркестрів.

Людмила Олександрівна Белова, заступник голови Харківської облдержадміністрації:

— Шановні колеги! Спасибі за те, що ви несете, зберігаєте і примножуєте культурні традиції нашої Харківщини і України в цілому. Ми пишаємося тим, що Харківська академія культури — це найкращий заклад культури, який є на сьогодні в Україні. Від

імені голови Харківської облдержадміністрації Арсена Борисовича Авакова вітаю всіх зі святом! Бажаю творчої наснаги, успіхів, упевненості в майбутньому. За активну участь у творчому звіті майстрів мистецтв і художніх колективів у Харківській області і Києві, високий професіоналізм із нагоди ювілею академії дозвольте нагородити почесними грамотами облдержадміністрації викладачів кафедри народних інструментів — **Ірину Вікторівну Кононову, Надію Валентинівну Мельник, Олександрю Вікторівну Савицьку.**

Сергій Іванович Чернов, голова Харківської облради:

— Від себе і від депутатів облради вітаю всіх присутніх із ювілеєм! Академія культури — це заклад, яким ми пишаємося! Жодного свята не відбувається без випускників вашої академії не лише на Харківщині, а й у державі в цілому. Бажаю вашому теплому колективу здоров'я, наснаги, процвітання, поваги. За вагомий внесок у розвиток мистецтва і культури України, багаторічну творчу та педагогічну діяльність, високий професіоналізм і з нагоди 80-річчя академії нагороджую почесною відзнакою Харківської облдержадміністрації «Слобожанська слава» **Василя Миколайовича Шейка**, ректора Харківської державної академії культури. Грамотою Харківської облради нагороджується **Аліса Костянтинівна Відуліна**, доцент кафедри інструментів духового та естрадного оркестрів. Також висловлюється подяка **Анатолію Зіновійовичу Житницькому**, професору кафедри мистецтвознавства, літературознавства та мовознавства.

Дмитро Павлович Кузнецов, заступник начальника Управління культури Харківської міськради:

— Мені надзвичайно приємно бути присутнім на урочистостях із нагоди ювілею академії. 80 років — це надзвичайно вагомий період у житті вишу, за який уже сформувалася і своя історія, і свої традиції, і своя школа. Бажаю і надалі зберігати ту високу планку, яка досягнута на сьогодні. За багаторічну плідну працю, професіоналізм, вагомий особистий внесок у розвиток української культури та із нагоди 80-річчя академії почесними грамотами Харківської міськради

нагороджуються **Василь Миколайович Шейко**, ректор ХДАК; **Микола Васильович Дяченко**, завідувач кафедри філософії та політології; **Ірина Іллівна Польська**, професор кафедри теорії музики і фортепіано, а також увесь колектив Харківської державної академії культури. До того ж висловлюється подяка **Тетяні В'ячеславівні Большаковій**, декану факультету музичного мистецтва.

Віктор Дмитрович Сидоренко, віце-президент Академії мистецтв України:

— Не кожен вищий навчальний заклад може відкрити цілу наукову галузь, затверджену ВАК України. Завдяки ж вашому вишу, вашій вченій раді, ініціативі Василя Миколайовича, ми маємо на сьогодні таку галузь, як культурологія. Ваші здобутки як наукового центру відомі всім. Тож не дивно, що на своє 75-річчя ХДАК отримала найвищу нагороду Академії мистецтв — золоту медаль. Сьогодні ж рішенням президії Академії мистецтв маю честь нагородити кадровий склад вашого вишу. Так, за вагомі творчі досягнення срібною медаллю нагороджується Василь Миколайович Шейко, ректор ХДАК. За наукову, творчу та педагогічну діяльність почесними дипломами Академії мистецтв України нагороджуються **Наталія Миколаївна Кушнарєнко**, **Ірина Іллівна Польська**, **Зоя Іванівна Алфьорова**, **Тетяна В'ячеславівна Большакова**, **Микола Миколайович Каністратенко**, **Ігор Олександрович Борис**, **Микола Васильович Дяченко**, **Борис Миколайович Колногузенко**.

Володимир Іванович Рожок, ректор Київської національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського, народний артист України, професор:

— Як випускник 1969 року я пишаюся тим, що закінчив цей навчальний заклад, пишаюся його здобутками, його викладацьким колективом. На сьогодні Академія культури — це один із провідних вишів не тільки в Україні, а й у світі. Тому хочу побажати рідній alma mater так тримати, так же впевнено йти своїм стратегічним шляхом і продовжувати виконувати головне завдання — виховувати гідні кадри для української культури і мистецтва. За дорученням великої Вченої ради Національної

музичної академії України я маю честь щиросердно привітати колектив академії з ювілеєм і вручити іменні нагороди нашого навчального закладу. Орденом «За заслуги перед українським мистецтвом» нагороджуються: Василь Миколайович Шейко, ректор Харківської державної академії культури; **Інесса Іванівна Гулеско**, професор кафедри хорознавства і хорового диригування; **Василь Іванович Ірха**, професор кафедри хорознавства і хорового диригування; **Валентин Григорович Грицаненко**, заслужений художник України. Також почесною відзнакою нагороджуються Микола Васильович Дяченко, завідувач кафедри філософії та політології; Микола Миколайович Каністратенко, перший проректор академії. До бібліотечного фонду академії передаю також найсучасніші видання нашої Національної музичної академії. Іще раз зі святом!

Бурсац. узвіз. — 2010. — Лют. — С. 1–2.

З. Алфьорова

ЗВІТ ФАКУЛЬТЕТУ КІНО-, ТЕЛЕМИСТЕЦТВА НАПЕРЕДОДНІ СВОГО ПЕРШОГО ДНЯ НАРОДЖЕННЯ!!!

Однією з провідних задач, які ми ставили перед собою рік тому, в день заснування факультету, — створити факультет як єдиний організм із достатньо згуртованим колективом, з відкоректованими навчальними планами, а також з наявною методичною документацією. Слід відзначити, що з цією частиною тактичних задач на сьогодні ми достатньо успішно впоралися, — в педагогічний склад кафедри ввели декілька молодих викладачів, які з перших же днів активно включилися в життя нашого колективу; провели методичне забезпечення факультету — написали близько 50 програм і навчально-методичних матеріалів до них. До того ж за минулий рік підвищився науковий ценз факультету — деякі молоді викладачі, зокрібно **О. Г. Кухаренко** і **Ю. Б. Коваленко**, захистили кандидатські дисертації.

Підтримувати рівень професіоналізму і обізнаність у сучасних тенденціях розвитку екранного мистецтва допомагає активна участь викладачів факультету в наукових конференціях, що, у свою чергу, демонструють поєднання як креативності, так і академічності в педагогічній роботі. Я вважаю, що вже ці 2 показники — методичне забезпечення і достатньо різке посилення наукового елемента на факультеті, — дають нам можливість поєднувати стійку традицію не тільки творчо, але й науково осмислювати реальність. Нам би хотілося, щоб факультет, який є однією з 5 кіношкіл України, сприймався як дослідницький центр, як науково-педагогічна школа. Тому на раді факультету ми затвердили провідну наукову тему «Екранне мистецтво і медіакомунікації в контексті сучасної культури».

<...>

Минулий рік для нас був плідним і в творчому плані. Ми не лише брали участь, але й ставали переможцями в різних творчих конкурсах і фестивалях. Ось, наприклад, студенти 3 курсу (керівник **Г. В. Курінна**) за свій фільм отримали нагороду на фестивалі «Кришталеві джерела».

У нас також активізувалася робота студради, завдяки якій створений сайт факультету — певний інформаційний простір, який допомагає отримувати студентам інформацію і допомагає обмінюватися думками, та і в цілому допомагає усвідомити свою приналежність до життя факультету. <...>

Цього року (завдяки турботі про нас адміністрації ХДАК) ми збагатились і технічно — було закуплено декілька одиниць нової знімальної та проєкційної техніки. Окрім технічного забезпечення, активно поповнюється також фонд нашої бібліотеки новими цікавими виданнями в сфері сучасного кіно-, телемистецтва, в цьому нам допомагає **Тетяна Олександрівна Шикаленко**, директор академічної бібліотеки.

<...>

Бурсац. узвіз. — 2010. — Лют. — С. 3.

КАФЕДРИ РЕЖИСУРИ — 50

ВІД РЕДАКЦІЇ

Кафедра режисури **Харківської державної академії культури** має довгу, багату і цікаву історію, а також глибокі традиції. Вона створена в 1959 році в складі Харківського державного бібліотечного інституту у відповідь на потребу в кваліфікованих фахівцях, котрі керували б аматорськими театральними колективами та народними театрами. Членами кафедри були і певний час нею завідували відомі талановиті режисери з великим досвідом роботи в театрах, професори **Олексій Борисович Глаголін**, **Олександр Броніславович Скібневський**, **Валерій Ківович Айзенштадт** та інші. Гідним продовжувачем кращих традицій в розвитку кафедри режисури став кандидат мистецтвознавства, заслужений діяч мистецтв України, професор **Сергій Іванович Гордєєв**, який очолював кафедру упродовж 1987–1990 рр. і продовжує її очолювати з 1996 р. і до сьогодні. Саме під багаторічним керівництвом Сергія Івановича, який, за словами колег та учнів, є досвідченим керівником і режисером-практиком, обдарованим театрознавцем і авторитетним педагогом, кафедра режисури і сьогодні є однією з провідних у нашому навчальному закладі. Вона вписала яскраві сторінки в історію нашої alma mater, а її випускники відомі як в Україні, так і далеко за межами.

Бурсац. узвіз. — 2010. — Лют. — С. 4.

С. Гордєєв

ЮБИЛЕИ НЕПОДВЕДЕННЫХ ИТОГОВ

В этом учебном году у нашей кафедры — одной из старейших творческих кафедр Украины — юбилей, нам 50 лет. За эти годы кафедра существенно реформировалась, как, собственно говоря, и наш вуз.

Если говорить об истории нашей кафедры, то можно отметить, что благодаря тому, что в учебных планах по

подготовке режиссеров была, например, такая дисциплина, как «Работа режиссера над постановкой танца в спектакле», в 1989 г. по поручению ректората стал вопрос о подготовке научно-методической документации для открытия на нашей кафедре новой специализации — хореографической. Соответственно, в педагогический состав кафедры были привлечены специалисты-хореографы, которые вскоре стали основателями в нашей академии кафедры народной хореографии, а впоследствии — факультета хореографического искусства: ныне это — народный артист Украины, профессор, заведующий кафедрой народной хореографии, декан факультета хореографического искусства **Борис Николаевич Колногузенко** и его коллеги.

Кроме этого, учебными планами режиссерских специализаций на нашей кафедре был предусмотрен спецкурс «Телережиссура» и поэтому, когда у ректората возникла идея создать еще одно новое направление, наша кафедра и тут стала базовой. Мне как заведующему кафедрой было поручено поехать в Киевский театральный институт имени И. Карпенка-Карого и ознакомиться с уже имеющимися по этой дисциплине учебно-методическими планами. Вскоре, опираясь на опыт коллег, нами была разработана своя документация по специализации «Режиссура телевидения», которая стала своеобразной предтечей для развития еще одного важного направления — кино-, телеискусства.

В недрах кафедры режиссуры родилась и очень близкая нам кафедра — кафедра актерского мастерства, которую со дня основания возглавляет **Игорь Александрович Борис**.

Одной из главных особенностей обновления в жизни кафедры режиссуры стало открытие в 1999/2000 учебном году стационарного учебного театра. Уже в первый год существования о нем заговорили в нашем родном городе, да и не только. С каждым театральным сезоном (а в этом году мы открыли 8-й театральный сезон!) репертуар театра становится все более разнообразным и интересным. В 1999 году был создан также студенческий коллектив — эстрадный театр «**Академия**», которому в этом году исполняется 10 лет и который уже является

дипломантом и лауреатом многих международных и всеукраинских театральных фестивалей.

И если говорить о новых заметных вехах в жизни нашей кафедры, то следует отметить, что в этом году мы открыли аспирантуру по специальности «Театральное искусство». Это говорит о том, что мы на месте не стоим, наша история помогает нам жить, мы опираемся на лучшие традиции выдающихся мастеров, которые когда-то были первооткрывателями и формировали эту кафедру. Если говорить о мастерах, фундаторах кафедры, то им нужно низко поклониться, так как общеизвестно, что от руководителя зависит успех дела. Это прежде всего **А. Б. Глаголин**, который был ее первым заведующим. За ним шли другие мастера, которые по-своему видели развитие кафедры, и их имена можно записать золотыми «литерами» в историю кафедры — **С. С. Кошачевский, А. Б. Скибневский, В. Н. Айзенштадт**. Кстати, А. Б. Скибневский когда-то учил и меня. Будучи его учеником, я даже не подозревал, что буду в **Академии культуры** заведовать кафедрой режиссуры. Как это в жизни часто бывает, мою судьбу как театрального педагога определил его величие Случай. На кафедру меня когда-то пригласил В. Н. Айзенштадт, он же напутствовал меня в аспирантуру, благословил в науку и передал в конце 80-х гг. кафедру.

За 50 лет своего существования кафедра воспитала многих высококвалифицированных специалистов. У нас очень много выпускников, которые стали заметными фигурами в театральном искусстве Украины. Вот, например, совсем недавно было присвоено почетное звание «Народный артист Украины» выпускнику нашей академии, ведущему преподавателю нашей кафедры — **Феликсу Аркадьевичу Чемеровскому**. Среди наших выпускников — заведующий кафедрой режиссуры Минского университета культуры профессор **П. А. Гуд**, а также заслуженный работник культуры Украины, заведующий кафедрой театральной подготовки Луганского института культуры и искусств **В. А. Саган**. Немало воспитанников режиссерской специализации работают на разных кафедрах нашей академии, в том числе и кафедре режиссуры — заслуженный работник

культуры Украины **Т. А. Логинова**, заслуженная артистка Украины **Л. А. Важнева**, старшие преподаватели **Т. Н. Долгошея**, **Б. Я. Фарафонов**, кандидаты искусствоведения **О. И. Галонская**, **А. В. Куринная**, лауреаты международных театральных фестивалей и конкурсов **Р. Г. Набоков**, **В. О. Бугаева** и другие.

Сегодня к работе на нашей кафедре мы активно привлекаем известных мастеров, практиков в сфере театрального искусства. Среди преподавателей, которые удачно совмещают творческую работу в театре с педагогической, следует назвать заслуженного деятеля искусств Украины **Ю. Б. Старченко** (возглавляет Театр юного зрителя), **А. А. Настаченко** (является руководителем молодежного театра-студии «Мадригал») и других.

Среди «старожилов» кафедры, которые рядом со мной в течение многих лет совершенствуют методические основы преподавания спецдисциплин, следует отметить кандидата педагогических наук, доцента **А. А. Кикоть...** Многие годы на нашей кафедре преподает **В. В. Медведева**, активно участвующая в разработках и совершенствовании учебных планов, по которым ведется преподавание для будущих режиссеров, а также методических материалов по специальности «Театральное искусство».

В этот юбилейный год нельзя не сказать и о том, что за все время своего существования кафедра принимала активное участие в организации и проведении многих общегородских праздников. Это, прежде всего, ежегодные мероприятия Главного управления образования и науки Харьковской областной государственной администрации «Высшая школа Харьковщины — лучшие имена», «Слобожанский семейный праздник», «Мама, папа, я — украинская семья», «Спорт на протяжении жизни», творческий отчет мастеров искусств и художественных коллективов Харьковщины в Киеве. Среди наших режиссерских работ следует отметить и такие творческие праздники, как «Дни Леся Курбаса и Марьяна Крушельницкого в Харькове», «И. Марьяненко — известный деятель украинского театра». Студенческо-преподавательский состав кафедры неоднократно был организатором мероприятий не только городского, но и

міжнародного значення — масове театралізоване зрелище «Звони серця мого», міжнародний театральний фестиваль «Березиль – 93», який став значительною вехою в культурній житті України. <...> Кафедра стала також ініціатором проведення багатьох міжнародних і всеукраїнських наукових конференцій, «круглих столів», вечорів пам'яті в честь видатих діячів української сцени: «Лесь Курбас і світова театральна культура», «Валентина Чистякова — актриса школи Курбаса», «Лесь Курбас — Людина театру» і др. <...>

Підводячи підсумок, можна сказати, що життя кафедри режисури дуже схоже на хороше виробництво, де немає збоїв, де все час йде напружений творчий пошук удосконалення навчального процесу. <...>

Сьогодні наша кафедра живе тим, що не забуває свого минулого, свої традиції і, звичайно, одночасно прагне їх оновити, знаходить в пошуках нових шляхів в театральній педагогіці. Нам є чим пишатися, і у нас цікаве майбутнє! Тому 50-літній ювілей нашої кафедри я б назвав ювілеєм невідомих результатів, так як, оглядаючись назад, ми одночасно прагнемо вперед.

Бурсац. узвіз. — 2010. — Лют. — С. 4–5.

ВІТАЄМО

Указом Президента України № 53/2010 завідувача кафедри українського народного співу та музичного фольклору **ХДАК Віру Миколаївну Осадчу** нагороджено орденом княгині Ольги III ступеня. Ця почесна нагорода свідчить про особистий вагомий внесок Віри Миколаївни в розвиток культурно-мистецької спадщини України, високу професійну майстерність у галузі фольклористики. Так, з 1972 р. вона бере активну участь у фольклорних експедиціях із метою вивчення української та російської традиції сходу України (Слобожанщини, Полтавщини), здійснює експедиції у Вінницьку, Херсонську області. Її власний фонд фонозаписів сягає 2,5 тис. зразків. До того ж В. М. Осадча

створила перший на сході України фольклористичний гурт «Слобожани» (1983); брала участь в організації у Харкові фольклорного фестивального руху, зокрема в проведенні обласних, всеукраїнських і міжнародних фестивалів «Фольклорна толока» (1994), «Екофольк – 99», «Покуть» (1996, 1998, 2000, 2004). З 1978 р. як науковий співробітник ХОЦНТ бере участь у створенні системи автентичних колективів у селах області, пропагуванні їх творчості в Україні та за її межами.

В. М. Осадча має 46 наукових публікацій, серед яких збірки фольклорно-етнографічних матеріалів «Муравський шлях – 97» (1998), «Фольклорні осередки Слобожанщини» (2002), «Дитячий фольклор Слобожанщини» (2001), «Обряди та звичаї фольклорних осередків межиріччя Орелі й Сіверського Дінця» (2007) тощо.

Редакція газети щиросердно вітає шановну Віру Миколаївну з отриманням почесної нагороди і бажає подальших успіхів, досягнень та творчого натхнення на користь народнопісенної культури України.

Бурсац. узвіз. — 2010. — Лют. — С. 9.

О. Акименко

ПОЕТИЧНИЙ СТРУМІНЬ ЮЛІУША СЛОВАЦЬКОГО

Було б несправедливо стверджувати, що ім'я чудового польського поета-романтика знайоме лише його співвітчизникам. Юліуш Словацький відомий багатьом, дуже багатьом країнам. З його творчою спадщиною працюють практично всі театральні трупи світу. І все ж, не боячись помилитися, визнаємо, що поезія Словацького надзвичайно близька саме слов'янському серцю, у ньому вона прочитується з особливою тонкістю, глибиною. І тому зовсім не варто дивуватися, що святкування 200-річчя Юліуша Словацького в Україні пройшло з великою урочистістю і масштабністю. У багатьох містах нашої країни день народження

польського поета було відзначено концертними програмами, театральними постановками та навіть науковими конференціями. Байдужим і німим не залишився і Харків, який 28 листопада 2009 року дружніми спільно-об'єднаними зусиллями **Академії культури**, Університету мистецтв ім. І. П. Котляревського, Педагогічного університету ім. Г. С. Сковороди і, звичайно, Харківського товариства Польської культури провів літературно-музичний вечір, присвячений пам'яті Ю. Словацького. Зустріч друзів поета-романтика відбулася в нашій академії — серці гуманітарної думки міста Харкова...

<...>

Бурсац. узвіз. — 2010. — Лют. — С. 9.

КОНЦЕРТЫ

ФИЛАРМОНИЯ. КОНЦЕРТНЫЙ ЗАЛ

<...>

20 марта, 18.30 — «Песни любви». **Ю. Данильчишин**.
Принимают участие студенты **ХГАК** класса Ю. Данильчишина.

<...>

Веч. Харьков. — 2010. — 13 марта. — С. 21.

Н. Ковальчук

ГОРОД ДОБРЫХ НАДЕЖД

С начала марта концертные залы, галереи, библиотеки отданы детям. В городе проходит традиционный фестиваль «Харків — місто добрих надій».

Его цель — представить все виды творчества, которыми занимаются дети в возрасте от 5 до 16 лет, а также познакомить детей с историей культуры Харьковщины, развивать у них чувство патриотизма и любви к родному городу,

популяризовать творчество харьковских композиторов, художников, поэтов.

На фестивале звучат музыкальные произведения и поэтические сочинения харьковских композиторов В. Птушкина, Н. Стецюна, В. Иванова, Л. Донник, **Ю. Алжнева**, М. Карминского, Л. Шукайло, В. Дробязгиной, А. Гайденко, И. Ковача, **И. Польского**, К. Кравцова, поэтов Б. Чичибабина, Р. Левина, В. Билоус, А. Марченко.

Фестиваль проводится с 2002 года с учетом знаковых дат в истории Харькова и биографий знаменитых деятелей культуры: 350-летия Харькова, 145-летия со дня рождения А. Н. Бекетова, 100-летия со дня рождения К. И. Шульженко, 75-летия Харьковской областной организации национального Союза композиторов Украины. Организаторами фестиваля являются управление культуры по гуманитарным и социальным вопросам Харьковского городского совета, Харьковская областная филармония, детская музыкальная школа № 12 им. К. И. Шульженко и Харьковский художественный музей.

<...>

Харьк. известия. — 2010. — 13 марта. — С. 13.

М. Морозова

СЛУЖБА ЗАНЯТОСТИ ПРОТЯГИВАЕТ РУКУ ПОМОЩИ СТУДЕНТАМ

Харьковская областная служба занятости планирует расширить горизонты работы со студентами, заручившись поддержкой молодежных центров занятости, которые функционируют при многих вузах г. Харькова. Для этого она выступила организатором «круглого стола» на тему «Пути профессионализации студенческой молодежи». Участие в мероприятии приняли представители 17 вузов.

<...>

СЛУЖБА ЗАНЯТОСТИ ГОТОВА ПОПОЛНЯТЬ СВОИ РЯДЫ ЕДИНОМЫШЛЕННИКАМИ

Уже не первый год ведется работа с вузами по привлечению к профориентационной работе службы занятости студентов вузов на волонтерских началах. В основном это учащиеся гуманитарных вузов педагогической и психологической специализаций. Сегодня насчитывается 160 таких волонтеров. Они проводят профориентационные занятия в детских садах, школах, ПТУ и вузах. Участие студентов в подобной волонтерской программе очень заинтересовало профильные вузы.

— Это реальная возможность для наших студентов продемонстрировать знания и получить практические навыки, — говорит преподаватель кафедры социальной педагогики **Харьковской государственной академии культуры Алла Анищенко**.

Подобная практическая работа дает волонтерам не только бесценный опыт, но и шанс стать специалистом службы занятости.

<...>

Веч. Харьков. — 2010. — 25 марта. — С. 4.

«OJRA» & KIRITCHENKO «A TANGLE OF MOKOSHA»

Эта пластинка — плод творческого содружества харьковчан: Андрея Кириченко, в прошлом рок-музыканта и ди-джея, и группы «Ойра», созданной при **Харьковской государственной академии культуры** (одна из участниц, **Галина Бреславец**, — преподаватель кафедры украинского народного пения и музыкального фольклора). Андрей давно экспериментирует с электронной музыкой, а «Ойра» просто любит экспериментировать. Диск «Клубок Мокоши» (Мокошь — славянская Богиня-мать, покровительница женского начала, плодородия, брака и родов) их первая совместная работа в стиле этноэлектроника. <...>

Время. — 2010. — 26 марта. — С. 4.

М. Ющенко

НАША ДУМА, НАША ПІСНЯ НЕ ВМРЕ, НЕ ЗАГИНЕ!

Эти проникновенные шевченковские строки стали названием юбилейного концерта, посвященного 40-летию народного оркестра народных инструментов им. Петра Васюры, который состоялся в ДК Червонозаводского района.

<...>

Оркестр народных инструментов был создан в 1969 году на базе Дворца культуры строителей по инициативе бывшего художественного руководителя, а потом директора Дворца культуры Анатолия Чилутьяна. Организатором коллектива стал выпускник **Харьковского государственного института культуры Петр Васюра**. Позже к нему присоединился выпускник Харьковского института искусств, будущий министр культуры, а сегодня генеральный директор Национальной филармонии Украины Дмитрий Остапенко. Энтузиазм, преданность своему делу и высокий профессионализм позволили им в короткий срок создать замечательный оркестр, всех участников которого объединила горячая любовь к музыке. С 2000 года, после смерти Петра Васюры, руководство оркестром взяла на себя его старшая дочь Ольга, которая вместе с отцом более двадцати лет работала с коллективом. <...>

<...>

Харьк. известия. — 2010. — 30 марта. — С. 8.

И. Тихонова

УЛЫБАЙТЕСЬ, ГОСПОДА, УЛЫБАЙТЕСЬ!

К 1 АПРЕЛЯ «ХАРЬКОВСКИЕ ИЗВЕСТИЯ» ПОБЫВАЛИ В
ДОМЕ, ГДЕ ЖИВУТ 300 КЛОУНОВ

Алексей Житницкий — заслуженный деятель искусств Украины, действительный член Академии циркового искусства

России. Родился 20 декабря 1959 года в Харькове. После **института культуры** и службы в армии с 1983-го по 1995 год работал режиссером-постановщиком и главным режиссером Харьковского филиала Всесоюзной дирекции по подготовке цирковых программ, аттракционов и номеров (с 1992 года — Украинская дирекция по подготовке цирковых аттракционов и номеров). С 1995 года — главный режиссер, а с 2001 года — директор Харьковского госцирка.

За четверть века работы в цирке Алексей Житницкий видел много «великих и смешных» на арене, но самые любимые клоуны Алексея Анатольевича дают представление в его служебном кабинете. Как царям настроение поднимали шуты, так жизненный тонус директора самого большого цирка Украины поднимает самая многочисленная в стране коллекция цирковых весельчаков.

КТО ПОДСИЖИВАЕТ ДИРЕКТОРА?

Три стеклянных шкафа от пола до потолка для такой компании тесноваты. Крупным экземплярам этой необычной коллекции нашлось место на креслах, тумбочках и даже у рабочего стола директора Харьковского цирка. Улыбающиеся «соседи» по кабинету руководителя явно «подсигивают». Еще немного — и на его кресло посягнут, другого места для новых клоунов уже просто нет.

А когда-то Алексей Житницкий хотел поселить их в собственной квартире. Домашние не стерпели: мало хлама, сказали, дома, им только кукол не хватало... Коллекционер собрал клоунов в коробку и переселил на работу. О том, что они скоро займут все его жизненное пространство, не подумал. Ведь начиналось все с нескольких экземпляров, привезенных друзьями из зарубежных командировок.

— Не заметил, как стал и сам при случае покупать интересные фигурки, — рассказывает Алексей Житницкий, — а знакомые тащили мне подарочных клоунов всех мастей и «национальностей» вместо традиционных бутылок со спиртным.

В коллекции Алексея Анатольевича есть улыбающиеся циркачи из Англии, Швеции, Испании и Германии. Стараниями гастролировавших по миру учеников и артистов, которым

Житницкий ставил номера, собрание за 13 лет разрослось до трех сотен экспонатов, среди которых есть просто уникальные.

<...>

ВОТ ОНИ РАССЕЛИСЬ ПО МЕСТАМ...

Как и у всякого собирателя, у Житницкого клоуны систематизированы по тематике и размещены на полках «с чувством, с толком, с расстановкой». <...>

<...>

Я ПОВЕДУ ТЕБЯ В МУЗЕЙ

Один у коллекции недостаток — ее мало кто видит. Не водить же экскурсии в кабинет директора в перерывах между решением административно-хозяйственных вопросов. Алексей Житницкий планирует со временем перенести коллекцию в фойе цирка.

— Мне предлагают поставить в фойе круглую вращающуюся тумбу с подсветкой, — делится идеей директор Харьковского государственного цирка. — Представляете, сотни клоунов своими улыбками будут встречать у входа зрителей и провожать их с представления домой...

Ветераны цирка подсказали руководителю еще одну хорошую мысль — организовать музей истории цирка. Ведь у цирковых пенсионеров хранится большое количество раритетов, фотографий и афиш с автографами известных артистов. <...>

<...> История Харьковского цирка тоже достойна того, чтобы ее рассказали в музее.

<...>

Харьк. известия. — 2010. — 1 апр. — С. 7.

Т. Буряковская

О ЮМОРЕ «БЕЗ ДУРАКОВ»

Накануне «Дня смеха» в Украинском культурном центре «Юность» состоялся творческий вечер харьковского писателя-юмориста Владимира Субботы.

<...>

ПОЛТАВСКАЯ ЗАКВАСКА

Зрителей концерт равнодушными не оставил. Ведь поддержать своими выступлениями коллегу по цеху пришли и юные артисты цирковой студии «Бенефис», и заслуженный артист Украины Александр Гава, и поэт-хулиган (в хорошем смысле слова) Алексей Аулов, а также студенты **Харьковской государственной академии культуры** и Харьковского училища культуры. Юмор у Владимира Субботы и его единомышленников — теплый, домашний, исконно украинский. Это добрая усмешка, порой над самим собой, порой над нелепостями, которых хватает в нашей жизни.

<...>

Время. — 2010. — 3 апр. — С. 4.

НАСТУПНИЙ ТИЖДЕНЬ В ІСТОРІЇ

<...>

7 КВІТНЯ
ПОСТАТІ

70 років тому в Харкові народився письменник **Марк Ентін**. Закінчив Харківський інженерно-будівельний інститут та Вище театральне училище ім. Б. В. Щукіна. Працював театральним режисером-постановником, викладав у **Харківській академії культури**. Автор п'єс та сценаріїв, пісень до кінофільмів. Заслужений діяч мистецтв України.

<...>

Підготував В. Меліхов

Слобід. край. — 2010. — 3 квіт. — С. 16.

Л. Логвиненко

ЗАПОВІТ МОВОЮ ТАНЦЮ

Грандіозною виставою на великій сцені Харківської опери відсвяткував власне двадцятиріччя театр народного танцю «Заповіт». Хоча дійство було пронизане мелодикою та пластикою

мистецтв народів світу, однак головним ювілейним «персонажем» став український танець.

За двадцять років існування колектив устиг подивувати світ — від Гібралтару до озера Байкал. Йому аплодували у Празі, Парижі, Познані, Лісабоні... Навіть в Іспанії, де танець зведений до культу, «Заповіт» брав гран-прі.

У власній Вітчизні колектив теж шанований. Про це свідчать гран-прі на найпрестижніших українських конкурсах, які проходять під патронатом всесвітньо відомого хореографа, Героя України Мирослава Вантуха. Коли дивишся вистави керівника «Заповіту», професора хореографії **Бориса Колногузенка**, забуваєш про те, що це не професійний колектив, а театр, у якому танцюють студенти, які кожного року полишають його. Вони — нарозхват не лише в європейських країнах, а й в Америці. Отож, керівникові театру щоразу потрібно розпочинати роботу заново. Так чи інакше, глядач, відвідавши концерт, не відчуває цього.

Єдине, що хотілося б побажати, — більшої уваги місцевої влади до колективу, який приносить світову славу нашому краю. Адже, якщо в Іспанії, Португалії, Німеччині, Франції, Іспанії та інших країнах його концерти відвідують перші особи міст і територій, де вони виступають (навіть королівські особи), то у рідному Харкові подібного я пригадати не можу.

Главное. — 2010. — 17 апр. — С. 4.

И. Аввакумова

ИРИНА АВВАКУМОВА: Я НАЗЫВАЮ СВОЙ КОЛЛЕКТИВ СВЯТЫМ

Почти 20 лет прошло с тех пор, как пришла работать скромным редактором в справочный отдел Городской специализированной музыкально-театральной библиотеки им. К. С. Станиславского Ирина Аввакумова. Сегодня она — директор этого уникального заведения в культурном ареале города.

<...>

— Ирина Александровна, приближается 55-летие музыкально-театральной библиотеки. Как вы намерены его праздновать?

— <...> 50 лет мы отмечали в театре кукол им. В. А. Афанасьева — пышно, на двести человек. После такой круглой государственного масштаба даты я не хотела шумно праздновать 55-летие. Однако за это время у нас стараниями М. М. Добкина и С. И. Бабицкой состоялся такой капитальный ремонт, за который мы не устанем благодарить и восхищаться нашим руководством, что не справить в роскошном, обновленном помещении юбилей просто грех. Официально библиотека была открыта 28 сентября 1955 года, так что к концу сентября мы надеемся пригласить наших гостей и друзей в полностью отремонтированное помещение, в наш уже сегодня радующий глаз роскошью концертный зал, в театральный отдел, где в холодное время года уютно горит камин.

— В 1996 году вы были награждены муниципальной премией за создание на базе библиотеки музыкально-театрального центра. Какие существуют направления этой деятельности сегодня?

— Мы сотрудничаем со всеми творческими союзами, проводим презентации книг людей театра и членов Союза писателей; частыми стали детские концерты, выступления студентов консерватории, незабываемые вечера уже постоянных наших авторов: **А. Чепалова** — великолепно знающего и увлекательно рассказывающего о балете, Е. Гиммельфарба — режиссера, поэта и потрясающего рассказчика и многих-многих других. Мы работаем с высокими профессионалами, помогающими нам нести марку этого дома.

<...>

P. S. <...> Ирина Аввакумова из тех руководителей, для кого слова о традициях ее родной библиотеки — не просто слова. Модернизируя, оснащая старую-добрую «Станиславку» новой техникой (оборудование кабинок для аудио- и видеоматериалов) и создав сайт, при помощи которого теперь можно оказывать услуги по запросу других городов (а читатели у библиотеки есть

от США до Израиля), Ирина Александровна стремится сохранить верность духу того уникального уютного «Дома интеллигенции», каким его задумывали создатель **Валерий Айзенштадт** и многие годы руководившая библиотекой Лариса Чудновская.

Беседу вела Ю. Коваленко

Харьк. известия. — 2010. — 22 апр. — С. 12.

О. Агаркова, Е. Токарчук

ГДЕ УЧАТ КАЧЕСТВЕННО

Спецпроект. «Сегодня» публикует всеукраинский рейтинг вузов «Компас».

«Какие вузы дают самое востребованное работодателями образование?» — на этот вопрос отвечает ежегодный рейтинг вузов «Компас», который мы сегодня публикуем. Это совместный проект компании СКМ и Благотворительного Фонда Рината Ахметова «Развитие Украины» при участии газеты «Сегодня». Этот рейтинг — единственный в Украине, который опирается на научный подход и мировую практику, имея в своей основе оценку работодателей и выпускников.

МЕТОДИКА

Как и в прошлом году, в рейтинге приняли участие 234 вуза, которые готовят по одному из таких направлений, как «Бизнес-экономика», «Архитектура-строительство», «Право», «IT», «Техника» (другие специальности не оценивались). «Ставили оценки» вузам 1150 выпускников (в прошлом году — 1129), 990 компаний-работодателей (было 953), представители 363 ведущих компаний-экспертов (было 331). Выпускники оценивали, как вузы помогают в трудоустройстве и насколько их устраивает качество полученных знаний. А работодатели — то, как вузовская подготовка соответствует требованиям их компаний и как хорошо вузы сотрудничают с ними. Ответ каждого из участников опроса оценивался баллами, сумма которых умножалась на коэффициент. Для ответов работодателей он составлял 0,3, для экспертов (признанных профи от

специализированных предприятий) — 0,29, для выпускников — 0,1. Наименьший коэффициент присвоен ответам выпускников, потому что они могут оценить полученные знания, опираясь на собственные представления о качестве образования, тогда как работодатели и эксперты дают более объективную оценку. <...>

1. Национальный технический университет «КПИ»
2. Киевский национальный университет им. Т. Шевченко
3. Киевский национальный экономический университет им. В. Гетьмана

<...>

10. **Харьковская государственная академия культуры**
Киевский национальный университет культуры

<...>

ГДЕ САМАЯ СИЛЬНАЯ ПОДГОТОВКА ПО...

Как правило, все вузы имеют определенную специализацию направлений подготовки: одни делают упор на выпуск экономистов, другие — юристов, третьи — специалистов технической сферы. Согласно профилю, формируется преподавательский состав, обеспечивается необходимая материально-техническая база. Но в последнее время многие профильные вузы начали готовить специалистов по непрофильным для себя профессиям. Что, естественно, негативно сказалось на уровне подготовки. <...>

...ЭКОНОМИЧЕСКИМ СПЕЦИАЛЬНОСТЯМ

1. Киевский национальный университет им. Т. Шевченко (1)*
Киевский национальный экономический университет им. В. Гетьмана

<...>

10. Классический частный университет (Запорожье, 10)

<...>

- Харьковская государственная академия культуры (10)**

<...>

*цифры в скобках — место вуза в прошлом году

Д. Большова

ЛУЧШИЕ ВУЗЫ ВОСТОКА

Высшая школа на Слобожанщине с центром в Харькове — одна из лучших на Украине. В традиционном всеукраинском рейтинге вузов «Компас» (совместный проект компании СКМ и благотворительного фонда Рината Ахметова) — более 30 вузов Харькова, Полтавы и Сум. <...> Как показал рейтинг – 2010, многие университеты сохранили свои позиции. «Те, кто утратил несколько строк, должны задуматься и вести активную политику с работодателями, — считает менеджер проекта Андрей Кашин. — Возможно, внедрять какие-то совместные программы».

ТОП-10 ЛУЧШИХ ВУЗОВ СЛОБОЖАНЩИНЫ

1. (6* 5**) Национальный технический университет «Харьковский политехнический институт»

2. (7 7) Национальная юридическая академия Украины им. Я. Мудрого

3. (8 7) Харьковский государственный технический университет строительства и архитектуры

<...>

10. (10 10) **Харьковская государственная академия культуры**

<...>

1 — Рейтинг восточного региона

(6* 5**) * место в национальном рейтинге

** место в национальном рейтинге прошлого года

Сегодня. — 2010. — 18 мая. — С. 13.

ФЕСТИВАЛЬ ВІДКРИТО

Урочиста церемонія відкриття фестивалю відбулася ввечері 15 травня у приміщенні ХНАТОБу. Всі гості «Харківського бузку» крокували червоним килимом, по обидва боки якого

гучними оплесками їх зустрічали шанувальники. Під такі ж гучні оплески відкрив фестиваль голова Харківської облдержадміністрації Михайло Добкін.

У церемонії відкриття взяли участь Почесний президент кінофестивалю французька кіноактриса Мілен Демонжо, книга якої дала назву кінофестивалю (минулого року під час фестивалю актриса презентувала книгу «Харківський бузок», присвячену своїй мамі, яка народилася в Харкові), почесні гості — актор П'єр Рішар, французька актриса українського походження Катя Ченко, Перший Посол України у Франції Юрій Кочубей, американський продюсер Джейн Шербін, народна артистка Росії Наталія Фатєєва.

До складу журі фестивалю увійшли кінорежисер Алла Сурікова, композитор Володимир Дашкевич, кінокритик Володимир Міславський, депутат міськради, директор відеоканалу «Перша столиця» Костянтин Кеворкян, доктор мистецтвознавства, декан факультету кіно- і телемистецтва **Харківської державної академії культури Зоя Алфьорова**, режисер Микола Сологубовський та голова журі кінорежисер Володимир Фокін.

<...>

Слобід. край. — 2010. — 18 трав. — С. 6.

В. Косенкова

ПРАЗДНИК КИНО — В ПЕРВОЙ СТОЛИЦЕ

Первый день кинофестиваля, 15 мая, начался с показов конкурсных работ. Всего было представлено 35 короткометражек и анимационных фильмов из 6 стран ближнего и дальнего зарубежья. Представлена была даже Австралия!

<...> Итак, Харьковский национальный театр оперы и балета им. Лысенко. <...>

<...> В оперном собралось неимоверное количество гостей — от представителей власти до обычных горожан. Можно смело констатировать: в этом году мероприятие получило

огромный резонанс. Одних только аккредитованных журналистов было ну очень много.

Наступила волнующая минута. Под звуки духового оркестра по красной дорожке идут народная артистка России Наталья Фатеева в сопровождении губернатора Михаила Добкина и секретаря горсовета Геннадия Кернеса, члены жюри фестиваля — кинорежиссеры Алла Сурикова и Владимир Фокин, композитор Владимир Дашкевич, кинокритик Владимир Миславский, директор видеоканала «Первая столица» Константин Кеворкян, декан факультета кино- и телеискусства **Харьковской государственной академии культуры Зоя Алферова**, режиссер Николай Сологубовский. (К сожалению, не смогла приехать российская актриса Елена Яковлева.) И наконец — долгожданные Милан Демонжо и Пьер Ришар с женой.

Ведущими церемонии открытия были Ольга Сумская и Виталий Борисюк. Открыл вечер и непосредственно кинофестиваль председатель Харьковской облгосадминистрации Михаил Добкин.

<...>

Харьк. известия. — 2010. — 18 мая. — С. 8–9.

М. Пилипенко

ЗВЕЗД МИРОВОГО КИНО ПРИВЕТСТВОВАЛИ ДАЖЕ СКУЛЬПТУРЫ

В субботу начал работу второй международный кинофестиваль «Харьковская сирень». Во время торжественного открытия харьковчане сполна насладились ароматами сирени, вспомнили детство и пожали руку самому Пьеру Ришару.

СИРЕНЕВЫЙ ЦВЕТ В ФАВОРЕ

Официальное открытие было запланировано на семь часов вечера, однако первые мероприятия в рамках фестиваля стартовали в час дня. В это время в кинотеатре имени Довженко свои работы вне конкурса представили студенты и выпускники

факультета кино- і телеискусства **Харьковской государственной академии культуры.** <...>
<...>

Веч. Харьков. — 2010. — 18 мая. — С. 2–3.

Ю. Коваленко

ВШАНУВАННЯ КОРИФЕЯ

Наприкінці травня мистецька громадськість Харкова об'єдналася справою вшанування пам'яті видатного діяча українського театру Марка Лукича Кропивницького з нагоди збігу круглих дат — 170 років від дня народження і 100 років від дня смерті корифея української сцени. І без звання народного артиста (яке отримали пізніше, в радянський час, його колеги та учні М. Заньковецька і П. Саксаганський, проте не встиг отримати їхній вчитель) М. Кропивницький насправді ним був. <...>

<...>

...З нагоди двох пам'ятних дат Кропивницького вклонитися могилі засновника професійної української трупи і режисури в українському театрі (1882 р.) та покласти до неї букети і корзини квітів прийшли представники правління Спілки театральних діячів у Харківській області, українського театру ім. Т. Шевченка, державного університету мистецтв ім. І. Котляревського та **державної академії культури**, а також студенти. <...>

...На сцені театального факультету ХДУМ ім. І. Котляревського студенти кафедри майстерності актора розіграли уривок з драми Кропивницького «Доки сонце зійде, роса очі виїсть» (художній керівник курсу — народний артист України **О. Васильєв**) — такою творчою акцією було розпочато наукову конференцію, впродовж якої було виголошено доповіді і відбувся обмін думками з приводу творчої спадщини видатного майстра сцени.

По-своєму відсвяткували поважний ювілей славетного митця у державній академії культури на кафедрі майстерності актора.

Всеукраїнська науково-практична конференція «Професія актора ХХІ сторіччя» зібрала викладачів, майстрів сцени і теоретиків театру з восьми регіонів України, серед яких Рівне, Київ, Запоріжжя, Донецьк та ін. Два дні тривали майстер-класи представників шкіл Харкова та Дніпропетровська (театральний коледж), що закінчувалися «круглим столом» з питань шляхів розвитку методики акторської професії в наш час. На відміну від академічної театрознавчої дискусії, присвяченої шановному ювілярові, що відбулася в університеті мистецтв, в академії культури, за винятком перших доповідей на пленарному засіданні, робота секцій була пов'язана з практикою акторської майстерності. Пошукова лабораторія «ЕКМАТЕДОС» (Експериментальна майстерня театральних досліджень), якою керує декан театрального факультету, заслужений діяч мистецтв України **І. Борис**, за його власними словами, переслідує на меті виховання акторів-носіїв та місіонерів, що мають вести глядачів до катарсису.

<...>

Харьк. известия. — 2010. — 29 мая. — С. 13.

Т. Сердега, К. Коваленко, М. Цурін
**«КУЛЬТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ
СУСПІЛЬСТВО ХХІ СТОЛІТТЯ» —**

саме під такою назвою 22–23 квітня 2010 року в стінах **Харківської державної академії культури** пройшла чергова щорічна Всеукраїнська науково-теоретична конференція молодих учених. Наша alma mater гостинно приймала усіх бажаючих — студентів, аспірантів, викладачів з багатьох вишів України, усіх, хто прагнув продемонструвати свої базові знання, наукові захоплення в культурологічній і мистецькій галузях, а також у галузях мовознавства, педагогіки, книгознавства, бібліотекознавства, бібліографознавства, документознавства і сучасних інформаційних технологій.

Перший день конференції традиційно розпочався з пленарного засідання, яке, в свою чергу, відкрив урочистою промовою засновник першого щорічного форуму молодих науковців України, професор, доктор історичних наук, ректор Харківської державної академії культури **Василь Миколайович Шейко**. Із вступним словом виступила декан факультету бібліотекознавства та інформаційної діяльності **Алла Анатоліївна Соляник**, зауваживши, що потік учасників у порівнянні з 1999 роком збільшився і що серед них 80% студентів (що, безперечно, є позитивним фактором). Також на пленарному засіданні були представлені найкращі доповіді молодих науковців. Теми, з якими виступали учасники, були надзвичайно цікаві, нові, ґрунтовно розкриті, відчувався свіжий погляд на стан речей, і, мабуть, ніхто із присутніх не залишився байдужим до поставлених проблем. <...>

<...>

Бурсац. узвіз. — 2010. — Трав. — С. 3.

І. Куриленко

СТУДЕНТСЬКОМУ ЕСТРАДНОМУ ТЕАТРУ «АКАДЕМІЯ» ТІЛЬКИ 10!

Театр — це мистецтво, яке живе тільки в людських душах. Погодьтеся, художній твір можна будь-коли перечитати, бо він надрукований, музику ще раз прослухати в записі, картину побачити на репродукції, а театр ще раз відтворити не можна. Вистава живе, поки її грають. І як приємно усвідомлювати, що цей класичний вид мистецтва яскраво представлений у стінах нашої **Академії культури** завдяки зусиллям викладачів факультету театрального мистецтва, зокрема зусиллям заслуженого діяча мистецтв України, завідувача кафедри режисури, професора **Сергія Івановича Гордєєва**.

Мова йде про студентський естрадний театр «Академія», який за 10 років свого існування відомий далеко за межами

рідного міста, є заслуженим лауреатом міжнародних театральних фестивалів і є гордістю його творця, Сергія Івановича. «Театр «Академія», — як зізнається його художній керівник, — має багатий і різнобарвний досвід постановочної діяльності, він вносить значний внесок у навчальний процес і професійну підготовку сучасних режисерів масових свят. У цьому театрі існує традиція «естафети» поколінь: коли старше покоління передає свою виставу молодшому. І це надзвичайно важливий момент. Адже в процесі взаємодії випускники допомагають «новоприбулим» наблизитися до практичного запровадження режисерського задуму, зробити перші кроки в професії». У такій плідній творчій і організаційній роботі акторів театру я сама змогла переконатися, завітавши на яскравий ювілейний вечір «Нам тільки 10!», на якому зібралося чимало випускників усіх 10 років театру.

...Знайомство з театром «Академія» розпочинається одразу з фойє харківського Будинку актора імені Леся Сердюка. Адже саме тут відкриваються глядачеві яскраві афіші, численні фотографії вистав театру, дипломи, а також газетні публікації, які розгорнулися аж на 2 стенди і оповідають про найбільш значні події з життя студентського театального колективу. Утім про історію театру глядачам розповідає не тільки виставка: спеціально до 10-річного ювілею організатори вечора випустили кольоровий буклет, в якому детально віддзеркалився увесь творчий шлях театру.

...Із захопленням і святковим настроєм наближаюся до гостинної зали Будинку актора, яка поволі заповнюється глядачами... А привітати театр «Академія» з першим значним ювілеєм прийшло чимало його друзів — проректор з науково-педагогічної та виховної роботи **ХДАК**, доктор педагогічних наук, професор **Алла Олександрівна Рижанова**; декан театального факультету **ХДАК**, заслужений діяч мистецтв України, доцент **Ігор Олександрович Борис**; член правління Харківського міжрегіонального відділення Національної спілки театральних діячів України, директор Харківського академічного театру музичної комедії **Ігор Миколайович Коваль**; відповідальний секретар Харківського міжрегіонального відділення Національної

спілки театральних діячів Олена Леонідівна Либо і ще чимало справжніх шанувальників театального мистецтва.

Усі присутні очікують від ювілейного вечора чогось особливого, грандіозного, неперевершеного... А молоді актори, учасники і організатори вечора, яким через декілька хвилин треба виходити на сцену і зустрітися віч-на-віч з глядачем, незважаючи на емоційно-напружений стан, внутрішні хвилювання, перебувають у святковому настрої. Їхні усміхнені обличчя свідчать про повну готовність розпочинати святкове дійство. І ось ... з першими музичними акордами вечір ... починається... І поступово вимальовується літочислення театру «Академія», що транслюється за допомогою відеозапису.

... Сторінка за сторінкою Сергій Іванович Гордєєв як його художній керівник знайомить глядачів з головними творчими здобутками театру — виставами. Приємно відзначити, що на свято зібралось чимало випускників творчої майстерні професора Сергія Івановича. Колись іще актори театру, а сьогодні вже успішні режисери-постановники (креативний директор фірми «Будинок щастя», автор і режисер проекту «Щаслива наречена» **Вікторія Бугайова**, режисер авторських програм на телебаченні і головний продюсер проекту «Побачення на осліп» **Денис Криворучко**) та ведучі концертних програм (МС **Юрій Рибалко**, МС **Роман Набоков**, МС **Віталій Пушкін**, МС **Вахтанг Кабаладзе**), вони разом з іншими випускниками різних років зі словами вдячності виходять на сцену і вітають улюбленого Вчителя, дарують йому квіти. До речі, чимало випускників на сьогодні успішно працюють в ХДАК на викладацькій ниві, серед них — кандидати мистецтвознавства **О. Галонська** та **Г. Курінна**, лауреати міжнародних театральних фестивалів Р. Г. Набоков, **М. В. Островська**, В. А. Бугайова... Усі вони продовжують традицію гордєєвської школи.

...У свою чергу Сергій Іванович вручає кожному поколінню своїх випускників справжню режисерську квітку... КАКТУС! Адже, як казав Анжей Вайда, «Режисер повинен мати душу поета і волю капрала!».

...А далі... водоспад вітань, теплих слів на адресу колективу театру і його творця і, звичайно ж, ряд почесних нагород і відзнак.

Так, за вагомий внесок у розвиток духовних цінностей і у зв'язку з 10-річчям театру його колектив урочисто нагороджується почесною грамотою від голови Національного союзу театральних діячів України, народного артиста України Леся Танюка. Також грамотами Харківського міжобласного відділення НСТДУ за успіхи в педагогічній роботі і режисерську діяльність нагороджуються члени НСТДУ, викладачі кафедри режисури ХДАК Р. Г. Набоков, М. В. Островська, В. А. Бугайова. І звичайно ж, особливим листком подяки від імені ректора **ХДАК В. М. Шейка** за плідну педагогічну діяльність і активну суспільну роботу, а також у зв'язку з 10-річчям театру «Академія» нагороджено Сергія Івановича Гордєєва. На жаль, не всі друзі театру змогли приїхати на ювілейний вечір, але їхні теплі слова і побажання майстерно озвучуються ведучим із телеграм і факсів.

...На черзі надзвичайно важлива сторінка в житті театру «Академія» — на очах у глядачів оголошується протокол щодо наміру створити Асоціацію студентських театрів міста Харкова.

Кульмінацією ж ювілейного вечора стає показ вистави «Зачарована Десна» за однойменною кіноповістю Олександра Довженка у постановці вчорашніх випускників режисерської майстерні Сергія Івановича Гордєєва. Досконала акторська гра й осмислене переживання кожної ролі не залишає байдужим нікого. Усе є надзвичайно природнім і органічним, незважаючи на експериментальний характер вистави, яка, до речі, 2006 р. на Міжнародному фестивалі «Земля. Театр. Діти» за високий художній рівень отримала Гран-прі та премію ім. О. Пермякова.

По закінченню вечора мені щастить поспілкуватися з його учасниками і засновниками театру «Академія».

Сергій Іванович Гордєєв, заслужений діяч мистецтв України, завідувач кафедри режисури:

— У кожного режисера має бути свій театр. Але в тих, хто займається театральною педагогікою — не завжди це можливо. Коли ж ця ідея втілюється в життя, — для педагога це є щаслива мить, бо студентський театр у театральному вузі — це справжня школа для майстерності, для майбутніх митців. Моя мрія здійснилася 10 років тому! Сьогодні я бачу результат — багато з

тих, хто пройшов школу театру «Академія» — сьогодні успішно працюють у театральному мистецтві. Хай їм щастить!

Вікторія Бугайова, випускниця Сергія Івановича, викладач кафедри режисури ХДАК:

— Вечір вийшов чудовий: святковий настрій, вітання, квіти, і вистава пройшла на відмінно. У цілому, я вважаю, що свято вдалося. І ми виконали свою задачу на відмінно, ми подарували глядачам чудовий настрій, та і самі отримали масу позитивних емоцій.

Роман Набоков, випускник Сергія Івановича, викладач кафедри режисури ХДАК:

— Студентський естрадний театр «Академія» — відправна крапка мого творчого шляху до професії. І без зайвої скромності можу заявити: той, ким я є сьогодні і яким мене знають у місті — це, звичайно, заслуга цілодобової роботи над нами Сергія Івановича.

Тим часом із усього сказаного, побаченого й пережитого я роблю певні висновки: театр «Академія» — це культурне життя, це поетичний стан душі, якого прагне кожний студент класу Сергія Івановича Гордєєва, а отже, це невід’ємна частинка нашої альма матер. Тож хай живе студентський естрадний театр «Академія»!

Бурсац. узвіз. — 2010. — Трав. — С. 4–5.

В. Щепакін

«СЛОБОЖАНСЬКИЙ ВЕРНІСАЖ — 2010»: ПІДСУМКИ ТА ВРАЖЕННЯ

Нещодавно в ХДАК відбувся IV Всеукраїнський конкурс молодих виконавців «Слобожанський вернісаж – 2010». Це свято майстерності молодих музикантів України вже стало доброю традицією для нашої академії. Як завжди, починаючи з першого конкурсу, котрий відбувся в 2004 році за ініціативи факультету музичного мистецтва ХДАК та підтримки Міністерства культури і туризму України й Управління культури і туризму Харківської

обласної державної адміністрації, цей музичний форум привернув увагу багатьох вихованців вишів музичних навчальних закладів I–IV рівнів акредитації з різних регіонів України. На три конкурсні дні Академія культури перетворилася на справжню «музичну шкатулку»...

У цьогорічному конкурсі, присвяченому 80-річчю ХДАК, близько ста молодих музикантів представляли різні навчальні заклади Харкова, Херсона, Артемівська, Запоріжжя, Києва, Полтави, Кривого Рогу, Сімферополя.

Не менш авторитетним традиційно було й журі конкурсу, до складу якого ввійшли кращі фахівці в різних галузях музичного мистецтва з Харківської державної академії культури, Харківського державного університету мистецтв імені І. П. Котляревського, Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди, Харківського музичного училища імені Б. М. Лятошинського, артисти, що ведуть активну концертну діяльність, члени Національної спілки композиторів України.

Вимоги до програм конкурсантів в обох турах кожної із номінацій, які якнайкраще сприяють розкриттю індивідуальності кожного з молодих музикантів, були відпрацьовані професорсько-викладацьким складом факультету музичного мистецтва ХДАК на чолі з беззмінним художнім керівником конкурсу заслуженим діячем мистецтв України, професором, деканом факультету **Тетяною В'ячеславівною Большаковою**. Завдяки цьому всі конкурсанти завжди мають можливість вигідно й різнопланово продемонструвати власні музичні вподобання й таланти.

Традиційно конкурс проводився в семи номінаціях: «Струнно-смичкові інструменти», «Мідні духові інструменти», «Дерев'яні духові інструменти», «Академічні народні інструменти (баян, акордеон)», «Академічні (струнні) народні інструменти», «Народний спів», «Естрадний спів».

Кожна з номінацій була представлена як яскравими солістами, так і цікавими ансамблями — від дуетів до великих колективів. <...> Дуже приємно вразив слухачів і журі родинний дует флейтистів Баранових, які отримали вищі нагороди в своїх

номінаціях і як солісти, ансамбль скрипалів ХДАК «*Vivat, academia*». <...>

<...>

За підсумками конкурсу в номінації «Струнно-смичкові інструменти» Гран-прі отримала віолончелистка **Єлизавета Вельчева**, яка цього року закінчує ХДУМ ім. І. П. Котляревського як спеціаліст та ХДАК як магістр. Дипломи лауреатів I ступеню отримали скрипачка Ірина Степанова (ХМУ ім. Б. М. Лятошинського), ансамбль скрипалів ХДАК «*Vivat academia*» та камерний оркестр «*Consonance*» Артемівського музичного училища ім. І. Карабиця. Диплом лауреата II ступеню отримала скрипачка Вікторія Кукленко (ХДУМ ім. І. П. Котляревського). Дипломантами стали скрипачки **Марина Коваленко** (ХДАК) та Людмила Мусієва (АМУ ім. І. Карабиця).

У номінації «Мідні духові інструменти» серед конкурсантів не було рівних представникам ХДАК: дипломи лауреатів I та II ступенів отримали відповідно трубачі **Артем Дмитриченко** та **Юлія Самохіна**. Диплом лауреата III ступеню отримав тромбіст **Андрій Болицький**. Дипломантами стали трубачі **Олександр Здолбніков** та **Гліб Зайда**.

У номінації «Дерев'яні духові інструменти» Гран-прі отримав флейтист **Віктор Баранов** (ХДАК). Диплом лауреата I ступеню отримали флейтистка **Ніна Баранова** (ХДАК) та дует В. Баранов — Н. Баранова. Дипломи лауреатів II ступеню отримали кларнетисти Микола Поляновський (ХДУМ ім. І. П. Котляревського) та **Дмитро Гвініашвілі** (ХДАК). Дипломи лауреатів III ступеню отримали флейтистка Оксана Дудник (АМУ ім. І. Карабиця), гравець на ударних інструментах **Р. Крижановський** (ХДАК) та сопілкар Максим Бережняк (КНУКіМ).

У номінації «Академічні народні інструменти (баян, акордеон)» диплом лауреата I ступеню отримав акордеоніст Данило Петриненко (АМУ ім. І. Карабиця). Дипломи лауреатів II ступеню отримали баяніст Ілля Бордун (АМУ ім. І. Карабиця) та акордеоністка **Ольга Антипенко** (ХДАК). Диплом лауреата

III ступеню завоював баяніст Дмитро Єрмоєнко (АМУ ім. І. Карабиця).

У номінації «Академічні (струнні) народні інструменти» диплом лауреата I ступеню отримала бандуристка Надія Мельник (ХМУ ім. Б. М. Лятошинського). Диплом лауреата II ступеню отримала гітаристка **Катерина Чечоткіна** (ХДАК). Дипломом лауреатів III ступеню було нагороджено домбристку **Людмилу Псташеву** та балалаєчника **Костянтина Хітушку** (обидва з ХДАК). <...>

У номінації «Народний спів» звання лауреата з врученням диплому I ступеню отримала **Лідія Карпук** (ХДАК). Дипломами лауреатів II ступеню були нагороджені **Анна Кузема** (ХДАК) та Олексій Заєць (КНУКіМ). Звання лауреату III ступеню були надані фольклорному гурту «Многіє лета» (КНУКіМ) і **Марині Бовт** (ХДАК).

У номінації «Естрадний спів» звання лауреата з врученням диплому I ступеню отримала представниця ХДАК **Крістіна Андрієва**. Дипломом лауреата II ступеню була нагороджена **Тетяна Анікієнко** (ХДАК). Диплом лауреата III ступеню був вручений Діані Буровій (Кримський університет культури, мистецтв та туризму). Звання дипломантів конкурсу отримали **Дар'я Ковтун** (ХДАК) та вокальний квартет з Кримського університету культури, мистецтв та туризму.

<...>

Слід також висловити найщирішу вдячність і повагу високопрофесійним педагогам, які підготували лауреатів та дипломантів цього річного «Слобожанського вернісажу»: І. Ф. Гайді, А. Л. Хомутовій (їхні студенти отримали Гран-прі), Н. О. Машиній, С. Ю. Романенку, Л. С. Мандзюк, **Ю. І. Карчовій**, **О. Є. Дорожку**, **Л. В. Кудрич**, які виховали лауреатів перших премій, та інших.

Приємно також відзначити двох студентів-піаністів факультету музичного мистецтва ХДАК — **Сергія Карамушку** та **Ганну Коломієць**, які, навіть за відсутності на конкурсі номінації «Фортепіано», в ролі концертмейстерів активно сприяли завоюванню лауреатських звань своїм друзям.

<...>

Бурсац. узвіз. — 2010. — Трав. — С. 8–9.

«ПРОФЕСІЯ АКТОРА ХХІ СТОРІЧЧЯ»

7 травня виповнилося 170 років від дня народження Марка Лукича Кропивницького — видатного театрального діяча, одного з засновників і керівників першого самостійного українського професійного театру побутового напрямку — театру корифеїв. Кропивницькому належить одне з найпочесніших місць у плеяді видатних діячів демократичної культури ХІХ століття. <...>

До ювілею легендарного українського митця в **Харківській державній академії культури** 20–21 травня 2010 року пройшла Всеукраїнська науково-практична конференція «Професія актора ХХІ сторіччя». Її ініціатором і організатором був декан факультету театрального мистецтва, завідувач кафедри майстерності актора ХДАК, заслужений діяч мистецтв України, доцент **Ігор Олександрович Борис**. Взяти участь у конференції та спробувати по-новому осмислити значення творчої та культурної спадщини, яку залишив після себе корифей українського театру, обмінятися досвідом та отримати практичні і теоретичні навички з акторської майстерності приїхали гості з різних куточків України. Серед них — викладачі, молоді науковці вищих навчальних театральних закладів, наукові співробітники з професійного фаху Києва, Рівного, Дніпропетровська, Донецька, Сум, Запоріжжя.

Відкрив конференцію документальний фільм про створення та діяльність першого на Україні класичного реалістичного театру. Цікавий екскурс сторінками життя і творчості засновника та корифея українського національного театру М. Л. Кропивницького провели студенти факультетів бібліотекознавства та культурології. Проте учасників конференції цікавила не тільки постать видатного режисера, але й театральне мистецтво в цілому як феномен культури, який постійно розвивається і рухається. Про це свідчать назви секцій, які працювали під час роботи конференції, — «Акторська майстерність», «Театр ХХІ століття і сучасна соціокультурна ситуація», «Науково-історичні дослідження в галузі театрального мистецтва». Основні питання, які розглядалися та вирішувалися

на засіданні секцій, були пов'язані з науково-методичним осмисленням теоретичних і прикладних проблем у галузі творчої освіти, розробкою та впровадженням нових сучасних технологій у системі творчої освіти, вивченням та розповсюдженням педагогічного досвіду у вищих навчальних закладах культури і мистецтв.

<...>

Нарівні з суто науково-теоретичним напрямом роботи конференції плідно розвивався і творчо-практичний напрям, у межах якого відбувся показ творчих майстерень театральних мистецьких вищих навчальних закладів України. Протягом 2-х днів були показані уривки з вистав творчих майстерень Г. Ф. Бабія-Богомаза (Дніпропетровський театральний коледж), **В. М. Гориславця**, народного артиста України **О. П. Васильєва**, **О. Я. Двойченкової**, заслуженого артиста України **П. З. Кучина** (ХДАК). Заключним етапом конференції став майстер-клас експериментальної майстерні театральних досліджень «**ЕКМАТЕДОС**» під керівництвом заслуженого діяча мистецтв України І. О. Бориса.

З часів М. Л. Кропивницького багато що змінилось в основах театального мистецтва. Але розроблені та впроваджені Марком Лукичом принципи акторської майстерності, побудовані на осмисленій свідомій грі, залишаються актуальними і сьогодні. Що саме і було підтверджено учасниками травневого заходу в ХДАК.

Бурсац. узвіз. — 2010. — Трав. — С. 9.

О. Акименко

ХУДОЖНИК ЖИТТЯ

Одного разу Антон Чехов промовив: «Після моєї смерті мої твори читатимуть лише сім — сім з половиною років». Сама дійсність показала, що він помилявся. Відомо, що 2010 рік оголошений ЮНЕСКО роком видатного російського письменника і драматурга Антона Павловича Чехова. 150-річчю від дня

народження класика був присвячений літературно-драматичний вечір «Чехов. Ми пам'ятаємо», який пройшов наприкінці березня в стінах **Харківської державної академії культури** з ініціативи декана факультету театрального мистецтва, заслуженого діяча мистецтв України **Ігоря Олександровича Бориса**. Захід був підготовлений об'єднаними зусиллями студентів кафедри акторської майстерності, бібліотекознавства та інформаційної діяльності, культурології, а також співробітниками загальноакадемічної бібліотеки, зокрема директором бібліотеки **Тетяною Олександрівною Шикаленко**. Розпочав вечір Ігор Олександрович Борис, який поділився з присутніми історією своїх взаємовідносин з Чеховим — талановитим письменником, драматургом-реформатором, борцем з вульгарністю, «людиною, що по краплі видавлювала з себе раба».

<...>

Крім цікавих розповідей про життя й творчість письменника, силами студентів факультету театрального мистецтва **Анни Моргунової, Наталії Радішевської, Віолетти Плетнєвої** були підготовлені замальовки з п'єс А. П. Чехова «Іванов», «Чайка», «Дядя Ваня». Показані ними уривки з вистав — результат творчої праці театральної школи-майстерні «**ЕКМАТЕДОС**», творчим керівником якої є І. О. Борис.

<...>

Бурсац. узвіз. — 2010. — Трав. — С. 12.

Н. Чернова

ХОРУ ІМЕНІ МАСЕЛЬСЬКОГО — 35

Минулої п'ятниці у Валках урочисто відзначили 35-річчя самодіяльної народної чоловічої хорової капели імені О. С. Масельського. «Піснями житимемо в віках». Так називався святковий концерт ювілярів, що зібрав не лише валківчан, а й гостей із Харкова.

Створений з нагоди 30-річчя Перемоги, хоровий колектив, у якому співали колишні фронтовики та ветерани праці, стрімко

набув популярності, адже зібрав найкращі голоси свого співочого краю. Його майстерному виконанню аплодували кияни й москвичі, мінчани, львів'яни та мешканці багатьох міст України й зарубіжжя. Тож звання «народний», присвоєне невдовзі хоромі, — не просто відзнака його високого професіоналізму, а суть усієї його творчої роботи — дарувати радість людям.

Від самого початку співати в цьому колективі вважали за честь і керівники району, а працювати з самодіяльними співцями запросили найкращих фахівців консерваторського Харкова.

Ось уже 22 роки хором керує заслужений діяч мистецтв України, академік, професор, лауреат багатьох конкурсів, зокрема міжнародних, **Василь Ірха**.

<...>

Прекрасним концертом порадувала шанувальників хорового співу капела імені Масельського. У першому відділенні звучали пісні, присвячені 65-річчю Перемоги. Друге відділення склали народні та класичні твори. По силах уславленому колективу були, наприклад, такі твори, як «Ніченька» Рубінштейна. Професор, народний артист України **Костянтин Шаша** як соліст виконав із капелою італійську пісню.

Під стать знаменитому співакові звучали й голоси солістів валківського хору Йосипа Ярошевича, Олександра Безпутного, Олександра Руденка.

<...>

Заступник голови Харківської облради Вікторія Казакова, від імені депутатського корпусу вітаючи учасників капели з ювілеєм, зазначила, що концерт хору справді вражає:

— Люди не стримували сліз, коли з'явилися кадри фотохроніки, слухали записи давніх виступів. Я теж не можу стримати хвилювання. Бо перед нами гідне життя. Хай сотні й сотні років минають, а традиції ці повторювалися у віках.

<...>

Найвищою нагородою краю — «Слобожанською славою» — удостоєно В. Ірху.

<...>

Слобід. край. — 2010. — 1 черв. — С. 8.

МАРКО КРОПИВНИЦЬКИЙ ЗБИРАЄ ОДНОДУМЦІВ

З ім'ям М. Кропивницького пов'язані створення українського професійного театру й наступний етап розвитку реалістичної драматургії. Видатний актор, режисер, енергійний організатор театральної справи, талановитий композитор і письменник-демократ, він разом із М. Старицьким, І. Карпенком-Карим, І. Франком створював літературну основу установа й розвитку українського театру.

20–21 травня 2010 р. в **Харківській державній академії культури** за підтримки ректорату проходила перша всеукраїнська науково-практична конференція «Професія актора ХХІ сторіччя». Захід присвячено 170-річчю з дня народження фундатора українського національного «Театру корифеїв», батька української професійної театральної сцени Марка Лукича Кропивницького.

Конференція дійсно відповідала своїй назві — всеукраїнська. Серед присутніх — представники різних регіонів України: Києва та Запоріжжя, Рівного та Макіївки, Дніпропетровська, Сум та Донецька.

Учасники обговорили проблемні питання підготовки акторів, обговорили умови, необхідні для формування професійних навичок акторів кіно. Звернули увагу щодо застосування допоміжних технічних засобів, які необхідні для навчання акторів у класі сценічної мови. Торкнулися питань розвитку професії актора в музично-драматичному театрі, впливу шоу-бізнесу на театрально-процес в цілому та на майстерність актора зокрема.

На сцені навчального театру ХДАК пройшли майстер-класи театрально-художніх майстерень України, покази фрагментів вистав за п'єсами Т. Шевченка, Л. Українки, М. Кропивницького.

По закінченні конференції гості відзначили високий професійний рівень підготовки майбутніх акторів театру й кіно ХДАК і побажали організаторам натхнення й творчої наснаги у нелегкій роботі та кропіткому навчанні фахівців з майстерності

актора у ХХІ сторіччі. Отже, харківська земля стала тим місцем на мапі України, де Марко Кропивницький зібрав навколо себе однодумців театральної справи, які не тільки зберігають традиції театрального мистецтва минулого, а й збагачують їх сучасним театральним досвідом і крокують упевненою ходою в майбуття!

Слобід. край. — 2010. — 1 черв. — С. 8.

М. Ефанова

ПО ТЕАТРУ БЛУЖДАЮТ ВЛЮБЛЕННЫЕ ПРИЗРАКИ

На днях на Сумской объявились привидения. Загадочные духи интриговали прохожих белыми одеждами, застывшими лицами, густым бледным гримом и афишами нового спектакля театра имени Т. Г. Шевченко «Ирэн и духи».

<...>

...На третий день после появления привидений в драмтеатре имени Т. Г. Шевченко состоялась премьера «Ирэн и духи». Спектакль поставлен режиссером Александром Ковшунуном по мотивам пьесы Николая Коляды «Америка России подарила пароход». Работа шевченковцев — история драматического общения двух призраков.

— Это спектакль о любви женщины за 40 и юноши, которому нет и 20 лет, — рассказывает Александр Ковшун. — Театр — это зона эксперимента, экстрима, поэтому я вывел их отношения за грань обычной бытовой ситуации, поместив в другое пространство. Эти отношения очень чисты и не запятнаны повседневностью.

Жизнь героини не сложилась, и отчаявшаяся Ирэн покончила с собой. Витая в пространстве между жизнью и смертью, ее страдающий призрак возвращается в квартиру, где жила Ирэн. В замке ее одиночества неожиданно появляется обаятельный Роман, который пребывает в том же измерении: он попал в аварию и находится в состоянии клинической смерти. Между

двумя неприкаянными душами завязываются отношения. Когда за ними является дух смерти, Ирэн может взять возлюбленного с собой, но она заклинает юношу: «Живи!», и берет смерть на себя. Она будет ждать свою любовь в другом измерении, где их история обязательно продолжится.

В спектакле трое действующих лиц. Роль Ирэн играет маститая актриса театра Елена Приступ, две другие непростые роли доверили студентам **Харьковской государственной академии культуры**. **Евгений Моргун**, исполняющий в спектакле роль Романа, признается, что играет любовь впервые, но сейчас благодаря режиссеру и партнерше чувствует себя на сцене уверенно. Студенту ХГАК **Артему Сердюку** досталась непростая роль Мани-мороженщицы — символа смерти. Артем признается, что сначала роль бессловесного мистического существа была для него шоком, а затем он проникся внутренним миром духа — и все получилось. К слову, через год, после выпуска из вуза, Евгения и Артема обещают взять в штат театра Шевченко.

<...>

Веч. Харьков. — 2010. — 12 июня. — С. 21.

Л. Логвиненко

ПОНЕВІРЯННЯ ДАРОВАНОГО МОНУМЕНТА

ТРАГЕДІЯ ЧИ ФАРС?

Уже більше десяти років не може знайти прихистку у нашому місті пам'ятник засновникові сучасного українського театру, режисеру «Березоля» Лесю Курбасу. Минає ювілей за ювілеєм, і до кожного чиновники мають свою причину для відмови встановити пам'ятник. <...>

ОБЛИЧЧЯ МАЙСТРА

Про автора монумента Семена Якубовича можна сказати, що у власній царині мистецтва він корифей. <...>

Він, як ніхто інший у Харкові, зробив багато для увічнення пам'яті видатних діячів української культури. Це колекції настінних барельєфів та медалей із зображенням Григорія Сковороди, Тараса Шевченка, Лесі Українки, Василя Каразіна, меморіальні дошки Мар'яну Крушельницькому, Миколі Хвильовому, Дмитру Багалію, Леоніду Бикову, скульптурні портрети Шолом-Алейхема, Івана Мар'яненка, Валентини Чистякової та багато інших. <...>

Курбасівська тема в житті Семена Якубовича посідає особливе місце. Можливо, тому, що у роки війни у якійсь мірі йому довелося торкнутися майже табірної життя. Річ у тому, що він не один фунт лиха сьорбнув у так званій «трудої армії». Просився на фронт, а потрапив у своєрідний табір. Життя в землянках, робота з рання до смеркання. А ще: бомбардування, знущання начальства... Отож розповіді учнів засновника «Березоля» акторів Романа Черкашина та Юлії Фоміної, які опікувалися ще й музеєм театру Шевченка, западали йому в серце. Одним словом, вже тоді, у 80-ті, він почав працювати над образом репресованого митця...

<...>

Роботу над пам'ятником Лесеві Курбасу, ідея якого виникла в спілкуванні з Романом Черкашиним та Юлією Фоміною ... спочатку спіткала невдача. Навіть реабілітований творець «Березолю» у свідомості партійців залишався «ворогом народу», отож зрозуміло, чому вони не дали дозвіл.

Утім, Семен Абрамович людина вперта — він продовжував творити навіть тоді, коли декому його праця здавалася сізифовою. Спочатку створив меморіальну дошку Лесю Курбасу, яка сьогодні знаходиться на фасаді української драми, потім — пам'ятник сім'ї митця на 13-ому цвинтарі... Врешті-решт, діждався часу, щоб дістати ескізи та запропонувати роботу на розгляд громадськості. Якщо попередні роботи творять образ митця років заслання, то пам'ятник увічнює його у хвилину натхнення.

До речі, громадськість схвально сприйняла творіння скульптора.

«На нашу думку, видатний реформатор і організатор театру, актор і режисер Лесь Курбас, знищений радянською тоталітарною системою, гідний ушанування в нашому місті. Висловлюємо щире підтримку проекту пам'ятника, авторами якого є архітектор П. Чечельницький і скульптор С. Якубович», — зазначається у листі Харківського обласного фонду культури, за підписом члена НСПУ В. Бойка, зверненого до Харківського міськвиконкому.

Подібні листи надійшли від обласних організацій Національної спілки письменників та Національної спілки театральних діячів України. Проект підтримала Національна спілка художників України, зокрема, секція скульптури, кафедра режисури **академії культури**. <...>

ПРАВДА І БУТАФОРІЯ

Власне, важко знайти серед чиновників чи театралів когось, хто був би «у принципі» проти встановлення пам'ятника Лесю Курбасу роботи Семена Якубовича. Але відомо, що диявол ховається не в загальних принципах, а в деталях.

<...>

Невже тим, від кого залежить вшанування Леся Курбаса, байдуже, ким вони увійдуть в історію міста: дикими варварами з Лісопарку чи ревнителами його культурного обличчя?

Главное. — 2010. — 12 июня. — С. 4.

О. Леновицька

УНІВЕРСИТЕТСЬКІ РЕЙТИНГИ «ТОП 200 УКРАЇНА» У 2009 РОЦІ

У сучасному світі спостерігається тенденція до підвищення ролі університетських рейтингів у системі вищої освіти і в суспільстві, фактично у кожній країні незалежні професійні організації проводять ранжирування вузів на національному рівні. Україна також не стоїть осторонь цих процесів. Протягом останніх чотирьох років студенти (абітурієнти), наукова і педагогічна спільнота, роботодавці мають можливість

ознайомитися з академічним рейтингом вищих навчальних закладів України «Топ 200 Україна». Цю роботу проводить кафедра ЮНЕСКО «Вища технічна освіта, прикладний системний аналіз та інформатика» на основі меморандуму, підписаного з ЮНЕСКО СЕПЕС 2005 року.

Мета зазначеного проекту — надання достовірної, об'єктивної, порівнянної інформації про якість пропонованих освітніх послуг вищими навчальними закладами України на національному рівні. Система за своїми принципами близька до міжнародних аналогів (зокрема рейтингу Шанхайського університету) і дає можливість порівнювати вузи різних профілів України і між собою, і з вузами інших країн. Зовнішню експертизу проекту «Топ 200 Україна» здійснюють спеціалісти наглядової ради міжнародної експертної групи з визначення рейтингів університетів (I R E G Observatory) (<http://www.ireg-observatory.org>).

Нагадаємо, що в методиці, запропонованій кафедрою ЮНЕСКО, діяльність вузу визначається з допомогою інтегрованого індексу рейтингової оцінки — I_z . Цей індекс включає три комплексні складові: $I_z = I_{np} + I_o + I_{mv}$, де I_{np} — індекси якості науково-педагогічного потенціалу, I_n — індекс якості навчання, I_{mv} — індекс міжнародного визнання. Усього для формування зазначених індексів використовують 20 індикаторів прямого вимірювання і дві експертні оцінки (таблиця). Дані про ці індикатори вибирають із кількох незалежних джерел (дані вузів, дані МОН України, дані Комітету з питань державних премій України і премій ім. Т. Шевченка, дані міжнародних асоціацій університетів, дані інших відомств).

Торік у комплексне оцінювання діяльності вузів було включено два додаткові параметри: експертне оцінювання якості науково-педагогічного потенціалу і якості навчання — 15%; показник інформаційних ресурсів (якість та функціональна повнота веб-сайтів університетів) — 5%. Запровадження нових показників привело до зміни інтегрального індексу і, відповідно, для ряду навчальних закладів — до істотної зміни рейтингової позиції.

<...>

За останніх три роки сформувалося розуміння того, що ранжирування — це не лише визначення позиції вузу у рейтинговій таблиці. Це насамперед показник динаміки змін характеристик навчального закладу порівняно з іншими. Один із варіантів зміцнення позицій вузу — публікації наукових статей учених вузів у відомих світових виданнях, а також запровадження навчальних програм іноземними мовами. <...>

<...>

Виконуючи порівняльний аналіз рейтингових таблиць «Топ 200 Україна» із публікованими компанією СКМ рейтингами університетів «Компас», можна простежити, що дислокація багатьох вузів близька в цих двох системах. Це свідчить про їх удосконалення.

<...>

Сподіваюся, що проект «Топ 200 Україна» буде корисний для вищих навчальних закладів нашої країни на шляху їх наближення до університетів світового класу.

<...>

ОЦІНКА ІНТЕГРАЛЬНОГО ПОКАЗНИКА ДІЯЛЬНОСТІ ВНЗ 2009 РІК

Рейтинг 2009	ВНЗ	Оцінка якості науково-педаго- гічного потенціалу (Інп)	Оцінка якості навчання (Ін)	Оцінка міжна- родного визнання (Імв)	Оцінка інтеграль- ного показника діяльності ВНЗ (Із)	Рейтинг 2008
1	Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут»	32,35551951	20,8102277	15,14894559	68,3146928	2
<...>						
151	Харківська державна академія культури	3,966335385	3,525690904	4,623593336	12,11561963	151
<...>						
200	Донецький інститут туристичного бізнесу	3,259917741	3,646364377	2,76	9,666282119	197

Дзеркало тижня. — 2010. — 12–18 черв. — С. 1, 12.

Е. Садовникова

ХАРЬКОВСКИЕ ЗНАТОКИ ЗНАЮТ О ШОПЕНЕ ВСЕ

Шопен... Нежный гений гармонии, поэт фортепиано, вновь и вновь нежным и трепетным звучанием будоражащий душу, заставляющий ее восторгаться, отвлечься от бесконечной суеты и нескончаемой череды житейских невзгод. Шопен, не ищущий выгод, но раскатами фортепиано обращающий взоры к Вечности и Красоте...

2010-й по решению ЮНЕСКО объявлен годом Шопена, 200-летний юбилей которого отмечает весь мир. Серией концертов, конкурсов, фестивалей, уже проходивших в различных городах Европы и еще только планируемых, человечество чтит память польского гения.

Данью памяти великого музыканта стал и второй межвузовский эрудит-турнир «Шопен в созвездии искусств», недавно прошедший в Харьковском университете искусств имени И. П. Котляревского. Состязание знатоков проходило под патронатом пана Гжегоша Серочинского, генерального консула Польши в Харькове, при горячей поддержке ректора университета искусств, народной артистки Украины Татьяны Веркиной, а также при содействии ведущих ученых-искусствоведов, представителей творческих вузов Харькова. <...>

В соревновании за звание лучшего знатока жизни и творчества Шопена приняли участие четыре команды. Три из них — «старые знакомые», выступившие под новыми именами, — участники первого эрудит-турнира, который состоялся в прошлом году. Это команды факультета кино и телевидения **Харьковской академии культуры «Fern studio»**, театрального отделения «Шаушпилер» и музыковедческого факультета «Скерцо» Харьковского университета искусств имени И. П. Котляревского, а также дебютант эрудит-турнира — команда фортепианного факультета «Экспромт» из того же университета искусств.

Два тура показали недюжинную смекалку и находчивость участников. А вопросы, что тут говорить, были не простые,

поскольку потребовали от ребят не только знания малоизвестных фактов творческой биографии польского композитора, но и всей художественной европейской культуры — музыки, хореографии, поэзии, литературы, живописи, кино и даже... географии... <...>

<...>

Выявление победителей, которыми стали команды «Скерцо» — первая премия и «Fern studio» — лучшее творческое задание, не являлось целью праздника. Радость сотворчества, синтез искусств и связь времен — вот важный смысл идеи, венец эрудит-турнира!

<...>

Время. — 2010. — 12 июня. — С. 5.

В. Осадча

«ГЕНЕТИКА» ПІСНІ

<...>

Було б цілком природно, якби на 19-му році Незалежності глибинний народний фольклор в Україні поповнив нішу національних цінностей, що охороняються державними програмами. Але сталося все якраз навпаки. Українською піснею наразі професійно опікуються науковці та освітяни лише в чотирьох обласних центрах країни і то не на повну силу через брак фінансової підтримки. А це означає, що автентична пісенна спадщина інших етнокультурних регіонів може із часом канути в Лету. Цією тривогою поділилася з «УМ» кандидат мистецтвознавства, завідувач кафедри українського народного співу та музичного фольклору **Харківської державної академії культури**, етномузиколог **Віра Осадча**.

ФОЛЬКЛОРНА ПОЛІТТЕХНОЛОГІЯ

— Віро Миколаївно, у Харкові ви маєте репутацію найвпливовішого експерта з української пісні. Ваш дар вирізняти справжні зерна серед побутових плевел високо оцінюють навіть титуловані професіонали. Тож як працюється вам зараз?

Наскільки я пам'ятаю, наприкінці 80-х у вас було чимало проблем із гуртами, які раптом від щирого серця заспівали в нас українською, а ви їм говорили, що співати треба перш за все правильно.

— На жаль, справді була така тенденція. З одного боку, використовувалися старі методи показу фольклорного мистецтва, а з іншого — дуже велика кількість аматорів презентувала себе як народних співаків, сказителів. Це для них була як культурна дія, культурний прояв, прояв їхньої громадської визначеності.

— І активності. Якщо ти співаєш українською в Харкові — ти вже відкрито демонструєш свою патріотичну позицію.

— Так, безумовно. А на мистецький рівень тоді не звертали уваги. Але ж добре, коли це один раз. А далі — більше, адже потім Міністерством освіти був кинутий клич: кожній школі — фольклорний ансамбль. Онуки повитягали з бабиних скринь у селах вишиті сорочки, давні рушники, мереживо і понесли до школи, бо в кожному навчальному закладі треба було обладнати національний куточок і створити фольклорний ансамбль. Але ж хто там навчав цьому місцевому фольклору? Брала зі збірки найпопулярнішу пісню, одягали дітей бозна-як, бо справжні сорочки вже були в національному куточку, і починали запросто співати невідомо якими голосами.

— Напевно, коли низький рівень професіоналізму стосується чиєсь авторської творчості, то це ще півбіді, а коли йдеться про фольклор, то тінь низькопробності падає вочевидь на рівень національної культури взагалі?

— Це той момент, який би я назвала політичною технологією. <...>

<...>

ВИЩА ШКОЛА

«НАВЧАТИ ДІТЕЙ МАЮТЬ НЕ СУХІ ТЕОРЕТИКИ»

— Чи готують зараз у нас фахівців із фольклору?

— На жаль, за моїми даними, в українських вишах є лише чотири кафедри народного співу. І це при тому, що маємо 27 адміністративних областей, щонайменше, сім етнокультурних регіонів, кожен з яких заслуговує на те, щоб бути відтвореним у

професійному плані. Це дуже проблемний момент. Треба не скорочувати бюджетні місця, як зараз робиться, а, навпаки, додавати, поширюючи мережу таких кафедр. А що насправді? Ну, дали нам торік три бюджетні місця, а позаторік два. Зараз благаємо Господа, щоб цього року дали 4–5. А що далі?! В училищах культури маємо хорові народні відділи, в музичних — академічного та естрадного вокалу. Після музичної школи наш учасник фольклорного гурту з тієї ж «Вербиченьки» може претендувати хіба що на контрактне навчання.

— Що треба робити, аби справа дійсно розквітала професійно?

— Має бути фінансування цільових програм. Із чого починалася музична освіта на Харківщині? З відкриття музичного училища. А до того були музичні класи при Харківському університеті, де викладав не хто інший, як учень самого Йозефа Гайдна, — Іван Витковський. У 1805 році на відкритті Університету була виконана його ораторія, присвячена засновнику Василю Каразіну, у 1810 році силами студентів — ораторії Гайдна «Пори року» і «Створення світу». Для Харкова того часу це був високий старт! Ми — Академія культури — за 10 років засвоєння спеціалізації «народний спів» його теж здійснили, але це мало оцінено в бурхливому вирі сучасних пріоритетів. Тому, відповідаючи на ваше запитання, я б сказала так: треба, насамперед, державною програмою закріпити вивчення в системі освіти саме традиційної культури, починаючи з музичної школи: класи, відділення народного співу, музикування, традиційного кобзарства. Викладати ці предмети мають не сухий теоретик, музичний керівник чи баяніст, який ще раз заграє «Десь тут була подоляночка», а справжні фахівці своєї справи, які професійно навчають дітей рідній культурі.

Бесіду вела Л. Салімонович

Україна молода. — 2010. — 15 черв. — С. 14.

Т. Тумасьян

МУНИЦИПАЛКА НЕ ВЫСТАВЛЯЕТ КИТЧ И ЛЮБИТЕЛЬСКИЕ РАБОТЫ

Гость «Прямой телефонной линии» — директор Харьковской городской художественной галереи, член Ассоциации деятелей современного искусства **Татьяна Аркадьевна Тумасьян**.

ЛИЧНОЕ ДЕЛО

Тумасьян Татьяна Аркадьевна в 1983 году с отличием окончила **Харьковскую государственную академию культуры**. В 1994 училась в летней школе «Менеджмент в культуре и формирование культурной политики» (Warwick University, Великобритания). В 1991–1994 гг. — руководитель выставочного направления международного фестиваля искусств «Харьковские ассамблеи».

С 1990 по 1996 год была куратором галереи современного искусства «Вернисаж». В 1983–1990 гг. работала в отделе искусств Харьковской государственной научной библиотеки им. В. Г. Короленко, с 1986 года — заведующая отделом искусств. С ноября 1996 до настоящего времени — директор Харьковской городской художественной галереи.

Награды: профессиональные призы «Золотое сечение» (II Международный арт-фестиваль, Киев, 1997 г. и III Международный арт-фестиваль, Киев, 1998 г.), лауреат творческой Муниципальной премии (1999).

<...> За 14 лет в галерее прошло огромное количество выставок. Какие из них вас особенно потрясли?

— Из тех, которые прошли относительно недавно, впечатление произвела выставка Павла Макова, которую он представил в конце прошлого года. Она была очень интересной — продуманная, красивая, профессиональная.

Запомнилась выставка Виталия Николаевича Куликова, которую мы показывали в Киеве в начале этого года в связи с изданием его нового альбома — нашего совместного детища.

А из более давних я очень люблю наши гастрольные гостевые проекты, с которыми мы когда-то начинали

професійною діяльністю. Перше дійство, положивше початок нашій галереї — виставка в Києві. Ми презентували проєкт «Харків хроніки мистецтва» 1980–1990 років — «срез» найкращих митців цього часу: живопис, графіка, скульптура, дизайн. А коли повернулись в Харків, цю величезну виставку, розраховану на 1000 кв. метрів, розбили на частини і фрагментами показували в міській галереї. Відтоді і почався рахунок життя галереї.

<...>

Підготувала і провела Ірина Стрельник

Веч. Харків. — 2010. — 13 липня. — С. 4–5.

Л. Логвиненко

ВІНКИ І СВІЧКИ НА ТЕМНІЙ ВОДІ

КУПАЛЬСЬКІ БАГАТТЯ У СКОВОРОДИНІВЦІ

В одному з найпрекрасніших місць Слобожанщини, неподалік від дуба, у дуплі якого думав про земне та небесне український філософ Григорій Сковорода, запалали купальські багаття. А коли вже зовсім смеркло і небо всіяли зоряні жарини, дівчата пустили вінки на воду з мерехтливими свічками. До кого допливе вінок — той парубок і наречений, призначений дівчині долею у чоловіки... Це один з багатьох фрагментів традиційного фольклорного дійства «Сьогодні Купала, а завтра — Івана», котре щороку і все під дощем проходить на Слобожанщині.

<...> Завдяки невмирущим шедеврам народної творчості і дійшли до нас ці свята. Власне, народ зумів поєднати традиції предків та символіку пізнішого християнства. А ще — зберегти прекрасні легенди, які жили творчість полтавчанина Миколи Гоголя та харків'янина Григорія Квітки, скажімо, про цвітіння папороті у купальську ніч.

<...>

Головний персонаж свята — бог плодів земних Купало. Відомий харківський етнограф і фольклорист **Віра Осадча**

говорить, що хоча свято пов'язане з водою і пісня про дощик, який «стороною йде», на ньому обов'язкова, однак ім'я його походить від кореня «купа», «укупі»... Отож він благословляє на спільне життя і є покровителем шлюбу, кохання, подовження роду. <...>

На Слобожанському святі можна побачити також будяки. Віра Осадча стверджує, що вони тут не випадково. Колись дітям не дозволяли стрибати через небезпечне пекуче вогнище, отож його заміняли будяки, які буйністю нагадують зелене полум'я. А от сорочки хворих дітей спалювали саме на вогні — щоб зцілилися.

<...>

Нині сквородинівське свято відвідали представники посольства Ізраїлю та гості з сусіднього Грайворона, що надає дійству міжнародного звучання. <...>

<...>

Главное. — 2010. — 29 июля. — С. 8.

СЛУЖЕНИЕ ТЕАТРУ

Вчера, 4 августа, отметил свой юбилей известный художник по свету, заслуженный работник культуры Украины **Владимир Минаков**. За его плечами — более 40 лет служения в академическом театре им. Тараса Шевченко в непосредственном контакте с режиссерами-постановщиками, творческие поиски которых простирались от соц- до сюрреализма.

<...>

Как художник по свету В. Минаков ставил спектакли не только в «родных пенатах», но и в разных по сценической специфике театрах Харькова, Киева, Одессы, Хмельницкого, Полтавы. В союзе с режиссером Харьковского академического театра кукол, заслуженной артисткой АР Крым Оксаной Дмитриевой им поставлены «Майская ночь», «Простые истории» по Чехову, «Король Лир», несмотря на то, что выполнение задач по свету в этих спектаклях осложнялось минимально суженными

размерами сценплощадки. А из спектаклей последнего десятилетия, поставленных с шевченковцами, — юбиляр с удовольствием отмечает «Місяць кохання», «Гольдоні. Венеція», «Гамлет. Сні», драму «Дуже проста історія», комедию «Сон літньої ночі».

С 1999 года В. Минаков, не изменяя alma mater, преподает дисциплины, связанные с использованием театральной светотехники, в **Харьковской государственной академии культуры**, но в ученики отбирает и своих непосредственных подручных из числа шевченковцев...

<...>

Харьк. известия. — 2010. — 5 авг. — С. 5.

А. Житницкий

ДРЕССИРОВЩИКИ ВКЛЮЧАЮТ В РАЦИОН СЛОНОВ ВОДКУ И ВИНО

Гость «Прямой телефонной линии» — директор Харьковского государственного цирка — **Алексей Житницкий**.

ЛИЧНОЕ ДЕЛО

Житницкий Алексей Анатольевич — директор Харьковского государственного цирка с января 2001 года, заслуженный деятель искусств Украины, действительный член Академии циркового искусства России. Член жюри многочисленных международных фестивалей циркового искусства.

Родился 20 декабря 1959 года в Харькове. Окончил **Харьковский государственный институт культуры** по специальности режиссер. С 1983 по 1995 год — режиссер-постановщик, главный режиссер Харьковского филиала Всесоюзной дирекции по подготовке цирковых программ, аттракционов и номеров. С 1995 года — главный режиссер, а с 2001 года — директор Харьковского государственного цирка.

Награжден орденом «За заслуги» 3-й степени, орденом «Архистратига Михаила», почетным знаком Харьковского областного совета «Слобожанская слава».

<...>

ХАРЬКОВСКИЙ ЦИРК БУДЕТ НОСИТЬ ИМЯ ФРЕДА ЯШИНОВА

— <...> Алексей Анатольевич, вы когда-то говорили, что собираетесь создать музей цирка. Скажите, как продвигается работа в этом направлении?

— Добрый день. У нас был музей, точнее, экспозиция в фойе на втором этаже, посвященная столетию Харьковского цирка. Однако мы были вынуждены ее демонтировать. Дело в том, что она оказалась неудачно организована — это были горизонтальные столы. К сожалению, в 1990 годах культура зрителей оставляла желать лучшего... Поэтому мы были вынуждены демонтировать экспозицию. Стенды сохранились и висят за кулисами в рабочих коридорах цирка.

Кроме того, мне недавно передали архив бывшего директора Харьковского цирка Фреда Дмитриевича Яшинова. Это уникальные фотографии артистов, которые составляли славу отечественного цирка в период с 1920 до 1950 годов. Кроме того, собрано много интересных сведений о жизни Харьковского цирка, о его истории.

Так что нам есть что показать зрителям, и создание музея — одна из интересных для нас задач. Самый первый и единственный музей в СССР с 1930 годов существовал при Ленинградском цирке. Но на хорошую экспозицию нужно потратить существенную сумму, а для нас последние полтора года были очень сложными, впрочем, как и для всей страны. Мы выживали как могли, но старались показывать хорошие программы, выплачивать вовремя зарплату артистам, закупать корма для животных. Как только у нас появится возможность, обязательно откроется музей Харьковского цирка.

<...>

Подготовил и провел Влад Руденко
Веч. Харьков. — 2010. — 10 авг. — С. 4–5.

В. Руденко

ХУДОЖНИКИ-БУРИМИСТЫ НАРИСУЮТ УКРАИНСКУЮ ИСТОРИЮ

Художники творческого объединения «Буриме» пишут коллективную картину, на которой будут собраны исторические образы начиная с XVI века и до наших времен. Монументальное полотно станет завершающим в цикле «Украинские твердыни», в который входит более ста работ.

Этот цикл харьковские художники начали создавать еще три года назад. Тогда творческий квартет, в который входили Александр Шеховцов, Олег Лазоренко, **Валентин Грицаненко** и Александр Лысенко, побывали на творческих пленэрах в Меджибоже, Каменец-Подольском и Хотине. Художники работали с утра до вечера, чтобы написать картины с натуры, лишь некоторые полотна были доработаны по приезду в наш город.

— Мы привезли в Харьков кусочек Западной Украины, чтобы показать ее красоту и рассказать о героических событиях, которые происходили в свое время в тех краях, — рассказывает художник Александр Шеховцов.

Самые яркие образы, увиденные во время путешествий по Западной Украине, художники решили разместить на гигантском полотне размером семь на три метра. Там будут изображены украинские воины, батальные сцены, крепости, церкви.

— В центре полотна — крепость в Каменец-Подольском, — рассказывает Олег Лазоренко. — Эта твердыня связана с важным этапом в жизни Украины. Там разворачивались битвы с поляками, литовцами, турками. Но помимо старинных образов на картине будут и современные, например церковь Святого Василия, которая построена в нашем XXI веке. Таким образом, эта картина связывает украинскую историю последних пяти веков.

Масштабное полотно будет написано в стиле буриме (это французская аристократическая игра в «стихоплетение», когда несколькими участниками пишется стих на заданные рифмы).

— Каждый пишет какой-то фрагмент в своей самобытной, индивидуальной манере, — объясняет Александр Шеховцов. — Конечно, у каждого свое видение, своя техника, но в итоге благодаря общей художественной композиции идет обобщение и картина выглядит как единое полотно, и этим оно интересно зрителю.

На счету у «буримистов» уже имеется более десяти крупномасштабных полотен, которые художники писали вместе, но при этом каждому удалось сохранить свою творческую манеру. Несмотря на то что костяк «Буриме» давно сформирован, художники готовы принять и новых участников. <...>

<...>

Веч. Харьков. — 2010. — 14 авг. — С. 21.

Т. Невская

ГЛАВНАЯ ПРОФЕССИЯ

Легко ли быть женой артиста? А если ты и сама актриса? А если еще и работаешь со своим знаменитым мужем? Несколько номеров назад в нашей газете мы беседовали с Константином Райкиным, сейчас же предоставляем слово его очаровательной супруге.

Актриса театра «Сатирикон» **Елена Бутенко** родилась и первые 19 лет прожила в Харькове, сначала на улице Сумской, затем на Салтовке. Ее родители всю жизнь работали на заводе им. Малышева, и в той среде, где девочка росла, желание стать актрисой казалось странным. Поэтому даже в школе сверстникам говорить об этом стеснялась. Однако закончила сначала **Харьковский институт культуры**, затем Саратовское театральное училище, потом работала 4 месяца в одном из театров Орла, устроившись туда с прицелом на Москву, где после и продолжила свою актерскую подготовку — сначала во МХАТе, а затем в театральном институте на курсе у Андрея Алексеевича

Попова. Далее, как и многие другие студенты, оказалась в «Сатириконе», ее взяли...

По сей день Елена Бутенко работает в театре «Сатирикон», у нее давно есть сольный проект — певческий, ведь она певучая, как большинство украинок, и несколько сольных дисков. Но своей главной ролью она считает роль жены Константина Райкина.

— Елена, почему таким длинным был ваш путь в Москву?

— Это долгая история. Просто я не была уверена в себе, поэтому не ехала в Москву сразу. Мне казалось, что в Москве учатся только или гениальные, или, простите, «блатные». Но потом поняла, что есть такие шансы и у других. Надо только не упустить их. Вообще, вся моя жизнь, все, что я в жизни имею, — это благодаря моим личным качествам. Никогда ни знакомых, ни связей, ничего у меня не было. Да, в некоторых случаях люди этим пользуются, но если ты из себя что-то представляешь, у тебя есть способности и желание, то деньги и связи не нужны.

<...>

Харьк. известия. — 2010. — 2 сент. — С. 15.

И. Зозуля

ПОД ПОКРОВОМ НОЧИ ЗА ОПЕРНЫМ СОБИРАЮТСЯ КИНОМАНЫ

В один из сентябрьских дней харьковчан ожидает любопытное явление. С наступлением темноты с тыльной стороны оперного театра соберется весьма своеобразная тусовка. Как правило, такое происходит раз в месяц — сотни людей располагаются прямо на траве и смотрят кино, которое никогда не попадет на большие экраны. Все в рамках приличия — ленты о дружбе, доброте и человеческих взаимоотношениях.

Столь необычная идея пришла в голову 28-летнему **Андрею Терентьеву**, студенту факультета режиссуры **Харьковской академии культуры**. Пару лет назад он создал киноклуб, назвал

его «Космофильмом» и поначалу «крутил» кино в различных арендованных помещениях.

— Первым был российский фильм «Нирвана» — о подростках из Санкт-Петербурга, потом «Беспокойная Анна» — о девушке, которая пытается найти себя в этой жизни, — вспоминает Андрей.

Весной 2010 года киноман задумал перенести свой кинозал прямо под звездное небо — нашел нужную аппаратуру, подобрал репертуар. Место нашлось с тыльной стороны оперного театра. Директор театра и участковые милиционеры «перекрестились» — пространство, перманентно занятое неформалами, наконец приспособили под культурные мероприятия.

Первый показ в середине мая собрал более 500 человек. Демонстрировалась подборка из 15 короткометражных фильмов украинских, российских и зарубежных режиссеров. В конце полуторачасового сеанса «зал» аплодировал стоя. На следующие показы людей собиралось в несколько раз больше.

— Основная масса зрителей — молодые люди до 35 лет. Хотя есть и взрослые, которые приходят семьями, — говорит энтузиаст.

Немаловажно, что кинотеатр под звездами — мероприятие фактически бесплатное. Однако киноманы в качестве благодарности частенько оставляют организатору показов «на чай». Однажды таким образом набралось порядка 700 гривен, которые оченьгодились для аренды аппаратуры.

Студент Андрей Терентьев организовывает «катрусин кинозал» фактически в одиночку.

— Иногда на показы привлекаю в помощь волонтеров. <...>

По словам Андрея Терентьева, ближайший киносеанс планируется на середину сентября.

Это будет документальный фильм Люка Бессона и фотографа Яна Артуса «Дом свидания с планетой», посвященный проблемам цивилизации, в частности, экологическим. <...>

Веч. Харьков. — 2010. — 4 сент. — С. 1.

Ю. Горобець

КІНО БЕЗ МИСТЕЦТВА

11 вересня в Україні відзначається свято вітчизняного кінематографу. У цей день ми з гордістю згадуємо видатних метрів режисури, що колись прославляли нашу країну на весь світ. Олександр Довженко, Марко Донської, Леонід Биков — їх імена назавжди залишаться в історії українського кіно. Як створюється сучасне українське кіно та яке майбутнє його чекає, я дізнавалася в харківській «кузні талантів» — **Державній академії культури**.

Місце, де виховуються майбутні митці, зовні нічим не відрізняється від інших навчальних закладів. Єдине, що здивувало, — аж надто невеличкий корпус, лише два поверхи. А от всередині академії панує зовсім інша атмосфера: здається, тут навіть повітря насичене духом творчості. Заходжу в аудиторію, де займаються майбутні творці кіно, й одразу розумію, чому цей корпус такий невеликий, — група складається лише з шістьох студентів. І це навіть забагато. Виявляється, ідеальна кількість студентів, з якими можна одночасно працювати, — не більше 5. Це, помітивши моє здивування, пояснив викладач режисерської майстерності **Борис Фарафонов**. Група, в якій він проводив заняття, складається з трьох українських, двох китайських та одного турецького студента. І, за словами Бориса Яковича, з іноземними студентами легше працювати, бо в їх країнах кінематограф перебуває на досить високому рівні, вони знають, чого хочуть досягти і що їм потрібно для цього робити.

ГЕНІЇ, НЕ ВИЗНАНІ СВОЄЮ БАТЬКІВЩИНОЮ

В Україні ж, на думку викладача, кінематограф сьогодні не існує, але є надія на його відродження. На питання, коли це станеться, відповідає досить жорстко: «Коли цій країні знадобляться художники, здатні створити якісну картину, тоді з'явиться українське кіно». Із сучасних українських режисерів Борис Якович визнає тільки двох: Олександра Шапіру й Кіру Муратову. <...> «Муратова створює дійсно якісне кіно як мінімум

європейського рівня, але Україні вона чомусь не потрібна», — ділиться своїми роздумами Борис Фарафонов.

МАЙБУТНЄ УКРАЇНСЬКОГО КІНО ТВОРИТИМУТЬ САМОДОСТАТНІ ОСОБИСТОСТІ

Свої надії на розвиток українського кінематографу Борис Якович покладає на сьогоднішніх студентів і попередніх випускників. Але зізнається, що за десятирічну практику на своєму курсі бачив лише трьох дійсно талановитих студентів. Він переконаний, що виховати можна тільки другого режисера, технолога по суті, але справжнього художника — ніколи. «Митець, в першу чергу, має бути сформованою особистістю зі стійкою громадською позицією, чіткими поглядами на життя, які він прагне відстоювати. Нам це поки що не властиве, тому українське кіно сьогодні перебуває у кризі», — розповідає Борис Якович і пояснює, що хотів би бачити на своєму курсі більш зрілих людей, а не вчорашніх школярів, щоб люди приходили в режисуру за другою освітою, а їх вибір професії був усвідомлений.

А сьогоднішнім своїм студентам Борис Фарафонов рекомендує набиратися досвіду в країнах, де вже є напрацьовані технології, — у Франції, Англії, Іспанії. «Нехай трохи попрацюють за кордоном, повчаться і повертаються шукати своїх героїв на Батьківщині».

Але, на жаль, не всі студенти пов'язують своє майбутнє з кіноіндустрією. Хтось планує працювати у сфері телевізійної реклами, хтось — виробляти теленовини, хтось іще вагається, хоча всі вони вступали до академії, мріючи про велике кіно. <...>

Прорив українського кінематографу Борис Фарафонов прогнозує на той час, коли молодь зрозуміє, що кіно важливо робити заради мистецтва, а не заради прибутку. Нам же залишається чекати, коли сьогоднішні студенти доведуть усьому світу, що українське кіно існує.

Слобід. край. — 2010. — 11 верес. — С. 15.

В МУЗКОМЕДИИ ВЗБУНТУЮТСЯ БАБЫ

1 октября открывается... театр музыкальной комедии. <...>

— ...Сейчас режиссер **Валентина Подорлова** ставит спектакль по мотивам «Донских рассказов» Михаила Шолохова «Бабий бунт», — рассказал директор театра Игорь Коваль. — Это музыкальная комедия, в которой действие происходит в послереволюционное время. Бабы взбунтовались и сбежали за Дон, а казаки остались сами. В спектакле будет много фольклора, красивые костюмы и задники. Мы попытаемся сделать все так, чтобы зрители ощутили дыхание Дона, познакомились с бытом казаков, их нравами и спецификой речи. Ориентировочно сдадим постановку в декабре этого года.

Комсом. правда в Украине. — 2010. — 16 сент. — С. 10.

А. Анничев

ТЕАТРЫ: ШЕСТЬ ВЗГЛЯДОВ, ШЕСТЬ ПОЗИЦИЙ, НО НЕ РАВНОЕ КОЛИЧЕСТВО ПРЕМЬЕР

<...>

Академический театр музыкальной комедии весь прошлый сезон радовал любителей оперетты своими юбилейными концертами, посвященными 80-летней истории театра, но не выпустил ни одной премьеры. С 2009 года коллектив театра трудится над восстановлением давно погибшего спектакля «Бабий бунт» Евгения Птичкина. «Экзгумационным процессом» занимается бывшая солистка театра **Валентина Подорлова**. <...>

<...>

Время. — 2010. — 23 сент. — С. 4.

А. Андрієнкова

СВЯТО МУЗИКИ У ВАЛКАХ

«Сердечно і палко вітають вас Валки!» Саме під таким лозунгом розпочався фестиваль самодіяльних хорів «Згадаймо ті роки», присвячений Дню визволення міста від німецько-фашистських окупантів. Валківська земля славиться талановитими й працюючими людьми, але в концертній програмі взяли участь не тільки валківчани: гості з усієї області прибули сюди, аби вшанувати пам'ять воїнів-визволителів хоровим співом.
<...>

Розпочалася концертна програма з урочистого параду хорів.

Потім валківчан привітали з трибуни...

Начальник Управління культури і туризму в Харківській області Дмитро Кузнецов передав щирі вітання від губернатора Харківської області Михайла Марковича Добкіна.

У своєму привітанні заступник голови Харківської облради Вікторія Казакова підкреслила: «Я походжу з партизанської родини, тому люблю і знаю майже всі пісні воєнних років». <...> Під час виконання однієї з пісень воєнних років Вікторія Казакова навіть підспівувала чоловічій капелі ім. Масельського.

<...>

Про історію ж самого фестивалю розповів голова Валківської районної ради Олександр Холодний:

— Традицію проведення фестивалю хорового співу започатковано вже давно, 14 років тому. <...> Якщо перший фестиваль зібрав до участі лише 6 співучих колективів, то в усі наступні роки кількість учасників сягала кількох десятків.

<...>

...Досвідчених майстрів на фестивалі зібралось чимало, отже повчитися й справді було в кого. 16 вересня гарний настрій усім поціновувачам дарували 17 співочих колективів з різних куточків Харківської області... Серед найбільш відомих учасників — такі ансамблі зі стажем, як «Ветеран», «Надвечір'я», «Вишиванка», «Джерело» та чоловіча капела ім. Масельського. <...>

Іван Перемут — староста одного з найвідоміших хорових колективів України, хору ім. Масельського, розповів про історію

свого хору:

— Наша чоловіча капела існує вже 30 років. Колись вона налічувала 60 осіб, але з життя пішли майже всі ветерани Великої Вітчизняної. І тепер наш хоровий ансамбль складається не з ветеранів війни, а переважно з ветеранів праці. Залишилось нас 30 чоловік, але всі ми дуже віддані співочій справі.

За словами старости хору, на рахунку виконавців — виступи майже в усіх містах України, від Харкова до Львова, в Автономній Республіці Крим, гастролювали музиканти й містами Росії та Білорусі.

<...>

Напевно, таких ансамблів не було б, якби з ними не займалися справжні професіонали. Серед таких майстрів своєї справи — **Василь Іванович Ірха**, що багато років «виховує» хор ім. Масельського.

«Це не просто добра людина, він професійний диригент, викладач хорового співу в **Харківській державній академії культури**. Саме завдяки йому існує наша капела», — розповів Валентин Пашенко.

<...>

Слобід. край. — 2010. — 25 верес. — С. 13.

Ю. Борщ

УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА — ВІД СЕЛА ДО МІСТА

На культуру в Україні завжди не вистачає коштів. Залишковий принцип фінансування будь-чого сприяє лише одному — виникненню комплексу неповноцінності. Тому, озираячись на інших, ми часто говоримо: «в них краще...». Але сьогодні є надія, що за кілька років ситуація у сфері культури кардинально зміниться. І вона не безпідставна, адже Президент України визнав 2012 рік Роком культури та відродження музеїв.

Указом Президента України Віктора Януковича **Оксані Холодній** — директору комунального закладу «Валківський

районний народний дім «Іскра» — було присвоєно почесне звання «Заслужений працівник культури України». На минулій сесії Харківської обласної ради високу відзнаку їй вручив губернатор Михайло Добкін. Як розбудувати культуру в державі взагалі і в сільській місцевості зокрема — про це ми запитали у володарки почесного звання.

ЧЕРВОНА КНИГА ДЛЯ ЗАВКЛУБІВ

— Я закінчила з «червоним» дипломом Хустське культурно-освітнє училище в Закарпатській області, у 1980 році вступила до **Харківського інституту культури**, який також закінчила успішно. Вже давно вважаю себе харків'янкою. Саме Слобожанський край дав мені можливість реалізуватися. Працюю в цій сфері вже 26 років, хоча працювала в районному Домі культури ще з 1982 року, навчаючись в інституті. Люблю називати себе завклубом, хоча на жаль, це вимираюча професія в нашій країні, яку вже давно треба занести до Червоної книги. Можливо, це стимулює відновлення ідеології в країні, допоможе спрямувати її правильним шляхом, — з іронічним сумом говорить пані Оксана. — Впевнена, що держава не відбудеться без сільських та районних Будинків культури, бо в цьому — душа народу.

— Чому саме Будинок культури став народним домом?

— Ми лише відновили те, що було раніше. На початку століття у Валках був Народний дім, а Валки старші за Харків на 4 роки. У ті часи навіть вирішувалось, Валкам чи Харкову бути центром губернії. Назва «Іскра» — це іскра творчості, що спонукає людину творити, розвивати свої таланти, а Валківська земля багата на таланти...

<...>

Слобід. край. — 2010. — 25 верес. — С. 12.

ВІТАЄМО!

Редакція загальноакадемічної газети продовжує вітати ювілярів 2010 року рідної alma mater і пропонує увазі читачів розповіді про їх творчий і життєвий шлях.

У липні свій 50-річний ювілей відзначила проректор з науково-педагогічної та виховної роботи **Алла Олександрівна Рижанова**.

Алла Олександрівна є вихованкою нашої академії. 1983 року вона закінчила бібліотечний факультет, а з 1985 року поступово працювала на посадах викладача, старшого викладача, доцента, професора кафедри соціальної педагогіки ХДАК.

Алла Олександрівна Рижанова є відомим в Україні фахівцем у галузі соціальної педагогіки. Є автором понад 60 наукових та науково-методичних праць, зокрема монографії, навчальних посібників, авторських програм із соціальної педагогіки, актуальних проблем соціальної педагогіки, теорії та історії соціального виховання й інших навчальних дисциплін.

А. О. Рижанова очолює наукову школу з напрямку «Культурологічні основи соціальної педагогіки», здійснює наукове керівництво аспірантами. Вона є членом спеціалізованої вченої ради Д 29.053.01 Луганського національного університету імені Тараса Шевченка та спеціалізованих учених рад Д 64.807.02 та Д 64.807.01 у ХДАК.

Як проректор із науково-педагогічної та виховної роботи (2007 р.) Алла Олександрівна значну увагу приділяє вдосконаленню педагогічної майстерності науково-педагогічних працівників ХДАК у зв'язку з переходом на кредитно-модульну систему навчання; демократизації та гуманізації освітнього процесу відповідно до особистісно-орієнтованої педагогічної парадигми інформаційного суспільства. Активно сприяє розвитку студентського самоврядування в академії.

Бурсац. узвіз. — 2010. — Жовт. — С. 2.

ВІТАЄМО!

21 жовтня відсвяткувала свій 60-річний ювілей **Наталія Миколаївна Кушнарєнко**, доктор педагогічних наук, професор, заслужений працівник культури України, дійсний член Міжнародної академії інформатизації при ООН, нині —

проректор з наукової роботи, завідувач кафедри книгознавства та фондознавства ХДАК.

Наталія Миколаївна також є вихованкою нашої alma mater. Уся її трудова діяльність з 1986 року пов'язана з Харківською державною академією культури. Основні її наукові інтереси пов'язані з розробкою проблем документології, фондознавства, бібліотечного краєзнавства, бібліотечно-інформаційної діяльності і освіти.

Наталія Миколаївна доклала значних зусиль щодо введення в Україні нової наукової галузі «соціальні комунікації»; успішно здійснює підготовку докторів і кандидатів наук зі спеціальності 27.00.03 — книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство. Вона є головою спеціалізованої вченої ради ХДАК Д 64.807.02 із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) наук з «соціальних комунікацій» зі спеціальностей 27.00.03 — книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство, 27.00.01 — теорія та історія соціальних комунікацій; головою галузевої конкурсної комісії всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі спеціальності «Документознавство, архівознавство»; заступником відповідального редактора фахового наукового збірника «Вісник Харківської державної академії культури»; членом редколегій українських професійних журналів — «Вища школа», «Вісник Книжкової палати», «Бібліотечна освіта, наука, практика» та ін.; членом комісії з акредитації і ліцензування Міністерства освіти і науки України; членом науково-методичної комісії Міністерства культури і туризму України; членом експертної ради з культури, мистецтва і туризму Державної акредитаційної комісії України.

За значний особистий внесок у розвиток української культури і мистецтва, підготовку висококваліфікованих кадрів Указом Президента України в 1999 р. присвоєно почесне звання «Заслужений працівник культури України». За рішенням Всесвітнього бібліографічного інституту (США) у 1999–2002 рр. визнана кращою жінкою-професіоналом. У 1998 р. як автор підручника «Документоведение» нагороджена премією і дипломом виставки-ярмарку науково-педагогічних ідей «Освіта

Харківщини» в номінації «Кращий підручник року»; у 1999 р. — Почесною грамотою Харківської обласної держадміністрації, а також дипломом першого обласного конкурсу «Вища школа Харківщини — кращі імена» в номінації «Кращий декан»; у 2003 р. — Почесною відзнакою Української бібліотечної асоціації; у 2004 р. — Почесною відзнакою Міністерства культури і мистецтв України «За багаторічну плідну працю в галузі культури»; у 2008 р. — дипломом обласного конкурсу «Вища школа Харківщини — кращі імена» в номінації «Кращий викладач професійно-орієнтованих дисциплін».

Бурсац. узвіз. — 2010. — Жовт. — С. 2.

А. Огуз

ОН РАЗНЫЙ, ХОТЯ МАСОК НЕ МЕНЯЕТ!

Кажется, что уж кого-кого, но его-то мы хорошо знаем, однако он как выдаст что-нибудь эдакое в самый неожиданный момент, и ты понимаешь, что его еще узнавать и узнавать. Об **Анатолии Зиновьевиче Житницком** уже много сказано и написано, и поэтому возникает вопрос: не будем ли мы повторять то, что уже давно было сказано? Ответ: и да, и нет. Да — потому что говорить о хорошем человеке (а это дело хорошее) — не грех и повториться. А нет — потому что каждый год в нашей академии появляется новая плеяда первокурсников, которые о Житницком, как правило, еще не слышали.

Для начала что-то вроде небольшой исторической справки. Анатолий Зиновьевич пришел в Харьковский государственный институт культуры (ныне **Харьковская государственная академия культуры**) на должность преподавателя кафедры режиссуры в 1973 году. К этому времени за его плечами были годы, проведенные им в качестве научного сотрудника Харьковского художественного музея, два вышедших в свет сборника стихов и литературных пародий, а также научные и художественные публикации в газетах. Анатолий Зиновьевич

блестяще совмещал и совмещает до сих пор преподавательскую деятельность с литературной. Был выпущен сборник его рассказов и стихотворений для детей «Джентльмены у дачи», сборник колких эпитграмм «С лиры — по нотке». Им были созданы сценарии театральных спектаклей, таких как «Шерлок Холмс против агента 007», «Радость моя». Науку Анатолий Зиновьевич тоже не оставлял. Он защитил кандидатскую диссертацию «Актуальные проблемы теории драматургии цирка». Анатолию Зиновьевичу было присвоено звание доцента. А в институте культуры его перевели на должность профессора. Много лет Житницкий преподает студентам теорию драмы и сценарное мастерство. И шесть лет назад он выпустил учебное пособие «Драматургия массовых театрализованных мероприятий».

Студенты знают: опаздывать на лекции к Анатолию Зиновьевичу не стоит, а то придется выдумывать такую причину, которая была бы достойна печати в «Литературной газете». Профессор Житницкий воспитывает в учениках пунктуальность и творческий подход ко всему. Он всегда внешне спокоен в общении и всегда ироничен. И этот интеллигентный юмор, подстерегающий собеседника каждую минуту и готовый вырваться из уравновешенной оболочки, делает Анатолия Зиновьевича чрезвычайно обаятельным.

Без сомнения, лучшие уроки, которые он преподает — это уроки жизни. Житницкий своим личным примером показывает, как нужно идти по жизни, как к чему стоит относиться. «Тяжело только первые 50 лет, — успокаивает он студентов и добавляет, — а потом еще тяжелее». Ему самому уже 75. Возраст немалый. Но до сих пор его глаза горят и он с радостью спешит на работу в любимую академию. А в академии, как всегда, делает вид, что недоволен судьбой за то, что она наградила его ужасными студентами, от которых одни только хлопоты и разочарования. Но студенты убеждены, ведет себя Анатолий Зиновьевич так только для того, чтобы они не догадались, насколько он их на самом деле любит.

Бурсац. узвіз.— 2010. — Жовт. — С. 3.

ВІТАЄМО!

16 листопада святкуватиме свій 65-річний ювілей **Олександр Іванович Чепалов**, професор кафедри мистецтвознавства, літературознавства та мовознавства, доктор мистецтвознавства. Редакція газети сердечно вітає шановного ювіляра, інтелігентного, висококультурного педагога, науковця, який понад 20 років свого життя прищеплював любов до багатьох мистецтвознавчих дисциплін студентській аудиторії **Академії культури**. Тож у переддень поважного ювілею пропонуємо увазі читачів розповідь про творчий і життєвий шлях Олександра Івановича.

Олександр Іванович Чепалов народився 16 листопада 1945 р. у місті Липецьку. Закінчив Харківське музичне училище в 1970 р. за хормейстерським фахом, Ленінградський інститут театру, музики і кіно (нині Санкт-Петербурзька державна академія театрального мистецтва) в 1980 р. Кандидат мистецтвознавства (1987), доцент (1992), доктор мистецтвознавства (2008).

З 1988 р. працює в Харківській державній академії культури за сумісництвом на посадах старшого викладача кафедри організації та методики культурно-просвітницької роботи, з 1989 р. — кафедри режисури. З 1991 р. доцент кафедри хореографії, з 1999 р. на основній роботі: завідувач кафедри мовної майстерності (згодом кафедра мистецтвознавства), з 2002 р. доцент цієї ж кафедри, з 2003 р. доцент кафедри сучасної хореографії хореографічного факультету, з 2007 р. після закінчення докторантури Національної музичної академії ім. П. Чайковського доцент кафедри мистецтвознавства, літературознавства та мовознавства ХДАК.

За цей час викладав такі дисципліни: «Основи драматургії», «Сценарна майстерність», «Історія світового театру», «Історія режисури», створив програми та методичні вказівки з курсів «Історія хореографічного мистецтва», «Історія костюму та сценічне оформлення танцю» (бакалаврат). Викладає в магістратурі за власними навчальними планами «Сучасні проблеми світового та вітчизняного мистецтва», «Хореографічну критику».

Уперше у вузівській практиці впровадив у навчальний процес авторські курси: «Основи хореології», «Створення та читання режисерських партитур», «Режисерські системи ХХ століття». Був ініціатором та першим практиком впровадження в навчальний процес відеолекцій з мистецтвознавчих дисциплін за власною методикою. Здійснило керівництво роботами магістрів, аспірантів та здобувачів ХДАК.

Учасник численних наукових конференцій та автор близько 300 наукових робіт, надрукованих у фахових виданнях України, Росії, США, Німеччини, Італії, Болгарії, Угорщини, Грузії. У 1987 та 2006 р. нагороджувався преміями НСТДУ в галузі театральної критики, театрознавства та пропаганди театрального мистецтва. У 2008 р. лауреат муніципальної премії з театральної критики імені Г. Квітки-Основ'яненка. Прес-аташе культурних програм. Член Національних спілок театральних діячів і журналістів України та Всесвітньої Ради танцю при ЮНЕСКО.

Навчальну та науково-методичну роботу в ХДАК суміщає з керівництвом літературною частиною Харківського театру опери та балету ім. М. В.Лисенка (з 1973 р.). Автор кількох лібрето для музичного театру.

Бурсац. узвіз. — 2010. — Жовт. — С. 6.

І. Куриленко, В. Данилова, Є. Муленко
**УРОЧИСТА ЗУСТРІЧ ВИПУСКНИКІВ-
РЕЖИСЕРІВ ХДІК 1965 РОКУ З ВИКЛАДАЧАМИ
ТА СТУДЕНТАМИ ХДАК**

Від редакції:

Серед спеціальних кафедр **ХДАК** кафедра режисури посідає одне з поважних місць. Вона вписала яскраві сторінки в історію ХДБІ та ХДІК, а випускники відомі як в Україні, так і за її межами. Це талановиті театральні режисери й актори, керівники аматорських і професійних театральних колективів, постановники театральних заходів, спеціалісти радіо та телебачення, а також викладачі вищих навчальних закладів мистецького спрямування.

Кафедра створена в 1959 році в складі ХДБІ у відповідь на потребу у кваліфікованих фахівцях у галузі культури та мистецтва. Так, за 50 років свого існування кафедра здійснила більше тридцяти п'яти випусків спеціалістів, відкрила (і продовжує відкривати!) шлях до сцени багатьом поколінням творчої молоді. У межах ювілейних заходів керівництво кафедри на чолі з ректоратом академії вирішило організувати урочисту зустріч з випускниками режисерської спеціалізації 1965 року...

<...>

Перші хвилини зустрічі є хвилюючими не тільки для вихованців ХДІКу, а й для сьогоденних студентів академії, яких зібралося чимало в малій актовій залі. Адже саме вони мають гідно продовжувати режисерські традиції, що були свого часу закладені їх попередниками, «золотим фондом» академії.

<...> З привітальним словом до випускників звертається доктор історичних наук, повний кавалер ордену «За заслуги», заслужений діяч мистецтв України, член-кореспондент Національної академії мистецтв України, дійсний член Міжнародної академії інформатизації при ООН, професор, ректор **Василь Миколайович Шейко**. З його вуст лунає приємна новина: з ініціативи студентсько-викладацького колективу в академії планується створення Асоціації випускників, що дасть можливість випускникам різних років регулярно зустрічатися, спілкуватися один з одним, з викладачами, а отже, дасть змогу знову відчувати себе частиною дружньої спільноти, що має назву «Академія культури»!

Свято триває... Воно видається по-справжньому домашнім, теплим, веселим і проходить, так би мовити, «з режисерським розмахом». Це й зрозуміло, адже організацією зустрічі опікується майстер своєї справи, заслужений діяч мистецтв України, професор **Сергій Іванович Гордєєв** та студенти його творчої майстерні — другий та п'ятий курси. <...>

<...>

На черзі — презентація творчої майстерні Сергія Івановича Гордєєва, завідувача кафедри режисури. Тут випускникам пропонується клас-концерт студентів 2 курсу.

<...> Не залишаються осторонь і студенти режисерської майстерні заслуженого діяча мистецтв України **Юрія Борисовича Старченка**, які гостинно запрошують випускників на урочисте відкриття 9-ого театрального сезону навчального театру ХДАК на перегляд вистави «Циліндр» Едуардо де Філіппо. По закінченню вистави — вручення випускникам дисків з фільмом про академію і фотокарток із зображенням усіх випускників, які зібралися сьогодні. І за традицією від кафедри режисури ініціатору зустрічі, **Раїсі Андріївні Гарбуз**, на згадку дарують квітку, яка за легендою поєднує в собі витривалість і тендітність душі режисера — кактус!

<...>

...З усього сказаного, побаченого й пережитого можна зробити певні висновки. Так, по-різному склалася доля 24 випускників кафедри режисури 1965 року, але кожен із них завжди пам'ятав (і пам'ятає!), де саме розпочався його шлях у мистецтво, де саме він отримав свою життєву та професійну школу. Кожен випускник Академії культури (а 45 років тому — Інституту культури) з гордістю називає себе вихованцем *alma mater*, по праву вважає себе невід'ємною частиною дружньої, творчої і цілеспрямованої родини, — родини, яка шанує своє минуле й упевнено дивиться в майбутнє!

Бурсац. узвіз. — 2010. — Жовт. — С. 7–8.

К. Вітенко, Е. Романова

ЗАОКЕАНСЬКИЙ ГІСТЬ

Як випустити з вишу фахівця, який зможе працювати в будь-якій країні світу? Як створити, так би мовити, «універсального солдата» інтелектуальної армії? Погодьтеся, що без обміну досвідом це зробити надзвичайно важко. Тож з метою підвищення інтелектуальної і фахової майстерності своїх вихованців **Харківська державна академія культури** час від часу гостинно приймає в своїх стінах викладачів із-за кордону. Так, нещодавно

до нашого вишу завітав професор з Університету Північного Колорадо (США) Ендрю Светлов. Заокеанський гість прочитав студентам факультету менеджменту цикл лекцій, які були спроектовані на освоєння тактики та стратегій управління в мистецтві.

<...>

— Загальновідомо, що кожен викладач, щоб зацікавити студентів, прагне привнести в свої лекції щось особливе, індивідуальне. Ваші лекції є надзвичайно цікаві. У чому ж Ваш секрет?

— Я не думаю, що роблю щось особливе. Просто всюди різні норми поведінки, різна організація. В українських навчальних закладах переважає традиційний стиль викладання, тобто — ряди крісел, дошка та інші традиційні інструменти викладання. В американських університетах такий стиль також розповсюджений. Але мій особистий стиль викладання передбачає те, що студенти сидять у колі та дискутують, я тільки сприяю цьому процесу, ставлю питання та виступаю в ролі експерта. Так, на мою думку, вони дізнаються набагато більше.

<...>

— У нашій академії Ви прочитали курс лекцій студентам факультету менеджменту. Які якості характеру повинні розвивати в собі менеджери культури?

— Вони повинні прагнути робити «усе», ми називаємо це «краще», ніж «дуже добре». Вони повинні дбати про благо суспільства. Ні в якому разі не повинні допустити того, щоб робота була виконана погано. <...>

Отже, сповнений приємними враженнями від знайомства зі студентами нашої академії, Ендрю Светлов висловив сподівання, що його вихованці з часом стануть справжніми лідерами і працюватимуть на користь Україні. У чому ми, звичайно, і не сумніваємося!

Бурсац. узвіз. — 2010. — Жовт. — С. 9.

В. Бугайова

ФЕСТИВАЛЬ МОЛОДИХ СІМЕЙ «ЩАСЛИВА НАРЕЧЕНА — 2010»

Наприкінці листопаду в Харкові відбудеться щорічний обласний Фестиваль молодих сімей «Щаслива наречена». З цієї нагоди мені вдалося поспілкуватися з головним автором та режисером проекту **Вікторією Бугайовою**, викладачем кафедри режисури факультету театрального мистецтва **ХДАК**, котра поділилася тим, як проходить підготовка та яку мету несе в собі фестиваль.

— Вікторіє, наскільки мені відомо, фестиваль «Щаслива наречена» є щорічним соціальним проектом за підтримкою міського управління в справах сім'ї та молоді Харківської обласної державної адміністрації. Розкажіть, будь ласка, яка головна суть та мета фестивалю?

— Проект під назвою «Щаслива наречена», несе в собі багато сімейних почуттів: любов, тепло, взаєморозуміння. У фестивалі беруть участь молоді пари, котрі вступили до шлюбу напередодні 2010 року. Для жінки — це немов знову відчутти себе нареченою, коли вся увага призначена тільки їй, бо вона — найпрекрасніша та найщасливіша! Відбудеться конкурсна програма, де журі обере переможницю, яка носитиме титул «Щасливої нареченої». Головна мета фестивалю — популяризація інституту шлюбу, внутрішньосімейної етики та сімейних цінностей серед молоді. Оскільки основа держави — міцна та щаслива сім'я.

— А що Ви можете розповісти стосовно конкурсної програми? Що нового ми побачимо?

— Програма для учасників фестивалю має три конкурсних етапи: перший — бал молодожонів — це буде яскраве відкриття щорічної події молодих сімей, другий — візитка: глядачі побачать дефіле конкурсанток у весільних сукнях, а також фото слайдшоу весільних фотографій кожної нареченої. Третє випробування для наших подружніх пар найцікавіше — це творчий номер під назвою «Я щаслива, тому що я кохаю!» Він несе в собі тривалі безсонні ночі репетицій, які запам'ятовуються на все життя! Деякі учасниці віддають перевагу виконанню творчого номеру зі своїм

нареченим, а деякі потайки від коханого готують сюрприз і потім на великій сцені розкривають його для свого чоловіка. Саме цей конкурсний номер викликає в глядачів купу емоцій: дехто мило усміхається, а дехто не стримує на очах сльози радості.

<...>

— А які подарунки отримують конкурсантки?

— Наш фестиваль підтримують багато партнерів та спонсорів, головним подарунком є поїздка на двох за кордон, крім цього деякі наречені отримують від спонсорів подарунки, такі як: ювелірні вироби, романтичну вечерю на двох, оригінальні подарунки — польоти на парашуті та повітряній кулі та інші.

<...>

— Нещодавно Ваш проект брав участь на Інтернаціональній премії Ukrainian Event awards 2010. Які результати здобув фестиваль?

— Окрім фестивалю «Щаслива наречена», було багато гідних Event-проектів на звання кращого, але ми разом із командою обійшли всіх у двох номінаціях — «Кращий соціальний проект року» та «Краще творче використання малого бюджету» і посіли перші місця! Я вважаю, що це перемога не тільки нашого колективу, а й усього міста, бо ми довели, що в Харкові є яскраві проекти, які гідні високих нагород!

<...>

<...> Свято щастя та кохання «Щаслива наречена» можна вважати щорічною традицією, котра буде випромінювати сімейне тепло, радість та любов!

Бесіду вела Я. Кащавцева

Бурсац. узвіз. — 2010. — Жовт. — С. 10.

В. Леженко

«БУРСАЦЬКА ЗАКВАСКА»...

<...>

Теплим вересневим днем бабиного літа в **Харківській академії культури** зібралися люди, які 45 років тому першими отримали тут дипломи режисерів.

Вступали вони ще до бібліотечного інституту. Та з 1964 року вуз змінив назву, майже на сьогоднішню. Інститут тоді розміщувався в одній-єдиній будівлі, що на Бурсацькому узвозі, і саме там проходило життя «бурсаків».

Здавалося, ще вчора вони — студенти культпросвітнього факультету (прообраз сучасного режисерського), які з ранку до ночі вперто репетирують вистави, біжать на пари і, хвилюючись, захищають свої дипломні роботи, які потім «відмивають» на улюбленій бурсі. Вони згадують, як колись «квасились» в круговороті бурсацького життя. Інститут був їхньою другою домівкою, після невтомної праці в бібліотеці імені Короленка збиралися хто на тренування, хто на танцювальний колектив. Репетирували, готували реквізити всю ніч, і якщо залишалася якась годинка, спали на матах прямо в спортзалі, а зранку бігли на пари.

Сиве волосся і грубуваті зморшки є свідченням того, що це вже не ті молоді хлопці й дівчата, які могли покинути родину, друзів і з рублем в кишені чкурнути за своєю мрією до Харкова... Але в душі вони такі ж молоді і незалежні, харизматичні й індивідуальні по-своєму, з неперевершеним почуттям гумору. Як приклад цьому можна навести постать **Володимира Павловича Мальцева**, який дивував аудиторію своєю неординарною зовнішністю. <...>

Життя розкидало їх у різні куточки України. І всі вони по цей день нерозривно поєднані з мистецтвом. Майже половина з них має звання заслужених діячів культури. Одні працюють в журналістиці, інші в режисурі. А двох з них «занесло» в галузь, яка зовсім не пов'язана з театральним життям — **Володимира Сергійовича Чеснокова** в СБУ, а **Євгенія Миколайовича Устименка** в КДБ (щоправда він там керував Палацом культури цього відомства). <...>

<...>

Микола Леонідович Лапін також не відстав від свого одногрупника — працював спеціалістом служби Протоколу прем'єр-міністра України, але поклик душі взяв своє, пішов на пенсію і працює в Міністерстві культури.

СПОГАДИ «БУРСАКІВ»...

Час знову звів їх разом, у місті Харкові, у тій же будівлі на Бурсацькім, поруч зі станцією метро «Історичний музей», якої при них ще не існувало. У кожного з них своя історія, своя драма і спільне минуле. Сучасним студентам вдалося розворушити полум'я в їхніх серцях завдяки старим фотографіям, знайденим в архівах академії. По аудиторії лунає гул: «О, це ж я, а поруч Валерка! Та ні, це ж Володька (**Володимир Данилович Дуніхін**, режисер Донецької телерадіокомпанії — ред.)! Ти що, не впізнаєш? Ви ж разом прогулювали **Азімова** (викладач режисури — ред.)...». Ці зрілі, поважні люди втратили відчуття реальності, тому що на мить забули про свій вік та статус. **Тамара Павлівна Лавринцева**, викладач-методист Одеського театрального училища, згадує парк, в якому колись був фонтанчик: «Під час осінньої сесії ми збиралися на лавках і намагалися в останні години запам'ятати практично всіх дійових осіб з п'єс російської і української літератури. Наш випуск був особливим в усьому відношенні, тому ми пам'ятаємо нашу групу до цих пір».

Володимир Павлович Мальцев, директор знімальної групи Одеської кіностудії, також вважає студентські роки найважливішим етапом свого життя: «Ще з дитинства я знав, що буду реалізовувати себе в кіномистецтві. В Союзі на той час було три інститути, де цьому вчили. Спочатку поїхав в Пітер — не взяли, а потім до Харкова.» <...>

<...>

АЛЬМА-МАТЕР...

До цієї події в Академії готувалися. Головну підготовку взяла на себе кафедра режисури: її сучасні педагоги під керівництвом **Сергія Івановича Гордєєва** і його студенти, а саме: **Валентин Шмяков**, **Євгеній Амуленко**, **Олександр Лялюк** і **Анастасія Павленко**. Сценарій зустрічі був побудований таким чином, щоб гості змогли побачити, чим живе академія, почути промову ректора В. М. Шейка (з офіційної трибуни він би не дозволив собі такого відвертого коментаря), а також дізнатися, які принципи і

погляди на життя у теперішніх студентів. І найголовніше — вони поповнили свої легені еліксиром життя і молодості.

Розпочалася довгождана зустріч промовою господаря цього дому, який ушанований багатьма регаліями — **Василя Миколайовича Шейка**. Імпозантний, стриманий і відвертий. Його промова дала уявлення про те, що відбувалося у цих стінах після того, як перший випуск їх покинув. Під час перебудови молодий ректор виборював для своєї академії місце на мапі СРСР. Не втомлювався зі своїми однодумцями їздити в Міністерство культури і вимагати, щоб інститут, який заздрісники називали «кульком», став академією. Влада не розділяла поглядів Василя Миколайовича, була категоричною: «Шейка відлучити, а інститут закрити». Але доля до нього усміхнулася, ... Академія була врятована. І дійсно, вона докорінно змінилася, раніше було всього-навсього два факультети, зараз десятки, 53 спеціалізації, і навіть існує факультет театрального мистецтва, що дуже здивувало випускників.

— У студентів з'явився вибір, у нас же його не було — доповідає Василь Миколайович. Запроваджені нові галузі, такі як культурологія, соціальні комунікації, документознавство та інші. Сьогодні студенти академії культури гастролюють не тільки по Україні, а й за її межами, за кордоном на них великий попит. Під кінець свого доповіді ректор запевнив випускників: «Можете не хвилюватися за вашу альма-матер — вона процвітає і в хороших руках... І саме завдяки таким діячам як Сергій Іванович Гордєєв вона буде тільки прогресувати».

МЕТР ТЕОРЕТИЧНОЇ ДУМКИ І ПРАКТИЧНОЇ РЕЖИСУРИ...

Сергій Іванович Гордєєв, як завжди в доброму гуморі, він реалізував свої можливості і сформувався як сильна особистість, тому що 40 років займається улюбленою справою — режисурою, театральним мистецтвом, півжиття віддав педагогічній і науковій діяльності. Він розповів гостям про кафедру, про здобутки й інновації, про плани на майбутнє.

— Я хочу, щоб для кожного студента театр став стилем життя, однією родиною. У нас є багато талановитих молодих людей, і саме завдяки перспективам і модернізації кафедри

режисури студенти можуть розкрити свій талант. Хто присвятив себе театру, завжди повинен пам'ятати крилаті слова одного із засновників кафедри — професора **О. Б. Скибневського**, а саме: «Для справжнього великого художника школа не закінчується отриманням диплома... І чим значиміший митець, тим триваліше він зберігає здатність учитися і зростати». І ви, дорогі гості, думаю зі мною погодитися, оскільки ви є прикладом для майбутніх режисерів, — доповідає Сергій Іванович.

Також професор відзначив ще одну подію — ювілей учбового театру «**Академія**», лауреата міжнародних конкурсів і фестивалів. Промову С. І. Гордєєва доповнив відеоролик, який давав змогу гостям оцінити плідний шлях студентського колективу.

Несподівано посеред залу опинився неординарний **Володимир Тихонович Ткаченко** — педагог театральних дисциплін Волинського державного училища мистецтв ім. Стравінського, зі своїми віршами, які написав саме для цього урочистого дня. Володимир Тихонович прочитав свої вірші, передав привіт випускникам від їхнього педагога **Піналова** і відкрив секрет свого натхнення.

— Боже, які рідні стіни, і як хочеться перегорнути сторінки життя назад. Бути таким же молодим і закоханим. Ви знаєте, саме в цих стінах я знайшов свою музу — Валентину. Як зараз пам'ятаю, вона жила на Клочківській, і годувала мене дивовижним салатом «...и появился на столе салат... он назван был студенческой мечтой...» — цитує свої вірші Володимир Тихонович. Доля розвела нас з Валентиною, і тільки через 50 років я наважився їй зателефонувати. Проте три збірки віршів українською та російською мовами я написав саме завдяки моїй музі, яка в мріях супроводжувала мене все життя.

Станіслав Васильович Капустян, викладач режисури Херсонського училища культури, висловив велику подяку ректорові В. М. Шейку, С. І. Гордєєву за організацію цього свята. Подякував і першим вчителям — **Я. Т. Азімову**, **М. С. Терещенку**, **О. Б. Скибневському**...

Далі шлях випускників пролягав на Конторську через Лопанський міст. Вони згадували своє перше кохання і свої юнацькі мрії. «Ми вважали цей міст особливим, вважали, що саме приходячи сюди, наші думки матеріалізуються — бралися за руки і несамовито кричали: «ми перевернемо цей світ», — з посмішкою згадує **Артур Борисович Будулатьєв**».

На Конторській, де зараз розташований корпус і факультет кафедри режисури, студенти провели невеликий іспит для колишніх бурсаків. Виявилось, вони ще пам'ятають, що театр починається з вішалки, і можуть відрізнити Мейсрхольда від Станіславського. <...>

Студенти і викладачі були зворушені відвертістю гостей, вони за них раділи і пишалися їхніми досягненнями. Актори «Академічного» театру, в свою чергу, продемонстрували гостям свій клас-концерт — «Нам тільки десять! або Від простого до складного» на честь 10-річчя заснування театру. Для юних студентів це був як справжній іспит, оскільки в залі сиділи люди, які не перший рік займаються режисурою. Студенти доводили гостям, що також заслуговують на увагу глядача. За програмою, юні актори продемонстрували етюди про тварин, естрадні мініатюри, які базуються на пластиці та міміці. Одна з актрис театру, **А. Павленко**, в етюді «Осінній лист» полонила присутніх своїми рухами; у виконанні **Олени Муленко** і **Валентина Шмякова** прозвучав романс — «Мне не жаль», дуже кумедно виглядав етюд на пінгвіна у **А. Романченко**, а **В. Данилова** також продемонструвала свою майстерність у етюді на цуценя. Актори почували себе впевнено завдяки Сергію Івановичу, який весь час посміхався і підбадьорливо похитував головою.

Випускники 1965 року оцінювали виступ юних акторів, давали професійні поради, ділилися своїм життєвим досвідом, а **Григорій Володимирович Агеїв**, режисер народного театру, навіть виділив молоду актрису — Олену Муленко, сказав: «Ти так схожа на юну Лімочку, в тебе велике майбутнє», і підвівши саму **Ліму Миколаївну Кравченко**, викладача клубних дисциплін Херсонського училища культури до враженої студентки, промовив: — «Це твоя «дочка»...

Любов Павлівна Іванова, викладач сценічної мови Ровенського державного гуманітарного університету, побажала випускникам: «боротися і мріяти, знайти і не здаватися».

Артур Борисович Будулатєв, старший редактор Кіровоградської телерадіокомпанії, відомий своєю програмою «Киньте все — гармошка грає» зібрав навколо себе найдопитливіших студентів, розповідав їм про свої досягнення і постійно повторював: «не бійтеся імпровізувати...».

На зустрічі, яку організував **Сергій Іванович Гордєєв**, гармонійно перетнулися два світи — минуле і теперішнє.

Микола Ластовецький (актор музично-драматичного театру м. Суми) і **Віктор Анатолійович Чміль** (хореограф Мелітопольського вищого училища культури) в компанії чарівної **Феодосії Іванівни Окоркової** (викладач диригентсько-хорових дисциплін Херсонського вищого училища) згадували свої безсонні ночі в інституті і улюблену ідальню трамвайного депо.
<...>

По завершенню свята їх чекав ще один сюрприз — студентська вистава «Циліндр» за п'єсою Едуардо де Філіппо в учбовому театрі академії. Випускники за традицією обмінялися з **Сергієм Івановичем** «режисерськими квітками» — кактусами. Прозвучали останні слова: «любіть, терпіть і будьте божевільними в своїм покликанні»...

Буденні реалії потрібно розмальовувати саме такими зустрічами, яку організував **Сергій Іванович Гордєєв**. Створювати свято — це його талант. Не так просто було зібрати до купи випускників 1965 року. Його великому ентузіазму можна тільки позаздрити. Обдзвонивши пів-України і почувши у відповідь очікуване «так», приготував справжнє родинне свято. У наш час такі зустрічі практично не практикуються — і це безсумнівно видатна подія, яка заслуговує на увагу. Бурсацький уклін вам, **Сергію Івановичу!**

Українська правда. — 2010. — 1 жовт. — С. 13.

НЕДЕЛЯ В ИСТОРИИ

<...>

16 ОКТЯБРЯ

<...>

75 лет назад родился **Анатолий Житницкий**.

<...>

Время. — 2010. — 9 окт. — С. 4.

Ф. Чемеровский

ИЗВЕСТНЫЙ РЕЖИССЕР НЕ ЖЕЛАЕТ «ШАГАТЬ В НОГУ»

Не так давно заслуженный деятель искусств Украины, народный артист Украины, режиссер **Феликс Чемеровский** отметил сразу два юбилея: шестьдесят лет со дня рождения и сорок лет творчества. Десятки его юбилейных лет — это копилка опыта, но никак не возраст души: Феликс Чемеровский по-юношески бодр и неиссякаем в творчестве.

— Феликс Аркадьевич, вы в искусстве уже четыре десятилетия. В какую эпоху вы ощущали себя самым свободным?

— Я всегда был свободным. У меня есть два девиза. Один — из Булгакова: «Никогда и ничего не просите! Никогда и ничего, и в особенности у тех, кто сильнее вас. Сами предложат и сами все дадут!» Второй — пушкинские стихи: «Веленью Божьему, о муза, будь послушна. Обиды не страшась, не требуя венца, хвалу и клевету приемли равнодушно, и не оспаривай глупца».

В 1979–1980 годах я возглавил народный драматический театр. Это было мощное время и мощнейшие спектакли. Я первым в Харькове поставил «Последний срок» Распутина. В Украине его запрещали, и меня хотели убрать из профессии. Но мне повезло; помог случай. В тот день, когда собирались разбирать мое личное дело, говоря: «Талантливый режиссер, талантливый театр, но не туда идет», вышел указ Верховного

Совета СССР о присвоении Распутину Ленинской премии. После этого я поставил потрясающий спектакль Эрдмана «Самоубийца», потом — «Старый новый клоп».

А лет пятнадцать назад я создал первый в Украине профессиональный еврейский театр. Он был очень востребованным. На волне 90-х годов прошла масса спектаклей, которые получали Гран-при на международных конкурсах. У нас всегда были аншлаги.

— Почему же в таком случае театр ушел со сцены?

— Это был первый негосударственный театр, в него вкладывались спонсорские деньги. После печально известного 11 сентября отошли американские спонсоры: у них началась волна кризиса. Но я уверен — новый театр обязательно будет. Не знаю, когда и каким он будет, но меценат непременно найдется.

— А вам никогда не хотелось возглавить государственный театр?

— Когда мне было лет сорок — хотелось, и даже были предложения. Но это не для меня: я хожу не в ногу. Я всегда шагал и буду шагать по-своему. Не бросаюсь на амбразуру, но стараюсь донести свои мысли.

— А что, на ваш взгляд, нужно государственным театрам, чтобы там всегда были аншлаги?

— Во-первых, нужно просто хорошо работать, во-вторых, нужны хорошие продюсеры. Такие, как Андрей Жолдак — он ведь был в первую очередь продюсером, и на все его спектакли ходят до сих пор. Спектакли должны быть интересны не только для бабушек, которые ходят в некоторые театры из-за воспоминаний, но и молодежи, а для этого необходимы интересный репертуар и нетривиальные решения. Я точно знаю, что на каждый товар есть свой покупатель. Театр — продукт, который нужно завернуть в хорошую упаковку и красиво продать. У нас же могут делать потрясающие спектакли, но не умеют их продавать.

— Удастся ли вам вписаться в попсовое искусство?

— Это действительность, она существует. Но попса — понятие философское. Я не согласен, когда говорят, что это

однозначно плохо. Творчество Иосифа Кобзона — это попса? А Beatles и Rolling Stones — это попса, если их музыку исполняют сегодня симфонические оркестры? Или глубочайший и серьезнейший человек Алла Борисовна Пугачева — это тоже попса? Музыка всегда писалась на потребу. Не все могут пропеть «Богатырскую симфонию». Во всем мире есть прослойка, которая слушает классику, но я нигде не видел, чтобы люди, едущие в транспорте, летящие в самолете, слушали Седьмую симфонию Шостаковича.

— Вы уже больше двадцати лет занимаетесь постановкой городских праздников. Чем отличаются нынешние сценарии массовых действ от прежних?

— Я очень люблю ставить огромные концерты, городские праздники. Времена меняются, и нынешние сценарии отличаются новым языком, подачей. Исчезла заполитизированность, но самое главное — сейчас другие технические возможности. На 350-летие Харькова мы делали парад фейерверков из восьми городов. Это было уникальное зрелище! Сейчас на городских праздниках мы можем устанавливать на площади экраны, создавать фонтаны, а на последнем Дне города сделали грандиозное визуальное шоу на ДOME Советов.

— Многие шестьдесят лет воспринимают как некий рубеж и охотно почивают на лаврах. Вы добились очень многого, но точку в творчестве ставить явно не собираетесь. Поделитесь, пожалуйста, рецептом вашего эликсира молодости. И что вы считаете главным своим богатством?

— Я заслуженный деятель искусств Украины, народный артист Украины — выше звания нет. Занимаюсь педагогической деятельностью, постоянно ставлю праздники. Я все время в работе и знаю цель своей жизни. <...>

Но самое главное в моей жизни — не творчество, а семья, внуки, которых у меня двое, благополучие сына и невестки, здоровье всех моих близких. И уверенность в завтрашнем дне. У нас страна с непредсказуемым прошлым, но будущее у нее блестящее — я в этом уверен. Не может государство с таким потрясающим человеческим потенциалом и золотой молодежью

не иметь блестящего будущего. Главное — жить, а не выживать. Как писал Павка Корчагин, жизнь дается один раз, и прожить ее нужно так, чтобы не было мучительно больно...

К ПРАЗДНИКУ

В юбилей к достижениям Феликса Чемеровского добавилась еще одна награда — отличие Харьковского облсовета «Слобожанская слава».

Беседовала М. Ефанова

Веч. Харьков. — 2010. — 9 окт. — С. 21.

Ю. Старченко

МАЛЕНЬКИЕ ЗРИТЕЛИ НЕ ПРОЩАЮТ АКТЕРАМ НЕИСКРЕННОСТИ

Гость «Прямой телефонной линии» — главный режиссер Харьковского театра для детей и юношества, заслуженный деятель искусств Украины **Юрий Борисович Старченко**.

ЛИЧНОЕ ДЕЛО

Старченко Юрий Борисович родился 27 января 1948 г. в Луганске. Вскоре после его рождения семья переехала в Харьков. В 1966 г. окончил харьковскую школу № 5. В 1970 г. окончил Харьковский институт культуры по специальности «Режиссер самодеятельного драматического театра». 1970–1972 гг. преподавал в Харьковском культпросветучилище. В 1976 г. окончил факультет режиссуры драмы в институте искусств. После института до 1982 г. работал по направлению режиссером-постановщиком в Хмельницком музыкально-драматическом театре им. Петровского. До 1982 г. учился во Всесоюзном институте повышения квалификации работников культуры, стажировался в московском Театре Ленинского комсомола. С 1985 г. по 1995 г. работал главным режиссером в Харьковском театре музкомедии. С 1986 г. по 1995 г. работал преподавателем в Харьковском институте искусств. С 1997 г. по сегодняшний день — главный режиссер Харьковского театра для детей и

юношества. Параллельно преподает в **Харьковской государственной академии культуры**. Женат, есть дочь и трехлетний внук. Хобби — театр.

<...>

<...> На днях ваш театр празднует 50-летний юбилей. Расскажите, пожалуйста, как в Харькове появился ТЮЗ.

— Вероятно, можно говорить о двух датах рождения нашего театра. В 1920 году в Харькове был создан театр сказки, который трансформировался в ТЮЗ и существовал до 1941 года. В 1941 году театр был эвакуирован в Западную Сибирь. К сожалению, в Харьков он не вернулся: украинское правительство приняло решение перенаправить его во Львов. Поэтому Львовский ТЮЗ, который называют сегодня первым украинским детским театром, фактически является нашим правопреемником. В Харькове с 1945 по 1960 годы в нашем здании находился областной передвижной украинский театр. Только в 1960-м было принято решение о возрождении ТЮЗа. Он был создан на базе украинского областного передвижного театра и курса Леся Сердюка Харьковского театрального института. 22 октября 1960 года театр открылся спектаклем «Имени революции» по Шатрову. За 50 лет сменилась масса поколений, и основной костяк театра составляет молодежь. Сегодня в нашем репертуаре 28 спектаклей, которые рассчитаны на четыре возрастные категории: для самых маленьких, для зрителей среднего и старшего школьного возраста и спектакли для взрослых.

<...>

<...> Скажите, пожалуйста, легко ли играть для детской аудитории?

— Играть для детей сложнее, чем для взрослых. Для взрослых можно сыграть «на автомате», а с детьми это не проходит: их не обманешь. Поэтому искренность должна быть стопроцентной.

— Детская публика весьма своеобразна. Наверное, ребятя «помогает» актерам советами, может посреди спектакля вскочить, поучаствовать в действии?

— Зал всегда переживает за своего героя. Дети обязательно реагируют во время прямого обращения в зал. Дети постарше вслух подсказывают актерам: «Правильно!», «Дай ему!». Но особенно переживают за героев малыши. Сочувствуют и пытаются помочь Дюймовочке, подсказывают, куда ей не нужно ходить, отговаривают выходить за крота замуж. А когда паук опутывает Муху-Цокотуху паутиной, из зала всегда рвутся ей помогать.

<...>

<...> Скажите, пожалуйста, а существуют ли возрастные ограничения для ТЮЗовских актеров?

— По сути мы обычный драматический театр, и хотя мы в основном играем сказки — возрастных ограничений нет. К тому же в спектаклях есть и роли бабушек. <...>

— Цыпленка или Дюймовочку сыграет не каждый. Как вы подбираете актеров? Есть ли какие-то ТЮЗовские «параметры» внешности?

— Есть категория актрис-травести, «вечные девочки» с соответствующей фактурой, которые играют и Дюймовочку, и цыпленка. Конечно, они должны выглядеть очень молодо: мелкие черты лица, рост, вес, комплекция, голос. Большую роль играет генетика. Я уже 40 лет в профессии и сразу вижу, каким человек будет через 20 лет. Ошибаюсь очень редко.

Раньше я преподавал в институте искусств, сейчас читаю лекции в **академии культуры**, у меня есть актерский и режиссерский курсы. Около 80% актеров нашего театра — мои выпускники. Когда я набираю студентов (а на курсе, как и в театре, должны быть герой и героиня, вторая героиня и герой и т. д.) — бывают ученики, по которым сразу видно: это будущие травести. И если у них хорошие способности — я начинаю «подводить» их к своему театру. Конечно, все девушки хотят играть героинь. Но разве Дюймовочка — не героиня?

<...>

Подготовила и провела Марина Ефанова

Веч. Харьков. — 2010. — 12 окт. — С. 4.

З. Алферова

УКРАИНСКОЕ КИНО ПОДНИМАЕТ ГОЛОВУ. ОСТАЛОСЬ ТОЛЬКО ЕГО УВИДЕТЬ...

Прошедший не так давно в Днепропетровске IV всеукраинский фестиваль экранных искусств «Днепр-сiнeтa» доказал — Харьков в этом отношении весьма перспективен, ведь каждая восьмая работа на фестивале была представлена нашими земляками.

О том, как развивается отечественный и, в частности, харьковский кинематограф, рассказала «Времени» член жюри фестиваля, декан факультета кино- и телеискусства **Харьковской государственной академии культуры Зоя Алферова**.

— Как же это получается: в стране проходят кинематографические фестивали, сотни любителей и профессионалов снимают кино, а на экранах украинского кино нет? Что за парадокс?

— Ну, я бы не назвала ситуацию парадоксальной. Скорее, закономерной.

С одной стороны, профессионального кинопроизводства в Украине как такового практически нет. Самые крупные киностудии, оставшиеся с советских времен, — Ялтинская, Одесская и Киевская им. А. Довженко — практически в руинах. Если там что-то и снимается, то это заграничный продукт. В Украину как на дешевый полигон для съятия своих картин сейчас стремятся многие... <...>

<...>

— А с другой стороны?..

— А с другой стороны, сейчас бурно развивается любительское кино. <...>

Знаете, когда я после фестиваля вернулась обратно в Харьков, то еле вышла из автобуса. А все потому, что три дня подряд, не вставая со стула, смотрела киноработы. Сто пятьдесят восемь работ. И это на конкурсе, в котором участвовали далеко не все области страны.

Только Харьков на Днепропетровском фестивале был представлен 18 работами студентов факультета кино- и

телеискусства ХГАК. Гран-при ребята не взяли, но их работы заслужили высокую оценку жюри за нестандартный подход и профессионализм.

— То есть это тоже кино?

— Конечно, хотя и не в классическом понимании этого слова. Аматорское кино сливается с телевизионными жанрами, «оттачивается» именно под телевизор или монитор компьютера, а не под большой экран. И еще одна особенность. Такое кино становится субкультурным. Оно снято не на студии с творческим руководителем, а одним человеком — автором. Влияние личности этого автора очень велико. И судить его академическими мерками зачастую невозможно. Поэтому сейчас на некоторых фестивалях вводят различные номинации. Такие как «Розовое кино» или «Голубое». И оно тоже имеет право на жизнь. Если оно красиво, трогательно и талантливо сделано — то почему нет?

<...>

— Зоя Ивановна, где в Харькове можно увидеть аматорское кино?

— Кроме как на просмотрах в вузах или редких собраниях аматоров, практически нигде. На «большие» телеканалы ему не пробиться. Помочь могут только местные региональные каналы.

<...>

Мы находимся сейчас в переломном времени. Свое кино в Украине есть. Свое большое кино будет. Просто для этого нужно время.

Беседовал Артем Богдан

Время. — 2010. — 13 окт. — С. 4.

А. Анничев

ПАМЯТНИК ЛЕСЮ КУРБАСУ: ТАК КАКИМ, ГДЕ И КОГДА ЕМУ БЫТЬ?

Обращение национального Союза театральных деятелей Украины и членов правления его Харьковского отделения к областным и городским властям по поводу установки памятника

выдающемуся режиссеру, реформатору украинского театра Александру Степановичу Курбасу датировано 6 марта 2003 года.

Открытие памятника театральные деятели собирались приурочить к 120-летию со дня рождения великого режиссера в 2007 году.

<...>

На протяжении семи лет идут дебаты сторонников и противников трех вариантов бюста Курбаса, подготовленных к памятной дате скульптором Семеном Якубовичем и архитектором Павлом Чечельницким. Скульптурные образцы не выставлялись на всеобщее обозрение, а оценивались представителями властей и общественных организаций в мастерской ваятеля. На вопрос: почему для общественного просмотра и обсуждения не использовались помещения театра или Дома актера, никто вразумительного ответа не дает. Зато все уповают на обязательное проведение конкурса, способного выявить вариант скульптуры, удовлетворяющей вкусу всех без исключения представителей творческой интеллигенции. Установка скульптуры или бюста в обязательном порядке должна утверждаться на градостроительном совете с учетом исторических и архитектурных особенностей конкретного места.

<...>

Заслуженные деятели искусств Украины **Игорь Борис** и **Сергей Гордеев**, поддерживаемые несколькими общественными организациями, настаивают на установке предложенного варианта памятника, но им активно противостоят некоторые члены правления харьковского НСТД и представители театра им. Т. Г. Шевченко, усматривая в изваянии излишнюю пафосность, несвойственную личности Курбаса. Сколько лет будут театральные деятели находиться в конфронтации, мне неизвестно. Где искать ответы на вопросы наших читателей, я не знаю. По мне, так лучше установить то, что создано, чем не устанавливать ничего и никогда. Потому что из ничего, как известно, не получается ничего.

Время. — 2010. — 30 окт. — С. 4.

Ю. Зинченко

СТУДЕНТОВ БУДУТ ВОСПИТЫВАТЬ ГЕРОИ ПЛАСТИЛИНОВОГО МУЛЬТИКА

За создание анимации взялся преподаватель **Академии культуры Александр Швецов**.

Александр Швецов преподает в Академии культуры графический дизайн, академический рисунок и режиссуру. Говорит, что идея создать пластилиновый мульт появилась спонтанно.

— Мы захотели создать мультфильм, который бы воспитывал позитивные качества студентов, обыграть в нем романтичность их времени, проблему нехватки денег, — рассказывает преподаватель.

Сюжет для мультика «Любовь вне формата» рассказывает о студенте, который под Новый год выходит из вуза и направляется к любимой девушке. Но вдруг обнаруживает, что в кармане дырка и денег нет. Он думает, как бы себя проявить. Подходит к цветочнице и рисует ее портрет, за что получает букет цветов. Подобным нехитрым способом он заполучает торт и другие подарки для своей девушки.

Процесс производства пластилинового мультфильма очень сложный, признаются аниматоры.

— Сначала надо вылепить героев, и это одна из самых важных частей процесса, — объясняет Александр, показывая уже готовые пластилиновые фигурки. — На один персонаж у нас уходит очень много времени. В каждом есть проволочный каркас, который затем одевается, после этого моделируются лицо, волосы, ноги, руки. В итоге у нас появляется персонаж, который может двигаться, держать что-то в руках.

После этого создается место действия: в данном случае — лавочки, фонари, стены зданий Харькова. Для этого используют бумагу, керамику, гипс. Затем в определенной точке устанавливается камера, и каждое движение фиксируется пошагово. После съемок все это сбрасывается на компьютер и монтируется, чтобы движения персонажей шли одно за другим.

Мы хотим, чтобы студенты переосмыслили жизненные ценности, обратили внимание не на материальное, а на духовное, — говорит Александр Швецов. Историю оригинальных пластилиновых человечков дополнит авторская музыка студентов академии. А вот говорить персонажи не будут. Ребята хотят повезти свое творение на различные фестивали, в том числе на украинский кинофорум «Молодость» и международный анимационный фест «Крок».

— Пластилиновых и кукольных мультяшек сейчас почти никто не создает, а мы решили сделать, потому что ручное творчество всегда ценится, — уверен Швецов.

Комсом. правда в Украине. — 2010. — 6 нояб. — С. 5.

Л. Полишко

ХАРЬКОВ В ПЛАСТИЛИНЕ

СТУДЕНТЫ СНИМАЮТ «ЛИПКУЮ» НОВОГОДНЮЮ СКАЗКУ И ИСТОРИЮ ЛЮБВИ

О Харькове снимают первую пластилиновую историю. Творческие ребята из **Академии культуры** во главе с преподавателем **Александром Швецовым** решили снять «Пластилиновую ворону» по-харьковски. Премьера состоится уже в декабре.

Спустя два месяца работы готов сценарий и мягкие герои рассказа, сняты некоторые сцены жизни. Куклы из пластилина лепили высотой в 20 сантиметров, чтобы показать движения тела и мимику. «Скелет» каждого героя сделали из проволоки, чтоб руки и ноги сгибались, потом на каркас наращивали мышцы из скульптурного пластилина, затем создавали лицо и одежду, рассказывает Александр. По сюжету, в канун Нового года студент академии Максим идет в гости к своей девушке, но, по стечению обстоятельств, у него рвется карман, и деньги теряются. Однако пойти к любимой без цветов и подарков парень не может, потому решает заработать своими талантами. Заветный букетик Максиму

достается от цветочницы за ее удачный портрет, а тортик — за совет кондитеру.

«Прототипом главного персонажа был реальный студент академии **Максим Кравченко**, очень талантливый парень с неординарными идеями. Он так же ловко может выпутаться из любой ситуации, как герой мультлика. <...>

Пластилиновый мультик снимать нелегко, ведь каждое движение куклы на съемочной площадке художники фиксируют не видеокамерой, как в кино, а с помощью фотоаппарата. К примеру, чтобы изобразить улыбку персонажа или движение пальцев, необходимо сделать около сотни фотографий. Затем отдельные снимки смонтируют в целостную картину. Сейчас аниматоры создают декорации для персонажей, в картине «засветятся» здание академии культуры, улица Сумская, подземный переход на «Историческом музее» и филармония...

В разработке аниматоров еще одна любовная история, события которой развернутся у памятника влюбленным. Во втором мультфильме двое парней будут бороться за расположение одной прекрасной барышни. «Сейчас в жизни и на телеэкране много насилия, мы же хотим создать добрую и неповторимую историю с самобытным сюжетом», — говорит Александр. Все желающие смогут увидеть пластилиновую мультисторию 24 декабря в кинотеатре «БоммерЪ», после премьеры в Харькове создатели планируют отправить на международные кинофестивали.

Сегодня. — 2010. — 10 нояб. — С. 9.

РЕГИОН. СОБЫТИЯ. ФАКТЫ

ПРАЗДНУЕМ ДЕНЬ СТУДЕНТА

16 ноября в 17.00 в киноконцертном зале «Украина» состоится празднование Международного дня студентов.

Как сообщает пресс-служба Харьковского горсовета, на празднике наградят победителей ежегодного конкурса студенческих научных работ. А хорошее настроение обеспечат

вокальное шоу при участии студентов и выпускников театра эстрадной песни «Степ» **Харьковской государственной академии культуры** — «Диско Дуэль», а также группа «Розкардаш» и Ульяна Рудакова. <...>

Подготовила А. Зайцева

Время. — 2010. — 13 нояб. — С. 2.

ХРОНОГРАФ

<...>

16 ЛИСТОПАДА

<...>

ЮВІЛЕЇ

<...>

65 років від дня народження **Олександра Івановича Чепалова** (1945), українського театрознавця, журналіста, драматурга.

<...>

Підготувала Н. Кодяєва

Слобід. край. — 2010. — 13 листоп. — С. 16.

[ПОЗДРАВЛЯЕМ]

Родные, коллеги и друзья сердечно поздравляют с 65-летним юбилеем бессменного завлита Харьковского национального театра оперы и балета, доктора искусствоведения, профессора **Харьковской академии культуры**, члена Союзов журналистов и театральных деятелей Украины **Александра Ивановича Чепалова**. Новых творческих успехов, здоровья и жизненных благ!

«Время» присоединяется к добрым пожеланиям постоянному автору газеты.

Время. — 2010. — 16 нояб. — С. 3.

Е. Седунова

МАЭСТРО ВСПОМИНАЕТ, РАЗМЫШЛЯЕТ, ШУТИТ

Отголоски впечатлений от двух недавних знаменательных концертов по случаю 80-летия Анатолия Калабухина — широко известного дирижера и педагога, народного артиста Украины, профессора Харьковского университета искусств им. И. Котляревского, почетного гражданина города Харькова — еще слышны в музыкальных кулуарах. На сцене Харьковского национального академического театра оперы и балета им. Н. В. Лысенко прозвучали фрагменты из опер «Аида» Верди и «Севильский цирюльник» Россини, а в зале филармонии выступали в сопровождении оркестра оперные певцы — выпускники разных лет более полувека возглавляемой юбиляром университетской кафедры оперной подготовки.

<...>

<...> На филармонической сцене пели сплошь лауреаты международных конкурсов — Андрей Калюжный, Ангелина Романовская, Владимир Ефименко, ...Елена Старикова, выступавшая, кстати, в великолепной артистической «форме» с репертуаром из опер Верди, и любимец публики **Константин Шаша**. <...>

<...>

Харьк. известия. — 2010. — 16 нояб. — С. 6.

Ю. Коваленко

ПРЕЕМСТВЕННОСТЬ ПОКОЛЕНИЙ

На прошлой неделе в Харькове состоялось событие, которого ждали более полугода. Уже на протяжении трех лет проводившийся весной ежегодный конкурс профессиональных чтецов им. Р. Черкашина на этот раз перенесся на начало ноября.

Несмотря на неурочный час, его ждали с нетерпением. Значительное количество конкурсантов обеспечило жюри двумя полноценными днями работы, а полный зал Дома актера — интересной творческой программой. Организаторами конкурса профессиональных чтецов им. Р. Черкашина выступили Департамент культуры Харьковского горсовета и НСТДУ Харьковской области.

Об итогах конкурса мы беседуем с членом жюри, заслуженной артисткой Украины Людмилой Важневой. <...>

— Людмила Андреевна, вы знаете этот конкурс со дня его рождения, неоднократно были в жюри, ежегодно выставляете на него конкурсантов из своей мастерской. Как вы оцениваете динамику развития конкурса?

Он несомненно набирает силу. Из некогда исключительно харьковского по представительству, а потом — регионального, сегодня конкурс стал действительно всеукраинским. В этом году мы оценивали представительство пяти областей Украины: Львова, Ивано-Франковска, Харькова, Сум, Киева и Полтавы. К нам приехали не только студенты, но и актеры театров. Главным остается требование — профессионализм соревнующихся. <...>

— Корифеей харьковской чтецкой школы Р. Черкашин преподавал в институте искусств, но сегодня у этой старейшей в Харькове школы есть коллеги в **Академии культуры**.

— Да, и представительница этого вуза **Анна Дровлиненко**, выступавшая с произведением «Иванко» Анны Багряной, стала дипломантом Четвертого конкурса им. Р. Черкашина.

<...>

Харьк. известия. — 2010. — 18 нояб. — С. 5.

Т. Буряковская

«ПОКУТЬ»: ВЗГЛЯД В БУДУЩЕЕ

Каждый уважающий себя город имеет свой «фирменный» фестиваль. <...>

В Харькове на роль такого события мог бы претендовать фестиваль «Покуть». Как сделать его таким — на днях обсуждали

этнографы и фольклористы за «круглым столом» в Харьковском областном центре народного творчества.

ФЕСТИВАЛЬ ЗАКОНЧИЛСЯ — ДА ЗДРАВСТВУЕТ ФЕСТИВАЛЬ!

Судьба международного фестиваля традиционной народной культуры «Покуть», родившегося в Харькове в 1996 году, сложилась непросто. По первоначальному замыслу, он должен был проводиться раз в два года, однако организовать в таком ритме удалось лишь три первых фестиваля. Четвертый состоялся после четырехлетнего перерыва, а нынешний, пятый (прошедший в последних числах октября) — и вовсе после шести лет молчания. В этом году на фестиваль вдруг обратило внимание Министерство культуры и туризма и даже внесло его (кстати, единственный из фольклорных фестивалей в восточной Украине) в программу культурного сотрудничества между Украиной и Россией до 2014 года.

<...>

...Фестиваль прошел на высоком уровне, — считает директор Харьковского областного центра народного творчества **Владимир Гальперин**.

— Приехали около 40 коллективов из Украины, России и Беларуси. А к научно-практической конференции, которая проходила в рамках фестиваля и называлась «Традиционная культура в условиях глобализации: современные социокультурные практики», проявили интерес работники сферы культуры и ученые Израиля, Беларуси, Польши, России, Норвегии, США, Канады и, конечно же, украинские специалисты. Нам даже удалось организовать телемост Торонто — Харьков — Хьюстон.

Словом, интерес к нашим народным традициям в мире есть.

<...>

<...> Участники «круглого стола» рассказывали о массовых фестивальных шествиях в Луцке и Ривном, Тернополе и Воронеже, где такие праздники действительно становятся событиями повсеместного масштаба. Увы, менталитет такого мегаполиса, как Харьков, иной.

Организовать здесь что-то «всеобъемлющее» довольно сложно. Особенно если это касается народной песни, от которой население много десятилетий было фактически изолировано. Проще говоря, песен, которые пели наши прапрабабушки, мы не знаем, зачастую не воспринимаем и измениться в одночасье вряд ли сможем.

— Это очень медленный процесс, — говорит кандидат искусствоведения, доцент **Харьковской государственной академии культуры Вера Осадчая**. — Если у человека с детства уже есть какие-то свои культурные предпочтения, попробуйте убедить его, что это — его родная музыка и именно ее он должен любить! Такой грубый подход может быть только антирекламой. Надо найти способ, при котором возник бы резонанс между музыкальным восприятием современного человека и народной песней. Это и является одной из стратегических целей этнофестивалей.

<...>

— Вы много лет занимаетесь исследованием традиционной народной песни. Насколько, по-вашему, изменилось отношение к ней в сознании харьковчан?

— Как я уже говорила, процесс этот очень медленный. Но наша работа подняла социальную ценность этого творчества. Люди уже начали не только мириться с тем, что в любом концерте должен быть блок народного творчества, но и предполагать это. А что касается фольклорных праздников, то они есть по всему миру. Почему у нас их не должно быть? Я считаю, что включение произведений устной народной традиции в современное пространство просто необходимо. Эта музыка интересна и оригинальна, она несет в себе и патриотическое воспитание, и большую духовную силу. И я бы посоветовала не воспринимать ее как исключительно музыку наших бабушек — это просто культура того края, где вы живете.

Время. — 2010. — 20 нояб. — С. 3.

Ю. Горобець

КРАЩІ ОФІЦЕРИ ХАРКІВЩИНИ ВРАЖАЛИ МАЙСТЕРНІСТЮ ВИКОНАННЯ ВАЛЬСУ

Галантні кавалери, прекрасні дами у вишуканих сукнях, урочиста музика і, звичайно, його величність вальс — без цього не можна уявити жоден бал. Саме так, із дотриманням усіх давніх традицій, 6 грудня з нагоди Дня Збройних Сил України в Харкові відбувався четвертий Офіцерський бал.

Браві офіцери в парадній формі не тільки кружляли зі своїми дамами під музику традиційного віденського вальсу та фокстроту, але із задоволенням виконували й інші, більш енергійні танці, як, наприклад, танго, мамба та навіть рок-н-рол. А допомагав їм засвоїти складні па талановитий український хореограф, добре відомий усім з телепроєкту «Танцюють всі!», **Олексій Литвинов**, що виконував на цьогорічному Офіцерському балі роль танцмейстера.

«До військових ставитимуся дуже терпляче, бо я переконаний, що вони старатимуться і матимуть бажання навчитися танцювати, якщо, звичайно, вийдуть на паркет. А якщо будуть соромитися, на цей випадок я привів десять своїх пар, і мої чарівні учениці силою змусять їх танцювати вальс», — жартував перед початком балу Олексій Литвинов.

Та примушувати нікого не довелося, бо гості й самі були не проти виконати кілька запальних танців і охоче дослухалися до вказівок відомого танцмейстера та не менш відомого ведучого — віце-президента Всесвітньої ради з танців і танцювального спорту, російського хореографа Станіслава Попова.

<...>

Слобід. край. — 2010. — 9 груд. — С. 11.

М. Ефанова

БАБИЙ БУНТ ОБОШЕЛСЯ ТЕАТРУ НЕДЕШЕВО

Однажды на хуторе бабы взбунтовались, потребовали равноправия и ушли жить на другой берег Дона, где организовали независимую коммуну. Поэтому казакам пришлось самим вести домашнее хозяйство. Такой сюжет непременно придется по душе современному зрителю, уверяют в театре музыкальной комедии.

10 декабря на сцене Харьковского академического театра музыкальной комедии состоялась премьера спектакля «Бабий бунт» по мотивам «Донских рассказов» Михаила Шолохова. Музыка к комедии была написана композитором Евгением Птичкиным — автором давно вошедших в разряд народных песен «Ромашки спрятались» и «Сладка ягода».

<...>

<...>Сомнений было немало: не получится ли спектакль лубочным, не отнесут ли его зрители к разряду архаичных, рассказывает главный режиссер Александр Драчев. Оказалось — наоборот: спектакль из далекого прошлого получил нынче второе дыхание.

— Он сейчас идет во многих музыкальных театрах бывшего Советского Союза и пользуется большим успехом, — уверяет режиссер-постановщик ХАТМК **Валентина Подорлова**.

— Мы поняли, что сегодня возникает огромный интерес зрителя к подобному материалу, — согласен главреж. — В театрах идет возвращение к драматургии 60–70-х годов. Западные мюзиклы — это не совсем наш жанр, а советские пьесы того времени вызывают ностальгию, трогают публику.

<...>

— Этот спектакль — как букет разнотравья донских степей, — говорит Валентина Подорлова. — Мы постарались быть достойными его авторов.

<...>

Веч. Харьков. — 2010. — 11 дек. — С. 21.

Б. Колногузенко

ГОПАК ПОСЕРЕД ВЕНЕЦІЇ

СВІТ ЦІКАВИТЬСЯ УКРАЇНСЬКИМ

Об'їздивши Америку, Азію та Європу, нащадок кубанських козаків, академік, професор хореографії **Харківської державної академії культури**, керівник театру народного танцю «Заповіт» **Борис Колногузенко** зробив висновок, що цікаві ми світові, перш за все, національним мистецтвом. Цю істину підтвердив гопак, який викликав захоплення на площі Сан-Марко у Венеції.

— Борисе Миколайовичу, чому вас занесло аж до Італії?

— Вже втретє один з провідних колективів України, театр народного танцю «Заповіт», запросили взяти участь у міжнародній програмі інтеграції культур європейських країн. Власне, європейці звернули на нас увагу у Львові після перемоги «Заповіта» у 2008 році на всеукраїнському конкурсі народної хореографії. У лютому 2009 року та січні 2010 року ми виїздили до Європи по цій програмі. І от тепер знову незабутня поїздка. Зазвичай, під час цих мистецьких подорожей беремо участь у святах, гостюємо в провідних університетах, спілкуємося з представниками молодіжних організацій. Так було і цього разу — у Польщі, Італії. Особливо запам'яталася Венеція, площа Сан-Марко, де ми танцювали. Там усі були захоплені «Заповітом» — група італійців, що нас супроводжувала, туристи з усіх усюд, наші земляки, котрі якимось дивом опинилися тут. Людей назбиралося стільки, що поліції довелося взяти нас у кільце.

— Як це: «тримати марку» у чужій країні?

— Минулого Різдва завдяки згаданій програмі ми потрапили в Амстердам. Зима, сніг... А у нас — складні танці. Пропоную хлопцям, аби вони не посковзнулися, складну техніку в гопакі не виконувати. Всі ці стрибки, коли руки і голови вниз, ноги нагорі. Знаєте, ніхто не погодився на спрощення. І що цікаво: на сцені ми виступали, і там трішки танцюристи розходилися у виконанні, а тут вперше вийшло ідеально.

— Коли далека дорога, то навіть з вікна автобуса багато побачиш і передумаєш...

— Справді, це так. От ми поламалися в австрійських Альпах, коли виїздили з величезного тунелю. Простояли 7 годин, поки нам надавали технічну допомогу — щось там лагодили, зварювали... Не забарилися і поліцейські. Знаєте, я часто буваю за кордоном і ось на що звертаю увагу: на дорозі поліції майже не видно, але як тільки трапляється якась проблема — вони тут як тут. У нас же повсюдно кишить міліціонерами, а в разі необхідності їх днем з вогнем не знайдеш.

— Україна, звісно, поза конкуренцією, але якби вам можна було обрати європейську країну для роботи, то на якій ви зупинили б свій вибір?

— У різних країнах нас зустрічають з широко відкритими від цікавості очима: європейській молоді подобається наше мистецтво, наші хлопці та дівчата. Контакт і симпатія виникають миттєво. Під час цього спілкування ми дізнаємося багато цікавого. Скажімо, те, що в Люксембурзі, де молодь отримує елітну освіту, стипендія студента 800–900 євро на місяць. Я — професор, академік — не отримую такої зарплати. За ці кошти можна зняти житло, харчуватися. Щоб навчатися в тамтешньому університеті, потрібно знати 5 мов. Один рік студенти навчаються однією мовою, наступного року — іншою. Це маленька країна, але одна з найзаможніших у світі — за рахунок розумної економічної політики. Герцогство, звісно, багате на вугілля та залізну руду, але головний достаток дає банківська система, яку почали розвивати ще в XIX столітті. До речі, рівень життя в європейських країнах вищий, ніж у нас, але в багатьох університетах плата за навчання нижча, ніж в Україні. Спокусливі пропозиції мені робили і в Європі, і в Азії. Скажімо, китайці запрошують працювати мене і як балетмейстера, і як декана хореографічного факультету. Умови, звичайно, дуже гарні: висока зарплата, квартира з меблями, посудом, технікою, інтернетом. Заходь і живи... Але я відмовився. Морочу голову в Харкові, де знаходиться мій вуз, факультет, який ми створювали з нуля разом з паном ректором, театр «Заповіт», мої учні. Словом, я відмовився, але розробив бакалаврські програми, за якими опануватимуть хореографію китайці.

— Якщо порівнювати мистецьку освіту в Європі і у нас, то хто кращий?

— Переймати мистецьке навчання у європейців, за великим рахунком, немає потреби. Я маю на увазі сценічний народний танець. По народній хореографії лише іспанці можуть з нами зрівнятися. У Європі лише підходять до розуміння важливості такої освіти, а в нас створено систему. Щоправда, міністерство освіти України намагається зруйнувати її своїми болонськими «замашками». Сьогодні до мистецьких вузів приймають на тих же підставах, як і до інших закладів: бал атестату, успіхи на тестуванні з двох предметів, лише один екзамен — мистецький, який мало впливає на загальний конкурс. Отож виходить, що молода людина, яка має талант, але не виявила високих оцінок із шкільних предметів, може не здолати цей конкурс. А комусь хочеться просто зайнятися танцями. Однак, хто сказав, що кращі скрипалі, вокалісти, художники, балетмейстери ті, у кого по загальношкільних предметах були високі успіхи?

— Здається, уваги до хореографії в Україні не бракує. От по телевізору лише танці та «гопаньки».

— Ви маєте на увазі шоу, на кшталт «Танцюють усі»? Якби я був непрофесійною людиною — просто дивився б це шоу з цікавості. Перший проект я дивився дуже уважно, але потім нерви не витримали. Мені важко встановити критерії, за якими судді приймають рішення. Талановиті хлопці та дівчата відсіюються, менш здібні — проходять далі. Врешті-решт, зводиться все до того, щоб танцювали лише сучасні та бальні танці. Однак нехай цей Влад Яма станцює щось з народного чи класичного репертуару. Словом, усе зводиться до шоу, щоб розкрутити сучасні та бальні танці, а не національне мистецтво. Але ж світ уже «наївся» цих танців. Там ми завжди будемо плестися у хвості німців, англійців, чехів, демонструвати талант у турецьких шинках. Якщо ми цікаві світові, то лише своїм національним неповторним, запальним танцем.

— А як ви ставитесь до ідей створити в Харкові народний хор, козацький ансамбль танцю?

— Якщо це буде не на словах, а на ділі, то добре. Хоча наше керівництво поки що більше полюбляє сучасний, а не народний танець. Скажімо, влітку ми створили на сцені ХАТОБу велике свято танцю, присвячене 20-річчю «Заповіту», колективу, який, після національного ансамблю імені Вірського, називають другим в Україні. Приїхали провідні хореографи з усіх куточків України, Росії... Проте, на жаль, перші особи на ювілей не прийшли. Щоправда, обласна рада прислала представника, який вручив нашому студентському колективу відзнаку «Слобожанська слава». Щодо нових колективів, то їх можна створити на базі «Заповіту». Наш студентський театр за двадцятилітню історію кілька разів мав такий склад, якому будь-який професійний колектив багатії на хореографію України позаздрив би. Репертуар — один з кращих. Бренд «Заповіт» розкручений у світі. Отож непотрібно витрачатися ні на хореографію, ні на створення іміджу. Дайте ставки й нормальний гуртожиток для тих, хто закінчує академію. Сьогодні вони танцюють у Росії, Франції, Іспанії, Португалії, Кореї, Китаї... Це буде такий ансамбль танцю, що нехай інші спробують з нами потягатися! Якщо ми «на копійках» тримаємо рівень, то який колектив можна створити, маючи ставки хоча б на 6 пар. Потрібне лише бажання міської та обласної влади.

Бесіду вів Л. Логвиненко

Главное. — 2010. — 11 дек. — С. 8.

ОТ СВЯТОГО НИКОЛАЯ С ЛЮБОВЬЮ

16 декабря в общеобразовательной санаторной школе-интернате I–III ступеней для юных харьковчан, больных сахарным диабетом, прошел праздник, приуроченный ко Дню святого Николая.

На праздник пришли представители городских властей и другие уважаемые гости, которые принесли детям множество подарков. Все они были положены под елку в актовом зале школы.

«Желаю вам, чтобы святой Николай приходил почаще и не покидал, чтобы чудеса, которые происходят в ночь святого Николая, были добрыми и хорошими. Я передаю наилучшие пожелания вам от Харьковского городского головы Геннадия Кернеса и всего депутатского корпуса», — обратился к детям начальник управления земельных отношений Харьковского городского совета Борис Баронин.

<...>

Поздравили ребят и представители **Харьковской государственной академии культуры**.

«Вы учитесь во дворце, у вас внимательные учителя. Цените все это. Вас любит святой Николай», — отметила проректор по воспитательной работе академии **Алла Рыжанова**.

Студенты академии приготовили для детей игровую новогоднюю программу, ученики постарше были приглашены в академию на показательный концерт.

Передал свои поздравления и специальные сладкие подарки губернатор Харьковской области Михаил Добкин.

<...>

Харьк. известия. — 2010. — 18 дек. — С. 2.

ЧИТАТЕЛИ ОПРЕДЕЛИЛИ ЛУЧШИХ ИЗ ЛУЧШИХ

Газета «Вечерний Харьков» подвела итоги премии «Признание народа — 2010». «ВХ» во второй раз награждает самых достойных, по мнению читателей, общественных деятелей, а также предприятия и организации, внесшие наибольший вклад в развитие родного города. Голосование проводилось в течение двух месяцев (1 октября — 30 ноября) путем анкетирования в газете и на сайте «Вечернего Харькова».

Методом простого подсчета голосов «Вечерний Харьков» определил победителей в восьми номинациях. «Лидером года» читатели «Вечернего Харькова» признали харьковского городского голову Геннадия Кернеса, а «Общественным деятелем

года» стал Высокопреосвященнейший митрополит Харьковский и Богодуховский Никодим. <...>

<...>

Сразу двух победителей назвали читатели «Вечернего Харькова» и в номинации «Деятель искусств»: они особо отметили заслуги народного артиста Украины, заслуженного деятеля искусств Украины, режиссера **Феликса Чемеровского** и ведущей солистки Харьковского национального академического театра оперы и балета Ирины Ключевой. <...>

<...>

*Веч. Харьков. — 2010. — 21 дек. — С. 1.
Харьк. известия. — 2010. — 21 дек. — С. 2.*

А. Чепалов

ТАНЦУЮТ ВСЕ — НО КАК И ЧТО?

ЗАМЕТКИ ПРЕДСЕДАТЕЛЯ ЖЮРИ КОНКУРСА СОВРЕМЕННОГО ТАНЦА В ДОНЕЦКОМ РЕГИОНЕ

Международный конкурс современного танца «Золото осени» на базе Луганского института культуры и искусств (с 2000 г.) проводится шестой раз. Автором удачного проекта выступила педагог и хореограф этого вуза Алена Шабалина. <...>

<...>

<...> Участники конкурса разделились на несколько категорий и возрастных групп. Но бывало, что почти готовые профессионалы (студенты творческих вузов) уступали в эмоциональной яркости самодеятельным конкурсантам.

Так, покори́л и зрителей, и жюри ансамбль «Шоколад» из Луганска, а его юный солист — искромётный Артем Керян стал своеобразным камертоном драйва в номинации Street dance. Сразу три коллектива из Старобельска: «Эпатаж», «Престиж» и «Секрет», успешно соперничали за лидерство и получили несколько наград в разных номинациях. Но Гран-при в этой категории досталось все же «Эпатажу» (руководитель Наталья Полторацкая). Оба исполненных номера «На морозе» и «Волчья

стая» не просто захватывали стихией танца, но были художественно завершенными. На высоте оказались и хозяева праздника танца луганчане. А среди студенческих коллективов вне конкуренции оказался ансамбль «Эстет» **Харьковской академии культуры**. <...>

В целом заметно, что география «Золотой осени» стала расширяться и давно вышла за рамки Донецкого региона. Может быть, для подкрепления статуса международного конкурса не хватило соперников из ближайших стран, но исполнительский уровень танцовщиков значительно вырос.

<...>

День. — 2010. — 22 дек.

Е. Плаксин

У ГЛАВНОГО ДЕДА МОРОЗА ХАРЬКОВА БЫЛО ПОЛТЫСЯЧИ ПАРТНЕРШ

Гость «Прямой телефонной линии» — главный харьковский Дед Мороз, заслуженный артист Украины, актер Харьковского государственного академического драматического театра им. Т. Г. Шевченко **Евгений Плаксин**.

ЛИЧНОЕ ДЕЛО

Плаксин Евгений Фролович родился 20 марта 1945 г. в Харькове. В 1962 году окончил харьковскую школу № 110. В 1966 г. окончил Харьковский театральный институт. В 1965 г. на III курсе института был приглашен в театр им. Шевченко, где работает по сегодняшний день. В 1997 г. получил звание заслуженного артиста Украины. С 2000 г. преподает в **Харьковской государственной академии культуры**. <...>

<...> Слышала, что вы стали Дедом Морозом от обиды?

— Мне было тогда семь лет, но я до сих пор храню этот билет на новогоднюю елку 1953 года. На нем изображена девочка, которая пишет письмо: «Дорогой Иосиф Виссарионович! Поздравляю тебя с наступающим 1953 годом». Сбоку талончик — «Подарок». Билет у меня был, а вот талончик я потерял. Дед

Мороз не дал мне подарок. Это были послевоенные годы, отца в семье не было, жить было сложно. Как он мог не дать подарок ребенку, который жил в трудностях и нищете? Я безумно плакал! А потом вытер слезы, подошел к Деду и сказал ему: «Ты злой Дед. Я вырасту, стану настоящим Дедом Морозом и буду дарить подарки всем».

Я поступил во Дворец пионеров, моим первым педагогом по мастерству актера был всем известный Петр Львович Слоним, отдававший свою стипендию талантливым детям Дворца пионеров. На днях Петра Слонима, меня и троих харьковчан, посвятивших свою жизнь этому учреждению, наградили почетным знаком «С Дворцом — навсегда».

— А каким должен быть Дед Мороз? И много ли «некачественных» персонажей?

— Это очень сложная роль. Он должен уметь петь, хорошо двигаться, танцевать, рассказывать стихи и сказки, быть массовиком-затейником, иметь хороший голос, рассказывать прозу былинно. К сожалению, за последние десять лет я не видел студента, из которого можно сделать Деда Мороза. Хороших актеров много, а Дедов Морозов мало. <...>

<...> Скажите, считаете ли вы свою творческую судьбу знаковой?

— Я даже слышать не могу спокойно, когда солидные актеры, уже много лет играющие Деда Мороза, сетуют: «О Господи, снова этот Новый год, эта борода и усы!». Как они идут с таким настроением к детям, к глазкам, которые им верят? Сколько смогу — я буду Дедом Морозом. Есть детские садики, куда меня зовут уже сорок лет. Я бросаю все дела и еду к ним.

— А до какого возраста можно играть Деда Мороза?

— Я знаю актера, который работал до 94 лет.

<...> Скажите, пожалуйста, а чем занимаетесь, когда вы не Дед Мороз?

— Дел у меня хватает. Я почти 45 лет работаю в театре им. Шевченко, веду праздники и мероприятия, преподаю. Сегодня с утра принял 50 зачетов. Я стараюсь ставить только хорошие оценки: зачем перед Новым годом портить студентам настроение?

— Я тоже студентка, и нам среди преподавателей очень не хватает таких Дедов Морозов. А какие роли вы играете в театре?

— К сожалению, нового репертуара у нас почти нет, но лучшее, что я могу порекомендовать с моим участием — «22 поцелуя» и «Осенние цветы».

<...>

— У вас богатый дедморозовский опыт. Не подумываете ли о мемуарах?

— Хочу написать книжку о Деде Морозе — в ней будут мои воспоминания, мудрость всего мира, рекомендации для самодеятельных актеров, а кроме того, интересная глава о долголетию. <...>

<...>

Подготовила и провела М. Ефанова
Веч. Харьков. — 2010. — 28 дек. — С. 4–5.

Ю. Коваленко

«УКРОЩЕНИЕ СТРОПТИВЫХ» ПО ШОЛОХОВУ

Постановка в начале XXI века на сцене театра музыкальной комедии спектакля «Бабий бунт», с которым и в советские то времена, когда родилась эта музыкальная комедия, выезжали на гастроли в область — поближе к колхозникам, немало удивила. Идя на премьеру, я думала о том, что будет предложено театром? Спектакль-ретро? Театральная стилизация в духе постмодерна? Или стилистический анахронизм в духе шаблонов, десятилетиями устоявшихся в театре мюзикомедии? Получилось, на мой взгляд, нечто среднее.

«Бабий бунт» — режиссерский дебют на этой сцене **Валентины Подорловой**, прекрасной, тонкой актрисы редкой в оперетте интеллектуальной краски, а также в последнее время — режиссера-репетитора. В. Подорлова постаралась целесообразно отсечь от либретто 70-х годов всю словесную агитацию за советскую власть, немало сократив весь материал. Однако, как говорилось в одном спектакле: «Это же советская оперетта! А во

всем советском ничего менять нельзя. Изменишь что-нибудь, рухнет все. В этом мы с вами уже убедились...».

Но все-таки, поучительная история бунта донских казаков под предводительством комсомолки и красавицы Насти против гегемонии пьянствующих и пускающих в ход кулаки мужиков сегодня по-прежнему находит отклик в душах театральной публики. Сюжет выяснения отношений полов на бытовой почве в народе популярен. <...>

Харьк. известия. — 2010. — 28 дек. — С. 5.

О. Чепалов

ДЗВІНОЧОК ТЕАТРАЛЬНОЇ ФАНТАЗІЇ

Заслужений діяч мистецтв України **Марк Ентін** (1940–2006) — один із небагатьох режисерів, про яких можна сказати: це справжній автор вистави — від літературного задуму до створення технології сценічного устаткування.

Про нього хочеться згадувати безвідносно до якогось ювілею або події. Хоча 7 квітня митцеві виповнилося б сімдесят...

Театральна доля талановитого вихованця «Щукінки», знаменитого училища при Театрі імені Євгена Вахтангова, була неоднозначною. Взагалі Ентін не скаржився на «безробіття», до того ж його вистави завжди отримували схвальні відгуки. Режисера із захопленням зустрічали в театральних трупах Дніпропетровська, Таллінна та Тбілісі, Казані та Орла, багатьох театрів Сибіру. Але минав час, і трупа із жалем розставалася із режисером, який заслугував на власний театр, але так його ніколи й не отримав. Почасти «винуватцем» був сам Ентін: його інтелігентність не дозволяла «пробивати» бажані посади методами, цілком прийнятними в бовдурній партійно-бюрократичній системі.

Ентін був чудовим драматургом і поетом — на його творчому рахунку не тільки інсценівки літературного матеріалу, сценарії театралізованих вистав, масових свят і текстів для естради та цирку, а й справжні п'єси.

Досвід, отриманий Ентіним під час навчання у харківській художній школі імені Іллі Рєпіна, а потім на архітектурному

відділенні інженерно-будівельного інституту, підтверджував його право називатися професійним сценографом — на більшості афіш він поставав автором художнього оформлення та костюмів.

Ще одне достоїнство Ентіна — педагогічний хист. Він ніколи не був режисером-диктатором. «Будь-який акторський внесок, задум відразу міг розвинути до образної сцени», — згадує учасниця багатьох вистав **Людмила Колчанова**.

В одній зі своїх вистав «Малюк і Карлсон» в Орловському ТЮГові Марк Ентін вигадав, щоб малечі безкоштовно роздавали справжні маленькі дзвіночки. Дітлахам спочатку здавався неймовірним такий щедрий подарунок, але режисер розумів: якщо не залишити їм дзвіночки, або зробити їх звичайним театральним реквізитом, віру в те, що Карлсон знову прилетить, буде втрачено. Напевно, у багатьох глядачів, які подорослішали з часів тієї пам'ятної вистави, зберігся цей дзвіночок фантазії, символічний подарунок, із яким справжній театральний дзвоник може звучати в унісон.

Культура і життя. — 2010. — № 18/22. — С. 5.

ПОКАЖЧИК ПЕРСОНАЛІЙ

- А**
Авах М. В. 49–51, 109
Авдєєв О. 26–27
Агеїв Г. В. 243
Азімов Я. Т. 240, 242
Айзенштадт В. М. 168, 170, 183
Аласанія З. Г. 72–73
Алжнєв Ю. Б. 110, 118, 147–148, 175
Алфьорова З. І. 17, 55–58, 165, 186, 187, 251–252
Амуленко Є. 240
Андрієва К. 197
Анікієнко Т. 197
Аніщенко А. П. 176
Антипенко О. 196
Антоненко Н. А. 104–106
Асєєв Г. Г. 163
Б
Баранов В. 196
Баранова Н. 196
Білик О. М. 24
Бовт М. 197
Богдан А. 62
Бойко В. Г. 18
Болицький А. 196
Большакова Т. В. 165, 195
Бондалєтов І. Г. 163
Борис І. О. 66, 75, 77–79, 87, 90, 97, 155, 156, 163, 169, 189, 191,
198–199, 200, 253
Боровик А. Е. 76–77
Бреславець Г. М. 53, 81, 82, 176
Бугайова В. О. 171, 192–194, 237–238
Будулатьєв А. Б. 243–244
Булигіна А. 38
Бутенко О. І. 118, 219–220
В
Важньова Л. А. 79, 171
Васильєв О. П. 12–14, 36, 79, 151, 188, 199
Васюра П. М. 177
Великий Ю. 62

Величко О. 149
Вельчева Є. 196
Відуліна А. К. 34, 109, 133, 158–161, 164
Воронович А. 62
Галонська О. І. 171, 192
Гальперін В. І. 29–30, 74, 84, 260
Гарбуз Р. А. 235
Гвініашвілі Д. 196
Глаголін О. Б. 168, 170
Гладких А. В. 163
Головачов Д. Я. 115
Головльова А. 75
Горбуленко О. 76
Гордєєв С. І. 82–83, 85–86, 168, 190–194, 234, 240–242, 244, 253
Гориславець В. М. 131–132, 199
Гоц Л. 62
Грицаненко В. В. 55
Грицаненко В. Г. 166, 218
Гуд П. А. 170
Гулеско І. І. 166
Давидова І. О. 18
Данилова В. 243
Данільчишин Ю. М. 174
Двойченкова О. Я. 79, 199
Двояшкіна С. 26–27
Дмитриченко А. 196
Долгошея Т. М. 171
Дорожко О. Є. 197
Дровлиненко А. 259
Дуніхін В. Д. 240
Дяченко М. В. 165–166
Ентін М. А. 150–152, 180, 273–274
Єрмак А. 40
Жданович М. 112
Житницький А. З. 32, 152, 164, 230–231, 245
Житницький О. А. 177–179, 216–217
Забутна Ю. 76–77
Зайда Г. 196

Зборовець І. В. 163
Здолбніков О. 196
Зінченко Т. 76
Іванова Л. П. 244
Ірха В. І. 110, 119, 142, 166, 201, 226
Кабаладзе В. 192
Каністратенко М. М. 165–166
Капустян С. В. 242
Карамушка С. 197
Карпук Л. 197
Карчова Ю. І. 17, 53, 197
Кікоть А. А. 171
Коваленко М. 196
Коваленко Ю. Б. 166
Ковтун Д. 197
Колногузенко Б. М. 17, 19–20, 20–23, 26, 60, 69–70, 111, 119, 125–
129, 165, 169, 181, 264–267
Колодочка М. І. 148
Коломієць Г. 197
Колчанова Л. 274
Комарова О. 141
Компанієць А. 62
Кононова І. В. 164
Кошачевський С. С. 170
Кравченко Л. М. 243
Кравченко М. 256
Кравченко О. В. 107–108
Криворучко Д. 192
Крижановський Р. 196
Кудрич Л. В. 197
Кузема А. 197
Куликова Т. 76
Курінна Г. В. 18, 62, 167, 171, 192
Кухаренко О. Г. 166
Куценко М. 43
Кучин П. З. 79, 199
Кучина В. Ф. 75
Кушнарєнко Н. М. 17, 163, 165, 228–230

Лавринцева Т. П. 240
Лапін М. Л. 239
Ластовецький М. М. 244
Лебедь А. С. 16, 111–113
Леончик Д. 40
Литвиненко Н. М. 79
Лісневський В. П. 126
Літвінов О. І. 135–138, 262
Логачов Р. 40
Логінова Т. О. 111, 119, 171
Лошков Ю. І. 17
Лукашов В. А. 50–51
Лушникова В. 75
Лялюк О. 240
Мальцев В. П. 239–240
Мамалуй Г. Я. 163
Мариківський Є. І. 103
Марков Л. В. 46–49, 144, 147
Мароко Т. 24
Мартинюк Н. 62
Маслов Є. Ф. 17, 23
Медведева В. В. 171
Мельник Н. В. 164
Михальченко І. 112
Мізяк В. Д. 75
Мінаков В. І. 215–216
Моргун Є. 204
Моргунова А. 200
Муленко О. 243
Набоков Р. Г. 171, 192–194
Настаченко О. О. 157–158, 171
Низовий М. А. 163
Овчаренко Я. 139
Огуз А. 62
Окоркова Ф. І. 244
Осадча В. М. 84, 142, 153, 172–173, 210–212, 214, 261
Осипенко В. В. 148
Островська К. В. 69, 111, 119, 127

Островська М. В. 192–193
Откидач В. М. 11, 18
Павленко А. 240, 243
Падалка О. 75, 97
Палкін В. С. 54
Петашева Л. 197
Піналов С. О. 242
Пігутіна А. 24
Плаксін Є. Ф. 143, 270–272
Плетньова В. 200
Плохотнюк Г. М. 75, 79
Подорлова В. Ф. 52, 224, 263, 272
Польська І. І. 165
Польський І. С. 54, 175
Поплавська В. 77
Попудренко А. 66, 90
Потрашков С. В. 148
Пушкін В. 192
Рагімова К. 157
Радишевська Н. 76–77, 200
Рибалко Ю. 192
Рижанова А. О. 191, 228, 268
Різник В. Е. 162
Рожок В. І. 53–54, 165
Розін М. Я. 86, 87–89, 92–93, 119, 129–130
Романченко А. 243
Ряполов В. М. 95
Савицька О. В. 53, 164
Саган В. А. 170
Самохіна Ю. 196
Селіванова Ю. 112
Сердюк А. 204
Середа Я. 40
Симоненко С. 112
Скибневський О. Б. 168, 170, 242
Склярів О. Д. 110, 146
Соґоконь А. 37
Соляник А. А. 190

Соляник О. І. 75
Сорокоус Т. 62
Старченко Ю. Б. 79, 105, 112, 171, 235, 248–250
Терентьев А. 220–221
Терещенко М. С. 242
Ткаченко В. Т. 242
Тортіка О. О. 94
Тумасьян Т. А. 213–214
Устименко Є. М. 239
Фараонов Б. Я. 171, 222–223
Філіппова А. В. 12, 36, 151
Харитонов В. Ф. 109–110, 115–117, 133–134
Хітушка К. 197
Холодна О. 226–227
Царьков В. 112
Цицирев В. М. 163
Череровський Ю. А. 111, 115, 119, 154, 156, 170, 245–248, 269
Чепалов О. І. 18, 147, 152, 182, 232–233, 257
Чепеленко В. В. 163
Черноліченко Д. 39
Чесноков В. С. 239
Чечоткіна К. 197
Чміль В. А. 244
Шаша К. Г. 53, 138, 140, 142, 201, 258
Швецов О. О. 254–255, 255–256
Шейко В. М. 28, 53–55, 58, 78, 98–103, 119–122, 126, 162–166,
190, 193, 234, 240–241
Шемет Л. В. 81, 84
Шикаленко Т. О. 167, 200
Шилова Л. М. 126
Шишкіна О. А. 74, 143, 148
Шмяков В. 240
Шмякова В. 243
Шгонда К. 38
Щедрін А. Т. 17
Щербак Л. 40

ПОКАЖЧИК ТВОРЧИХ КОЛЕКТИВІВ ХДАК

- «Академія», студентський театр під кер. С. І. Гордєєва 83, 85–86,
190–194, 242–244
- Ансамбль бального танцю ХДАК 20
- Біг-банд Харківської державної академії культури 32, 42, 64
- «Vivat, academia», ансамбль скрипалів ХДАК 196
- «ЕКМАТЕДОС», експериментальна майстерня театральних
досліджень під кер. І. О. Бориса 75, 78, 97, 156, 189, 199, 200
- «Естет», ансамбль сучасного танцю 20, 48, 270
- «Заповіт», театр народного танцю під кер. Б. М. Колногузенка
19–20, 21, 69–70, 71, 127–129, 180–181, 264, 267
- «Лада», фольклорний гурт під кер. О. А. Шишкіної 143
- «СТЕП», студентський театр естрадної пісні під кер. Л. В. Кудрич
257
- «Стожари», ансамбль народної музики 53, 142
- «Фарби», фольклорний гурт під кер. Г. М. Бреславець 53, 142

ПОКАЖЧИК ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАНЬ, МАТЕРІАЛИ З ЯКИХ ВИКОРИСТАНО У ВИДАННІ

- Антракт 83
- Бурсацький узвіз 18, 20, 23, 24, 25, 55, 58, 60, 61, 62, 63, 119, 122,
125, 129, 130, 166, 167, 168, 172, 173, 174, 190, 194, 197, 199,
200, 228, 230, 231, 233, 235, 236, 238
- Вечерний Харьков 16, 35, 145, 156, 174, 176, 188, 204, 214, 217,
219, 221, 248, 250, 263, 269, 272
- Вісті Дергачівщини 34
- Время 10, 27, 35, 45, 73, 93, 133, 135, 138, 140, 147, 149, 152, 157,
158, 161, 176, 180, 210, 224, 245, 252, 253, 257, 261
- Главное 86, 103, 111, 115, 139, 141, 144, 146, 181, 206, 215, 267
- Голос України 44
- День 270

Евпаторийская здравница 86
Зеркало недели / Дзеркало тижня 71, 148, 208
Комсомольская правда в Украине 33, 224, 255
Культура 147
Культура і життя 11, 15, 65, 66, 90, 144, 156, 274, 131
Нова демократія 49
Освіта 29
Політехнік 26
Сегодня 69, 184, 185, 256
Слобідський край 14, 40, 43, 74, 81, 84, 97, 98, 103, 108, 118, 142, 150, 153, 180, 186, 201, 203, 223, 226, 227, 257, 262
Україна молода 212
Українська правда 244
Урядовий кур'єр 29, 86, 111, 118
Харьковские известия 30, 32, 34, 41, 42, 51, 52, 70, 71, 79, 81, 82, 89, 91, 96, 106, 110, 113, 117, 132, 134, 139, 142, 146, 148, 154, 155, 162, 175, 177, 179, 183, 187, 189, 216, 220, 258, 259, 268, 269, 273

ЗМІСТ

Від укладачів	3
Вагомий результат інноваційної діяльності Харківської державної академії культури	4
2009	9
2010	149
Показчик персоналій	275
Показчик творчих колективів ХДАК	281
Показчик періодичних видань, матеріали з яких використано у виданні	281

Харківська державна академія культури

ВІВАТ, АКАДЕМІЄ!

ВИПУСК 5

(2009–2010)

ДАЙДЖЕСТ

Укладачі:

Світлана Василівна Євсеєнко
Олена Миколаївна Левченко

Редактор

Світлана Василівна Євсеєнко

Художнє оформлення

Інна Робертівна Акмен

Коректор

Світлана Василівна Євсеєнко

Комп'ютерний набір та верстка:

Олена Миколаївна Левченко
Катерина Олександрівна Литвин

Підписано до друку 03.10.2011. Формат 60x80/16. Гарнітура
«Times». Папір для мн. ап. Друк. ризограф. Ум. друк. арк. 16,56.
Обл. вид. арк. 16,41. Наклад 100 прим. Зам. № _____

Харківська державна академія культури,
Бурсацький узвіз, 4, Харків, Україна, 61057
Тел. 731–24–40

<http://www.ic.ac.kharkov.ua>

Надруковано в лаб. множ. техніки ХДАК

*Газетні статті, інтерв'ю,
коментарі, виступи*

Бурсацький узвіз, 4, м. Харків, 61057, Україна
тел./факс: (+38-057) 731-51-05, 731-13-85
E-mail: rector@ic.ac.kharkov.ua
www.ic.ac.kharkov.ua